

K novému roku, čtenáři velevážený, vřelý: „Pozdrav, zehnej,
začovej Bůh na věky věků“ — blahopřejí.

Sursum corda!

Sursum corda! Vzhůru srdce!
S myslí statnou, nepokleslou
jako čelné šíky v boj,
duše k duši, s jedním heslem
každý v novou seč se stroj.
Půtka jedna dokonána, —
nová se již chystá zas.
Pokoj těm, kdož čestně padli!
Zbylé v před zve vůdcův hlas.

Sursum corda! Vzhůru srdce!
Ty, kdož spěješ v čerstvé síle,
i ty, jenž už umdlíváš,
ty, kdož voji v čele stojíš,
i ty, jenž šik zavíráš:
trpělivé — neústupné
zápolte a snásejte, —
viry vzdorem — lásky mírem
nepřítele utkejte!

Sursum corda! Vzhůru srdce!
Ty, kdož v chabé zoufalosti
záchrannou zbraň odvrháš;
ty, kdož v lhostejnosti chladné
svatým bojem povrháš:
vraťte se v ty řady těsné, —
život musí býti boj;
a jen tu jest prapor lidstva,
tu jen pravdy jistá zbroj!

Sursum corda! Vzhůru srdce!
Pod praporem trojbarevným
lásky, viry, naděje
jenom pravou smrtí každý
trhá slávy trofeje.
Bázně není v církve plucích
v chrabrém vojsku Ježíše;
věčný církve dějepisec
o porážkách nepíše.

Sursum corda! Vzhůru srdce!
Jedna půtka dokonána,
nová se už chystá zas,
po této pak na sta jiných
svede kolotavý čas.
Miliony bojovaly, —
slavný příklad daly nám:
nuž i my svou statečností
zařme církve dějinám!

P. Š. Senický.

Nejsvětější jméno Ježíš.

Rátké, velmi krátké jest evangelium. Jež se čte na slavný den nejsvětějšího jména Ježíš: »Za onoho času, když se naplnilo dní osm, aby bylo obřezáno Dítě, nazváno jest jméno jeho Ježíš, kterýmž nazváno bylo od anděla, prve než se v životě počalo.« (Luk. 2, 21.) Jeden toliko verš se čte; avšak jedinký tento verš váží více nežli veskerá moudrost lidská, uložená v tisících, ba milionech knih a spisů. Kam pak by se bylo podělo celé pokolení lidské, kam celý svět, kdybychom neměli nejsv. jména Ježíš, kdybychom neměli nejľaskavějšího Spasitele? Dávno by bylo po všem světě veta, kdyby nebyl přišel Ten, jenž se Ježíš nazývá, jednorozený Syn Otce nebeského, jenž »sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, k podobnosti lidí učiněn a ve způsobě nalezen jako člověk. Ponížil sebe samého, učiněn jsa poslušným až k smrti, a to k smrti křiže. Protož i Bůh povýšil ho, a dal jemu jméno, kteréž jest nad wszeliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebeských, zemských i pekelných, a každý jazyk aby vyznával, že Pán Ježíš Kristus jest ve slávě Boha Otce.« (Filip. 2, 7—11.)

Jméno Ježíš jest takto povýšeno nade všechna jména, znamenajíc vše, cokoliv si vůbec možno mysliti největšího, nejvzácnějšího, nejvznešenějšího, znamenajíc všechnu moudrost, svatost, dobrotn, sílu, ľásku Boha nejvyš milosrdného, který nechtěl naši věčné záhuby. nýbrž naše spasení, a proto poslal Syna svého nejmilejšího a nazval ho Ježíšem, t. j. Spasitelem.

Ježíš jest původcem, pánem naší spásy, osud náš jest položen do rukou

jeho, podle jeho vůle zavře se nám peklo, otevře nebe. Ježíš jest králem, jemuž jsou panovníci celého světa poddáni, jest soudcem, před jehož soudnou stolicí jest všem lidem se objeviti.

Sv. Bernard, vroucí, převroucí ctitel nejsladšího jména Ježíš, praví, že toto jméno Ženichovo jest světlo, pokrm, ľék; ono svítí, když je oznamujeme, živí, když je rozjíímáme, jest balsámem, jenž mírni a hojí zla, když je vzýváme. Svou něžnou ľásku a hlubokou úctu k tomuto nejsv. jménu uložil sv. Bernard v překrásné písní »Jesu dulcis memoria«:

Ó Jezu, sladká paměť Tvá,
ta pravou radost duši dá;
však nad meď a vše, co svět má,
slasť větší přítomnost Tvá dá.

Zpěv libějí se nevine
a hudba chutněj' neplyne,
duch nikde neodpočine,
leč, Jezu, v Tobě jedině.

Ó Jezu, čáko kajícím,
jak dobrotn jsi prosícím,
jak mil Tě vylhđajícím,
a což pak nacházejícím!

I nemůž' jazyk povědíť,
a nedá se to písmem díť,
kdo zkusil, ten jen můž' to čítť,
co Ježíše jest v ľásce mít.

Buď, Ježíši, nám slasť etnou,
an budeš drulhdy naší mzdou;
ať všichni věky věků zvou
Tě, Ježíši, vždy slávou svou!

(Sušil.)

Jak smýšlel sv. Bernard o jméně Ježíš, tak smýšleli již i svatí apoštolé; ctili je hluboce, užívali ho důvěrně, uzdravovali jim nemocné, vymítali ďably; svatý Pavel napsal 14 epístol a v nich jméno Ježíš dvě-tědevatenákrát.

Sv. mučeníci, počínajíc prvomuč-níkem sv. Štěpánem, umírali pod rukama katanů, vzývajíce jméno Ježíš; vyznávali

takto svou víru v jeho Božství, dovolávali se jeho pomoci, ukazovali, že doufají v jeho věčná zaslíbení. Tak na př. když doléhali pohané na sv. biskupa antiochenského, Ignáce, aby zapřel Krista ukřižovaného, pravil: »Toto jméno neustoupí z mých úst, a byste mne i usmrtili, zůstane živo v mé duši!« Zemřel pak od-

hodlaně jako mučeník, byv dravou zvěří v divadle římském roztrhán.

Svatí učitelé církevní nemohou se jména Ježíš ani nachváliti, jeho moci nadiviti; sv. Chrysolog praví: »Ježíš jest jméno, jež dalo slepým zrak, hluchým sluch, chromým chůzi, němým řeč, mrtvým život; síla tohoto jména zahnala ďábla

z těl lidských. A když už pouhé jméno jest tak mocno, jak mocen jest Ten, jemuž to jméno přísluší!«

Všichni sv. vyznavači, všechny svaté panny milovaly vroucně jméno Ježíš.

Sv. Efreim bydlel jednou s mladíkem, jemuž bylo Julián; i pozoroval světec, že má mladík již sešlé knihy a že některá slova v nich, zvláště jméno »Ježíš,«

jsou všechna setřela; ptal se tedy, kterak se stalo. Julián vyznal a nezapřel, pravě: »Když se hříšná Maří Magdalena kajicně k Panu Ježíši přiblížila, smáčela nohy jeho slzami a vlasy svými je utírala. Já si vedu podobně; kdykoli naleznu ve knize jméno Ježíš, pláču lítostí, želim svých hříchův a smáčím slzami to přesladké jméno.«

Sv. Františku Serafinskému srdce i hlas svatým zanícením plály, kdykoli jméno Ježíš vyslovil; jemu se podobal sv. Bernardin Sienský. Za tohoto svěťce — kolem r. 1380. — bylo v horní Italii mezi lidem mnoho svárův a hádek. I kázal sv. Bernardin rozvaděným o nejsv. jménu Ježíš, ukazoval jim je s kazatelný, a způsobil s pomocí Boží, že smíření posluchači padali na kolena a velebili Pána Ježíše.

Papežové obdarili hojnými odpustky všeliké pobožnosti ke cti a chvále nejsv. jména Ježíš; Sixtus V. udělil odpustky dvacetí dní každému, kdo to jméno nábožně vzývá; Benedikt XIV. odpustky třicet dní za litanii k nejsladšímu jménu Ježíš; Pius IV. zařídil bratrstvo jména Ježíš; až do r. 1721. slavilo se to jméno hned 1. ledna; onoho pak roku přeložil tu slavnost Innocenc XIII. po přání císaře Karla VI. na neděli druhou po Třech Králích; jest pak obdařena plnomocnými odpustky, jež možno získati po celý týden. Též za náš krásný křesťanský pozdrav »Pochválen buď Ježíš Kristus« jsou odpustky sto dní.

Toť věru hojnost mocných pohnutek, abychom vroucně a něžně milovali, vděčně a důvěrně vyslovovali, nábožně a ctnostně oslavovali nejsv. jméno Ježíš. Ovšem že nestačí, aby toto jméno z úst našich vycházelo, nýbrž jest potřebí, aby celý život náš byl zasvěcen Pánu Ježíši, aby život náš podobal se životu Páně. Odtud pochodí slovo sv. Pavla: »Všecko, cožkoli činíte ve slově nebo ve skutku, všecko činite ve jménu Pána Ježíše Krista, díky činíce Bohu a Otci skrze něho.« (Kol. 3, 17.) Odtud pochodí heslo sv. Ignáce Lojolského

a celého řádu jeho, přeslavného Tovaryšstva Ježíšova, »Omnia ad majorem Dei gloriam — Vše k větší slávě Boží.« Proto věnuje hodný křesťan svému nejmilejšímu Pánu Ježíši všecky své řeči, každé slovo z úst svých; řeč jeho jest prosta všeliké urážky Boží, všeliké pomluvy, všeho na cti utrhaní; on nezná lsti, neumí lháti, on se hrozí slov pohoršlivých, necudných; on úplně souhlasí se svatou Františkou Římskou, která říkala: »Lépe jest býti němým, nežli zneužívatí jazyka k urážkám Božím, k pohoršení bližního.« Hodný křesťan věnuje svému nejmilejšímu Pánu Ježíši všecky své skutky, všecky své práce; on plní věrně veškerý povinnost stavu svého, on nezná netrpělivosti, zlosti; on obětuje božskému Spasiteli i svá soužení a utrpení, věda, že Kristus mnohem více pro nás vytrpěl, nežli co nám jest snášeti v tomto slzavém údolí. Tímto způsobem připravuje hodný křesťan i svému jménu pravou slávu před Bohem, Rodičkou Boží, anděly a svatými; jméno jeho bude zapsáno ve knize života věčného. Nuže:

Pochválen buď Ježíš Kristus,
pochválen buď na věky!
Každou sílu duše svojí
zasvěcuji slávě Tvojí,
aby všecka moje vlohla
Tebe ctíla, mého Boha.

Všecky údy svého těla
obětuji Tobě zcela,
každý čin můj budiž hlásce,
v útlé že Tě chovám lásce.

Každá práce mého stavu
děj se Tobě na oslavu;
Tebe chváliť při všem díle
budiž snažná moje píle.
Pochválen buď Ježíš Kristus,
pochválen buď na věky!

Fr. Janovský.

Patero součástek svátosti sv. pokání.

Napsal B. Hendl.

o křtu sv. nejdůležitější svátosti pro dospělé jest svátost sv. pokání. Vždyť jest to jediný řádný prostředek odpuštění hříchů dojiti a ztracené milosti Boží opět nabýti, bez níž není ani záslužný život pozemský možný, ani budoucí spása věčná. Svátost tato jest jakoby roura, kterou plyne nám milost Boží, získaná a zjednaná přehořkým utrpením a smrtí Spasitelovou; jest nejcennějším darem po křtu sv., jež s láskou podal nám Syn Boží. Proto také největší péči býti má každého katolíka, jež sama sebe miluje a o vlastní prospěch jak pozemský tak věčný se stará, aby svátost tuto, její převelikou hodnotu znal, jí co nejčastěji užíval, a to způsobem hodným a s výsledkem hojným. K tomu však jest potřeba, aby sobě vědom byl všeho toho, co konati má, aby svátost sv. pokání přinesla mu vzácný užitek odpuštění hříchův a smíření s Bohem, aby snad přijímaje zevně svátost, netoliko pro duši užítku neměl, nýbrž snad i docela ještě hříchu se dopouštěl. Křtem sv. očistil nás Bůh od hříchu prvotného, a sice »bez nás,« t. j. bez přímého přispění našeho, ale po křtu sv. neospravedlňuje nás »bez nás;« tu nutno jest a zajisté také spravedливо, abychom i my přičinili se, seč síly naše stačí, abychom »pokáním« ukázali »hodnost« přijetí milosti Boží. K ospravedlnění »druhému,« t. j. po křtu svatém musí spolupůsobiti dva činitelové, Bůh i hříšník, a kde hříšník pilně nevšímá si a nekoná, co na něm jest, tam nelze Bohu udělití milost odpuštění. Proto učí církev sv. v katechismech svých způsobu, kterým lze sv. pokání »hodně« přijímati, a stanoví podmínky, které vyplníti hříšník jest k účelu tomu. Podmínek těchto jest patero: 1. Zpytování svědomí,

2. litost, 3. opravdové předsevzeti, 4. zpověď, 5. dostiučinění.

O součástkách těchto zde poněkud obšírněji pojednati hodláme, a sice ukazující na příkladech, kterak jim zadosť učiniti možno.

I. „Zpytování svědomí“ čili „pokání rozumu.“

Tak jako při nemoci tělesné potřebí jest jasného a jistého poznání původu i rozsahu jejího, a jinak nelze s prospěchem léčiti, tak i při nemoci duševní jest potřebí, aby zlo — hřích — podle hloubky své i velikosti dobře a zevrubně poznán byl. Chce-li ranhojič poznati ránu, musí zvláštním nástrojem — sondou — hloubku rány vyšetřiti, byť i při tom nemocný sténal a nařikal. I kajník musí rozumu svého k témuž účelu užívatí, aby hloubku ran duše své vyšetřil. Ovšem jest to proň bolestné, a proto lze zpytování svědomí dobře nazývati »pokáním rozumu;« neboť člověk by rád netoliko před jinými, nýbrž i před vlastním soudem jevil se »dobrým« anebo »lepším« nežli vskutku jest; ale jiné pomoci není, závoj sebeklamu odhaliti nutno. Zpytování svědomí není tak lehké, jak by se zdálo; mnoho překážek se zde naskytá. Tu brání se proti tomu »falešný stud,« jež nechce dopustiti, aby světlo poznání pravého vniklo až do nejtajnějších a nejskrytějších záhybů srdce. Tam zase cit sebelásky dělá se uraženým, jestliže rozum přebírá se v nedostatech a na světlo vynáší rozličné rakoviny duševní. Proto poznání sama sebe jest daleko těžší, nežli tak mnohý lehkovážný hříšník si myslí. Již pohanský mudrlec Thales pravil: »Sama sebe poznati jest práce těžká.« Svatý Řehoř pak di: »Jest to zvláštním zvykem zlych, že vždy špatně jednají a

přece nikdy o tom nepřemýšleji. Klidně krácejí přes zlé skutky své dále, až soud Boží oči jim otevře.

Jistý mladý poustevník pravil ke svému učiteli: »Zdá se mi, otče, že jsem ctnostným a Pánu Bohu milým.« Vážně odvětil mu zkušený a prohlédající stařec: »Kdo nezná hříchů svých, domýšlí se

vždycky, že jest hodným; kdo však o hříchích svých rozjímá, dalek jest takového o sobě mínění.«

Při zpytování svědomí musíme to tak dělati, jak ona žena ve sv. evangeliu, která ztratila peníz celý dům prohledala, všechny kouty vymetla, celou svou paměť na pomoc vzala, aby ztracený peníz zase

našla. Anebo musíme dle slov sv. Františka Saleského »celou duši svou odříkati a kus po kusu zkoumati.« Dle příkladu marnotratného syna musíme se řídit, o němž se praví, »že šel do sebe,« t. j. »že prohledal a prozkoumal svědomí své,« jak praví sv. Augustin, »že rozpomínal se na všechny své přechýny, na majetek, jež byl promrhal, na otcovské milosti, jichž byl

zneužil, na hanbu, kterou celé rodině byl způsobil, na dny, týdny a měsíce, které byl v cizí zemi strávil.«

K fariseům, kteří tuze vysoce o sobě mysleli, volá sv. Jan Křtitel: »Ó vy plemeno jestěrců, kdo vás učil vyhýbati se trestům nastávajícím?« I chtěl je tímto přivést k poznání vlastní veliké bídě duševní. I Spasitel náš porovnával po-

krytce tyto s „hroby zevně obilnými,“ které sice na venek krásné jsou; uvnitř však plné hniloby, a chtěl je porovnáním tímto vyburcovati z hříšného spánku, ale marně, neboť nezřízená jejich samoláska a pýcha ducha činila jim „pokání rozumu“ nesnesitelným, a pokora, tato první podmínka pokání, byla jim ctností neznámou. Jiní naopak, slyšíce slova napominající a hrozebná z úst Spasitelových, poznali hned strašný stav duše své a hrozící nebezpečí, jako: dnou poražený, Zachaeus, Mafí Magdalena a j. Těmto nebylo „pokání rozumu,“ zpytování svědomí věcí nepřijemnou a nesnesitelnou, jelikož, ač těžce byli hřešili, přece netonuli v pýše a nedotknutelné samolásce, jako fariseové.

Petr zakládal si nemálo na věrnosti své k Mistru, jakož i na statečnosti; s jakýmsi sebevědomím ujišťoval Pána: „A kdyby tě všichni opustili, já tě neopustím!“ Tak málo znal slabost svou! Jakmile však v nádvoří velekněze dopustil se zbabělosti a zapřel Mistra svého, tu zlomena byla pýcha jeho, a jediný pohled Mistrův dostačil, aby poznal velikost přechinu svého.

Chceš-li i ty, milý křesťane, poznati svědomí své, vypuď nejprve všecku pýchu a domýšlivost ze srdce a vyvol si pokoru za pomocníci; pak bude ti možno beze všeho ohledu rány duše tvé odskryti. K tomu jest však především potřeba „světla s hůry.“ S Davidem máš volati (Žalm 17. 29.): „Ty, ó Pane, osvécuješ svíci mou (rozum můj), ó Bože můj, osvétl temnosti mé!“ Sv. Ignác z Loyoly, jenž každou hodinu zpytoval svědomí své, říkával: „Kdo by mohl vlastní chyby své dobře poznati, kdyby mu je Bůh v obzvláštním světle neukazoval?“ A sv. František Xaverský nazýval pravé poznání sama sebe „obzvláštním darem Božím.“ „Kdo si toho přeje, musí zaň prositi.“

Sv. Teresie vrhla se před zpytováním svědomí pokaždé na kolena a modlila se vroucně: „Ó Duše svatý, hle, zde ležím v pokoře a prosím za dar osvětlení, abych i přes vlastní samolásku poznala, kolikrát a jak těžce jsem přikázání Boží přestoupila! Dej mi světlo, ó Duše pravdy! Osvétl temnotu srdce mého a dej milost, abych přechiny své tak poznala, jak ty sám je poznáváš!“

Kdo stav svědomí svého náležitě poznati chce, musí se z viru světového ustraniti, t. j. svatou samotu vyhledati. David praví sám o sobě v žalmu 76.: „A rozjímal jsem v noci v srdci mém a přemýšlel jsem a zkoumal jsem v duchu mém.“ Klidu nočního tedy používal královský tento kajník ku zpytování svědomí svého.

Dokud se marnotratný syn po zábavách honil, dokud ve společnostech dlel, ani jednou nepřipadlo mu na mysl, aby pohlédl do svědomí svého; jakmile však o samotě vepře pás, tu měl dosti pokdy, aby do sebe šel a celý řetěz hříchů svých, článků za článkem probíral.

Šavel, pronásledovník křesťanů, ztratil, jak známo, na cestě do Damasku zrak; avšak co v slepotě této tělesné po tři dny o samotě v Damasku dlel, prozřelo oko jeho duševní tím bystřeji; proto upřímné bylo jeho „pokání rozumu.“

Ode dávna radili zkušení zpovědníci kajníkům, kteří opravdově se polepšiti hodlali, aby na nějaký čas do samoty se odebrali, a tak lepší měli příležitost k tak důležitým pracím.

V městě Koimbre ve Španělsku měli Otcové Tovaryšstva Ježíšova dům o samotě stojící, k duchovním cvičením (exerciciím) i osob světských ustanovený. Mnoho kajníků mladých i starých ustraňovalo se do domu toho, kde po nějaký čas o samotě na modlitbách a rozjímání trvali, potom pak opravdu s myslí obrozenou a s dobrým předsevzetím k pracím

svým a zaměstnání se vraceli. Tu však rozšířila se v lidu pověst, že se všem, kdož do domu tohoto vstupují, ošklivé a strašné potvory zjevují; proto domnívali se lehkověrní lidé, že zde čáry a kouzla nebo sám satan činným jest. Jelikož takých řečí plné město bylo, nařídil kardinál Henriguez přísné vyšetřování. Při výslechu pravil jeden z kajicníků: »Nezapírám a vyznávám, že jsem vskutku ošklivé obludy viděl, a především jednu obludu, která mne nejvíce postrašila.« — »A jaká to byla obluda?« tázal se nedočkavý soudce. — »Obludou tou byl jsem já sám,« odvětil tázaný; »ostatní ošklivé příšery byly moje vášně; nikdy a nikde jsem je posud tak nepoznal, jako v této samotě.« — Tak užitečno jest ó samotě o stavu duše své rozjímání!

Zpytování svědomí jest první podmínkou polepšení se. Pohanský mudřec Seneka praví: »Dříve nežli se polepšiti chceš, musíš nutně sama sebe poznati; neboť počátek spásy tvé jest poznání tvých slabostí. Proto zkoumej sám sebe, buď svým vlastním žalobníkem a pak budeš moci býti i spravedlivým soudcem!«

Ejhle, tento pohan pokládá zpytování svědomí za první podmínku k polepšení. Měl by snad křesťan jiného býti náhledu? Měl by snad nutnou tuto součástku svatého pokání jen ledabylo odbývati? Svatý Augustin volá ke hříšníkovi: »Vyburcej přece jednou pořádně svědomí své ze spánku, nehleď je toliko povrchu, nýbrž sáhni hodně hluboko; sestup až na dno srdce svého a prohledej vše pilně, zdali není tam někde otrávená žíla, kterou proudí šířající láska k světu.« Případné jest porovnání sv. Efrema: »Obchodník velikou péči věnuje knize účetní a dbá toho, aby neustále věděl, na čem s obchodem svým jest. Zpozoroval-li, že někde ztráty utrpěl, hledí, aby ji brzy zase nahradil. Ó kéž bys i ty, křesťane, následoval také pilného obchodníka! Vždyť duše

tvá a spása její větší cenu má, vždyť jedná se zde o věčný zisk a o věčnou ztrátu!«

Obzvláště odporučení hodné jest denní zpytování svědomí, a sice na večer, neboť i zde platí zásada, že častým cvikem dospívá se k dokonalosti. Čím častěji kdo obydli své smejčí a čistí, tím spíše uvidí sebe menší skvrnu a prášek; čím častěji a důkladněji kdo sama sebe zkoumá, tím rychleji a jasněji poznává i sebe menší chybu, již by si byl jinak nevšimnul.

Ještě zbývá nám odpověděti na otázku, jakým způsobem se zpytování svědomí diti má? K tomu odpovídá nám veliký světec Karel Boromejský následovně: »Aby kajicník tím pilněji a jistěji svědomí své vyzpytoval, nechať postaví si před oči dvě desky Mojžíšovy s příkázanými Páně, ať probírá jedno příkázání po druhém a porovnává s ním život svůj a činy své. Při každém pak ať obzvláště rozjímá, zdali se prohřešil myšlenkami čili řečmi nebo skutky, nebo tím, že to, co přikázáno jest, konati opomenul.« — Mimo přikázání Boží nechať hledí kajicník rozjímání o pateru přikázáních církevních, sedmi smrtelných hříchů, šesti hříchů proti Duchu sv., jakož i o devateru cizích hříchů; tu má dosti otázek, na něž odpověděti dlužno. Nechať se dále sama sebe táže, jaké bylo jeho chování doma, v kostele, při práci, ve společnostech, obzvláště pak zdali nežije ve zjevném nepřátelství nebo v nedovoleném poměru k jiným osobám, anebo zdali v srdci svém nechová tajnou zášť a touhu po mstě. Nechať si myslí, že toto zpytování svědomí by mohlo býti jeho poslední, a proto nechať s takou pilí je koná, jak by si přál jednou na smrtelném lůžku je vykonati.

Čím opravdovější a důkladnější je zpytování svědomí, tím hlubší a upřímnější bude lítost, »neboť,« jak praví svatý

Řehoř, »milost' lítosti nevchází dříve v duši, leč by tato věrný obraz velikosti svých provinění si načrtla a živě sobě představila.«

Kéž tedy každý kajcieník co nejvíce záležeti si dá na první součástce svátosti pokání, na »pokání rozumu,« totiž zpytování svého svědomí!

(Příště dále.)

Rím za Nerona.

Historické obrazy od J. I. Kraszewského. Přeložil P. Š. Senický.

— Specta juvenis — ceterum in ea tempora natus es, quibus firmare animum expediat constantibus exemplis.¹⁾
C. C. Tacit. *Annal. L. XVI.*

Ve všech skoro městech vláských (nevýjímaje ani Benátek) potkáš se po ulicích s krámy vetešníků, plnými oněch tak lákavě vypadajících knih, vázaných v pergamentu, pod jejichž vazbou, která zdá se starožitnou, často věc neobyčejnější, ani řídkostí svou nikterak zvláštní se nachází. Však doznané zklamání nesmí milovníka knih zrazovati od převrácení takových pozůstalostí písemných »sub Jove«²⁾ rozložených, neboť často se mezi nimi i velmi zajímavá díla nacházejí, kterých nabytí lze nepříliš drazé. Je také velmi příjemno procházeti se, kdo má na to kdy, po takovém hřbitově, kdež odpočívají nejružnější spisovatelé všech věků. Hřbitovní rovnost a bratrství panuje mezi nebožtíky, kteří často více života mají než ti, kteří ještě po světě chodí.

Jednoho dne podzimního r. 1862. jda do lázni náměstím »Piazza Sarzana« v Janově, vedle krámku s ovocem našel jsem velmi špatný krámk vetešnícký. A ježto ani takovými se nemá nikdy pohrdati, odloživ koupel, jal jsem se převraceti pergamenové, vlhké, velmi neúhledné knížky ubohého překupníka, který zatím pojídal svou skromnou snídani. Práce zdála se marnou, protože knížky byly z větší části špatny, novy, odřeny a úplně nezajímavý. Nahodila se přece jakási »Cronaca« benátská a několik brožur z časů, když Janov ještě se chlubil jménem: La Superba.³⁾

Ale cena těchto byla neslýchaná, bylo nutno je stranou odložit, až by se překupník vzpamatoval.

Ustanoviv se přehlédnouti všecko, nalezl jsem konečně tenký rukopis, svázaný ve zlateném papíře s ohromnými zelenými květy.

¹⁾ Hleď, mladíku — ostatně v takových časech je se narodil, v nichž prospěje ti utvrditi ducha statečnými příklady. — ²⁾ Pod širým nebem. — ³⁾ Pyňák.

Zdálo se, že v něm schází počátek i konec, ale byl ostatně úplně zachovaný, a přípis po krajích i na deskách svědčily, že mnohými rukama prošel.

Na první pohled, užřev latinu a jména římská, soudil jsem, že je to jakýsi úryvek známých listů Ciceronových anebo Senekových. Leč lépe popatřiv, shledal jsem věc úplně mi neznámou. Podle písma nesahal rukopis dále za století XVI., nemohlo to tedy býti nic obzvláště zajímavého.

Překupník několikrát pohlédl na mne s ironickým úsměvem, jakoby se mi vysmíval, že mě takový cár zajímá.

»No, to není drahé,« pravil, »líbí-li se Vám to, dostanete to za deset lir.«¹⁾

»Deset lir, starý sešit studentský!« zvolal jsem zahazuje ho, »a nač pak!«

»No, tak za pět!« zvolal kupec.

Zvedl jsem rukopis. Drobným písmem jinou, než byl psán, rukou stálo nahoře: »Litterae primo saeculo post Christum natus scriptae.«²⁾

Po dlouhém trhu dostal jsem hadr za několik frankův,³⁾ i šel jsem s ním ne již do lázni, ale zpřímá domů, kde jsem se několik dní trápil jeho čtením. A že v Janově nemá člověk co dělat, prohlédnuv si paláce a proběhnuv město, sedl jsem si ku překládání, osvěžuje svou poněkud už vymizelou latinu.

A takhle povstala tato knížka. Přejí čtenářům, aby je tak pobavila, jako mě bavil překlad, nad nímž jsem mnoho hodin strávil, zapominaje na skutečnost i nešťastnou politiku, která mi neustále »Movimento«⁴⁾ droby přinášelo.

J. I. K.

V prosinci 1864.

¹⁾ Lira = italský peníz, platí přes 40 našich krejcarů. — ²⁾ = Listy v 1. stol. po narození Kristově napsané. — ³⁾ Frank, peníz francouzský = liře. — ⁴⁾ Movimento = italský časopis politický »Ruch.«

I.

Julius Flavius Kajovi Markovi dobrého zdraví.

hloubi (Gallie,¹⁾ kam tě osud zapudil, honícího se za slávou a vavříny Martovými,²⁾ drahý Kaje, vyzýváš mě, abych ti popisoval život svůj, co dělám, jaké mám záměry do budoucnosti.

Dlouho jsem se rozmýšlel, jak ti odpovědět, či mnoho a rozvlácnými slovy, jež skládati jsem si nenavykl, či nějakým krátkým veršem básnickovým, jenž by mě uvolnil od vyhovění tvoji žádosti. Verš jsem již ba i našel v Horáci,³⁾ ale vyhladil jsem jej obráceným stylem.⁴⁾ a umínil jsem si posýlati listy, právě proto, že ti nemám co psát.

Kdybych trávil činnější život, neměl bych kdy ti jej popisovati; ale že mám nazbyt volných hodin, s nimiž nevím co počítí, chutě se dávám do psaní o ničem.

Však znáš náš římský život? Nic se v něm nezměnilo, dni plynou pořád uprostřed té prázdné vřavy fora,⁶⁾ • Cesty posvátné, • podlouhí, divadla, cirků a lázní. Jest to unavující zahálka, které, když rozvinuv svitek⁶⁾ starého filosofa uniknouti zatoužíš, abys s ním v pohodlnější a jasnější vešel sféry. náklonnost k nepokoji již ti vlastní mysli opanovati a řídit nedovolí. Skáčou ti po stránkách ty postavy, které jsi viděl před chvílí na »Cestě Flaminiově.«

Píšeš mi, že je ti teskno po našem Římě tam uprostřed barbarského, divokého lidu a deštivého, zimního kraje; leč u Herkula! Kaje drahý, za více stojí tvé

nudy a trápení, války s divokými živly a zvířaty, než dělaný život náš uprostřed vířivého, zkaženého Říma. Ty jsi tam bezpečnějším ve středu nepřátel, než my tu v přátelském kruhu. Žádný pyšný propuštěnec na tebe nedonese, že jsi nebyl na slavnosti Augustův a že nově vypsanému božství přinášíš lenivě oběti.

Nejsem starým; oněch časů, jež velebí otcové naši: Thraseas, Silamus, Kassius, nepamatuji; měl bych, dospěv ve světě tomto a jeho obyčejích, býti velebitelem našeho věku; avšak cítím, že jak je dnes, není dobře. V nitru mé duše jakýsi hlas mi šeptá, že Řím došel vysokého vrcholu velikosti a moci, vzrostl bohatstvím i slávou, nadužívá všeho a ničeho užiti neumí.

Dojem ten není toliko mým, vidím jej na chmurných čelech starců, v jejich středu zasedají hejskové, kteří ještě prach cirků nesetřeli, na bledých lících mládeže. v unaveném vzezření žen i smyslném zraku dětí dříve zkažených než dorostlých. Život Říma, žije-li Řím ještě a nedokonává, není dnes tuto, ale s vámi, v legiích, které přemáhají Britanny, zmocňují se Gallie i panují v pustinách germanských, v Arménii a Syrii, na hranicích světa, kde je pot, práce a chvála; nebo uprostřed vesničanů, pokojně obdělávajících svou roli.

Ale uchýlil jsem se od věci — poznati necvičeného pisatele; vracím se k ní, musím mluvit o sobě. Když jsi do Gallie odcházel s legií svou, zanechal's mne ještě jako ubohého chlapíka, čekajícího s klienty¹⁾ Marka Fulviovými na jeho pozůstalost, poslední vůli nebo sklamání naděje. Bylo velmi pravděpodobno, že starý poručí raději Pallasovi, Seneciovi nebo hezké Epicharidě své jmění, nežli mně, k němuž se zdálo, že docela nemá srdce. Víš, že Markus byl dosti

¹⁾ Gallie = nynější Francie. — ²⁾ Mars byl u Římanů ctěn jako bůh války. — ³⁾ Horác, básník římský, žil za časů císaře Augusta. — ⁴⁾ Římané psali na tabulkách potažených voskem, do něhož ryli písmenky ostrým ocelovým bodcem. — ⁵⁾ Forum bylo hlavním náměstím v Římě. — ⁶⁾ Římané a staří národové vůbec neměli sešitých knih, nýbrž pergamen se stácel ve válcovité svitky „volumen“ zvané.

¹⁾ Klienti byli lidé chudší, již dávali se v ochranu bohatých a mocných.

divným člověkem, pořád na mně něco viděl, plísnil mne často a zkoušeje bezpochyby budoucího dědice, nejspínavějším cizopáskům dával místo přede mnou. Po smrti otce a matky zůstav sirotekem, a nemaje ničeho mimo špatný kus země v Kampánii, díky jsem byl zavázán Markovi, že mne vzal k sobě, špatně živil, leda trpěl v domě, ale koupil mi starého učitele Řeka Chrysipa, jemuž jsem povděčen za vše, čím jsem a co umím.

Chrysippos a já za živa strýce Marka sotva jsme se měli čeho najísti. Vpravdě starý v jednom rohu své insule¹⁾ dal nám dvě díry k obývání pod otroky svými, nedaleko kuchyně, abychom mohli okoušeti vůně lahůdek pro něho připravovaných; leč také vůni tou opravdu jsme se musili živiti, neoplývali jsme zbytky s jeho stolu a často ovocem a fíky ukájeli jsme hlad, žízeň pak u studné dle Diogenova obyčeje.

Chrysippos často býval volán ke starému na rozmluvu; ale velký počet besedníkův, jichž strýci nikdy nechybělo, nedovoloval jeho i mne připustiti k stolu. Jemu na tom nezáleželo tolik, neboť zvykl tak chudobě, že ve vybraných hostinách nemá docela žádného zalíbení; mne tížil a hanbil nedostatek, zvláště když někdy i hlad třetí bylo třeba. Často svou bílou togu²⁾ nemoha ji dáti k Fullonice, v noci sám vypírati, sušiti i vytahovati jsem musil.

Až příliš bystrým byl zrak starcův, že by nebyl postřehl mého pokoření, ale neuhlídal netrpělivosti; Chrysip naučil mě býti spokojeným v nedostatku, i tehdy, když jsem vystaven na posměch všem lidem.

Zatím bratranec můj Kvintus Fulvius byl, jak se zdálo, co nejlépe zapsán v lásce

i srdci starého Marka, úplně jist dědictvím po něm. Pohlížel také na mne s vrchu a zřídka dobrého slova mi dal. Kvintus léhával na jednom loži se starým, u každé večere, pival s nim z jedné číše z chalcedonu, doprovázel ho do lázni i k Epicharidě... do divadla i na slavnosti. Často v lektiku³⁾ s nim se nosil na hostiny labužníků. neboť Markus jídlo miloval. Nescházelo Kvintovi ničeho, ani prstenu a drahých šatů. Já jsem zatím filosofoval o hladě se svým Řekem, který mi předcítával a vysvětloval Enchiridion Epiletetovo, když se mi příliš mladá krev bouřila.

Což myslíš, Kaje drahý, právě ony časy nedostatku, samoty, hladu usmívají se na mne dnes jako nejkrásnější dni mého života, ale ty již se nevrátíš!

Zajisté konce bys nikdy nepředvídal, jakož i my jsme ho netušili! Chtěl jsem již vstoupiti do legie a vypraviti se proti Parthům⁴⁾ nebo do Britannie,⁵⁾ anebo připojiti se k tobě v Gallii lugdunské,⁶⁾ abych déle v té unavující nečinnosti mladých let netrávil, ale strýce vyplísiv mne kázal mi zůstatí v Římě...

Chrysip také dokazoval, že kdo myslí, sebe přemáhá a o sobě pracuje, nezahálí. Brali jsme si tedy dále z knihovny Markovy pergamenové svitky a napájeli se řeckou moudrostí a výmluvností latinskou. Také rozmluva se starým Řekem nebyla daremnou, neboť Chrysip, ač otrokem, neměl v Římě sobě rovného, a Markus měl dobře dokazuje mi, že v něm dal mi největší poklad, jakého jsem kdy mohl dobytí.

Zřídka vidaje Marka, od něhož všelikým způsobem odstrkovali mě Kvintus a jeho přátelé, ani jsem nepozoroval, jak stařec opadal a se trátil.

¹⁾ Insula == dům o samotě. — ²⁾ Toga byl zvláštní šat římský ze způsobě plachty, jenž se uměle kolem těla ovinová.

³⁾ Krytá nosítka. — ⁴⁾ Parthové byli divoký národ, usedlý v Mezopotamii. — ⁵⁾ Britannie == nynější Anglie. — ⁶⁾ == jižní Francie s městem Lyonem, jež sloulo Lugdunum.

Jedné noci po dlouhé hostině, jejíž veselé ohlasy dolétaly až k nám na druhý konec domu, když jsme již s Chrysipem se kladli spat, přiběhl miláček strýcův, propuštěnec Itichus, ohlašuje mi, abych se odebral ke strýci, že mne k sobě na rychle volá. Spolu i Chrysip měl jíti. Spěšně hodil jsem na sebe togu, nevěda, co by to značilo, i šli jsme do jídelny.

V trikliniu na třech ložích leželi: strýc můj Markus se svou chalcedonovou číši v ruce, Kvintus na místě konsulárném po boku, dále obyčejní tovaryši jeho hostin, cizopásci a klienti. Aelius, který ho bavil vtípnými povídkami, žralok a piják Karinus, a všem za terč výsměchu sloužící Pontikus. Hosté již byli dosti rozjaření a své růžové věnce strhali do číši, podlaha byla plna kostí a kousků chleba, polita libacemi všelikým bohům, vzduch přesyacen vůní nápojův a jídel. Přes to strýc Markus, který číši svou zamilovanou držel v ruce, zdál se mi velmi vážným a bledým na veselého besedníka po večeri, úsměv jenom poněkud pohrdlivý stahoval jeho ústa. Vstoupili jsme. Markus pozdvihl se na lokti a rukou mi kynul k sobě blíž.

„Julie,“ řekl hlasitě, „přiblížila se mi nyní slavná hodina: tobě nyní zase žiti, mně sestoupiti do krajin podsvětí. Kus dohrán, plaudite cives,“¹⁾ dodal usmívaje se, „nemíním čekati, až tribun mi donese výrok smrti... Ty,“ pravil Kvintovi, obraceje se s úsměvem k němu, „který jsi žil a užíval se mnou, dostal jsi již v chutných soustech to, co jsem ti mohl v závěti odkázati, blahořeč mi, nechávám ti památku na chvíli, jež jsme strávili spolu, a bídu, která tě přinutí ku práci. Ty, milý Aelie, máš připravené místo za stolem u starého Stadia, tobě není ničeho potřeby; tobě, Karine, po hostinách až příliš tučných, již k vůli zdraví, třeba se trochu vypostiti; abys

však neumřel hladem, máš tam na chléb i na garum²⁾ vyznačený žold v závěti; ty, Pontiku, odpočineš si doma trochu po urážkách, jež jsi tu zároveň s masem polykal. Buďte zdraví, přátelé! Dostí jsem žil i špatně jsem žil, ale za mne dědic můj Julius dovede lépe, neboť počátky života jeho byly přísny, i naučil se, v čem záleží stěsti; od poctivého Chrysipa... nebude je jako já hledati v břiše tlusté parmy.³⁾ A Chrysipe!« zvolal, „přiblíž se, přiblíž se, starý, tobě zůstávají svobodu s právem bytu v tomto domě, dokud se ti bude libiti... Vychoval-li's žáka svého dobře, nemáš se co starati o ostatek, pakli zle... tvá vina!«

Chrysip na mne pohlédl a pokrčil rameny, šeptaje: „Mudrec vždy je svobodným, ale jsem ti povděčen, Marku, že's na mne si vzpomněl, jenom tak nespěchej umíratí, neboť hodina tvá ještě nepřišla.«

„Jsi na omylu,“ odpověděl Markus, „smrt mám tu v té nádobě« — ukázal na číši — „připravila ji moudře Lokusta, a já sám ji vlil do číše... a chci umříti, protože jsem zbytečným zemi břemenem. Čekal jsem toliko, až toto ovoce« — ukázal na mne — „Julius, dozraje; dnes, kdy jest v plné síle, jest čas ustoupiti s cesty. Uděláte mi, jak se nadívám, pěknou apotheosis.⁴⁾ Na apijské cestě, Julie, postavíš mi conditorium.⁵⁾ Mám tam přítel mnoho, hleď jenom, aby nebylo příliš nádherným... poslouží ono později i tobě.«

To mluvě a následuje Sokrata, kázal podati kohouta, aby ho obětoval Eskulapovi;⁶⁾ učinil malou libaci z číše Jovi liberatori;⁷⁾ a když jsem se vrhnul k němu, objav mou hlavu, vznesl číši k ústům, která se usmívala.

¹⁾ = kaše z ryby „garus“ zvané. — ²⁾ = jistý druh ryb. — ³⁾ = zbožnění, oslava nebožtíka. — ⁴⁾ = hrobka. — ⁵⁾ = bůh léčby. — ⁶⁾ Jupiter či Joviš byl hlavní bůh římský, měl příjímí „liberator“ = osvoboditel.

¹⁾ = tleskejte, občané; heslo z divadla.

»Činím lépe než vy.« řekl, »dočkáte se časů, v kterých mi záviděti budete smrti!«

To praviv, jed vypil, togou se zavínil, opřel na lokti, zaslonil tvář, abychom neviděli, jak trpí, a v půl hodině, skloniv hlavu na prsa, skonal.

Hodinu potom mrtvola jeho ležela v rukou pollinctorů¹⁾ na loži krásně vystrojeném, a dům byl pustý.

Vypisovati nebudu podivení, zlosti, zoufalství Kvintova i všech, kteří se pomalu ku shrábnutí dědictví po něm připravovali.

Markus vzdor okázalému životu zůstavil mi insuli velkou, nesoucí důchod nemalý, protože se všech stran krámy byla otočena, skříň plnou, letohrádek neposlední v Bajích,²⁾ dům s polnostmi v Tuskulu, druhý na Palatině vedle zahrad Maecenatových, a nevolníkův i nářadí zbytečného více nežli mi potřebí.

V jednom dni stal jsem se nejzámožnějším z rodiny, kdežto včera ještě sám togu svou jsem si pral a o chlebě a vodě filosofoval. Já, který mimo Chrysipa dosud přítelíčka jsem neměl, našel jsem v krátce své pochlebníky, klienty, dohazovače pokrevné, uslyšel jsem tisíce pochval ze všech úst, užřel jsem oči všech na sebe obráceny.

Když nedávno tlačil jsem se ulicí, nikdo na mne nepohlédl; teď poprvé jsem poznal i tu rozkoš i tu protivnost, o které mluví mladý náš Perejus, když na někoho prstem ukazují a říkají: To jest on (Hic est)!

Rděl jsem se, stydě se za pokolení lidské, a odstrčiv ony ctitele zlata, Chrysipa jediného jak otce a dobrodince jsem povzněl a v domě usídlil. Jemu jsem byl zavázán, že mě bohatství a nenadálé

¹⁾ omyváč = přistráječi mrtvol. — ²⁾ Baje byly lázeňské město u Neapole, Tusculum, město asi 20 km. j. v. od Říma, Palatinus jeden ze 7 pahorků, na nichž byl vystavěn Řím.

šťěstí neopojilo a nepozbavilo rozumu. Chtěl jsem ho mítí strážcem té ctnosti, již mi vstúpil.

Tof mých letopisů část prvá, mileny Kaje, ale poslouvej dále.

Zdalo se mi, dokud jsem ničeho neměl leč ošumělou togu a nuznou světničku, v níž sotva lože se směstnalo, že mě to, co mi scházelo, učiní šťastným; dostalo se mi najednou mnohem více, než jsem se kdy byl nadál, ale bohužel! spolu se dostavil jakýsi žal pro zmizelou nouzi. V ní byla touha po všem, kdežto v hojnosti všeho došel jsem smutné pravdy, že nic člověka nemůže nasytit.

Smál se mi Chrysip, i mluvili jsme nejednou o rozdělení majetku těm, kteří by ho lépe užítí uměli, ale nedovolil mi toho šílenství vykonati. »Uč se užívati dostatku, jak se's naučil nedostatek trpěti,« říkal mi, »ber z něho skromně, aby duše tvá nepřilnula k tomu, co podle Epikteta nevolníkem tě učiniti může. Člověk má všecko znáti a zkusiti všeho, nezavazuje se ničemu.«

Tak jsem se tedy pustil v obvyklý život lidí bohatých a ničeho nedělajících; ale spíše jako filosof, který zkoumá, než jako mladík, jenž užívá.

Obraz toho života jest ti znám, Kaje, utkáno je z pavučin zlatých, a jak co a vestis¹⁾ ničeho nezakrývá, od ničeho nechrání, viděti jím celou nouzi lidskou. Obklíčen zástupem nudím se, přesycen pochlebnostmi, chtěl bych raději urážek, v kterých by trochu pravdy bylo — maje všecko, po ničem nepřáhnou.

Chtěl bych něco dělati, a k ničemu se necitím dostatečným; není též doba na to, aby se člověk o veřejné úřady a důstojenství staral, rozdávajíc se propuštěncům a hejskům. Kluzká též i nebezpečná věc padnouti do oka Caesarovi zasluhou, vlohami, třebaš i pěknou tvář nebo postavou, z milosti jeho se lehko

¹⁾ = šat jemný, hřee tkaný.

rodí nenávisť. Žiji tedy v ústraní, a že den nějak se zabítí musí, tahám se jako druží a špatný obyčej takových jako já lenochů bylo mně přijati. Spím dlouho, zástup dotíravých klientů dávno již dvéře obléhá; když se s lože spíše unavený než posilněný zdvihnu, čekají na mne nosítka, nevolníci nesou mě na Forum, do thermů (lázní). Tu užívám koupele, poslouchám básníky, kteří deklamují své verše, lapám plotky městské o včerejší noci, příhodách na mostě Milviově nebo v ulicích Suburry,¹⁾ bloudím podlouhým, bavím se hlukem pouličním, a tak čas ujde do večere.

V ulici «Via Sacra» na flaminské²⁾ ničeho se nezměnilo od časů Horaciových, snad méně tam studu než dříve, vzpomínám si na Sermones.³⁾ Tuhle tribun⁴⁾ tentýž, který nedávno jako nevolník přišel do Říma, ve zdobené toze si vykračuje, pohlížeje svrchu na zástup. Za ním otočen družinou sloužících zpěvák Caesarů⁵⁾ vyvolený, který dobyl si ohromných pokladův a již je z polovice rozházel... Tuhle pisálek, který se mstí epigramy za obědy, na které ho nepozvou; dále stoik⁶⁾ s bledou tváří, jenž přes sukni si navlekl filosofii, promarniv majetek na hlouposti; dej mu zítra peníze, a filosofii odloží do kouta... Tuhle Epikureovec,⁷⁾ jenž ví, jakou omáčkou třeba připravovati parmy a v upečeném ptáku pozná po chuti, požil-li samce nebo samici...

Těm všem postavám Horaciovým

¹⁾ Suburra = část města Říma. — ²⁾ Via Sacra a Via Flaminia byly dvě nejživější ulice římské. Via Sacra vedla z náměstí „forum“ ke chrámu Venuse a Říma, Via Flaminia kolem pole Martova. — ³⁾ Sermones = satirické básně Horácovy. — ⁴⁾ Tribun = městský úředník. — ⁵⁾ Caesar = císař. — ⁶⁾ Stoikové byli filosofové, již vedli život přísný, kdežto ⁷⁾ Epikurejci život rozmaritý.

možno dnešní jména podložití a více jich ještě dodati, neboť Tigellinus není v satirách, ani krásná Poppaea, ani Eucerus fléřista, ani Vatinius gladiator, ani Epiphrodit... ani... ti, kteří fléřisty a gladiatory se stali z lásky nebo ze strachu před Neronem...

Vracím se domů k večeri, při které, kdybych chtěl, měl bych vždycky více společníků, než počet Mus¹⁾ dovoluje, ale tlupě cizopásků dávám jídlo z kuchyně do domu, já zůstávám sám s několicí nebo jen s Chrysipem. Skromně požíváme lahůdek, které dnešní Římany na mizinu přivádějí, nelibují si v jidlech strojených, nejím zbytečně, sytím se více rozmluvou než masem, více moudrostí se opájíme než vínem. Tanečníkův a kejklířů při stole nepotřebujeme pro zábavu, a že starý můj učitel jídá vždy se mnou na jednom loži, protahuje se dlouho do noci rozmluva o všem, co člověka se týkati může.

Země i bohové, minulost i přítomnost dosti nám dávají látky, ač o poslední lépe pomlčeti, jen vzdechnouce nad ní. Časem, když noc je krásna, dáme se přenést do zelené zahrady a poblíže šumící fontány u sochy Diany lovecké²⁾ usedáme pod stromy, a tu nám uběhnou hodiny do úsvitu. To hle, co nejlepšího jest v mém životě, tichá rozmluva s mým mudrcem.

Tu máš, milný Kaje, malou ukázkou nynějšího osudu i života mého, neúplnou však a necelou; v budoucích listech šíře se ti rozepíši o tom, co mě tu obkličuje a co ve mně samém se skrývá. Ať bohové tě střeží a Mars opatruje! Přeji ti zdraví a čekám, že se navrátíš ve věnci vavřínovém!

(Přistě dále.)

¹⁾ Mus bylo děvče, byly bohyně umění a věd. — ²⁾ Diana byla bohyně lovu a moudrosti.

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (C. d.)

Námítka 41.

„Papež není hlavou křesťanstva.“

ak, již došlo i na papeže, o němž tvrdíš, že není tím, zač se vydává a zač jej také my. pravověrní katolíci. máme, totiž za hlavu církve, a sice z ustanovení Božího. Tak jako ty, tak smýšleli a smýšlí posud všichni nepřátelé pravé církve Kristovy, popírajíce právo svaté Stolice apoštolské, a nedivím se jim pranic. Měli totiž a mají za účel církví naší co nejvíce škoditi a kdyby možno bylo i ji zničiti, a tu ovšem první útok vésti musí na jednotu její, která se jeví v hlavě, v papeži. Každý spolek, nemající jednoty, nemající řádné hlavy, nevydrží dlouho a rozpadne se. To ví dobře nepřátelé naši, proto by rádi nejdříve rozbili jednotu církve katolické, aby pak s jednotlivými kusy snáze byli hotovi. Proto ty neustálé útoky na papeže jakožto hlavu církve, proto to osočování, podezřívání, proto tolik ohavných spisů na potupu vážnosti papežské, proto ta snaha co největší propast učiniti mezi hlavou a údy. A útok tento nevede se toliko od nekatolíků, nýbrž i mezi katolíky jsou bohužel Jidášové, kteří zrazují vlastního otce svého, kteří pracují nepřítelům vlastní církve své do rukou, kteří, ač se vydávají za katolíky, horšími jsou církve katolické škůdci, nežli nekatolíci sami. Boj proti církvi sv. Petra vede se již od mnoha století, a sice všemi možnými prostředky; ba časem již se zdálo, že celé peklo vyslalo pochopy své na zkázu papežství, a hle, papežská Stolica stojí posud; jak mnoho trůnů světských svalilo se v propast při nejmenším jen nárazu, jak mnoho říší vzalo za své během století! Stolec sv. Petra stojí posud a září leskem po všem světě přese všechny ná-

strahy, přese všechny útoky nepřátel! Již okolnost tato nutká nás k vážnému přemýšlení o moci papežské, neboť jen vyšší moc je s to, aby ji udržovala a silila. A to jest také pravda! Papež je z ustanovení Božího viditelnou hlavou křesťanstva. Článek tento viry naší ti nyní poněkud objasní chci, a jestliže dobře pozor dáš a po zdravém rozumu vše uvážíš, bez předsudků, dojdeš k téměř přesvědčení. Důkaz rozdělím na čtyři částky, a sice ukáži ti

1. nutnost viditelné hlavy pro církev.
2. ustanovení její Kristem Ježíšem,
3. uznání její celou církví,
4. ustavičné svědectví Boží.

1. Církev musí mít viditelnou hlavu.

Pokud Pán a Spasitel náš Ježíš Kristus viditelně na zemi této žil a s milými učeníky obcoval, byl on viditelnou hlavou onoho hloučku věřících, který se kolem něho shromažďoval. On dával rozkazy, k němu uchýlovali se o radu a pomoc jako dítky k otci, jak ovce k pastýři, a dobré oko jeho otcovsky patřilo na duchovní potřeby stádeč posud malého a Pán těšil se býti jeho pastýřem. Co činí však otec maje dlouhou cestu nastoupiti, co činí král maje království své na delší čas opustiti? Zdali neustanoví někoho, jenž by místo jeho zastával, aby po čas nepřítomnosti jeho rodina nebo království škody nevzalo? Zjistě! Můžeme však právem o Kristu Pánu mysliti, že tak neučinil? Můžeme se domnívali, že on, jenž tak pracně církev svou založil, jenž ji tak miloval, jenž život svůj za ni položil, že by ji byl opustiti chtěl, nepostarav se o zástupce vhodného? Vždyť by již tím byl vydal církev svou v prvním jejím vzniku hojným

nepřátelům na pospasy! To zajisté Kristus Pán neučinil.

Nenamítej mi, že i po svém nanebevstoupení Kristus Pán jest hlavou církve bojující dle slov sv. apoštola Pavla (k Efes. 1. 22): „Bůh poddal všechny věci pod nohy jeho, a jej dal, aby byl hlavou nade vši církví, která jest tělo jeho.“ Neboť z toho, že Kristus Pán vládcem jest v duchovní říši církve, ještě nevychází na jevo, že by nebyl žádného zástupce ustanovil, jenž by ve jménu jeho církev viditelně spravoval, tak jako nemůžeš tvrditi, proto že Bůh vládcem jest celého světa, nejsou na světě králové a vladaři, kteří by jménem jeho a z milosti jeho vládli. Císař jest také vládcem a pánem nad mnohými zeměmi, to však pranic nevdá, aby v jednotlivých zemích měl svého zástupce, mistodržitele.

Syn Boží sestoupil na tuto zemi a vzal na sebe viditelnou podstatu člověka, založil církev svou ne pro duchy, nýbrž pro žijící, viditelné lidi, církev viditelnou, a tato měla býti jednou svatou společností, měla dle vůle jeho jedno svaté tělo tvořiti, měla býti jednou vinicí Nejvyššího; jak jest to však možné bez ruky, která by jednotu a pořádek držela, která by jeden úd před druhým bránila, která by neposlušné a vzdorovité údy trestala, která by obec před nepřátely vnějšími chránila, aby stádce nestalo se kořistí vlků? Myslí si rodinu bez otce, bez vedení a ochrany, a uvidíš, že se jí špatně vede. Co by bylo z obcí bez představenstva, co z říší bez vlády? Kde by byl pořádek, kde právo, kde ochrana? Pomysli však, že církev Páně není založena pro nějaký jen čas, nýbrž pro všechny časy až do skonání světa, že nemá objímati jen některou zemi, některý národ, nýbrž celý svět a všechny národy s jejich rozličnými řečmi, zvyky,

ctnostmi, chybami, potřebami atd. Ó jak potřebí je zde jedné ruky, která by vládla, jedné viditelné hlavy, která by jednotu udržovala, která by milosti božské všem členům rozdávala, která by pravdu proti bludům, právo proti bezpráví hájila a církev celou k cíli Bohem samým vytknutému šťastně vedla!

I sekty od církve odpadlé uznaly časem potřebu nějaké hlavy, a tu se stalo, že si novou hlavu duchovní buď zvolily nebo se i v duchovních věcech panovníku světskému podrobily. Takový vrchní úřad ovšem nemůže činiti nároky na plnomoc Boží ani na požehnání s hůry, poněvadž založen jest proti vůli božského zakladatele, poněvadž založen jest od lidí a ne od Boha. Chtěli vyzouti se, jak praví, z područí církve a z poslušnosti k viditelné její hlavě, chtěli volnost a svobodu, a zatím stali se otroky vlastních svých choutek, zabředli do močálů převrácených svých náhledů, v nichž poněnáhu tonou, nemajíce pevné opory, pevného středu. Odporují si však také sami v náhledech. Vrchnost světskou uznávají za nutnou k vůli časnému blahu poddaných, a vrchnost duchovní k vůli duchovnímu blahu, jež důležitější jest, uznati nechťejí. Proto však také není u nich jednoty. Odtřhli se od hlavy Bohem ustanovené; kdo bude jednotlivce nutiti, aby přidržoval se hlavy, kterou si sami zvolili, aby se neodtrhl a jinakou správu si nezavedl? Proto vidíme ten rozklad u nekatolíků, tolik sekt, mezi sebou sporných, jen v nenávisti proti církvi a papeži svorných.

Kde jest však potom ta jedna církev, jedno tělo, jeden chrám Ducha sv., jedno stádce, jak si Kristus Pán přeje? Spasitel chtěl založiti jednu církev, neboť jen o jedné vždycky mluvil; proto potřebí jest jedné hlavy, hlavy jedné rodiny Boží, od níž žádný člen se odtrhnouti nesmí, má-li církev cíle svého

šťastně dojiti. I sami rozumní protestanté uznali pravdu tuto; tak píše Ammon: »Každá společnost i církev viditelná musí zřízena a jako údové tělo pod jednou hlavou spojena býti, nemá-li se rozpadnouti v jednotlivé obce a zaniknouti.« Oken praví: »Každému náboženství má dána býti nejvyšší hlava, aby jednotu a pokoj zachován byl; neboť náboženství se zvláštním představeným v každé zemi bude brzy dle účelů státních převráceno a stane se ústavem státním jako poštovníctví, finančníctví atd., ale přestane býti ústavem Božím.«

Uznává-li každý rozumný člověk moc světskou za nutnou a prospěšnou ku všeobecnému blahu, musí nutně i duchovní moc papeže, která již tolik století za souhlasu celé církve trvá, za nutnou uznati k vůli blahu církve, a proto ji ctíti a si jí vážiti. A jestliže ti, kdož se proti trůnu královskému bouří, velezrádci

se nazývají a za zločince se pokládají, musí nutně, a to u větších ještě míře i oni křesťané za velezrádce platiti, kteří se hlavně křesťanstva protíví, a takto se opovažují jednotu církve, která dle vůle zakladatele Ježíše Krista netknuta zůstatí má, zničiti.

Avšak papež nemá ve prospěch svých toliko důvody, jež světské panovníci uvéstí mohou, nýbrž může se honositi výsadou, kterou nižádný světský vládce nikdy neměl a nemá, že totiž Ježíš Kristus, Syn Boží sám, jemuž všechna moc dána jest na zemi a na nebi, jemu svatý úřad vrchnopastýřský v církvi udělil. Papež neobdržel moc svou prací lidskou a namáháním, ani z vůle a libosti lidí, nýbrž ustanovením Boha všemohoucího a vševedoucího, před nímž se vše kořiti musí, co na nebi jest a na zemi. A to ti dokáží v dílu druhém.

(Přístě dále.)

Lodička na moři — obraz katolické církve.

Aj, bouře veliká stala se na moři, tak že lodička
přikrývala se vlnami. (Mat. 8, 24.)

ad jezerem genezaretským stahují se tmavá, strašlivá mračna. Již nastala bouře. Blesky se křížují, hrom rachotí, vítr burácí, moře se zbourilo. Vody hučely v rozkácené bouři a lítými větry zmitány slévaly a pěnily se, zde ohromné hory, onde hluboké propasti tvořice. Strašlivé to bylo podivání na ty rozkácené živly! A nastojte, uprostřed tak zjištěného moře zmitá se loď, na níž byl Pán Ježíš se svými učeníky. Již již ohromné vlny vyzdvihují ubohou loď do výše a opět ji dolů házejí, jakoby ji ve hlubinách svých pohřbiti chtěly. Již již zpěněné vody ji přikrývaly, chtěje ji potopiti. Uprostřed hučícího větru a jekotu vln rozléhal se křik a nářek ulekaných plavcův: »Ach, hyneme a zahynouti musíme!« I učeníci Kristovi, plni bázně a strachu, myslili, že musejí zahynouti. Proto hrnuli se k Pánu, kterýž pokojně spal, a zbudivše ho, s úzkostí volali: »Pane, zachovej nás, hyneme!« Ježíš vstal, rozkázal větrům, a hned bylo ticho, hromobití umlklo, vítr se utišil a z hustých mračen počalo slunce jasně svítit a zrcadlilo se v hladkém jezeru.

Porovnejme to všechno s nynější dobou, zda-li není lodička na rozbouraném moři věrný obraz katolické církve?

I. Na lodičce byl Kristus Pán a apoštolé, jak praví sv. Matouš: »Pán Ježíš vstoupil na lodičku a následovali ho učeníci jeho.« I církev katolická má při sobě Krista Pána a apoštoly. Církev katolická, »lodička Petrova,« má při sobě Krista Pána, jenž v církvi své žije po všechny časy, jak sám byl přislíbil: »Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.« (Mat. 28.) Ježíš Kristus žije v církvi duchovním způsobem ve sv. evangeliu. On sám nic nepsal, nýbrž všechno

své učení odevzdal církvi, sv. apoštolům a jich nástupcům, biskupům a kněžím. Poněvadž učení mělo trvati až do skonání světa, proto bylo potřebí, aby Pán Ježíš i s Duchem sv. po všechny časy církvi sv. přítomným zůstal, ji řídil, spravoval a vyučoval. Proto píše sv. Jeronym: »Úplné učení a pravou víru zachovala jen římsko-katolická církev.« V tomto učení, v tomto evangeliu žije Ježíš Kristus duševně v církvi; neboť až dosud hlásá se jeho vlastní učení, jeho vlastní slova; každý řádek v evangeliu upomíná nás na Krista, probuzuje v nás ducha jeho, ducha pokory, čistoty, ducha spravedlnosti a svatě lásky.

A jako Kristus žije v církvi duchovně, tak žije i skutečně, tělesně v nejsvětější Svátosti oltářní. »Pevně věříme,« praví sněm tridentský, »že ve Svátosti oltářní

přítomen jest tentýž Bůh, o němž Otec pravil, že andělé se mu klaněti mají, před nimž mudrci od východu a apoštolé v Galilee na kolena padli.« Tělesně, skutečně žije Ježíš Kristus v církvi své, a to ne snad jen na jednom místě, ne snad jen v nádherných chrámech, nýbrž v každém chrámu, v každé osadě, kde se nalézá křesťanské stádo oveček, kde mají dům Boží a kněze, tam všude přebývá Kristus jako dobrý pastýř a žehná svému stádu.

Jako v lodičce, tak i v církvi katolické jsou apoštolé. Církev katolická pochází z časův apoštolských, od apoštolů je založena a mezi židy a pohany rozšiřována. Církev katolická všechno to věří a učí, co apoštolé věřili a učili, učení církve svatě se až dosud srovnává s učením apoštolův. Od sv. apoštolů přecházelo

učení jejich a celá moc jejich skrze svátost svěcení na jich nástupce, biskupy, a tak dědili jedni od prvních až do dnešního dne, tak že se může vším právem říci, že církev svatá má až dosud apoštoly; neboť jedenkaždý biskup jest apoštolem ve svém poslání, ve své pravomoci. Tu pravdu dosvědčují nejstarší svatí Otcové. Sv. Jeronym praví: »V nás, t. j. v katolické církvi, zaujmají biskupové místo sv. apoštolův.« A sv. Řehoř: »V katolické církvi mají biskupové jako nástupci sv. apoštolů plnou moc svázati a rozvázati.« Tot jest nám velikou útěchou. Ta církev, ve které je Kristus a apoštolé, musí nutně býti jediné pravou a samospasitelnou církvi; neboť u církve lži a kacířství nebude nikdy Kristus a apoštolé přebývati. Nacházíme se v té samé lodičce, ve které jest náš Pán a Spasitel a jeho apoštolé, jsme v oné lodičce, která nás nese přímo do přístavu nebeského. A proto »nejme již maličká pacholata semotam se zmlátající a točící se každým větrem učení skrze nešlechtnost lidskou, skrze chytrost k oklamání bludu, nýbrž činíce pravdu rosteme v tom, jenž jest hlava, Kristus.« (Ef. 4. 14.) Všecka příslibení svaté víry se nám vyplní, všechny koruny, které nám slíbeny jsou, budou nám dány, jestliže se přidržíme pevně sv. církve, která nás jako pečlivá matka od narození vede, jestliže evangelium, které ona hlásá, plnit budeme. A kdyby svět na tisíce sekt se rozdělil a jeden druhému volal: »U nás jest Kristus a ne u vás; u nás jsou apoštolé a ne u vás,« můžeme všem těm křiklounům z pevného přesvědčení říci: »U nás, a jen u nás v církvi katolické jest Kristus a jeho apoštolé!« A proto »nejme již hosté a přichozí, ale jsme spoluměšťané svatých a domácí Boží, vzdělání na základ apoštolův a proroků, kdež jest nejhlubší úhel ní kámen sám Kristus, na kterémž i my spolu vzdělání jsme ve příbytek Boží v duchu.« (Ef. 2. 19.) »My jsme rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid dobytý, abychom zvěštovali ctnosti toho, jenž z temnosti nás povolal v předivné světlo své.« (I. Petr. 2. 9.) A proto stůjme pevně v lodičce Kristově, v učení jeho, a hledme ctnostným, svatým, křesťanským životem hodnými se učiniti tak vznešeného povolání našeho, k němuž jako dítky církve svaté povolání jsme.

II. Lodička Petrova byla na rozbouřeném moři. »A aj, bouře veliká stala se na moři, tak že lodička přikrývala se vlnami.« Zrovna tak nachází se církev svatá nyní na rozbouřeném moři. Aj, bouře veliká stala se proti církvi a hrozí jí přikrytí vlnami. O tom se přesvědčíme, když popatříme na minulé časy a na naše.

Ježíš Kristus neslibil církvi své pokoj, nýbrž předpovídal jí veliké bouře. Brány pekelné, praví Spasitel, povstanou proti církvi a s velikou mocí budou se hnáti proti skále Petrově. »Budou vás vydávati do rad,« pravil Kristus svým apoštolům, »a ve shromážděních svých budou vás bičovati.« (Mat. 10. 17.) Pohlédneme-li do minulosti, tu spatříme, že se všecko vyplnilo, co Kristus byl předpovídal svým apoštolům. Není ani jediného století, ve kterém by nebyla povstala veliká bouře proti církvi svaté, ve kterém by se nebyly třásky základy toho sv. města, na hoře postaveného. Napřed zurili židé proti křesťanům. Apoštolé byli od nich vyháněni, vyznáváci pravé víry pronásledováni. S pravou pekelnou zlostí a nenávistí zurili fariseové a zákoníci proti víře Kristově a proti mladé církvi. A sotva byli židé pokořeni a rozehnáni po všem světě za trest od Boha, tu zase povstalo pohanstvo proti církvi, a toto pronásledovalo církev po celá tři století. S ohněm i mečem povstali pohanští vladaři, s celými zástupy vojska vytáhli do pole proti křesťanům, aby je vraždili. Potoky krve křesťanské tekly, církev se nesměla ani na světle ukázati, musela v soukromých domech, v podzemních chodbách služby Boží vykonávati. Ale i pohanstvo ničeho proti církvi nepořídilo a sklonilo svou pyšnou hlavu před sv. křížem. Sotva přestaly krvavé boje proti církvi, povstaly kacířství a nevěra jedno po druhém, a to trvá až dosud. Pomluv a na cti utrhaní, tupení a zlehčování použili kacíři a nevěrci, aby církev zahrabali do hrobu. Ach, bohužel, i vlastní nezdárné dítky povstaly proti své matce, proti

církvi, a čím více od ní dobrodiní dosáhly, tím krutěji ji pronásledovaly a volaly jedny druhým: »Vyvráste, vyvráste město Jerusálém až do základu!« (Zalm 136. 7.) Ale nestačí místa, vypočítati všechny bouře, jakých církev za těch 19 století přestála. Kdo prošel dějiny církve svaté, ten ví, že sotva se trochu vyjasnilo, a již opět nastala vždy nová bouře. A jak to bývalo v minulosti, tak jest i nyní. I za dnů našich povstala bouře a lodička Petrova zmitána jest vlnami. Duch protikřesťanský opanoval nyní skoro celý svět, zejména v Evropě ve Francii, v Itálii, v Německu i u nás v Rakousku, všude jeví se jen zlost a zášť proti církvi. Všecko snažení nepřátel směřuje na utlačení církve svaté. Lidé ztrácejí víru, o náboženství se nedbá, přikázání se nezachovávají v tom novém pokolení nevěreckém. Je-li u nás v Rakousku postavení církve příznivější, nesmíme proto ještě jásati, neboť i u nás opanoval tentýž duch protikřesťanský velkou část obyvatelstva tak zvaného vzdělaného. Patrně, že chystá se veliká bouře. Vpravdě může církev svatá zvolati za našich dnů se žalmistou Páně: »Obklíčili mne nepřátelé mnozí, otevřeli na mne ústa svá jako lev dravý a řvoucí. Rota zlostníků oblehla mne. Rozdělili sobě roucha má a o můj oděv metali los.« (Zalm 21. 13.)

Kdož by se nermoutil nad tak smutným osudem předrahé matky církve svaté? Hodné ditky herou vřelé účastenství na trápení matky své a snaží se zároveň ji potěšiti, bolesti její umírniti. Proto máme jako synové a dcery církve svaté tím pevněji se jí přidržeti, čím více ji pronásledují, máme tím svědomitěji svaté evangelium zachovávat, čím více jím pohrdají. Proto služte Bohu ve svatosti a spravedlnosti (Luk. 1. 75.), chodte po té cestě, kterou vám církev sv. ukazuje. Nechejte nepřátele, ať tupí viru, ať se rouhají; ta potupa, to rouhání jejich obrátí se na hlavu jejich; vás však církev sv. představí jednou svému choti, Ježíši Kristu, a řekne: »Toť jsou, kteří mne těšili, kteří byli mými věrnými přátely. Protož, ó Pane, vyplň na nich příslibení svá a dej jim odplatu věčnou!«

III. Ač byla lodička na moři vlnami zmitána, přece přestála všeliké nebezpečení. »Ježíš vstal, přikázal větrům a moři, i stalo se utišení veliké.« (Mat. 8. 26.) Zrovna tak přestála a přestojí církev svatá všeliké nebezpečení, které jí záhubou hrozí.

Církev svatou nezničí žádná bouře, neboť jí sám Hospodin přislíbil: »Když půjdeš přes vody, s tebou budu, a řeky nepřikryjí tě: když chodití budeš v ohni, nespálíš se a plamen nebude hořeti na tobě.« (Is. 2. 43. 2.) A Ježíš Kristus, zakladatel církve svaté, jí pravil, »že ji ani brány pekelné nepřemohou.« (Mat. 16.) Kdybychom jen po lidsku soudili, dávno by byla církev zahynouti musela. Hrozila jí židovská škola, ale marně. Tři sta let bojovalo pohanstvo mečem a ohněm proti církvi, ale marně. Divocí národové zaplavili křesťanské země a hrozili církvi záhubou, ale marně. Četní kacíři povstali, poskvřnili učení její, sváděli lid proti církvi, ale marně. Nevěra a světská moudrost tupily učení a dobročinné ústavy církve, tráslý základy jejími, ale marně. Kolikrát jásali nepřátelé nad záhubou církve, kolikrát předpovídali již blízké zahynutí její, ale marně; neboť pravdiva zůstala slova Spasitelova: »Ani brány pekelné nepřemohou ji.« Ano, i církev sténala, když povstala proti ní bouře, prolévala horké slzy na stupních oltářů, se žalostí musela patřiti, kterak nepřítel kazí, co ona po dlouhá léta slavěla, ale vždy s důvěrou patřila do budoucnosti, vždy očekávala pomoc, a nikdy nebyla v důvěře zklamána; neboť nejen přestála všechny bouře a nebezpečí, ale byla těmi bouřemi právě oslavena, očištěna. Po bouřce bývá jasno, slunce vysílá své paprsky na zemi a pak se ukáže samo v největší kráse. Tak jest to i s církvi. Po nářku, po trápení následuje radost a oslavení. Takovými bouřemi získá jen církev svatá. Proto volá sv. Jan Zlatoustý pohany za svědky, že právě v největším pronásledování nejvíce křesťanský život kvetl. »Tažte se pohanů,« praví on, »kdy byly mravy křesťanů bezúhonnější a kdy byli křesťané horlivější, ne-li právě v čas bouře, v čas pronásledování?« Jako při bouři spadne se stromu špatné ovoce a zdravé zůstane na stromě, tak odpadnou vlašni a zkažení křesťané od církve v čas bouře, kdežto jiní se naopak utvrdí v dobrém. V pronásledování

bylo vždy pozorovati, že mnozí se probudili ze sna, hříšní se obrátili k pokání. Vira ohněm zkonšena byla stálejší a živější. Právě v době pronásledování čítá církev svatá nejvíce svatých a světic Božích. A jako uvnitř bývá církev v bouři oslavena, tak také bývá i na venek oslavena, rozšířena. Ač se bránili židé, neméně církev šířila se od města k městu, od osady k osadě, až vztyčila svatý kříž na chrámě jerusalémském. Čím více zuřili pohané, tím slavněji vítězila církev. Proto praví Tertullian: »Mučte nás, usmrcujte nás, všechna vaše ukrutnost nic nepomůže, ba rozmnoží společnost naši!« Pohanstvo kleslo, a kříž Kristův stkvěl se na chrámech a na korunách panovníků. Slovem: nic nemohlo posud církev svatou vyvrátiti, nic nemohlo to svaté město zhořiti. A proč? Poněvadž Kristus Pán pravil, »že ji ani brány pekelné nepřemohou.«

Což jste málověrní, nedůvěřiví, jestliže vidíte nyní církev utlačovanou, ba pronásledovanou? Kdyby všickni panovníci tohoto světa se svými vojsky vytáhli proti církvi, kdyby všickni pekelní duchové obořili se na svaté město, a kdyby nastala bouře a vlny až na svatopetrský chrám v Římě sáhaly, nikdy a nikdy nezahubí církev! Svatý tento strom, který sám Bůh zasadil, nevytrhne žádná, ani pekelná moc. Protož nebuďte málomyslní, ale nebuďte také vlažní a lhotejní. Pomozte všickni církvi svaté k vítězství. Ale jak? Co máme činiti? Když hrozila lodička utonouti, »tu přistoupili učeníci k Pánu Ježíši, zbndili jej a pravili: Pane, zachovej nás, hyneme!« Na prosbu tu vstal Ježíš, »přikázal větrům a moři, a stalo se utišení veliké.« Modliti se musíme, prositi musíme za církev svatou jen horlivá a vroucí modlitba ji pomůže k vítězství.

II.

Klástersní zvonky.

Napsal J. St. Pavlík. (11.)

Na Nový rok.

Letí vzduchem andělíček,
hebkým křídlem třepotá,
v sněžném klíně zlatem, stříbrem
„Nový rok“ mu bleskotá.

A dnes právě Spasiteli
nové jméno dáno též —
jakousi i novou hudbou
zvučí štihlá chrámu věž.

S novým rokem s novou chutí
nový život počni již,
bys byl hodným oné slávy,
jakou skýtá hvězdná říš.

Ve vigílii Zjevení Páně.

Na východě hvězda plane
třpytnou září víc a víc,
na klášteře slavně zvoní,
zvoní králům zbožným vstříc.

Velikému Messiáši
nesou darů troji tíž,
nelcká je, Králi králů
příbytkem že prostá chýš.

A co my mu doneseme?
odpověz nám, zvonku, teď!
Doneste mu místo darů
duši celou za oběť!

Na slavnost Zjevení Páně.

Osvěť se, Jerusaleme,
povstaň, dcero Sionu —
radošně dnes všechny zvonky
buší plesném ve slonu.

Národům, již ve tmách žili,
vzplálo slunce na nebi,
v prosté chýši Messiáše
mudrcové velebí.

Hle, i tebe právě víry
osvitila stkvělá zář:
Nespust se jí, byť se tobě
posmívali, že jsi tmář!

Na neděli I. po Zjevení Páně.

Poutníků se vlní davy
na pahorku Moria,
mezi nimi Josef pěstoun,
družka jeho Maria.

„Proč nám učinil's tak, Synu?“
mají jemnou výčitku...

„Nevíte, že jest mně dlíti
v Otce mého příbytku?“

Šel však s nimi, jsa jim poddán,
přízeň máje u lidí...

Kdy i tebe Matka Boží
poslušným tak uvidí?

V oktavu Zjevení Páně.

Poletuje holubice
nad vlnami Jordanu,
k úřadu co vodu křestní
žádá Ježíš po Janu.

S oblaků zas Otec volá:
„Tentot jest můj milý Syn,
v kterém se mi zalíbilo...
Plňte každý jeho kyn!“

I vy křtěni vodou spasnou
Boží jste teď synové.
Jak se k také důstojnosti
mají vaši činové?

Na slavnost nejsladšího jména Ježíš.

Jméno tvoje, Spasiteli,
hříšníkům je hrozné sic,
kající však, spravedlivým
lásky plnou jeví líc.

Jméno tvoje, Spasiteli,
zdrojem blaha, radosti
pro toho, jenž pomocí tvou
z pout se hříchů vyproští.

Nejsladšímu jménu Ježíš
kloň se každé koleno,
k posvátnému proměnění
kdy je s chrámu zvoněno.

Na neděli 2. po Zjevení Páně.

Co kdys v Káni Galilejské
svadební plál hod a ples,
Ježíšův se první zázrak
po vůlí řeči nes'.

Z vody víno způsobeno
na prosebný Matčin hlas,
jeden chválil víno dobré,
nad zázrakem druhý žas'.

Také tobě Matka Boží
nebes hody vyprosí,
když se zrak tvůj s prosbou vřelou
nade hříchy zarosí.

Na neděli 3. po Zjevení Páně.

Co tam venku chumelí se
sněžných vloček němý roj,
k oltáři tu pozývá nás
onen lásky věčný zdroj.

„Nejsem hoden, ó Ježíši,“
voláš pohnut lítostí,
„postačí mi, když jen řekneš
blahé slovo milosti.“

Jdi jen k němu beze strachu —
zvonek, slyš, se rozhoupal —
hleď jen, abys nikdy více
po zlých cestách nestoupal.

Na den Zasnoubení Marie Panny.

Blah ten ženich, kterýž sobě
nejkrásnější nevěstu —
kněžnu nebes — družkou zvolil
pouti zemské na cestu.

Maria — toť ona perla,
onen vzácný ideál,
podivně jenž tolik světců
láskou k sobě rozehlál.

Také tobě, synu, radím:
Marii měj nad vše rád,
ona věnem přinese ti
nebes dům a rajský sad.

Na den obrácení sv. Pavla.

Do Damašku hubit církev
Šavel jel již mnoho mil,
když tu Kristus v záři blesku
náhle se mu objevil.

Blahý zjev ten, kterýž z něho
vyvolenou nádobu
způsobil a s národů tím
nevěry sňal porobu.

I z vás Pán Bůh lidí k spáse
mnohého si vyvolil...
Zdaž jen každý hlasu jeho
poslouchať se uvolil?

Na neděli 4. po Zjevení Páně.

Na moři se bouře vzmáhá,
lodička se potácí —
blah, kdo v Boha v také chvíli
důvěry své neztrácí.

„Zachraň nás, sic zahyneme!“
v úpěnlivém volání
učeníci málověrní
budí Mistra ze spaní.

Kárně vzhlednuv Mistr na ně,
ztišil větrů mořských roj —
k nám však mluví: S vírou v Boha
přečkáš mužně světa boj.

Nezdařený lup.

Povídka ze skutečnosti. — Píše J. Chalupecký.

Bratře, dnes bude výdělek,« pošeptal veselý hoch Kamínek svému příteli. «Náš bohatý statkář druhý den již mešká v rozkřičeném hostinci na konci osady. Se ženou se nepohodnul a v pivě utopiti chce svůj vztek. Z města přijel jako nějaký rytíř koňmo, a vraníka svého uvelebil ve vedlejší konírně. Dnes je v hostinci hlučná společnost, výroční trh v blízkém městě zanesl sem množství hostů. A nám právě se to hodí —»

«Dosud však ničemu nerozumím,« vpadl mu do řeči soudruh, «vysvětlí mi přece celou věc; neboť co mi po tom, kdo sedí a pije v hostinci.»

«Hlupáku!« znova na to Kamínek, «což nevíš, jak lakomý je statkář? Na žebráka pošle psa a obci nepřispěje ani grešli. Divím se, že dnes dal se do pití; na statku musel býti zajisté krutý boj. Povím ti krátce svůj plán. Víš dobře, že na toho boháče dávno mám již namířeno. Dnes se nám to hodí. Umiš mlčeti?» tázal se po malém přestávce.

«Jako hrob,« přisvědčil přítel.

«Tedy slyš! Zde u této zdi postaviš se na stráž. Já vyvedu z vedlejší konírny statkářova koně, odjedeme s ním, prodáme židovi a peníze budou naše. Rozumíš? Žid již o tom ví, a smlouva jest hotova.»

«Bojím se však, že se prozradíme,« omlouval se lepší soudruh.

«Nic na tobě nechci, dávej pouze pozor, aby nás nikdo nepřekvapil; výdělek se vyplatí. V hostinci jest plno hostů, podezření snadno padne na řemeslníky zde přenocující. Noc nám bude příznivou. Měsíc září jako tvář stydlivé panny, a co při tom nejlepšího, že chvílemi za mraky se skrývá. Vraník statkářův pak ve stáji sám, inu, pán si může poručiti; však mu brzy divně zatopíme. Jsi tedy srozuměn?» tázal se Kamínek naposledy.

«Ano, ale pozor, pozor! S mřížemi nerad bych se znova seznámil.»

«Nebud' babou a pojď!«

Ujednáno, rozhodnuto. — Byla překrásná, velebná letní noc. V hostinci hlučno, hosté se veselí a baví. Bohatý statkář, jenž dnes z «trucu» přebíral, položil na stůl zpitou svou hlavu a usnul. Kamínek vyšel z hostince a zpravil o tom přítele. Venku ticho. Přátelé ohlédlí se vůkol a soudruh postavil se na stráž. Kamínek odhodlal se k činu. Tíše, tichounce vplížil se do stáje, změnil hlas, zalahodil koni, vyvedl jej ven, a jižž sedí na něm a v divokém úprku letí z osady. Leč kůň brzy poznáv nového pána, vzepjal se po chvíli do výše, smělý jezdec pak nemoha se již udržeti klesl, a za nohy ve třmenech vise vlečen byl v divokém letu v před. Ubohému Kamínkovi stydla v žilách krev. Splašený kůň letěl letem ptáka, a nešťastný člověk vlečen po nerovných cestách brzy narazil hlavou svou o kámen, a všecek jsa zedrán poznával, že poslední hodina hříšného

života jeho se blíží. I volá v největších bolestech: »Pomoz, Svatohorská Matičko, pomoz nehodnému hříšniku! Nedej zahynouti bez smíření, ukaž se býti Matkou milostivou a nedopusť hříšného mého zahynutí —« Hlas jeho selhal, upadl do mdlob...

V nešťastném Kamínkovi svědomí se probudilo. Maria Panna smilovala se nad kajícím hříšníkem, a splašené zvíře mžikem se zastavilo. V zoufalém svém postavení vyprosil si milost rozhněvaného Boha.

Věrný kůň vrátil se ke svému pánu, a polomrtvý Kamínek s poslední silou k domovu se doplazil. Teprve nyní, když uložen v čisté lůžko a nejsvětějším Tělem Páně posílněn, vzpomněl si na svůj bídný život a na bolesti, které si sám byl připravil. Nevěděl dosud, že by člověk bolesti tak hrozné vůbec snést mohl. Leč Matka Boží divy tvoří, a nad kajícím hříšníkem radují se andělé.

Kamínkovi vedlo se lépe. V nemoci učinil slib. Poznal, že byl blízko hrozné smrti, nyní chtěl býti blízko i novému životu. »Svatohorská Boží Rodičko! Byla jsi svědkem hrozného mého činu, buď i svědkem mého polepšení!« volal Kamínek v nemoci. »Chci býti člověkem novým, křesťanem pravým, chci býti vzorem pořádného muže! Pomoz, pomoz, ach, mně hříšnému!«

Zvolna plynul čas, zvolna hojily se i rány Kamínkovy. Kamínek stal se vzorem trpělivosti. Uznával svou vinu, uznával i zasloužený trest. Křížem Svatohorská Matička přivedla hříšníka ku spáse. Kamínek ležel nemocen již po několik neděl.

Statkář dověděl se, jak byl Kamínek potrestán, odpustil mu též, a poraněný muž po nějakém čase povstal s lože. Jarní slunko mile působilo na otřesené jeho zdraví, lučiny oděly se v květné roucho, a polepšený Kamínek vzal na sebe háv kající. S nastalým letem vypravil se na Svatou Horu, aby vyplnil svůj slib a Marii Panně za zázračné zachránění poděkoval. Dne 27. července 1717 poklekl na Svaté Hoře před Matkou Boží, a utvrzen ve svém předsevzetí vrátil se jako dokonalý muž do své domoviny.

Různé zprávy a drobnosti.

Rozvoj katolické církve v Americe.

Jak krásně se rozvíjí a jak blahodárně působí katolická církev, je-li jí dopřáno úplné svobody, patrně ve Spojených státech severo-amerických. Roku 1790. nebylo tam více než 32.000 katolíkův a dnes jich již na 10 milionů. Před 100 lety byl ve Spojených státech jediný toliko biskup se 30 kněžími, teď je tam 13 arcibiskupů, 73 biskupů, 8300 kněží a 7500 kostelů. Mezi katolíky pak panuje takový blahobyt, že sami hojně mohou přispívat na udržování svých náboženských ústavů. V životě veřejném katolíci tamější mají hojně účastenství a vynikají horlivostí pro výchování mládeže. Mají 35 seminářů, 102 konvikty, přes 600

pensionátů pro výchování dívek a farních škol mají na 4000 s více než 600.000 školáky. Neškodilo by, aby katolíků horlivost také u nás tak se rozvíjela a vzkvétala. Jest-li bude lhostejnost dále se šířiti, pak to půjde s námi rychle s kopce.

Odsouzen pro rušení náboženství.

Krajským soudem v Chebu byl odsouzen městský tajemník Fr. Otto na šest týdnů do žaláře. Posmíval se tamním obyvatelům, že chodí na kázání misionářů, popíral nesmrtelnost duše a mluvil vůbec neslušně o katolickém náboženství — a sice veřejně v hostinci. Podal sice proti rozsudku zmateční stížnost, ta však byla zamítnuta, a první rozsudek nejvyšším soudem po-

tvrzen. Pozor, katolíci, nenechte hanobiti a tupiti nejdraší klenot svůj od všelijakých lidiček, ale nemůžete-li sami hájiti pravdu svatou, udejte posměvače. Viru svou nesmíme nechat tupiti!

Láska k bližnímu. Z Japonska došla zpráva, že tam zemřel kněz P. Testevuide, který život svůj věnoval ošetřování nemocných. Právem je nazván tento sluha

Boží japonským P. Damianem, neboť jak tento v Havaii, tak věnoval se P. Testevuide zcela těmto ubožákům v Japonsku. Jeho snahou zřízena tam zvláštní nemocnice pro malomocné, a další dva ústavy podobné od tamních lidumilů zřízeny. Neumorná činnost kněze tohoto podkopala zdraví jeho. Zemřel v Honghangu, kde doufal, že se uzdraví.

Zprávy z misí katolických.

Čína. Apoštolské vikářství v západní Hupe. Ještě nejsou nepokoje v Číně ukončeny. Nové zprávy nás docházejí z provincie hupejské, jež jest rozdělena na tři apošt. vikářství, jejichž správu vedou Františkáni. P. Viktor Bernardin poslal nám psaní apošt. vikáře msgr. Benjamina Christiaensa, z něhož následující zprávy běheme: »Západní Hupe měla 5 sirotčinců, z nichž byly tři od povstalců přepadeny a zničeny. Dne 21. června přepadli sirotčinec v Tšang-kinu; napřed táhli na hřbitov, rozkopali pět hrobů, rozbili rakve, vytáhli mrtvoly, k největší zlosti své nenalezli, že by některé scházely oči nebo srdce, a proto obrátili se do ústavu, aby pokračovali ve svém zkoumání. Rozbili zdě, vypáchli dvěře, prohlédali vše, až na půdu vylezli, poškodili střechu ústavu a přece nenalezli sirotka bez očí nebo srdce. Již chtěli sirotčinec zapálit, avšak mandarinův záměr překazili, tak že přepadnutí sirotčince v Tšang-kinu ještě dosti šťastně vypadlo.

To však byla jen jakási předehra. Dne 9. srpna byl zapálen sirotčinec v Se-kong-kiu. Časně ráno provrtali povstalci slabou zeď z hlíny, strčili do vnitř trochu slámy, již pak zapálili; na štěstí však vše viděla hluchá dívka, kteráž vzbudila děvče vedle ležící, načež brzy ostatní křikem se probudily. Dvě křídla domu, jenž byl z bambusu a suchého

dříví vystavěn, stála v několika okamžicích v plamenu. Učitelka a dívky jen s nouzí zachránily si život.«

Dne 2. září přišel na řadu sirotčinec v Itsangu. P. Ansgar Braun píše: »Již v červnu hrozili nám Číňané, že všechna obydlí Evropanů zapálí a měli již den ustanovený, avšak francouzská dělová loď La Vipère a přísné rozkazy mandarinů zmařily jejich záměry. Prvního srpna kolem poledne nahnulo se veliké množství Číňanů do dvora ústavu. Povolali jsme hned mandariny, kteříž povstalce vyhnali. Za chvíli slyšeli jsme venku křik, jehož jsme si dále nevšíмали, myslíce, že to dělají nějakí uličníci. Když se však brzy na to křik opakoval, přistoupili jsme k oknu ve vyšším poschodí a uviděli jsme veliké množství lidu kolem obydlí protestantského misionáře Soverbyho. Znamení k útoku bylo již dáno, neboť se všech stran hrnuli se povstalci ku bráně domu, kterouž rozbili a dále do vnitř se valili všechno pustošíce, načež dům zapálili. Ani jediného vojáka nebylo na blízku a bezbranní mandarinové netroufali si opřiti se takové přesile. Soverby unikl zadními vraty, manželka jeho a děti nebyly v Itsangu.«

Poznavše takto zuřivost Číňanů věděli jsme, že nás čeká stejný osud, chtěli jsme se dáti na útěk, nebylo však možno, neboť sirotčinec byl se všech stran

obkliččen. Zavřeli jsme pevně dvěře, za okamžik byly rozbity, a těžké kamení litalo na nás utíkající do kostela; zamkli jsme dvěře a rychle spěcháme k oltáři, abychom se posilnili v tak rozhodný okamžik a připravili se k smrti, neboť za námi křičely davy, že nás rozsekají. Sotva že sestry a ostatní obyvatelstvo sirotčince pokleklo u oltáře, již byli naši pronásledovatelé v kostele, všechno pustošíce; a ještě nepřijali ani všichni nejsvětější Svátost, a již litaly kusy dřeva na nás; obrátil jsem se k nim, a oni na chvíli ustali, čehož jsme my použili, abychom se dostali do sakristie, kdež ostatní přijali Tělo Páně. Odevzdali jsme se do vůle Boží, otevřeli dvěře, sestra jedna vzala monstranci, kterouž lupiči s oltáře shodili, a pomoci několika mladých mužů dostali jsme se, někteří z nás poranění, do zahrady, kdež nás obklopili mandariní a doprovodili nás až k Jangtsekiangu. Po celé cestě, kteráž Bohu dik trvala jen několik minut, házeno na nás přes hlavy mandarinů kamením a dřívím, tak že jsme skoro všichni krváceli. Při sestupu k řece přihodilo se nám neštěstí; jedna sestra spadla do vody, byla však zachycena a vytažena. Na štěstí byla v řece loď se střechou, vstoupili jsme na ni, a úředník nás vezl zrovna k parniku, jenž byl náhodou v přístavu; byli jsme zachráněni.

Vzpomněl jsem si na své spolubratry a seminaristy, když jsem viděl hořeti domy všech Evropanů. Na mou prosbu poslal kapitán loďku k biskupské residenci; kněží však se seminaristy spasili se útekem do hor. Dva protestantští misionáři a zároveň lékaři vymyli nám rány a obvázali je. Evropané na lodi dali nám šaty. Naši sirotci jsou zatím u mandarinův; o sedmi malíčcích dítčích, čtyři až šest let starých, žádné zprávy nemáme; možná, že byly zabity neb upáleny nebo dokonce ukradeny.

Apoštolské vikářství Jynnan. V Jynnaně, zvláště pak v hlavním městě

stejného jména, žije velmi mnoho mohamedánův, a bezmála by byl padl za obět jejich fanatismu apošt. vikář jynnanský, msgr. Fenouil. Jednoho dne obdržel apoštol. vikář od bohatého mohamedána pozvání k večeři; odmítnutím byl by hostitele jakož i jeho přátele urazil, a proto se dostavil. Sotva že zasedli, počal mohamedán jeden ihned mluvit o náboženství, že prý Kristus ničeho neučinil, čím by si jména Spasitele zasloužil, kromě toho skonal smrtí hanebnou a pod. Biskup velmi hájil čest Syna Božího. »Ale odkud víte,« pravil marabut, »že Kristus jest Synem Božím?« »Poněvadž to sám řekl, a Bůh výrok jeho potvrdil zázraky.« Na to mluvil vikář o zázracích, zvláště pak o z mrtvých vstání Páně. »Není však nic nerozumnějšího a nejasnějšího než vaše náboženství,« mínil marabut; »neboť vás nutí věřit, čeho nevidíte, a za pravdu přijímati, čemu nerozumíte.« — »Dovolte mi otázku,« pravil msgr. Fenouil, »měl jste pradědečka?« — »Toť se ví, byl však již mrtev, když jsem se narodil.« — »Můžete býti jist, že jste ho měl?« — »Jak pak se můžete na něco takového tázati?« — »Poněvadž pak věříte, čeho nevidíte. Uznáváte též, že má duši, jež jest s tělem spojena, není-liž pravda? Rozumíte však, jakým způsobem duch a tělo v jednu bytost se spojití mohou?« — Nedostav odpovědi pravil dále: »Věřte, čeho nevidíte a čemu nerozumíte; jak může tedy víra, stvrzená Bohem, býti nerozumnou? Jelikož jsem teď vaše námitky vyvrátil, dovolte mi otázku: Dokázal váš prorok jediným zázrakem, že jest vyslancem Božím?« »Kdo by nevěděl,« pravil marabut, »kolik zázraků učinil, chci jen jeden uvést. Jednou večer, když nevěřící (židé a křesťané) nechťeli učení jeho přijati, pravil jim Mohamed: „Teď vizte a věřte!“ A jediným pohybem své ruky rozdělil měsíc na dvě polovice, z nichž jednu strčil do rukávu, druhou

pak hodil do vesmíru.* — *Vskutku,*
odvětil biskup, »museli lidé za časů
prorokových strašně široké rukávy nositi.*
Tato odpověď způsobila všeobecnou
veselost; zahanbený mohamedán však
přemýšlel, jak by chybu napravil, a proto
obrátil se k biskupovi, ačkoliv řeč přešla
na jiný předmět, řka: »Co myslíte, kde
jest náš prorok, v nebi nebo v pekle?«
Po krátkém přemýšlení pravil biskup:
»Jest to vaše vina, pane, že jste mne
vyzval k odpovědi, kteráž se vám snad líbiti
nebude; není však mým zvykem vytáčet se,
kde se jedná o víru. Víte, pánové, že jsem
vaším přítelem; avšak Bůh jest všech
nás pánem, a proto se nesmí dávat
přednost pozemským přátelům, kde se
jedná o čest Boží. Mohamed jest v pekle,
kamž přijdou všichni, již zatvrzele Bohu
odporují.« Hned na to slyšeti bylo hlasy

nevole a hrozby. Brzy potom biskup
odešel; od té doby není jist, neboť
mohamedáni nikdy nezapomenou na po-
hanění proroka. Msgr. Fenouil podnikl
delší cestu s několika společníky; v Tao-
yueny se dověděl, že čtyři chlapi na
něho druhý den číhati budou. Proto
časně ráno, zanechav zavazadla dvěma
sluhům, vydal se s třetím na další cestu;
zabloudili však a ráno ocitli se tam,
odkud vyšli, v Tao-yueny. Najati chlapi
je pronásledovali, když je však potkali
vracející se do Tao-yueny a od nich
slyšeli, že zabloudili, ukázali jim ještě
cestu. Tak byl biskup aspoň na den prost
všeho nebezpečí. Psaní končí prosbou
za modlitbu, aby Bůh statečného pastýře
osvoboditi ráčil od všelikého nebez-
pečení.

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Vidně. Dvě odběratelky »Školy
B. S. P.« děkují nejsv. Srdcem Pána
Ježíše a Panny Marie, sv. Josefu a sv.
Benediktu za ochranu jednoho mladého
kněze ve velké duchovní nesnazi. Spojilo se
nás více osob a modlily jsme se za svého
otce duchovního, a ejhle, modlitba naše
byla vyslyšena a on zbaven duchovní
strasti. Kéž by ovečky často za své
pastýře k Bohu se modlily, pak by naši
otcové duchovní s větším zdarem na
vinici Páně a na své vlastní dokonalosti
pracovati mohli.

P. a J., odběratelky »Školy B. S. P.«

Z Nelešovic. Díky vroucí vzdávám
božskému Srdci Páně, bolestné Matce
Boží a sv. Josefu, že jsem po důvěrně
vykonané pobožnosti ze souchotin podivu-
hodně vyléčena byla. V.

Ze Žďáru. Tisíceré díky vzdáváme
předně Panně Marii Obyčtovské za uzdra-
vení dítěte po devítidenní pobožnosti na

únysl ten konané. Dále nejsv. Srdcem
Pána Ježíše a Panny Marie a sv. Josefu
za vysvobození z velké hmotné tísně,
strasti a soužení. —

Také ze Žďáru. Ještě jednou dle
slibu tisíceré díky za mnohé jiné milosti
sv. Anně, sv. Janu Nep. a ostatním
sv. patronům našim, na jejichž přimluvu
nejsv. Srdce Páně a neposkvrněné Srdce
Panny Marie se nad námi slitovala a
pomoci nám poskytla.

F. a A. P. z III. řádu sv. Franti.

Z Velkého Meziříčí. Roku minulého
vykonaly jsme devítidenní pobožnost
k božskému Srdci Páně s tím úmyslem,
aby nám Bůh udělil milost dokonalého
sebepoznání. Prosba naše byla vyslyšena.
Co jsme dříve opomenuly, činíme nyní
a vzdáváme vroucné díky nejsv. Srdci
Páně, neposkvrněnému Srdci Panny
Marie a sv. Josefu, pěstounu Páně.

M. a A.

Z Prahy. Jisté řeholnice vzdávají nejvřelejší díky božskému Srdci Páně, nejsv. Panně a sv. Josefu za vyslyšení prosby v nemoci jedné řeholní spolusestry.

Z Krčmani. Slisněna jsouc velikými bolestmi vzala jsem po marném užívání prostředkův útočiště k Panně Marii Lúrdské, jejíž kapli jsem u Majetína navštěvovala. Bolest z hlavy zmizela. A poněvadž jsem opomenula veřejně poděkovat, což jsem byla slíbila, vrátila se nemoc zase. Zase jsem se modlila vroucně, i blah. Jana Sark. jsem za přímľuvu prosila, a byla zase vyslyšena. Nyni konám ráda povinnosť svou a díky vzdávám veřejně nejbl. P. Marii Lúrdské a blah. Janu Sark. Z.

Z Vítkovic. Srdečné díky vzdávám božskému Srdci Páně a nejčist. Srdci Panny Marie za uzdravení jisté osoby a prosím čtenářů „Školy“ o nábožné „Zdravas,“ abych poznala své povolání a nezmýlila se v důležité věci.

Čtenářka „Školy.“

Z Olešnice. Vzdávám tisícový dík božskému Srdci Páně a sv. Josefu za vyslyšení prosby mé. Bratr můj onemocněl se rheumatismem, jenž nejvíce v hlavě působil nesmírných bolestí, tak že dosti malý nepokoj, ba i jen kroky bez bolesti nemohl snést. V této trapné úzkosti utekla jsem se se vši důvěrou, jak činívám vždycky, ke sv. Josefovi, aby svou přímľuvou u nejsv. Srdce Páně pomohl bratru mému z trapné nemoci. A ejhle, důvěra moje nebyla sklamána. Mimo vše očekávání brzy se bratr pozdravil, což jediné mocné přímľuvě sv. Josefa připsuji. Protož činím milou povinnosť a splňuji slib uveřejněním v časopise, jejíž rodiče moji odebírají a já tak ráda čítávám. A. K.

Od Staré Boleslavi. Vzdávám tímto vroucné díky božskému Srdci Páně a nejbl. Panně Marii za milostivé ochránění od ohně a za mnoho jiných dobrodiní, které jsem obdržela. Oroduj za nás, Panno Maria, pomocnice křesťanů! O. K.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Poslední měsíc roku právě minulého jednáno bylo v italském parlamentu také o církevní politice. Příčinu k tomu zavdaly výroky rakouského poslance Zallingera, které proneseny byly v rakouských delegacích a týkaly se choulostivé otázky světského panství papežova. Blíže o nich na patričním místě. Tu poukázati třeba toliko, jaké projevy vyvolaly v říši, které dopráno štěstí chovati na půdě své nejvyšší hlavu veškerého křesťanstva a býti takto středem, k němuž tihnou všechny snahy a všechna smýšlení pravověrných dítek říše Boží na zemi. Jak nakládá vláda italská se svatým Otcem a jaké smýšlení proti němu hledí v celé Itálii roznititi, častěji v řádcích těchto jsme již vyložili. Nenávisti a suro-

vosti místo lásky oddané a účty poděluji papeže i církev jak kruhy v Itálii rozhodčí, které zednářstvím jsou prosáklé, tak i nejposlednější lístek liberální, jdoucí za prospěchem vlastním a pro tento ochotně se najímají dávající do služeb nejrozmanitějších a nejraději proti církvi svaté a všim k ní se družícím. Takového rázu byly také všechny interpellace, vyvolané zmíněnými výroky poslance rakouského. Láteřeno na snahy církevní, obmezující prý svobodu a překážející sjednocení Itálie, štváno proti zákonu garančnímu, vzpomenuto také na poutě římské a výtržnosti při posledních se sběhš, a konečně předložena vládě otázka, jak mini se zachovati k těm stranníkům, kteří zneužívajíce prý kato-

licismu štvou (!) pověru a klerikální fanatismus proti nedotknutelnosti a bezpečnosti státní, a sprostí-li italské duchovenstvo utlačování se strany Vatikánu (!), nebo zruší-li garanční zákon a čl. 1. ústavy. Jeden z poslanců dokonce pravil, že Itálie šetrila svobody papeže a církve, a žádal prohlášení úplně světského rázu státu. Ze zpráv o poměrech sv. Otce věrně tuto námi zaznamenávaných snadno usoudí čtenářstvo naše, jak drzon a nestoudnou lež obsahuje první část výpovědi poslance toho. Rokování o záležitostech těchto zavírala řeč předsedy ministerstva, markýze Rudiniho, jejíž celkový obsah sv. Otce a církve se týkající zahrnouti lze slovy: Otázka světské moci papežské jest již po dlouhou dobu mrtva a pochována, a podivno, jak mohla přijíti ve Vídni na přetřes. Garanční zákon sdělau za okolností povážlivě choullostivých, souhlasem ostatních mocností nabyt rázu mezinárodního a patří k základním státním zákonům. Vláda chce až dosud sledovanou politiku církevní i nadále podržeti. Samé to výroky pro praxi a skutečné poměry bezvýznamné a toliko za chytrou vytáčku sloužící, aby kruhům proticírkevním stalo se po vůli a světu ostatnímu mohlo býti namluveno, že se proti církvi a papeži ničeho neděje. Jak bude ta budoucí slibovaná politika církevní dopadati, dá se uhadnouti ze slov pana předsedy, kterými vyslovuje se proti škole konfessionální a pro přednost sňatku civilního před církevním. Pánům liberálům a zednářům italským se to pěkně povídá a ještě pěkněji všelijak vytáčí, jen že jsou tu ještě dva činitelé mocní, synýšlení a citění upřímně katolické a zdravý rozum lidský, kteří na základě skutečných událostí a poměrů soudí poněkud jinak!

Rakousko. V delegaci rakouské poukázal poslanec Zallinger na stísněné postavení sv. Otce, jímž celý katolický svět jest již u vysoké míře zne-

pokojen. Vzpomněl v řeči své obavného útoku na ostatky papeže Pia IX., podotkl, že před samými branami Vatikánu postaven byl pomník muži ničivé nevěry, ličil, jak se zachází v Itálii s jménem zbožných základů, kterak vláda italská zrušila na sta klášterův a jmění jejich zabavila, a poukázav konečně na poslední události v Římě tázal se: Může se katolickému křesťanstvu zazlívati, žádá-li, aby postavení sv. Otce bylo důstojné, aby sv. Stolicе byla úplně neodvislou, jsouc v držení samostatného, na nikom nezávislého území. Trpí-li svrchovanost papežova, trpí i neodvislost církve, a bez úplné svobody sv. Stolicе není svobodnou a nezávislou ani církev. Ministr zahraničních záležitostí, hrabě Kálnoky, odpověděl na slova ta, že vláda sice sdílí stanovisko katolického obyvatelstva v příčině sv. Stolicе, a přeje si, aby se postavení sv. Otce zlepšilo a stalo se církve důstojným, ale nesmí prý se zapomínati, že Itálie jest nyní naším spojencem, kteréžto spojení jest vážnou zárukou míru. Otázky papežské se nelze dotýkati, nemá-li býti lid italský citelně uražen. Z celé odpovědi vyzírá nerozhodnost v této otázce, dotýkající se přece nejposvátnějších zájmů převážné většiny obyvatelstva rakouského. Uraží-li italská vláda cit katolický, uráží tím zároveň také stát, katolíky těmi utvořený; rozhodným tedy, ovšem však šetrným zakročením u věci té solva by se tedy urazil cit národa italského, s námi spojeného, a o několik těch zednářův a zurvivých liberálů snad se tu nejedná. Ti ostatně pro známou svou proti Rakousku nevraživost šetrnosti takové nejméně zasluhují. Zde jednalo by se pouze o usmíření spravedlnosti a potlačení křiklavého, nelidského bezpráví. — Ve Vídni konala se veliká schůze, na níž přijata byla adresa, děkující sv. Otci za jeho encykliku o dělnické otázce. Schůze byla velice

četná a rázu nanejvýš slavnostního. Adresa sama jsouc velmi vzletná, myšlenkami bohatá a vroucí opatřena jest více než 15.000 podpisy a počet jich stále ještě vzrůstá. — Konference biskupské ve Vídni odbývané zakončeny vydáním pastýřského listu ke všem katolíkům rakouským.

Z **uherské** polovice říše naší ozvaly se poslední dobou hlasy, jakoby byl biskup Strossmayer zaslal do Říma prosbu, aby nynějšího úřadu svého byl sprostěn a povolán do Říma. K tomu se dodává, že prý se sv. Stolicí zabývá myšlenkou zříditi v Římě slovanskou sekci, jejímž náčelníkem by pak byl biskup Strossmayer, jenž prý by v tomto případě byl jmenován kardinálem. Ukázalo se však, že zprávy ty o zasloužilém biskupovi jsou úplně bezpodstatnými a původ svůj mají v proslulé lásce Maďarů k muži tomu, která nemůže se již dočkat okamžiku, kdy nepohodlná ji osobnost tato ustoupí s dějiště veřejného. Starší biskup těší se však dobrému zdraví a dle běžných zpráv připravuje se k čile působnosti katolické. Zamýšlí prý tiskárnu biskupskou přeložit z Ďakova do Oseku a tam vydávati chorvatský list, který by zastupoval tendence biskupovy a především hleděl odstranit protivy mezi Chorváty a Srby, jakož i aby zjednával mezi oběma národy společný postup.

Francie. Veřejné mínění francouzské rozbouráno mocně záležitostí aixského arcibiskupa Goute-Soularda, který, jak čtenářům našim z minulé zprávy známo, pohnán před apelační soud pařížský pro dopis, zasláný ministru vyučování Fallièresovi v příčině římských poutí. Soud dopadl v neprospěch arcibiskupův, který odsouzen k pokutě 3000 frankův. Úzké meze rádků těchto nedovolují zabývatí se širším vypsáním průběhu pře této vele-zajímavé a nanejvýš důležité; nutno obmeziti se tedy na několik stručných

průvodních poznámek. Arcibiskup sice byl odsouzen, ale tím postaven právě do řad nejpobulárnějších mužů Francie. Od biskupů, kněží, spolkův i laiků zahrnut byl spoustou dopisův a telegramů, ve kterých vzdány mu slovy nadšenými a vřelými díky i uznání za statečnou a neohroženou obranu svobody a práv katolíků. Třeba tu připomenouti, že tento hodnostář církevní hájil se před soudem důraznou řečí, v níž rozhodně odmítal všechny útoky na církev a služby její, neméně horlivou na jevo dáváje lásku k vlasti své Francii. Následkem toho ozývají se z kruhů rozvázných hlasy, že počínání vlády bylo naprosto nepolitickým a že si vláda skutkem tímto v očích všech soudných velice zadala. Jedině jakobini a radikálové mají z výsledku celé pře radost. Radikální listy horlivě alespoň jaly se vyvozovati z procesu, že odloučení státu od církve jest nezbytné. V tomto směru interpellována byla také vláda francouzská. Tato však, jak se zdá, netroufá si i přes vítězství své přikřeji vystoupiti proti biskupům a církvi, proto zůstalo tentokráte při výstražném napomenutí a pokynutí duchovenstvu, aby se chránilo všeho nepřístojného jednání proti státu, při čemž pohrozeno oddělením církve od státu, zrušením budgetu kultu, zavedením nájemného z kostelův a far (!) atd. Celkově není mínění francouzské dosud ztíšeno, ani následky ukvapeného kroku vládního vyčerpány a překonány. Případ tento může býti jedním z kamenů, který možná i ku pádu vlády přispěje.

Rusko. Mezi ruskou vládou a apoštolskou Stolicí stalo se dohodnutí o jmenování římsko-katolického metropolitu pro Rusko. Jmenován jím žitomirský biskup Kozłowski.

Německo. Do říšského sněmu posláno bylo 40.000 petici, aby jesuité opět přijati byli do země. — Jaký duch snášlivosti panuje mezi protestantskými pa-

story, poznati jest z řeči odbývané generální synody. Na př. ve schůzi dne 24. listopadu m. r. nařikal si Stöcker na velký vliv katolíků v říši. Dr. Frohwein pravil: »My sice chceme v míru s katolíky žiti, ale nyní jest právě taková doba jako v čas reformace,« t. j. potřebí jest boje proti církvi katolické. Prof. Reyschlag

mluvil v ten smysl, že protestantství se udrží jen ustavičným bojem proti katolíkům. V tom že vlastně spočívá jádro protestantismu. Ať někdo sleduje sněmy církevní katolické a pozná, že nikdy žádný účastník o jiná vyznání takovým způsobem ani nezavadí.

V lednu modleme se o pravou úctu k Bohu.

hlavní nákazou nynější doby jest skutečné provinění proti prvnímu Božímú prikázání, neboť nevěra, bludy, kacířství, pověry, nenávisť Boha, zoufalství, víc a více se zmáhají. Lid od Boha se odvrací, nevzdává Jemu náležitou úctu ani doma, ani v kostele, ani v životě veřejném. Naplňují se slova Salviana, říkoucího: »Všecko čtine. Jediný Bůh u porovnání všeho jest bezcenný.« (O řízení Božím.) Zdali nemůže nyní Bůh říci nám nevděčným: »Jestliže jsem vás Bůh, váš Otec, kde jest čest má?!« Aby dobrotivý Bůh zabránil tomuto zneuctění svému. chceme se tento měsíc modliti a všechny dobré skutky na tento úmysl obětovati. Kéž by se naplnila prosba: »Posvět se jméno Tvé!«

Úctou k Bohu, klaněním rozumíme onen cit duše své, jímž Boha jako Stvořitele, Zachovatele a Ředitele světa, jako nejvyšš svatou a dokonalou bytost poznáváme, úplnou závislost od Něho cítíme, a tento vnitřný cit myšlením, slovy, skutky projevujeme. »Bůh jest duch, a kteří se mu klanějí, v duchu a pravdě se mu klaněti mají.« (Jan 4, 24.) Pánu Bohu náleží největší čest a sláva, Jemu se klaněti, Jemu sloužiti máme. Nebesa vypravují slávu Boží, a skutky rukou Jeho hlásá obloha. Bůh jest našim nejvyšším Pánem, našim Spasitelem. On stvořil všecko nebe i země a cokoliv jest pouhým slovem svým, proto Jemu všecko sloužiti a Jemu klaněti se má. Pokořme se Jeho neskonale moci a velebnosti, říkouce s oněmi starci ve zjevení Janově: »Hoden jsi, Pane Bože náš, přijmouti slávu a čest i moc; nebo Ty jsi stvořil všechny věci, a z vůle Tvé byly a stvořeny jsou.« (Zjev. 4. 11.) Bůh nás osvobodil od jarma a otroctví hříchu skrze jednorozeného Syna svého, Jenž stav se člověkem učinil nás dědici království svého. Proč bychom se všemi nebesfany nevyznali: »Sedícimu na trůnu a Beránkovi, dobrořečení i čest i sláva i moc na věky věků.« (Zjev. 5, 13.) A opět: »Hoden jsi, Pane, vzítí knihu a otevřítí pečetě její; nebo jsi byl zabit a vykoupil jsi nás svou krví Bohu ze všelikého pokolení a jazyka i lidu i národu, a učinil jsi nás Bohu našemu královstvím a kněžstvem a budeme kralovati na zemi.« (Zjev. 5, 9, 10.) Klaněti se máme Pánu Bohu v duchu a v pravdě. Tak učí nás Spasitel náš. Máme mysl i srdce své k Bohu pozvednouti, Boží moc, velebnost a slávu obdivovati a svatou bázní proniknutí jsoouce nicotu svou uznávati. Máme se klaněti v pravdě, to jest máme tuto vniternou úctu svou také skutkem dokázati, věrně Pánu nejvyššímu sloužiti a všelikého hříchu se chrániti. Pána Boha chváliti a Jej hříchy urážeti nesrovnává se. Činí tak nyní lidé? Nazapominají docela na Boha? Nehledají jen své cti a slávy? Neslouží jedině světu a nikoliv Bohu?

Abychom Pánu Bohu pravou úctu vzdali, musíme dobře poznávati, že On jest stvořitelem nebe i země a zvláště že nás stvořil. Kde tohoto poznání není, tam není žádné úcty k Bohu. Poznati musíme, že Bůh svou všemocnou vůlí celý svět zachovává a bez jeho vůle ani vrabec se střechy že nespadne. Kde

tohoto poznání není. tam není pravé úcty k Bohu. Úcta k Bohu musí pojiti se s bázní posvátnou, o které Spasitel praví: »Bojte se toho, kterýžto, když zabije, má moc uvrhnouti do pekelného ohně. Tak pravím, toho se bojte.« (Luk. 12, 5.)

Poznati máme, že Bůh sám celý svět nejvyšší moudře a láskyplně řídí a spravuje jak na nebi tak na zemi. To když uvážíme, nemusíme-li zvolati se sv. Pavlem: »Ó hlubokosti bohatství, moudrosti i vědomosti Boží! jak jsou nevyzpytatelní soudové jeho a nevystižitelné cesty jeho!« (Řím. 11, 33.)

Poznati máme, že Bůh nejvyšší svatý a nejvyšší spravedlivý ve světě vládne a všecken řád udržuje a porušený řád zase napravuje. Od Boha pochází, že dobré samo se odměňuje a zlé samo se trestá. Takové poznání naplňuje nás úctou největší, tak že ustavičně prosíme: »Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno Tvé!« Kdyby lidé živě pamatovali na svatost a spravedlnost Boží, zdali by ještě tolik hřešili a na milosrdenství Boží spoléhali?

Kdo ví, že Bůh jest bytostí nejvyšší, nejčistější a nejdokonalejší, kdo ví, že člověk jest tvorem slabým, křehkým a plným chyb, zdali nebude proniknut pokorou a skroušeností, tak že nice se kloně se žalmistou Páně vyznati musí: »Což jest člověk, že jsi naň pamětliv? aneb syn člověka, že navštěvuješ jej? Učinil's ho málo menším andělů, slávou a ctí korunoval jsi jej a ustanovil jsi jej nad dlem rukou svých.« (Žalm 8, 5, 6.)

Zvláště pak ctíme Pána Boha vírou, nadějí a láskou, k čemuž napomíná nás sv. Augustin. Kořme se Pánu Bohu svému, věrme pevně vše, co nám zjevil a čemu církev sv. nás vyučuje. Důvěřujme v Boha a vložme všecku naději svou v Něho, Onť jest pomocník a vysvoboditel náš nejmocnější. Milujme Boha nade všecko, z celého srdce svého, On jest nejvyšší dobro a vši lásky hoden. Tak budeme pravými ctiteli Božími v duchu a v pravdě!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa. obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dice. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za všechny křesťany, aby vzdávali Tobě, ó Pane, největší čest a chválu, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zabraňte církev, říši rakouskou a vlasť naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v únoru: Úcta k zástupcům Božím.

VyhoV, Pane, prosbě sMÉLé, ať uzří oČI naše spásu TVou a sLáVu LIDu
TVého IsraeLského, až propustíš nás, sLUžebníky sVoje, V pokojI.

A duši Tvou pronikne meč.

A duši Tvou pronikne meč.
Ta věštba starce neblahá
jak do slova se splnila!
Ba nad to — rána sedmerá
Tvé srdce pod kříž přibila.

„A duši Tvou pronikne meč.“
A vnikl v duši nejčistší
v tu láskyplnou, mateřskou,
leč bolest ta teď po světě
rozsévá bláhu nebeskou.

„A duši Tvou pronikne meč.“
Od chvíle, Ty co's trpěla
svá muka matky veliká,
v Tvé duši bolné smutek náš
jak v moři krůpěj zaniká.

„A duši Tvou pronikne meč.“
Buď zdráva, ráno nejlubší,
jež srdce kdy jsi ranila,
vždyť v Tobě jistý úkryt náš,
ty's lidstvu „matku“ zplodila.

„A duši Tvou pronikne meč.“
Buď zdráva, ráno nejlubší,
v níž spásy naší kotví loď,
ty po proudech své bolesti
nás k radosti nadhvězdné voď!

P. Š. Senický.

Pastýř a král.

Všecobecně se za našich časů
nařiká, že nesvědomití lidé
potravinu a nápoje a i jiné
k životu potřebné věci po-
rušují a prodávají; i třeba se na pozor
míti, poněvadž takto porušené látky i
jed obsahují. Totéž může se státi i od
tebe, milý čtenáři, naproti Bohu. Již
ve starém zákoně žaloval Bůh na židy,
že jej chtěli klamati, přinášejíce mu

v obět špatné zboží; takové oběti
nepřijímal a pravil jim skrze proroka
Malachiáše, aby si »smeti« svých slav-
nostních obětí podrželi. Také křesťané
přinášejí Bohu rozličné oběti, ku př. když
se modlí, aby Boha chválili (obět chvály),
aby jemu za přijatá dobrodíní děkovali
(obět diků), aby něco od něho vyprosili
(obět prosby), aby prosili za odpustění
hříchů (obět smíření). I při těchto obětech

podává se Bohu porušené zboží, místo libovonných darů zapáchající »smetí,« a tak se stává, že obětujícím místo požeňání dostává se trestu od Boha.

Nebylo by na škodu, kdybys občas prozkoumal, jaká je tvá pobožnost k Srdci Ježíšovu. Kdo ví, je-li při ní vše pravé! Modliváš se snad ze své knížky jednu nebo vícero modliteb, které sv. Alfons z Liguori nebo bl. M. Alacoque složili a se modlili. A zde také stojí: Ó sv. Srdce Ježíšovo! miluji tě z celého srdce! Srdcečně jest milíto, že jsem tě urazil, — a podobně. Taž se sama sebe, je-li to pravda, nebo jestli sám sebe a Boha neobelháváš, nemaje lásky, nemaje litosti. Abys však odpovídaje si na otázku tuto sama sebe neklamal, udám ti sice prostý, ale dobře osvědčený prostředek.

Miluješ-li někoho opravdově a ze srdce, pak nemůžeš ani jinak jednati: snažíš se jemu radost působiti a zármutek od něho odvracet. Proto pravím též: Chceš-li věděti, zdali a jak nejsvětější Srdce svého Boha miluješ, zpytuj, zdali a jak horlivě se přičiňuješ mu radost působiti a nelibost odstraňovati. — Aby čtenářům svým toto zpytování svědomí usnadnila, podává »Škola B. S. P.« návod, v němž se ukazuje, kterak křesťan Srdci Páně i nyní ještě zármutek a radost působiti může. Jest řada na vás, vy křesťanství představení. K těm počítám rodiče a učitele, hospodáře a továrníky, představené v obci, ve škole a v zemi. Chcete věděti, máte-li lásku a pobožnost k Srdci Ježíšovu? Zpytujte jen, zdali o své podřízené pečlivě se staráte? Od toho závisí mnohé radosti a žalosti, které Srdci Spasitele každodenně i dnes působíte.

O tom zazpívám vám píseň bez nápěvu, veselou a smutnou, jak se to bude hoditi:

Ty, křesťanský představený, nejsi

ovšem žádný papež, ani apoštol Petr, ale přece konáš jak on úřad pastýře u svých podřízených. Petra ptal se jedenkrát Pán třikrát, zdali jej miluje; a odpověděv mu Petr: Pane, ty víš, že tě miluji, — řekl mu Spasitel: Pasiž ovce, pasiž beránky mé! To má býti důkaz, že Petr skutečně tak miní, jak odpovídá. Ty praviš a modliváš se snad častěji, aniž bys byl tázan: »Srdce Ježíšovo! miluji tě!« Ale i tobě platí odpověď: »Miníš-li to opravdově, osvědč to skutkem; pasiž stádo mé!«

Hle! Kristus sám pravil, že je dobrým pastýřem, a duše lidské že jsou jeho ovce, kteréž pásti má. Ty pak moci svého úřadu máš úkol, abys část tohoto stáda pásil; to jsou všichni tvoji poddaní. Máš a musíš je na dobrou pastvu voditi. To se děje, když je příkladem v dobrém předcházíš. Snadno tě pak následují, jako ovce následují pastýře, když je na dobrou, šťavnatou louku vede. Ty se věrně modliváš ráno, večer a k jídlu. Chodiváš pravidelně v neděli na mši sv. a kázání, a vyhledáváš často v roce pro svou duši nejsladší pastvu při stole Páně. Konáš pilně své práce; žiješ v pokoji se svými sousedy; nekleješ a nenadávas, ačkoli také někdy musíš přísně vystoupiti; v křížích a souženích jsi trpělivý a do vůle Boží odevzdaný. Žij a číň tak, a vodiš své podřízené na dobrou pastvu bez mnoha slov. A tu miluješ svého Spasitele, nejvyššího pastýře svých podřízených a každým dobrým příkladem, který jim dáš, způsobíš jeho Srdci novou radost. Toť pravá zbožnost k Srdci Ježíšovu!

Avšak máš ovce Kristovy také ochraňovati. Jsou mnohé věci, které tvé podřízené lákají na otravující místa, k nebezpečným, tanečním zábávám, k náruživé hře, ku špatným skutkům a knihám, ku hříšným skutkům všeho druhu. A nezdíka plíží se kolem tvých pod-

řízených skrytě nebo veřejně dravý vlk, aby je svedl, aby své zlé žádosti a úmysly nakrmil jejich duší nebo tělem. Tu třeba bdíti nad stádcem Kristovým, jehož ty jsi strážcem. Užiješ tedy proslu a výstrah, jak toho bude kdy potřebovat; zřídíš pečlivě kolem nich plot řádné domácí neb obecní kázně, dáš pozor, jestli při návštěvách,

které do domu přicházejí, nic podezřelého se nevtírá, a pozoruješ-li něco, užiješ svého domácího práva a dáš tomu vyházet, ať to člověk, kniha, obraz, oděv, kořalka nebo něco jiného. Čiň jen tak den co den. Pastýř duší, tvůj Bůh a Pán potvrzuje tě a pocituje vždy novou radost nad tebou. Ukazuješ, že jej miluješ

a že konáš pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu nejen devítidenní, nýbrž léta a po celý život trvajících.

Avšak pozdvihni nyní oči svých a pohleď na počínání a jednání lidí ve světě, zdali shledáš mnoho takových nábožných? Bohužel! pravý opak lze všude spatřiti. Jsou to celé louky jedovatých bylin, kam mnozí představení vlastním příkladem

své lidi denně na pastvu vyhánějí nebo vodí! Nevidět je, že by se modlili, ani doma ani v kostele; veškerá jejich snaha jest obrácena na peníze, zisk a požitky; horují pro svobodomyslnost; neděle a svátky tráví se prací nebo nezřízenou zábavou; že mnozí rodičové před svými dětmi proklínají, sobě spílají, se i rvou, se opíjejí, o tom nechci ani mluvit. A jak

je to v továrnách? Pohled' jen do některé! Uhlídáš tam pána, že by pozor dal, aby mezi jeho mladými dělníky nebyl nějaký svůdce? Pozoruj veřejný život ve vesnicích a městech! Kolik představených shledáš, kteří by o vypuzení špatných knih a novin a o odstranění hříšných příležitostí v hostincích, při tanečních zábavách, v hernách se starali! Ano stává se, že představení, ano i rodičové sami jsou vlci ve svádění a lákání svých podřízených k rozmanitým hříchům!

A tyto vaše dítky, čede! a podřízení patří Pánu, vašemu Bohu, nikoli vám! On je jako zbloudilé ovečky na drsných cestách vyhledal, na ramenách svého všemohoucího slitování opět ke stádcí svého Otce přinesl, jejich rány převaťm lékem zahojil a vám je svěřil, abyste nad nimi bděli a je pásli. A vy nestaráte se o ně, jdete po svém zaměstnání, jako byste neměli pastýřský úřad; dopouštíte, aby je lupičové kradli, vlci trhali, nebo trháte je sami, jejich duši, jejich víru, jejich nevinnost, jejich zbožnost slovem a skutkem a zanedbáváním povinností vašeho stavu. Kdybyste měli deset zdravých ovcí a veselých beránek, a

kdyby od vás najatý pastýř jednu nechal hladem zahynouti, druhou by tak dlouho bil, až by posla, třetí zahnal na skalisko, až by do propasti spadla, rcete, měli byste z toho potěšení? A přece byla by to jen nerozumná zvířátka, která vám zahynula! Vy však, vy představení, nakládáte tak s nesmrtelnými dušemi, které jsou vám od Krista svěřeny! Kdyby ještě nyní, jako druhdy v těle svém po této zemi chodil, jak často bylo by lze viděti Spasitele, kterak před městy, vesnicemi, domy a továrnami stojí a hořce pláče, jako druhdy nad Jerusálemem, nařikaje smutným srdcem: »Kolikráte chtěl jsem vaše dítky (vaše podřízené) shromážďiti kolem sebe, jako slepice shromážďuje kuřátka pod křídla svá, ale vy (rodičové, představení) jste nechťeli!« Toť jsou žalosti, kterých Srdce Páně den co den po celém dalekém světě zakouší! Nyní ovšem ještě mlčí pro tyto veliké urážky, ale tím hrozněji budou jeho slova v soudný den zníti k nedbalým vrchnostem, až se bude ptáti jako druhdy bratrovraha Kaina: Kde jest Abel? kde je syn, dcera, žák, služebný, poddaný, které jsem tvé pastýřské péči svěřil?

(Přistě dále.)

Patero součástek svátosti sv. pokání.

Napsal B. Hendl. (Č. d.)

2. „Litost“ čili „pokání srdce.“

lo, důkladným zpytováním svědomí zevrubně poznané, musí odstraněno a nemocné srdce zase uzdraveno býti. Tak jako moudrý lékař užívá mnohdy léků pálících, ba i železa, aby živé maso nebo rakovinu z těla odstranil, tak musí i hříšník všecko zlé a hříšné slzami litosti vypáliti, což ovšem bolí, ba mnohdy ve'ice bolí.

Nazvali jsme zpytování svědomí »pokáním rozumu«; litost' můžeme ještě

větším právem nazývati »pokáním srdce«, neboť bývá hřích se srdcem našim srostlý, dlouhý zvyk spojil obě nerozlučně, tak že se staly nerozdielnými přátely. Nyní však má se tento svazek násilně roztrhnouti, co se dříve milovalo vespolek, má se nyní nenáviděti. Zdaž není to bolestné? Srdce marnostem oddané má nyní zřici se pýchy a jesitnosti, má zřici se pochvaly světské, kterou tak rádo slychalo! Srdce peněz a majetku chtivé má zřici se nyní všeho podvodu a vši nespravedlnosti, kterou tolik jmění bylo nashro-

máždilo! Srdce hněvivé má nyní zřici se »sladké pomsty« a vypuditi na vždy nepřátelství a zášť! A ten, jenž dříve plnými doušky pil z poháru hříšných rozkoší světských, má nyní zřici se na vždy toho požitku vábívého a nikdy již po něm nelačnėti! I ten labužník, o němž pravi apoštol, »že bohem jeho břicho jest,« má se odvrátiti od nestřidnosti, která mu byla pramenem tolika rozkoší! Ó to zajisté není lehká úloha! Za těžko přichází to zejména těm, kdož po dlouhá léta hříšným choutkám svým hověli. Protož nechať neklameme se samy! Pokání srdce, litost jest pokáním trpkým a horkým. Lehko se sice řekne: »Lituji hříchů svých z hloubi srdce svého,« ale jak často neví srdce o tom, co tuto ústa mluví!

Hřích tak dlouho hýčkaný nyní v nenávisti míti a jím opravdu opovrhovati, hlubokou bolest v srdci nad ním cititi, toho dokáže člověk jen s milostí Boží; pravá litost jest vždy zázrakem smilování Božího, zázrakem lásky Krista Spasitele. Proto dobře pravi sv. Ambrož: »Pravá litost jest obzvláštní dar Boží a přesahuje naše síly. Proto máme nebeského Samaritána prositi, aby s milosrdenstvím svým s nebe sestoupiti ráčil a do ran srdce našeho nalil šíravého sice, ale při tom hojivého vína skroušenosti, spolu však také oleje důvěry, a nás vésti ráčil do útulku všech zbloudilých — do zpovědnice, a nás odevzdal zástupci svému — zpovědníku — k úplnému vyléčení.«

Především jest tedy ku pravé litosti potřeba, abychom Spasitele našeho, jenž za svého pozemského života tolik srdci byl pohnul k litosti nejdokonalejší, prosili za božskou pomoc. Tak činil sv. Augustin; jak často volal k Pánu: »Ó můj nejdobrotivější, nejmilejší Ježíši! Skrze předrahé slzy, jež jsi za hříšníky byl vyronil, skrze všecko Tvé smilování, jimž jsi všem ubohým a ztraceným tak zá-

zračně na pomoc spěchal, dej i mně »milost slz, po níž srdce moje touží! Nemohu plakati, nepomůžeš-li Ty mně, a jako suchá země bez vody, tak jest moje duše bez Tebe!« Když jsi byl takto se sv. Augustinem za milost litosti prosil, rozjmej o některých svatých kajnicích a jejich litosti; příklad jejich poučí tě a obměkčí zatvrzelé tvoje srdce.

Veliký kajcíník David volá: »Již jsem umdlen od vzdechů svých; každé noci myju postel svou a zkrápím lůžko své slzami svými.« Jak hluboká a spolu stálá byla jeho litost, dokazují žalmy kající, které jsou výlevem nejtrpěčího jeho bolu duševního. Čeho se byl jen jedenkráté dopustil, toho tisíckráté hořce litoval.

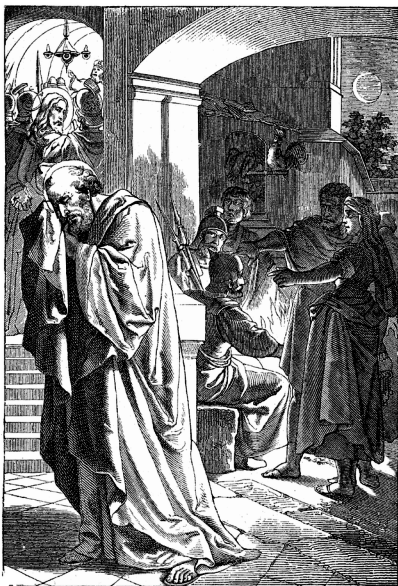
Sotva že Ninivšti od proroka Jonáše zvěděli, jaký trest Boží je očekává, oblekli všichni, od krále až po pacholka, roucho kající, a každá duše volala k Pánu za smilování. Kolik asi slz teklo tehdy, kolik vzdechů vycházelo z útrob lidu skroušeného ke trůnu Vseslavitelce!

Obzvláště dojmavé příklady litosti podává nám Zákon Nový. Upřímnou litostí zajisté jato bylo srdce Zacheovo, když před Ježíšem stál a k takovému zadostučinění se odhodlal! Magdalena, veliká a pověstná hříšnice, vrhla se k nohám Ježíšovým, a ačkoliv ústa mlčela, hojné slzy dokazovaly velikost a hlubokost její litosti. — Nemocný, dnou skličný, ležel v němém zármutku před Spasitelem; ale tento prohlédl srdce jeho a poznal, že více nad nemocí duše nežli těla se rmoutí, a proto oslovil jej s takou něžností: »Doufej, synu, hříchy tvoje jsou ti odpuštěny!« — Jak pokorná byla litost onoho celníka, o němž Spasitel vyprávěl, že stoje v pozadí chrámu neodvážil se ani oči svých pozvednouti, nýbrž bíl se skroušen v prsa, volaje: »Bože, buď milostiv mně, hříšnému!«

O Petrovi pravi evangelista krátce:

»I vyšel ven a plakal hořce.« Ale tato slova dokazují mnoho. Sv. Ambrož praví: »Dle podání oplakával Petr hřích svůj po celý život, tak že hořké slzy brázdy vyryly na tváři jeho.« A sv. papež Lev volá: »Ó svatý apoštol, slzy tvoje měly moc křtu ku shlazení viny tvé!« — »Slzy lítosti jsou totiž,« jak sv. Bernard

připomíná, »také jakýmsi způsobem křtu, a poněvadž svátost křtu nesmí se opakovati, musíme, kdykoli jsme zhřešili, slzami svými takorba sebe samy křtiti a obmyti, jak to učinil sv. apoštol Petr. Při křtu bře se voda z venku, při lítosti však z vnitřku, ze srdce samého.« Světec tento praví na jiném místě: »Slzy lítosti

jsou vínem andělů; jako víno obveseluje a rozjařuje srdce člověka, tak slzy lítosti radostí jsou andělů, neboť sám Spasitel pravil, že větší jest radost v nebi nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad 99 spravedlivými, kteří nepotřebují pokání.«

Sv. Jeroným praví: »Slzy kajících jsou jejich nejsilnější mluvou, neboť mo-

dlitby kajicné hýbají sice Srdcem Božím, slzy kající však nutí Boha, aby odpustil.« Jaká asi byla lítost lotra kajícího na kříži, když rozjímal o celém životě a tolikerém provinění svém. Neprosil za nic jiného, nežli aby Pán naň neráčil zapomenouti, až přijde do říše své! Tato tak pokorná a upřímná lítost došla však hned odměny; z úst umírajícího Spa-

sitele uslyšel ještě slovo milosti a odpuštění, i mohl klidně zemřít.

O svaté Paule, římské to matroně, která po smrti manželově do svaté země se uchýlila a v Betlémě u jeskyňky narození Páně bydlela, vypravuje svatý Jeroným, že lehké hříchy své nejhoršími slzami oplakávala, a že oči její byly pravým zdrojem nesčetných slz. Kdykoli klečovala před obrazem ukřižovaného Spasitele, ronila hojné slzy. Když pak sv. Jeroným ji napomínal, aby šetrila přece oči svých a zdraví, tu říkala: »Obličej můj musím slzami znešvařiti, poněvadž jsem jej tak často ještě byla líčila; tělo mé musím nyní trestati, neboť jsem mu dříve tuze povolovala; pláčem musím nyní nahrazovati nemírný smích v bývalých radostech smyslných. Pás kající musí nyní objímati tělo mé na místě tenkého plátna a skvostných šatů, jež jsem dříve byla nosila. Dříve jsem chtěla se líbiti světu, nyní však jenom mému Pánu, Ježíši Kristu.« A sv. Paula vedla tento kající život plných 20 let, ač se byla dříve nikdy hrubě neprohřešila, nýbrž jen dle stavu svého světského žila.

Sv. Augustin vyznává skroušené poklesky mládí svého v knize své »Vyznání.« A již tato vlastní žaloba jest skutkem kajícím, neboť vychází z upřímné pokory. Když pak již cítil, že se konec života blíží, dal si napsati kající žalmy Davidovy a naproti posteli pověsiti, aby leže je čísti mohl. Tak v posledních okamžicích života vzbuzoval ještě pravou lítost, aby u Soudce milosti nalezl.

Malým hříšníkem, ale velikým kajícníkem byl také sv. Alois. Když mu bylo 7 let, uzmul jistému vojákovi otce svého něco málo prachu, aby své malé dělo nabíti mohl. Také slýchával někdy, jsa ještě mezi vojáky, od těchto slova dvoj-
smyslná, kteráž sám opakoval, nevěda ovšem, co vlastně znamenají. Když však

byl upozorněn, že se něčeho hříšného dopustil, tu byl dobrý mládeneček takou lítostí dojat, že se skoro roznemohl, a netoliko že se okamžitě polepsil, nýbrž po celý život hořce oplakával tyto »dva veliké hříchy« mládí svého. Když pak ponejprv ku svaté zpovědi jiti měl, byla jeho lítost tak veliká, že až omdléval.

Sv. Bernard vedl tak čistý život, že jej »andělem« nazývali, a přece byl pln lítosti nad malými poklesky křehké přirozenosti lidské. Jak často naříkal si: »Jak se mám odvážiti oči své pozvednouti k dobrému Otci na nebesích, já, tak zlý syn? Oči moje vytvořte potoky slz, obličej můj zardi se hanbou; bolest a trpkost nechať šířá život můj, a dny moje nechať plny jsou nářku a žalob na hříšnost moji!« Ó jak zabňuje nás, veliké hříšníky, lítost tohoto světce!

Takových vznešených příkladů nalézáme mezi svatými převelikou hojností. Ba směle můžeme říci, že lítost jest právě význačnou vlastností všech svatých, neboť vyplývá z lásky k Bohu, a láskou touto honosili se všichni světci. Láska tato ovšem musí býti podkladem lítosti, má-li tato líbiti se Bohu. Neboť ne každá lítost, ne každá slza nalézá zalíbení u Boha. Zlý král syrský Antiochus také litoval, také naříkal, ano i sliboval polepšení, když těžce se ho dotkla ruka Páně, ale lítost tato neměla základ v lásce Boží, byla vynucena strachem a bolestí tělesnou, proto nebyl vyslyšen hlas prosby jeho a zemřít musil v bolestech nejstrašnějších. Lítost taková jest pouze přirozená, vyvolaná pohnutkami přirozenými, bez milosti a vnuknutí Ducha svatého.

Lituješ-li tedy, milý křesťane, jen proto hříchů svých, že jsi utrpěl skrze ně škodu nebo hanby došel, anebo na zdraví sobě uškodil, pak jest lítost tvá, jako byla Antiochova, pouze přirozená a nemá před Bohem ceny pražádné.

Neboť jak bys mohl očekávat, že ti Bůh odpustiti má, když k vůli němu hříchů nelituješ? Lítost tvá musí býti nadpřirozená, dle slov sv. Chrysostoma: »Plač a naříkej, že jsi Boha urazil, jenž neskonale jest dobrotivý, a tebe tak miloval, že Syna svého nešetřil, aby tebe zachoval.«

Abys lítost v pravdě nadpřirozenou vzbudil, uč se od velikého světce Karla Boromejského. Po tři hodiny několikráte ležel na tváři své, nežli se zpovídal, aby si od Boha vyprosil milost pravé lítosti. Když pak se byl pomodlil, nastoupil v duchu trojí cestu: první do pekla, druhou do nebe a třetí na horu Kalvarii. Sestoupil především do žaláře zatracencův a uvažoval, že i on snad zasloužil mezi nimi místo míti, a jaký by to byl pro něj hrozný osud, kdyby Bůh ve spravedlivém hněvu jej před pokáním byl odsoudil na toto hrozné místo. Ó jak děkoval z hloubi srdce svého Bohu za milosrdenství jeho a shovívavost, že mu popřál času k pokání!

Z pekla pozvedl oči své k nebesům a uvažoval slova sv. Bernarda: »Odměna blažených jest tak veliká, že nemůže ani měřena býti, tak rozličná, že ji nelze čítati, a tak drahocenná, že ji nelze nikdy dosti a dle zásluhy oceniti.« Hle, tak uvažoval sv. Karel; hle, pro krátkou a pomíjející radost světskou opovrhl jsem mnohdy odměnou touto a ztratil radosti v pravdě oblažující a věčně trvající!

Tyto dvě cesty měly naplniti duši jeho spasitelnou bázni před spravedlností Boží. Bázeň tato však vedla jej k lásce, a by tuto vzbudil a rozplamenil, nastoupil třetí cestu na horu Golgotu. Zde zahleděl se na Spasitele svého na křížovníciho a pravil u sebe: »Ejhle, křivožení toto jest mým dilem; já jsem byl příčinou, že Bůh svého milého Syna zde tak trápiti dal! Ó můj Ježíši, co jsi mně

zlého učinil? Jak jen mohl jsem Tebe tak ztrýzniti, vždyť jsi mne přece nejvš miloval! Ó jak lituji všeho, čím jsem Tě byl urazil! Ó jak Tě nyní miluji a nechci již nikdy hřešiti!«

Jestliže lítost tvá vznikla z bázně před Bohem a jeho tresty spravedlivými, pak jest sice nadpřirozená, ale nedokonalá; dokonalá vzniká jediné z lásky k Bohu. Onu jmenuje svatý Řehoř »lítostí otrockou.« tuto však »lítostí dětinnou.« Sv. Karel vzbuzoval napřed onu nedokonalou, nezůstal však při ní státi, nýbrž proměňoval ji v dokonalou rozjímáním o převeliké lásce Spasitelově, již nám na jevo dal svým utrpením. Láska tato probudila v srdci jeho lásku a spolu lítost dokonalou. — Takovou dokonalou lítost měla i Mari Magdalena; proto pravilo ní Pán: »Mnoho jest jí odpuštěno, neboť milovala mnoho.«

Nezapomeň však dále, že lítost tvá vztahovati se musí na všechny hříchy tvoje bez rozdílu, že musí býti »obecná.« Sv. Šebastián slíbil jednomu vznešenému úředníku v Římě, že jej uzdraví od trapné nemoci dny číi hostce, jestli jen všechny bůžky v domě svém zničí. Úředník slíbil a také rozbil všechny až na jednu modlu, která byla ze zlata zhotovena; tu miloval nejvíce, i ušetřil ji a schoval. Nemoc trvala déle, a úředník si trpce stěžoval, že jej sv. Šebastián lichými slibý šidil. Avšak světec, jsa s hůry poučen, pravil, že i schovanou modlu zamilovanou zničiti musí, jinak že uzdraven nebude. Nemocný tak učinil a došel úplného zdraví.

Hle, i mezi hříchy najdeš některé, které zamilované hýčkáš a jimž výhost nedáváš, i když jsi již jiné z duše vyhnal. Avšak považ, že není jiné pomoci: buď se zřekneš všech hříchův a všech litovati budeš, anebo ti pokání není nic platno. Snad nebudeš tak pošetilým a se domnívati, že Bůh odpustí tomu, kdo srdce rozdělené má, jednou půli miluje

své přátele a druhou své nepřátele? Proto ruce k dílu! Všíl pevnou přemůžeš překážky všechny i sebe sama, a

lilost nadpřirozená a obecná nakloní tobě milosrdného Soudce, a odměnou za práci tvou bude „odpuštění.“

(Příště dále.)

Řím za Nerona.

Historické obrazy od J. I. Kraszewského. Přeložil P. Š. Senický. (Č. d.)

II.

Julius Flavius Kajovi Makrovi pozdravení!

Ačkoli na první list můj nedošla mne od tebe dosud žádná odpověď, hledím využítkovati posla, jehož mi doporučeno, nesoucího vaši legii rozkazy: i posílám ti list druhý a zároveň srdečný pozdrav.

Ty's dosti vždy miloval Řím snad proto, že's v něm málo a na krátko býval, proto soudím, že tě plotky římské, schválně v nově nasbírané, na tichém tábořišti tvém dosti zajímají, neb aspoň baví budou. V minulém listu svém píšeš mi, že uprostřed hlubokého ticha kraje divokého toliko staré duhy nad hlavou ti šumějí a že mluvě jejich dryád¹⁾ nerozumíš, ať tedy můj hlas ti nahradí omrzelý stromů šelest.

Znáš již můj život, anebo lépe jeho skořápku, avšak ne života ochablost, *taedium vitae*,²⁾ kterou v sobě zavírá. Nevím, dovedl-li bych ti je, vloh Lukánových³⁾ a Senekových⁴⁾ nemaje, vykresliti. Příliš prostá jsou slova moje a necvičenost mluvy, která prchavě vůně toho života zavřítí v sobě a donéstí tobě nedovede, — cítím to sám nejlépe, nepsával jsem nikdy a teď mi to přichází za těžko.

Bavíme se tu všichni násilně a nudíme se velmi, snad proto, že jenom na zábavu a kratochvilu myslíme — Caesar

nám předkuj. Kolkolem potkávám jenom samé nudící se a vymýšlející sobě marně stále nové zábavy, počínaje od lidu a nevolníkův, až k ženám a dětem. Znáš Nerona, ač od času, co's opustil Řím, mnoho se na něm změnilo a mění každou chvíli. Poslušný vychovanec Burrhův¹⁾ a Senekův, děcko voděné od Agrippiny,²⁾ dávno všechny tisíce ho pásky přetrhal. Víš o první a nejstálejší lásce Caesarově k sličné Akté, kterou mu Otho a Klaudius Senecion³⁾ namluvili; a Annaeus Serenus⁴⁾ dlouho vlastní osobou zasláněl.

Slyšel jsi též o sporu s matkou a o smíření, které skončilo vyhnáním Junie Silany,⁵⁾ ač na Parisa⁶⁾ nesáhnuto: víš o nočních obchůzkách Caesarových po

byl spolu s¹⁾ Burrhusem, náčelníkem tělesné stráže císařovy, vychovatelem Neronovým. —

²⁾ Agrippína byla matkou Neronovou. Po smrti manžela svého Domitia (Domícia) stala se chotí císaře Klaudia. Pletichami a úskoky vymohla toho na císaři, že vlastní dítky své, Britannika a Oktávii, odstrčil, a nástupcem ustanovil Nerona. Otrávilši císaře Klaudia mluila sama místo mladického Nerona panovati, ten však brzy pletichářskou, vládychtivou, nemravnou a zvrhlou matku odstrčil a později tajně dal zavraždit. — ³⁾ Otho, vznešený mladík římský, později na krátko i císař římský, a Klaudius Senecion, propuštěnec, byli prvními z milců Neronových, stejně jsouce jak on zkažení. — ⁴⁾ Annaeus Serenus, vznešený Říman a přítel Senekův. — ⁵⁾ a ⁶⁾ Junie Silána, vznešená Římanka, mravů však zvrhlých, byla po nějaký čas přítelkyní Agrippiny. Znesvářivši se s ní, očernila ji pomocí Parisa, propuštěnce Neronovy tety Domície a oblíbeného herce Neronova, že stojí o bezživotí synovo, spikši se se vznešeným senátorem Rubelliiem Plautem. Když však Agrippína nevinu svou dokázala, Silána poslána do vyhnanství; pomocníkovi jejímu, Parisovi, Nero vinu odpuštěl.

¹⁾ Dryády dle víry pohanů byly božské bytosti, všíly, sídlící ve stromech, jakoby duše stromů, chránící a oživující je. — ²⁾ „Omzelelost života.“ — ³⁾ Lukán byl básník římský, synovec Seneky. — ⁴⁾ Seneka, mudrtec a spisovatel římský,

ulicích i o smrti Julia Montana,¹⁾ o všech nových svátcích ustanovených na památku vítězství Caesarových, zprávy o vítězstvích, narozenin a smrti: víš o sličné Poppaei i podivné smrti Agrippiny, kterou její propuštěnec zabil — ale nevíš snad o ustanovení Juvenalii, jakož i o naprostém předpodstatnění Caesarově na básníka, herce, hudebníka, citerystu a konečně i vozataje a šermíře. Vítězství vaše a legií armenských nezajímají ho tolik, jako vítězství cirková a pěvecká... Jaká to sláva pro Řím! Starí otcové naši Thraseas, Rubellius, Plautus, Memmius, Regulus, Silanus. Piso²⁾ pohlíží na to s ošklivostí a tichým zármutkem, zardívají se i čela těch, kteří dávno již rdítí se přestali, když tlum dvořanů tleská Neronovi... Po příkladu pána mládež, starci, ženy mění se v šermíře a zpěváky, najdeš vozataje mezi senátory a gladiatorky, ve středu matron římských, kdežto zase mezi těmi, kteří za filosofy a ctnostné platí, těžko je naléztí jediného, jenž by pravdu mluvil, jako Thraseas. Seneka všecko vykládá v dobrém a omlouvá; povídají, že, aby se přizpůsobil Caesarovi, začal verše psátí a hotoví se v komické úloze vystoupiti na divadle. Na to jsou ustanoveny Juvenalie, aby se posvětila všelijaká ta rozpustilost a rytířstvo i senatorstvo se k ní přivábili.

Kam spějeme, nevím, ale těžko je dobré věstiti z toho, jak věci se mají; mnoho lidí vzdychá a mračí se, lid i praetoriáni³⁾ litují ubohé Oktavie⁴⁾ od Neronu opuštěné pro Poppaeu. Avšak tvrdohlavě meč a slabé dary přemohou.

Poppaea jest nad obyčej zručna.

Akté, stará láska Neronova, je spíše

¹⁾ Julius Montánus, senátor římský, napaden jednou násilně od Neronu v noci po městě s družinou se potulujícího, bránil se mu, nepoznáv císaře. Za to byl na smrt odsouzen. — ²⁾ Byli to vznešení senátorové či státní rádcové římských. — ³⁾ Prétoriáni se nazývali vojáci tělesné stráže císařovy. — ⁴⁾ Viz str. 41.; 2. sloupec, pozn. 2).

jeho služkou a přítelkyní, než milenkou. ačkoliv Serenus hlásá, že pochází od asijského krále Attala. Děvče to jest libezné a opravdu na člověku tom lnoucí, jenž s ní jako s poslední otrokyní zachází. Docela jinou je Poppaea, které kromě počestnosti žádného jiného původu nechybí; sličná, obratná, úskočná, pyšná, možno předvídati, že Oktavii odstrčí a zasedne podle Caesara. Jest to dar Othonův, který tak dlouho ji vychvaloval Neronovi, tak dlouho mu o ní mluvil, až ho k ní přivábil. Teď ona jest všemohoucí. Otho, jak víte, jest v Lusitanii;¹⁾ a proti Oktavii snují se potajmu pikle ohavné.

Všichni jednohlasně předpovídají neštěstí pro Řím z takové zpustlosti mravův a z bezpráví, jaké se v něm roztahuje; jsou, kdož věští mu blízký pád, ač město roste, pozlacuje své střechy, větší se ohromnými stavbami a ve velikém přepychu se ztápí. Zkaženost vkradla se i ke krbům domácím a učinila z matek bohatýrů nestoudné záletnice. Starodávná ctnost Thraseova i Arriina²⁾ tak se dnes zdá směšnou, jako prostý kroj dávného Římana vedle napuštěných vlasův a malované tváře šviháků palatinských.

Senát se neosměluje pomýšletí na osud obce pospolité, svolávají ho, aby poslouchal básně Caesarovy, aby rokoval o počtu zpěvů, v nichž má složiti dějiny Říma. Velmi zřídka procitne dávný duch v mužích, jichž tehdy i sám Nero vážiti si musí; ale čistí jsou v menšině a na konec musí umlknouti.

Není nic svatého, co by nebylo

¹⁾ Lusitánia slulo nyníjsí Portugalieko s přilehlou částí Španělska. — ²⁾ Arria, manželka senátora Thrasey, když manžel její odsouzen byl na smrt od císaře Klaudia pro účast při spiknutí Skriboniánové, sama vrazila si dýku do prsou a podala ji manželovi, řkouc: „Pacte, neboli to.“ Leč nejenom touto zoufalou sebevražednou hrdinností, ale i jinak při nehodách životních osvědčila se paní statečnou a uslechtilou. Její dcera Arria, i vnučka Fannia byly téhož ducha hrdinského.

sprzněno, až po panny Vestálky¹⁾ a kněze, sině svatých změnily se v domy hanby a senát v poslušný zástup ustrašených klientů.

Co jest v národě vzácnějšího, mlčí chodíc se sklopenou hlavou, neboť slova dnes nic nepomohou, třeba by je s roster²⁾ uprostřed fora³⁾ promluvil Domitius Afer, anebo Servilius.⁴⁾ Snad by se zatleskalo výřečnosti, ale pomínulo by se obsahu řeči.

Ale Chrysip můj nezoufa nad lidstvem, tvrdě, že bohové dopouštějí, aby zloba naplnila míru. než svou sílu dají světu pocítiti. Bohové, jářku, ale když my už ani bohů nemáme, neboť kdo v ně věří a kdo se jim nevysmívá? Neznáš snad Kodiciilů Fabricia Vejentových, může se lépe hlásati, v jaké ceně jest u nás to, co za starodávna svatým bylo? Z Asie, Afriky, Egyptu. Jerusáléma nahrnulo se k nám všelijakých bohů cizozemských a divných obřadů věštebných, tak že v tom množství takorba nic nejde doopravdy.

Svatyně též, vyjma svátky Augustův,⁵⁾ na něž lidé chodí ze strachu, stojí pusty, kněží stali se herci a kejklíři.

V této zkaženosti a lhostejnosti povšechné ženy nezůstaly pozadu; ony

¹⁾ Vestálky byly kněžkami bohyně Vesty, které byl oheň a zvláště oheň domácího krbu zasvěcen. Vybírány byly z nejvznešenějších rodin římských mezi 6.—10. rokem; 10 let se učily konati službu bohyni, 10 let ji vykonávaly opatrujíce věčný oheň ve chrámě jejím hořící, a 10 let vyučovaly mladší, nastoupilé. Musily po celou tu dobu zachovávatí panenství; která padla, za živa byla zahrabána; která nechala oheň uhasnouti, zmrskána; chodily celé zahalené v závoj, byly velmi vázeny a ctné od celého Říma. — ²⁾ Roster bylo řečníště, zděné vyvýšené místo, odkud řečníci promlouvali k lidu. — ³⁾ Forum sloulo hlavní náměstí římské mezi pahorkem kapitolským a Palatinem. Na něm obývaly se nejdůležitější záležitosti veřejného a státního života římského. — ⁴⁾ Byli slavní řečníci tehdejší. — ⁵⁾ Římscí císařové přikládali si titul „augustus“, t. j. „jasný“, „vznešený“; jinak slouli „caesares“ (césar) po prvním samovládcí římském Kaju Juliovi Caesarovi.

pořád nejrychleji kráčeji v před, hanba mi psáti tobě, co se všechno děje. a kdyby mne napadlo okrásliti břečtanem a věnci bránu domu svého.¹⁾ nevěděl bych, kde hledat manželky, které bych mohl svěriti stráž lárův i penátův²⁾ a oltáře domácího. Žena univira³⁾ dnes je nevidanou vzácností, takové, o níž by se nemluvalo, která by v ústraní vlnu předla a vedla život jako žena Thraseova, jako Senekova Paulína, dlužno hledati se svítilnou Diogenovou.⁴⁾ Zkaženost posla od mužů, z jejich příkladu a z toho zahálčivého tlumu klientův a cizopasníků, který vplíživ se do domu, spolu hnilobu svou vnesl.

Nesud', Kaje milý, že tak černě hledím očima starého Chrysippa, nebo z náklonnosti k satíře, — všichni skoro, i ti, kteří se tomu proudu unášeti dávají, vidí jeho sílu. Petrvá zajisté Řím přes zkaženost mravův, ale proti té nemoci lék musí, jako nemoc sama, silným býti.

O svém životě již jsem ti pravil, jest prázdnen; ničeho k dřívějšímu popisu dodatí nemohu.

Chodím spat skličena a zmořena, vstávám spánkem neposilněn; a sotva jsem oči otevřel, již slyším hluk u dveří se tlačících klientů, již se dobývají žebráci s pochlebenstvím, s novinkami, s poselstvími, jejichž povahu ti vylíčiti bych se styděl. Šest otroků čeká na mne u prahu s nosítky. Co dělat s jitem, kdybych nešel do lázni; co dělat se dnem, kdybych ho s polovinu neprobloudil po ulicích?

¹⁾ Byly to obřady svadební. — ²⁾ „Láres“ byli duchové předků, „penátes“ domácí skřítkové; měli v každém domě svůj oltář a na něm stály sošky jejich. Římané je ctili jako patrony domácnosti. — ³⁾ „Jednoho muže“ žena, která jen za jednoho vdána byla. — ⁴⁾ Diogenes byl řecký mudrtec, který učil prostotě života. Chodil prý jednou po náměstí korintském za bílého dne se svítilnou; byv otázan, čeho hledá, odpověděl, že moudrého člověka — odtud porekadlo choditi se svítilnou Diogenovou, t. j. hledati něco, čeho není.

Za nosítky běží klienti zablácení pěšky, jiní jsou napřed ve svých nosítkách, aby mne, nespustím-li zaslou, trápili otázkami. Jde jim o oběd nebo drobty se stolu, jiným o peněžitě dárky. Na ulicích hluk a vráva; ne za senátory a tribuny¹⁾ běží zástupy, ale za Votiniem, Epafroditem, nebo Sofoniem Tigellinem,²⁾ za vozatajem v šatu barvy vítězné, za tanečníkem, za flédistou, nebo za propuštěncem projíždějícím se v nachovém plášti zlatem lemovaném a kterému ještě viděti v uších stopy jeho původu.

V lázních, kdybys chtěl, celý den aneb i celý rok měl bys čím zabít. Nádržky, koupel a lázeň jsou v nich nejmenším dodatkem; celý malinký svět, je-li možno, v nich se zavírá. Když jsi před lety opouštěl Řím, nebylo ještě lázni leda Agrippovy, dnes je postaráno o vícere, neboť značná část, nejenom lidu, ale rytířů a senátorů, kteří mají vlastní lázně, tu právě svůj život tráví. Ne okolo exeder,³⁾ kde zasedají řečtí překupníci slov a básníci druhu Kodrova, ale v hypaethrách,⁴⁾ na stadiích⁵⁾ a ve sferisteriích.⁶⁾ v síních holičův a kolem řeckých záletnic s pestrými mitrami. Tu hluk a smích a hádky od rána do noci, zástup značně rozmnožují věstci všeliké národnosti a původu, prodávající budoucnost, jako jiní ruměnce a vlasy. Ne k delfské třínožce,⁷⁾ ne do jeskyň kumánské Sibylly,⁸⁾ ani ne ke kněžím

se utíkáme pro věštby; možno je koupiti u Chaldejcův a Židů za několik assů¹⁾ na ulici. Najdeš tu i Židy z lesiku Egeriina,²⁾ i věstce z Komageny,³⁾ i čaroděje z Chaldeje, i toulavé kněze různých bohů toulavých, které Řím všechny pohostinně přijímá, neboť jeho vlastní už ho omrzeli.

V thermách⁴⁾ dostaneš, co jen požádaš, a často i, čeho bys nechtěl... Ale konečně je čas domů, myslíš, že's po cestě někde ztratil dotěravé klienty; ale ne, číhají na tebe pod portiky a pronásledují tě až ke dveřím. Tu, nepustiš-li jich ke stolu, aby ti neuváleli podušek na ložích (neboť shodivše i obuv podle zvyku, čistější nejsou), musíš u dveří rozdati almužnu, abys se jich jednou spletl, možno-li vůbec kdy se jich spléstí, neboť často v noci čekají u prahu, aby jich nikdo z rána nepředěšel, a že vrátňý je hluchým k prosbám, čekají na pozvané, aby se za nimi přes prah vtlačili. Protivno je viděti takové snižování se člověka.

Chrysip se tomu všemu usmívá s řeckou ironií a trochou nenávisti, říká: »Svět jste přemohli a samy sebe nemůžete!«

Uprostřed toho protivného tlumu a zahálčivé havěti, kdyby ne toho starého Řeka a mladé Sabiny... nevydržel bych toho.

Vidím, jak jsi se usmál, čta zmínku o mladé Sabině; leč zadrž výsměch a poslyš, kdo to jest, abys jí nemíchal s těmi, o kterých jsem dříve mluvil. Dělal bys ji i mně krivdu.

Sabina je mladá i sličná, ale tyto vlastnosti nejsou jejím nejvyšším přívabem, sličnou a mladou je též ta druhá

dobná věštitelka byla i v Itálii v jeskyni kumánské nedaleko Neapole; věštkyně sloula Sibylla.

¹⁾ Peníz měděný, platil asi 4 kr. — ²⁾ Háj v Římě pod vrchem Caeliem, zasvěcený vlce Egerii, která druhdy nově založený Řím dle pověsti bohů ctti naučila. — ³⁾ Komagéná sloula krajina v horní Syrii při řece Eufratu. — ⁴⁾ = lázně.]

¹⁾ Tribuni byli lidová úředníci a zastanci lidu, od něho a z něho volení; každá čtvrt města čili „tribus“ měla jednoho, odtud jméno jejich. Hájili zájmy lidu chudého proti patriciům či šlechtě. — ²⁾ Milcové Neronovi, kteří mu lichotili a podporovali jeho výstřednosti. — ³⁾ Veřejné účirny. — ⁴⁾ Nekryté místnosti veřejné. — ⁵⁾ Závodistiště. — ⁶⁾ Cirkus. — ⁷⁾ V Delfách, městě řeckém, byla věštitelna zasvěcená bohu Apollinovi. Nad propastí, z které vycházely omamující páry, stála třínožka, na ni se posadila věštkyně „Pythia“, a omámena výpary blabolila nesrozumitelná slova, která okolo stojící kněží Apollinovi za dobrou odplatu po svém vykládali jako věštby. — ⁸⁾ Po-

Sabina — Poppaea, však v ničem si nejsou podobny. Ji podobné vůbec není v Římě.

Vidím, jak se ještě usmíváš, ty nevěřící, této chvále: dodám tedy, že jsem ji a budu docela cizím, že nemám jiného jména kromě příbuzného a přítele.

Sabina jest mou příbuznou po matce, poznal jsem ji, jsa ještě ubožákem, kdy často k ní pozván byv, pro svou ošumělou togu neosmělil jsem se přestoupiti prahu jejího, neboť její propuštěnci lépe vypadali než já. Od několika let již je vdovou, mužem jejím byl Trebonius, o němž, neznal-li ho kdo, jistě aspoň slyšel.

Trebonius v mnohém ohledu připomíná mi strýce mého Marka, ale kdežto tento mravu byl volného, avšak myslí vážné, u Trebonia oboje bylo stejno, ani mravy ani úsudek jeho za mnoho nestály. Jsa už starcem, vzal si mladičkou Sabinu, kterou matka její za něho provdala spíše pro bohatství jeho a vliv, než pro jiné vlastnosti. Trebonius byl proslulým svou spanilostí a rozpustilostí, patnáctileté děvče zdálo se mu příhodným soustem na jeho zuby zpráchnivělé.

Nešťastná oběť, čeho se v tom domě naposlouchati a napatřiti nemusila, obklíčená nevolnicemi všeliké barvy, které více jemu než jí přisluhovaly, chlapeci všeho věku a oblečenými v šaty ženské kleštěnci! Vlastní toliko ctnost ji tu před zkažením asi zachránila a z části též láska k moudrosti a vědě, již se jí záhy doma dostalo. Nikdy snad nebylo manželství nešťastnějším, ani hůře voleným. Trebonius se její ctnosti a vážnosti vysmíval, protože ho zahanbovala; ze stydlivosti šašky si tropil; dům jeho neustále poskytoval obrazy a příklady, které by ženu méně sebe ovládající svedly na dráhu, jakou se jiné ubírají; ona však jenom osklivost pojala k té nestoudnosti. Ač jí vytýkali přisnost a divokost a ji se posmívali proto, setrvala na dráze slechetné, kterou jíti si umínala.

Trebonius umřel konečně ubiv se nestřídmostí a zůstavil jí ohromný ještě, ač nevázaností a marnotratností ztenčený majetek a malého synáčka v plénkách. Od té doby vede život vdovský, a třeba že nejvzácnější mladici ucházejí se o její ruku, umínala si zůstatí svobodnou, aby dítě své vychovala hodným občanem římským. Malo lidí je připuštěno do její společnosti; chlubím se, že dveře jejího domu mně vždy jsou otevřeny.

Tu trávím často nejmilejší chvíle svého života; ale nemysli, prosím tě ještě jednou, že jsem láskou nějakou roznícen k Sabině. Jsme přátely toliko a jsem jist, že kdybych jí ukázal, že v ní vidím sličnou a vnaďnou ženu, více by mi svého prahu překročiti nedala.

Dům Sabinin leží na svahu pahorku Palatinu, tedy podle mého, ježto oba z těchto jsou dědictví. Protože insula, kterou obýval Markus a my, o polovinu je pronajata na různé krámy, což mi přináší značný důchod, ale též hluk působí; ačkoliv uprostřed mám pro sebe připravený byt, přenesl jsem raději penáty své do letohrádku palatinského, jež teď obývám, tím ochotněji, že jsem tak Sabině na blízku. Na Palatině tedy jsem si zařídil po mé chuti skromný, ale milý příbytek, přenesl tam podobizny předkův a knihovnu i cennější sochy. Dosti prostranná zahrada, hraničící se zahradami Caesarovými, mnoho potěšení mi působí, neboť mám v ní stín, chládek, vodu a ticho. — Dům Sabinin jest toliko zdi od mého viridaria (zahrady) oddělen, je s větší nádherou zařízen než můj, částečně od Trebonia, částečně od ní samé, ana trávím v něm celý skoro svůj život, více též pro potřebu svou jej potřebuje. Starý Trebonius spíše z dlouhé chvíle než z lásky k umění skupoval řecké sochy, korintské náčini malované a obrazy dálných mistrů; též ona s rozkoší se jimi otáčí. Četnější také má knihovnu,

než je moje, nechybí v ní ničeho, neboť zdédila drazé koupené otroky, glutinatory¹⁾ a kopisty, kteří pro ni každou novinku opisují, a její amanuensis²⁾ dnem i nocí ne dopisy k milencům, ale díla učená, ozdobným písmem píše.

Ještě jsem ti neřekl, jak vypadá Sabina; a mluvit o ženské a vzezření jejího nepopsati, to jest, jakoby se ničeho nebylo řeklo; podotkl jsem jenom, že je sličná. Leč nepředstavuj si, že je sličná po dnešním vkusu, tak jak ony, jež s obnaženými nádry ve zlaté síťce, s rozpuštěnými kadeřemi, v průzračném zahalení podobnější jsou tanečnicím syrským, než matronám římským. Ona je skromná a sličná jako socha Vestálčina v peplu³⁾ zavínutá, aby oko chlipné ani pohledem jí neposkvrnilo. Postavy jsouc štíhlé a svižné Sabina přese svou skromnost dbá, jak na ženu se sluší, o svou krásu, ale ani ne přes přilis, ani ne málo. Nemá družiny otrokyň ku strojení a vymýšlení úboru; ale když se ti objeví, vždy září ušlechtilým vděkem, jakoby sestoupila s mramorového podnoží na zemi. Incessu patuit dea.⁴⁾ Podivně též

mladistvou se zachovala při takovém životě, ačkoliv má již dvacet let, nehádal bys ji šestnáct. Duše ji tak mladou činí; třeba že rozum její je starší nad mnoho šedivých mudrců. Bohové obdařili ji hojně nejenom ctností, ale i zvláštním ostrovtipem, kterému Chrysip můj, velký nepřítel žen, nemůže se nadíviť.

To jest tedy dům, kdež od některé doby trávím se svým starouškem večery i jitra. Připouštějíc mne k důvěrnému obcování Sabina neobává se pomluvy a naposled i málo se o ni stará. Stačí ji vysvědčení vlastního svědomí v časech tak zkažených jako naše, není ani možná, aby nás nepomlouvali pro nějaké milostné plotky, čemuž my oba se smějeme.

Že srdečná naše přízeň není dočista nic podobná vášnivě lásce, mohu ti zaručiti. Mimo to Chrysip vystřihá, že mezi mladými možno mimovolně dále zaběhnouti, než se předpokládá, a neopatrnost je vždy nebezpečnou. Smějeme se oba broukání starouškovu. Sabina může zahořeti láskou jen k moudrosti, a já ani do té, jasně nevidá, vášnivě se zamilovati nedovedu. Pochybuji a pochybuji, a to mi ztrpčuje život, — vždyť o čem dnes nemáme práva pochybovati?

Ale přilis široko jsem se rozepsal, milý Kaje! Odpustiš tomu, jenž se nudí. Buď zdrav!

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

2. V předešlém odstavci ukázal jsem ti, že rozum sám žádá, aby tak mohutný a důležitý spolek, jakým jest církev, také viditelnou hlavu měl, jinak že by ani prospívati, ba ani obstáti nemohl, neboť jednota jest základem a podmínkou síly a trvanlivosti. Dnes ale podám ti důkaz nový, že papež jest vskutku hlavou křesťanstva, a sice z ustanovení Božího.*

Pozorujeme-li činy Spasitele našeho Ježíše Krista, uvidíme, že dle božské moudrosti své na obzvláště důležité úkony své již dříve připravovával apoštoly, aby tak úkonu lépe porozuměli a důležitost jeho lépe prohlédli a poznali. Tak přislíbil Pán nejsv. Svátost oltářní již dříve, nežli ji vskutku ustanovil při poslední večeři. Častěji rozprávěl o svém

utrpení a smrti, o svém z mrtvých vstání; stejným způsobem chtěl apoštoly připravit na důležitý úkon, jímž ustanoviti měl viditelnou hlavu, jak apoštolům tak celé církvi. Duch sv. to zajisté tak ridil, že tuto přípravu sv. Matouš pojal do svého evangelia, aby hlava církve po všechny časy mocnou měla zbraň proti všem nepřátelům a proti kacířům, kteří se tak rádi na písmo sv. odvolávají a bludné učení své jím dokazati se snaží. Avšak netoliko přípravný úkon, nýbrž i skutečné ustanovení primatu čili vrchní hlavy, nalezáme zaznamenáno v písmě svatém, a sice slovy nanejvýš jasnými. Bludaři sice hledí i smysl těchto tak jasných a zřejmých slov překroutiti k účelu svému, škodí si však tímto velmi, dokazující, kterak nespolehlivý jest výklad písmo sv. mimo učitelku a vykladatelku církve katolickou.

Zaslíbení primatu nalezáme u sv. Matouše v kap. 16., versích 13—19. Pán přišel tehdy do krajiny města Cesaree Filipovy a otázal se učeníků svých: »Kým pravi lidé býti syna člověka?« a oni řekli: »Někteří Janem Křtitelem, jiní pak Eliášem, jiní pak Jeremiášem aneb jedním z proroků.« Kristus Pán chtěl nyní věděti, zač apoštolé jej drží, i ptal se dále: »Vy pak, kým mne býti pravíte?« Odpovědév Šimon Petr, řekl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého?« Na veřejné vyznání to, z něhož se Pán očividně radoval, přišla v zápětí odměna Šimonovi; Kristus Pán pravil totiž k němu: »Blahoslavený jsi Šimone, synu Jonášův, nebo tělo a krev nezjevily tobě toho, ale Otec můj, kterýž jest v nebesích.« Ejhle, kterak Pán náš především Otci svému nebeskému čest a chválu vzdává, neboť od něho pochází pevná víra. Avšak i věrné spolupůsobení s milostí, jaké se jeví u Šimona, zasluhovalo odměny. Šimon vyznal víru v božství mistra svého, tedy v nejvyšší důstojnost a mocnost na nebi

i na zemi, a Pán chtěl jej za to ohradovati, že mu přislíbil nejvyšší důstojnost na zemi v církvi své, nejvyšší a nejsvětější úřad, jež člověk na se vzíti může, a to slovy: »A já pravím tobě, že ty jsi Petr (skála), na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou.«

Zde upozorňuji té zejména na změnu jména, kterou Šimonovi učinil Pán. Udělení nebo změna jména Bohem učiněná má v písmě svatém veliký význam; jména mají totiž naznačovati povolání, důstojnost, určení atd. osoby, již se týče. Tak změněno jest jméno patriarchy Abrahama v Abrahám, že měl býti praotcem četného pokolení; synu Zachariášovu dáno Bohem jméno Jan (t. j. Bůh jest milostivý), poněvadž »milost sama« — Spasitel — již přijiti měl, na jehož příchod Jan lidstvo připravoval.

Jinému apoštolu žádnému nezměnil Pán jméno prvotní v jiné — toliko Šimonovi — a sice již v okamžiku, kdy jej za učeníka povolal. Již tehdy, jako na záruku budoucího vyznamenání, k němu pravil: »Ty jsi Šimon, syn Jonášův; ty budeš slouiti Kefas, což se vykládá Petr (skála).« (Jan 1, 42.) Šimon měl dle vůle Páně býti skálou — proč ale? Zajisté pro království Boží na zemi, pro církev Kristovu; neboť pro tuto byl povolán, tuto měl rozšiřovati, i jméno jeho mělo význam svůj míti vzhledem k církvi. Aby ale nebylo pochybnosti, praví to Pán sám, »na tobě, na této skále vzdělám církev svou.« Jako na jiných místech tak i zde přirovnává Spasitel církev budově. Každá budova však musí míti základ, a zajisté není moudrým stavitelem, kdož by za základ obral sobě půdu nepevnou, písčitou; každý hledí, aby základ byl co nejpevnější, a nejlépe hodí se skála. Tak i vznešená budova církve spočívati měla na podkladu skálopevném, a tím jest Petr, hlava apoštolův a hlava církve.

Vrchní tento úřad Petrův, poněvadž jest před důležitý, trvati měl neustále; o nerozbornou tuto skálu marně pokoušeti se měly útoky nepřátel, ba i sám otec vši lži, podvodu a bludu, největší nepřítel církve, satan, nepořídí proti ní ničeho, neboť »brány pekelné nepřemohou ji.«

To jest ten viditelný základ církve, mimo něhož není jiného, neboť církev jest stavbou Boží, a lidé nemají ani moci ani práva dle své moudrosti měniti něco na tomto Božím díle; každý pokus taký jest odboj proti Bohu, míchání se do jeho práv, jest zpupnost, kterou Bůh zajisté bez trestu nenechá. Je-li však tento úřad Petrův základem církve, a má-li církev dle slov samého zakladatele trvati »až na konec světa,« musí i základ tak dlouho trvati, sice by se budova sřítla. Z toho vidno, že primát Petrův zajisté i dále trvati musí, že zde musí někdo býti, kdo by nosičem byl důstojenství tohoto a moci tak nezbytné. Je-li Petr a jeho nástupce základem církve, pak musíme i my všichni, kdož k církvi náležíme a částmi tohoto velikého chrámu Božího jsme, s ním souviseti, v něm náš střed a naši oporu v životě našem tolika bouřemi zmitaném hledati. Kdo se odtrhl od tohoto základu církve, nepatří již k církvi Páně, nýbrž jest odpadkem, který časem zvětrává a v prach se rozpadává. Tak se děje všem církvím a církvičkám, které se od jednoty církve, od středu jejího a základu, od papeže odtrhly. Čas hlodá na nich, a ony chýlí se ku pádu. Mnoho jich vzalo již za své během století, církev katolická však trvá posud, stojíc na pevné skále. To důkazem jest, kterak opouští Bůh ty, kteří sobě jinak vésti chtějí, nežli jak on byl usoudil, to důkazem jest ohromného rozdílu mezi stavbou vpravdě Boží a stavbou pouze lidskou. Aby Pán však ještě zřejměji smysl slov svých vyjádřil, a nebylo ani té nejmenší pochybnosti, praví dále: »A tobě dám klíče

království nebeského, a cožkoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi, a cožkoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« Nejsou to slova, která co nejzřejměji naznačují vznešenou moc sv. Petra? Kristus podává klíče budovy, své církve, Petrovi a tak ustanovuje jej za Pána domu tohoto, aby jím vládl, poklady jeho opatroval a rozdával, vstup do domu tohoto — církve — povoloval anebo zapovídal, rozkazy dával anebo je rušil. Ano, moc jeho jest neobmezená, neboť co váže nebo rozvazuje, nemá platnosti jen na zemi, nýbrž i v nebi, pro všechnu věčnost. Proto nikdo nesmí se domýšleti, že by příkaz papežův jen prázdným byl slovem; ó nikoli, Bůh dává slovu tomuto moc a trestá neposlušnost hroznými tresty i na věčnosti.

Co Kristus Pán byl Simonovi přislíbil, to mu také skutečně udělal, a sice způsobem velice slavnostním. O tom vypravuje nám sv. Jan v kapitole 21., verších 15—17.

Po třetí zjevuje se Kristus Pán po vzkříšení svém apoštolům u jezera tiberiadského; okamžik, kdy je měl na vždy opustiti a do nebe se odebrati, byl blizek. Jako otec, jenž máje na dalekou cestu se odebrati, dříve opatří dům svůj, i Pán ustanovil sobě zástupce na zemi, a to v Petrovi. Písmo svaté vypravuje o tom následovně: »Tedy, když poobědvali, řekl Ježíš k Simonovi Petrovi: Simone Janův, miluješ-li mne více nežli tito? I dí jemu: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu: Pasíž beránky mé. Řekl jemu podruhé: Simone Janův, miluješ-li mne? Dí jemu: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu: Pasíž beránky mé. Řekl jemu po třetí: Miluješ-li mne? Zarmoutil se Petr proto, že mu řekl po třetí: Miluješ-li mne? i řekl jemu: Pane, ty víš všechno; ty víš, že tě miluji. Řekl jemu: Pasíž ovce mé.« Třikrát se ptá Pán a třikrát dává sobě

odpovídali, zajisté důkaz to, že před důležitý úkon chce před se vzíti; a jak slavnostní jest otázka po třikráte opakovaná!

Po lásce Petrově ptá se Pán, a sice zdali je větší nežli jiných apoštolů? Jen aby šetřil pokoru Petrovu, vynechává dodatek tento po druhé a po třetí. Kdo totiž o jiné starati se má a v čele jim státi, musí velikou míru lásky mít, tím větší, čím rozsáhlejší jest obor působnosti jeho.

Ó jak láskyplné musilo býti srdce sv. Petra, aby obsáhlo láskou celý svět a lidstvo celé!? Musilo takřka všecku lásku apoštolů všech v sobě soustřeďovati. A na tomto místě, při této rozmluvě, kde láska Páně v popředí vystupovala, nazývá Spasitel církev svou »stádem.« sebe pak vydává za jejího »pastýře.« Slovy výše uvedenými ustanovuje před svým odchodem za sebe pastýřem stáda svého Petra, aby v lásce je pásal; má jemu býti dobrým pastýřem, od něho mají se ovce dáti vésti na pastvu dobrou, mají hlas jeho slyšeti. On má je chrániti před vlky a jinými nepřátele: »Pasiž beránky mé, pasíž ovce mé.« I tento rozdíl ve výrazech a pojmenování není nadarmo. Beránky jsou onino, kteří křtem svatým pro církev znova se zrodili; ovce však onino, kteří bez ustání nově

beránky církvi přivádějí: apoštolé a jich nástupci, biskupové a kněží.

Všecky stavy tedy mají v papeži nejvyššího pána a pastýře uznávati; dle toho, zdaž jeho poslouchají čili ne, pozná se, zdali k církvi náležejí nebo ne. Onino pak, kteří lichocením anebo planými sliby ovečky od pastýře, katolíky od papeže odlouditi se snaží, nejsou pastýři, ač se tak nazývají, nýbrž vlci, kteří jen dáví a v zkázu přivádějí ty, kdož slovům jejich uvěřili. Tak stojí Petr z ustanovení Božího před námi jako viditelná hlava církve, jako zástupce Spasitele na zemi. Proto se vždy uvádí jméno jeho na předním místě, kdykoli v písmě jména apoštolů se uvádějí, ačkoli nebyl ani věkem nejstarším ani dle času povolání prvním apoštolem, kterýmž byl bratr jeho Ondřej. Jmenuje-li jej tedy svatý Matouš (10, 2.) na prvním místě, dokazuje tím, že Petr dle důstojnosti svého prvním byl mezi apoštoly. Nuže uznáváš zajisté historický děj, že Spasitel viditelnou hlavu církve ustanovil, a že touto hlavou byl sv. Petr. Nyni ti chcei dále dovoditi, že moc a důstojnost Petrova přešla na nástupce jeho, papeže římské, a že celý křesťanský starověk v papeži svého vrchního pastýře a pravého zástupce Spasitele cítil a uznával.

(Příště dále.)

Duchovní lék pro nemocné.

Předpisuje lékař duchovní. — Dle A. Št.

1. Nemocí, kterou tě dobrotivý Bůh navštívil, zajisté chce účelu nějakého dosíci. Prostřednictvím těla svého máš dojít poznání, že jsi nad tebou Pán, který má plnou moc nad tělem i duší tvou, nad zdravím i nemocí, nad životem i smrtí, v jehož ruce jsou také klíče pekla i nebe. Jsi úplně v jeho ruce mocné; může tě buď uzdraviti buď nechati umříti, a umřeš-li, buď na věky zatratiti nebo

k životu věčnému milostivě povolati. On jest králem moci a velebnosti hrozné; skloň se před ním a pokor pod mocnou ruku jeho.

2. Teď snad jasně poznáš i s přátely svými, kteří stojí u lůžka utrpení tvého, jak úžasným nesmyslem jest bezmezná bažení po rozkoších smyslných, po penězích a statku, po cti a slávě světské. Neboť nutný a ubohý žebrák mnohem lépe jest

na tom než těžce nemocný král. Člověk nemocí sklíčený nejsnáze porozumí výroku Pisma: Svět zajde s rozkoší svou, kdo však vůli Boží pluí, zůstává na věky.

3. Tvé zaměstnání světské bylo ti snad dosud překážkou nebo i výmluvou, proč tak málo obíral jsi se spásou nesmrtelné duše své. Nyní způsobil ti Bůh k tomu čas násilím. Nelež na lůžku svém nečinně; byl-li jsi až dosud starostlivou Martou, buď v nemoci nábožnou Marií, o níž propověděl Pán, že nejlepší stránku vyvolila sobě. Učiň z příbytku svého jakoby kapličku, a dny nemoci tvé buďtež ti dobou pokání a nepřetržitou chvílí sváteční úplně Bohu a spáse duševní věnovanou.

4. Starosti časné puť mimo sebe, neboť těmi ještě více se usouží a vypráhne duše tvá; pečlivě však se starej o spásu duše své. Přemýšlej o celém svém životě, co jsi činil, čeho jsi opomenul, jakým bylo tvé smýšlení, jakými tvé řeči, rozpomeň se, nemáš-li statku neprávě nabytého, a nežiješ-li s někým v nepřátelství. Lituj z lásky k Bohu všech svých hříchův a učiň určitá i pevná předsevzetí, že chceš Bohu vždy a všude věrně sloužiti, uzná-li za dobré tobě zdraví navrátiti.

5. Hleď co nejdříve přijati sv. svátosti a to s tak důkladnou přípravou, jako bys je naposledy přijímal. A když přijde k tobě Spasitel milý, následuj jeho svatého příkazu: »To činite na mou památku.« Mysli na něj, jak nejvíce můžeš; dej si podati svatý kříž nebo u lůžka svého tak umístiti, abys jej neustále měl před očima. Myšlenky světské jsou pro tebe vosami, které jen bolestně píchají, žádného užitku nepřinášejíce; myšlenky však k Bohu tíhnoucí podobny jsou včelkám, které na nivu kvetoucí vylétajíce, s voskem a medem sladkým zpět se navracejí. Nežádej si proto mnoho

návštěv lidí světských a novinkám světským toužebně nenaslouchej; dej si raději z nábožné nějaké knihy něco předčítati.

6. Tak mnoho jsi hřešil v životě svém a tak málo za viny spáchané pokání činil. Snad jest nemoc tato trestem, který seslal na tebe Bůh pro hříchy tvé četné. Přijmi ji proto ochotně jako zasloužené pokání. Obětujes-li pokorně a skroušeně Bohu všechny své bolesti a úzkosti, přinášíš-li mu v oběť upřímnou všechny své trampoty s utrpením Ježíše Krista, věz, že to více platí, než kdybys dlouho v bolestných mukách očišťovacích strádal. Nemysli také, že Bůh příliš mnoho bolesti na tebe sesílá; ó jak ráda zaměnila by s tebou některá ubohá duše v očištění, kdyby to možno bylo, neboť muky, které tam duše snášení musejí, jsou nade vše lidské pomýšlení strašlivější. Jsou-li bolesti a křeče tak silné, nebo dostoupí-li úzkosti a nepříjemnosti toho stupně, že stěží sebrati můžeš mysl svou k pobožnosti, říkej vroucně a mnohokrát alespoň tato slova: »Staň se vůle tvá, ó Pane!« a v úpalu bolesti svých volej: »Bohu díky!« neboť ku spáse duše tvé sesílá na tebe všechno to Bůh dobrotivý.

7. Známý svou trpělivostí Job mnoho dobrých skutků konal ve zdraví a blahobytu jsa postaven a přece Bohu nelibil se tak, jako když chudý, nemocný a ode všech opuštěný na smetišti seděl. Neboť útrapy v Bohu trpělivě snášené jsou záslušnější než kterýkoliv jiný skutek dobrý. Ano, třeba churavý a zarmoucený na lůžku svém sedíš, můžeš nejen duši vlastní prospěti, ale také jiným ještě almužnu udělovati. Společenství, k němuž vsichni pravověrní povoláni jsou nejvyšší hlavou, Kristem Ježíšem, umožňuje ti z útrap trpělivě snášených udíleti almužnu živým i zemřelým tím, že hodinu, den ano třeba všechno jakožto skutek pokání za ně obětujes. I modlitba, kterou konáš

připjat ke kříži trapného neduhu svého, jest cennější než jindy; modli se proto mnoho za obrácení hříšníků, za umírající a za ubohé duše v očistci. Těm pak, kteří tě navštívit přicházejí, udělej spásitelná napomenutí a upřímné výstrahy.

8. Ležiš na lůžku svém mezi životem a smrtí, nevěda, co Bůh pro tebe vyvolil. Čiň každého dne upřímná a pevná předsevzetí, bude-li ti dopřáno opět se pozdraviti, neboť nemoc přítomná jest jistě důtklivou výstrahou. Možná však, že již z nemoci své nepovstaneš, neboť život náš, ať jsme již zdraví ať nemocní, jest jako rychlík, který dnem i nocí bleskurychle pádí k oné stanici jisté — k smrti a věčnosti. Hleď proto ze smrti své učiniti drahocenné dílo smírného pokání tím, že ve spojení s přehořkou smrtí Páně napřed již ji Bohu obětuješ. Řikej každodenně, když den ku konci se schylováti a noc nastáváti bude, v duchu a v pravdě: »Ó Bože můj, ty ustanovil jsi, že každý člověk pro hřích smrtí umře: jsem celý tvůj a nechci nic jiného, než co ty chceš. Přijímám již

napřed ochotně všechny úzkosti smrtelné a obětuji ti je se smrtí přemilého Syna tvého k slávě tvé a za odpuštění hříchů svých. Budiž ode mne chválen a veleben v životě i smrti.«

Modlitba odpustková.

(300 dní odpustků pro nemocné, kteří zbožně a skroušeně ji říkají.)

Božský Ježíši, Slovo tělem se stavší, který jsi pro spásu naší neváhal ve chlévě se naroditi, v chudobě a bolestech žiti a na kříži potupnou smrtí umřiti, prosím tě, rei v hodinu smrti mé Otci svému nebeskému: »Otče, odpusť mu!« rei Matce své přecistě: »Hle, syn tvůj!« rei také duši mé: »Ještě dnes budeš se mnou v ráji.« Bože můj. Bože můj, neopouštěj mne v oně chvíli hrozné! Žiznim; ano, žizní duše má po tobě, Bože, prameni vody živé. Jako stín zachází život můj, ještě malou chvíli a vše bude dokonáno. Proto, Spasiteli nejlaskavější, poručím do rukou tvých ducha svého od tohoto okamžiku až na věky. Pane Ježíši, ujmi se duše mé! Amen.

P. X. B.

Marianský obrázek.

Skutečná událost. — Píše J. Chalupecký.

oří, hoří!« zavznělo děsně tichou nocí po krajině. Vesničané z klidného spánku nemile vyrušení vyběhli, aby o pravdě se přesvědčili. A pravda skutečnosti byla více než zřejma, když praskot ohně a kotouče dýmu označovaly místo, kde požár zuřil. Lid vzpomínaje se z prvního uleknutí, chopil se práce a s myslí neohroženou pustil se s krutým nepřítelem v boj. Ohrožený domek kováře v Obořišti u Příbrami nedal se však již zachrániti. Marno všecko úsilí, oheň, mocnější všeho jiného, nedal si brániti.

Letní noc, všude sucho, vody málo, kým tedy div, že velmi nerovný byl boj proti tak mocnému živlu. V kovárně padly zkrátka dravému živlu za obět nejen dva drahé lidské životy, ale i vše ostatní, co vůbec nějakou cenu mělo. Díky domácímu lidu, že požár obmezen pouze na kovárnu, která již nedala se zachrániti, kdežto ostatní domky zůstaly neporušeny. Den na to pozdravilo zlaté slunko ve více Obořišti pouze hromadu popela a trosek na místě přede dnem ještě pilně pracující kovárny.

Tamní kovář byl muž pracovitý, ducha křesťanského, jenž mnoho světa prošel a ještě více četl. Proto také mnohý soused u něho rady a pomoci hledal. Laskavý kovář nemálo byl hrd na své vědomosti, avšak neúhonný jeho život, jeho neobyčejná zbožnost dodávaly mu veliké vážnosti. Ani toto neštěstí nezviklalo jej v jeho pevné mysli. »Bůh dal, Bůh vzal, budiž jeho jméno pochváleno!« říkával sousedům. A sousedé, divíce se jeho vytrvalosti, bez odkladu pustili se do práce, aby odklidili trosky s místa neštěstí. Kovář byl všude prvním. Nedbaje únavy, pracoval na ohořelých zbytcích majetku svého a pátral, co by se dalo asi ještě upotřebiti.

Mezi jinými lidmi prohledával sbořenistě také kněz řádu sv. Pavla poustevníka, kterýžto řád v tamním klášteře sídlil. Najednou vzpomněl sobě kovář na velmi vzácnou věc a s horlivostí jal se tuto hledati. Zmíněný kněz a ostatní sousedé věrně mu pomáhali. Leč těžko hledati tam, kde ještě plno žhavého železa se nalézalo. Avšak neohrožený kněz s kovářem přece vniknul do doutnajících zbytků popela a zde počali prohledávati. Hustý, smrdutý dým bránil jim v práci. Hledáno pilně, leč pojednou zvedne mladý kněz jakýsi papír a radostně zvolá: »Ejhle, obrázek Matky Boží!« Našel totiž ve žhavém ještě železe neporušený papírový obrázek svatohorské Marie Panny.

Kovář zaslechnuv kněze, několika skoky ocnul se blíže, aby poznal zázrak Boží. A skutečně. Ctihodný kněz držel vzhůru obrázek tak neporušený, jakoby z modlitební knihy jej vyňal.

Nikdo nechtěl věřiti v možnost, aby obrázek tak nepatrný zachován byl v požáru tak velikém. Leč svědkové, kteří spatřili, když z popela a žhavého železa kněz obrázek zvedá, naplnění jsou obdivem a posvátnou bázní. Pohořelý kovář před několika dny byl totiž na pouti na Svaté Hoře, zde obrázek ten jakožto památku s pouti koupil a doma ve světnici za jiný obraz zastrčil.

K podivení celého okolí zůstal obrázek Mariánský v požáru neporušen, klášteru Paulánskému odevzdán a zde od roku 1726. k veřejné účtě vystaven. Mariánský tento obrázek líbán a ctěn až do roku 1751. Co pak dále s obrázkem tím se stalo, není známo.

Klášteří zvonky.

Napsal J. Št. Pavlík. (12.)

Na neděli 5. po Zjevení Páně.

Rozsévač tak mnohý v půdu
dobré símě položí,
nepřítel však raduje se
nad koukolem ve zboží.

Od kláštera s bílé vížky
tázavý hlas zní mi v sluch:
Snad i tobě v čisté srdce
koukole zlý nasel duch?

Nuže, postav kolem zboží
pevnou etností ohradu,
by se dalo přesaditi
na nebeskou zahradu.

Na neděli 6. po Zjevení Páně.

Kvapem po všech světa dílech
rozmohla se Boží říš,
z hořčičného jak by zrna
mocný kmen rost výš a výš.

A ta síla v oné říši
dosud proudí, jak by zas
zadělála žena pilná
ve třech mírách mouky kvas.

I ty snaž se, volá ke mně
od pahorku zvonek vstříc,
by ti věčné blaženosti
míra rostla víc a víc.

Na neděli Devítník.

Ne čas, ale práce měrou
tvoji bude odměny
v den kdys onen sklizně, platu,
všeobšíhlé proměny.

Znám ti lotra kajícího
příklad v Novém Zákouě,
ježž Pán volal v rajs kou říši
života až na skoně.

Nuž vy, mládci, muži, starci,
již snad dosud leníte,
Pán když volá, v skroušenosti
pokání kéž činite!

D o s l o v.

Podnes s vízký na kláštere
hrají zvonky: bim, bam, bim!
Nedivte se, že té řeči
tajuplné rozumím.

I vy snadno srozumíte,
pakli jejich srdci ráz
na myslí si rozjímáte
každou chvíli, každý čas.

Bolest-li vám srdce svírá,
zvonky s vámi žalují,
ples-li hárá nitrem vašim,
zvonky též se radují.

* * *

Zvonky hravé od pahorku
zaléhají v širou pláš,
a já často nepohnuté
zadívám se vzhůru naň.

A mně zdá se, v jejich srdcích
jak bych steré písně čet,
žalné, plesné, jak je právě
světu hlásá zvonků ref.

Písní těch já na papíře
zachytil jsem slabý stín,
jak by dítko trochu kvítí
nabíralo ve svůj klín.

Různé zprávy a drobnosti.

Co zmůže křesťanská víra a láska.

Roku 1889. 20. ledna zemřela v Miláně šlechtetná paní Rachel Bertolaia Norandi. Byla vůbec vážena jako dobrotitelka veliká a horlivá katolička. Ano, můžeme říci, že byla výborná dcera katolické církve. Pán Bůh ji hojně požehnal časným jméním. Ona však pamětlivá jsouc slov Páně: »Čiňte si přátele z mamony« a »hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho,« jakož i napomenutí Páně: »Shromáždžujte si poklady, které ani rez ani mol nekazí, ani zloději kradou,« hleděla i ona mnoho zásluh si získati láskou a dobrodiním. Roku 1888. v červnu věnovala velké nemocnici v Miláně 200.000 lir. Jako dobrá křesťanka pamatovala na pomíjejícnost a na konec života, a proto za dnů zdraví sestavila a napsala posleđní vůli, v níž opravdu křesťansky majetek svůj rozdělila. Nebylo dobročinného ústavu, který by nebyla

stědře obmyslila darem. Na opravu domu milánského věnovala 10.000 lir, po 10.000 lir dala dvěma sirotčincům pro hochy a pro děvčata; ústavu hluchoněmých darovala 20.000 lir a rovněž tolik ústavu pro rozličné choré. Ústavu pro hojení očí a ústavu slepců darovala po 10.000 lirách; kongregaci sester lásky odkázala 15.000 lir, rozličným opatrovnám dítek po 15.000 lir, ústavu pro chudobné kněze 10.000 lir, ženské pracovní školy 20.000 lir, ústavu mořských lázní pro chudobné 10.000 lir, každé farnosti Milánské po 1000 lir. Ostatek jmění měl po odražce několika legátů připadnouti ústavu opuštěných dítek. Mnohý si pomyslí: Dobře je rozdávat, když to má! Ale kolik je takových dobrodinců? Co ta šlechtetná paní učinila, byl hrdinský skutek katoličky, která získuchtivému světu patrně ukázala, co zmůže křesťanská víra a pravá láska k Bohu a jak snadno

lze rozřešiti palčivou otázku socialní. Jest k takové štědrosti opravdu potřebí pravého hrdinství, odloučení docela srdce své od statků pozemských. Vira vidí v bohatství poklady, které náležejí Pánu a člověku jsou jen ku spravování svěřeny, že jsou prostředkem ku získání zásluh. Jen naše dobré skutky jsou pokladem u Boha složeným, který nám v soudný den ponese veliké úroky.

Kříž sv. Kateřiny Senenské. V životopise svaté Kateřiny nalézáme mnoho krásných příkladů veliké její lásky k chudobným. Zde stůj jeden příklad. Když jednou sv. Kateřina po službách Božích vyšla z dominikánského chrámu, potkal ji žebrák, prose ji o almužnu. Kateřina nenosila s sebou nikdy peněz a tedy mu nemohla ničeho dáti.

„Pojď se mnou,“ pravila, „do bytu otce mého, tam ti s radostí udělím almužnu.“

Žebrák nedal se odbyti. „Nemohu, milostivá paní,“ pravil, „nemohu čekati. Chceš-li mi co dáti, dej mi hned.“

Kateřina přemýšlela. Chudáka odbyti nemohla. Tu jí padl do oka křížek stříbrný, jež měla u růžence. Kateřina jej hned oddělala a dala žebrákovi.

S radostí uchopil žebrák podávaný křížek, jakoby naň byl čekal, a již zmizel.

Následující noci, kdy Kateřina podle obyčeje se modlívala, zjevil se jí Spasitel, maje stříbrný křížek drahokamy ozdobený v rukou a pravil: „Dcero má, poznáváš křížek tento?“

„Poznávám,“ úzkostlivě pravila Kateřina, „ale tak krásný a drahocenný nebyl, pokud jsem jej měla.“

„Z lásky jsi mi jej včera dala,“ pravil jí Kristus Pán, „drahokamy, kterým nyní jest ozdoben, jsou obrazem tvé lásky. Slibuji ti, že v den soudu ti jej vrátím před anděly a svatými, tak jak nyní je ozdoben. V onu slavnou chvíli, kdy spravedlnost a milosrdenství Otce

mého nebeského zjeveny budou, i na tebe nebude zapomenuto, co jsi z lásky ke mně vykonala.“

Jak byl novověký nevěrec vyléčen.

Zakladatel tovaryšských spolků Kolping vykládá ve svém cestopisu následující příběh. Před lety přišel „mládenec“ do Bozenu v Tyrolsku do služby. Přišla neděle. Mladíkovi zdálo se býti v městě horko, dušno a jak se domníval, vypadalo všechno starosvětsky. Na výlet tedy, na čerstvý vzduch, do hor, pravil u sebe, tam mohu také Boha cítiti. Šel tedy do lesů, chodil hodně dlouho, ale přírody krásné se nenajedl a citě pořádný hlad a žízeň, vešel konečně do praobyčejného hostince. Ale sotva si tam usedl za čistě umytý stůl a sotva spatřil hostinského, jak donáší chléb a víno, již mu nedal jeho nevěrecký duch pokoje a počal se posmívati obrazům svatých, že to starý krám. Tyroláci nerozumí takovým žertům nevěreckým. Hostinský slyše jeho posměch, odnesl chléb a víno, vrátil se, chopil milého „pána“ a vyhodil ho ven. Vyhozený již se nevrátil, cítil dobře pevnou ruku na ramenou svých, třeba již jej nikdo nedržel. I nadával a šel dále. Čím dále šel, tím větší hlad měl. Tu rozumování nepomůže. Konečně po hodině cestě nalezl hostinec. „Dejte mi něco jíst,“ pravil již pokorněji, „mám velký hlad.“ Právě se chystali domácí k večeři. Před jídlem klekli všickni před křížem, modlili se růženec a litanii a pak teprve večeřeli. Hospodář zval tedy cizince „pána“ dále: „Sem, klekněte si, modlete se s námi, pak můžete s námi večeřet,“ pravil krátce, ale rázně. O komplimentech neví mnoho horalové. Mluví jak mají na srdci, upřímně. Co má činiti „osvícený“ pán? Po vnitřním boji (trval ale krátce) klekl si a modlil se jak uměl s rodinou. Mohl též s nimi večeřet. Hlad je zlá věc. Přemohl i takového mudrlanta. Jedl, ale velmi pokorně

a skromně si počínal. Ti Tyroláci mu zatopili pořádně, a doufám, že rozpálený nevěrou rozum trochu ozdravěl.

Krásný příklad zbožné mysli. Jak známo z novin, onemocněla v říjnu m. r. arcivévodkyně Markéta, abatyše ústavu šlechticů na královských Hradčanech v Praze velmi nebezpečně. Již při svém uzdravení se projevila Její císařská Výsost paní arcivévodkyně Markéta své dikůčinění Pánu Bohu tím, že obdarila chudé velmi štědrě. Dne 15. ledna t. r. však vykonán slavnostně ve chrámu OO. Redemptoristů ve Vídni u Matky Boží ustavičné pomoci zvláště tklivý důkaz zbožnosti a oddanosti k Bohu a stále naši přimlůvkyni u trůnu jeho, neposkvřené Matky Syna Božího. Z nejvzácnějších klenotů, jimiž paní arcivévodkyně jen při zvláště slavnostních příležitostech se zdobila, zhotoven za rozkazem jejím velmi krásný dar pro milostný obraz Matky Boží ve jmenovaném chrámu Páně, jenž za přítomnosti paní arcivévodkyně a za dojemné oslavy byl na obraz tento připevněn — dikůčinění za uzdravení z nebezpečné nemoci. Dar tento tvoří srdce, jež uprostřed zdobeno jest hvězdou. Střed hvězdy této tvoří rubín diamanty obložený a jejíž paprsky rozbíhají se v perlách a diamantech. Srdce nese kroužek k zavěšení, jehož střed zase tvoří diamanty obložený smaragd. Ku připevnění pak slouží skvostně pracovaný řetěz. Na zadní straně srdce jest vyryto: B. M. V. de perpet. succursu sanct. restit. gratia Archiducissa Margaretha Sophia D. D. D. A. MDCCCXCI. Český překlad věnování zní: Blahoslavené Panně Marii ustavičné pomoci věnuje tento dar arcivévodkyně Markéta Žofie z vděčnosti

za navrácení zdraví roku 1891. Bohulibý tento dar rakouské arcikněžny byl téhož dne k obrazu Matky Boží, jež svou mocnou přimlůvou uzdravení její způsobila, po řeči rektora řádu vdp. Freunda jím samým připevněn.

Boží spravedlnost. Ve Florencii vycházející „Giorno“ vypravuje následující příběh v Solarolo. Jest tam kostel svatému Šebastianu zasvěcený, jmění S. Monte. Sv. Šebastian jest patronem celého okolí. Liberalní neznabozi, kteří všude kde a jak mohou proti katolíkům pracují, podali návrh, aby kostel sv. Šebastiana byl sbořen, že prý udržování jeho v dobrém stavu mnoho stojí a budova beztoho chatrná jest. Prefekt provincie souhlasil s radou, ačkoliv byla vymyšlena. Z toho měli náramnou radost mnozí obecní radové a členové ústavu del S. Monte. Když praveno starostovi, že na zrušení a sboření domu Božího jest vyrčena exkomunikace (vyloučení z církve), odpověděl, že všechno si sám zodpoví. Skutečně dům Boží sbořen. Socha svatého Šebastiana, patrona, odstraněna, oltáře sbořeny, kosti z hrobky odneseny. Obecní radové a členové ústavu, kteří souhlasili, divali se na to. Najednou ucítil obecní rada, který první k tomu radil, cosi nemilého v ruce, pak v celém těle, ztratil řeč a za 48 hodin byl mrtev. Zároveň ranila mrtvice jiného obecního radu, který byl představeným ústavu del S. Monte. Třetí, jenž navrhoval sboření chrámu, raněn mrtvicí na jazyku. Na to dán rozkaz, aby přestali bourat a prosili arcikněze, aby sochu sv. Šebastiana zase ve farním chrámu postavil k veřejné účtě. To stalo se v dubnu minulého roku v Solarolo v Romagna.

Zprávy z misí katolických.

Jižní Afrika. Misie Oblatů v Bazu-tu. P. Deltour podává zajímavé zprávy o pokřtění dvou členů královské rodiny:

„Dlouho musíme obyčejně pracovati, než novou křesťanskou osadu založíme; velkých úspěchův aspoň za nynějších poměrů se nedoděláme. V Betlémě — tak se jmenuje nová naše misie — jsme k nečinnosti odsouzeni a pracujeme více pro budoucnost než přítomnost. Máme teprve 58 nověobrázcených a 19 katechumenů. Jak malý výsledek po dlouholeté práci! Jest nám tam bojovati s většími překážkami než jinde; několik set krokův od malé naší stanice stojí veliká stanice misionářů protestantských, jež před 60 lety od pařížské společnosti pro evangelické misie byla založena; mají velkou školu a kostel, my však školy vůbec nemáme a kaple naše jest 14 metrů dlouhá a 7 metrů široká. Bůh však žehná naší práci.

Přede dvěma lety prosila nás královna, manželka pověstného Mazupy, abychom přijali mezi katechumeny dcerušku jejího syna, jenž v nejlepším věku, 30 let star zemřel. Děvčátku bylo tehdy 9 let. Přijal jsem je, abych královnu neurazil; byla to známka velké důvěry, když nám ona, jež po mnoho let protestantkou jest, svého miláčka světila.

Děvčátko bylo velmi útlé a zdraví slabého, přece však dokončilo šťastně rok katechumenátu k veliké radosti své babičky, která se mne často ptala, kdy bude její vnučka pokřtěna.

Neodpověděl jsem nikdy přímo, jelikož jsem chtěl mít svolení matky dítěte, kteráž dovědévši se o tom, přišla a prosila, bychom její dcerušku pokřtili, zároveň slíbila, že se nikdy nepokusí, aby dceru svou od víry katolické odvrátila. Když pak i král Mazupa brzký křest své vnučky si přál, nemohl jsem

déle otálet a ustanovil slavnost na třetí neděli po velikonoci na slavnost ochrany sv. Josefa. Čtrnáct družek mladé princezny, kteréž zároveň s ní ve sv. náboženství byly vyučovány, mělo téhož dne pokřtěno býti. V určený den scházely se se všech stran davy lidstva; mnozí přišli ovšem jen proto, aby se mohli účastnit hostiny, ku kteréž všichni přítomní byli pozváni; 14 tučných volů bylo poraženo, mnoho beranův a koz zabito, a přineseno nescíslné množství džbánů plných kasserského piva.

Křesťanům jsem vzkázal, aby poblíže stanice protestantské se shromáždili a na nás čekali; my jsme jim vyšli vstříc, načež se celý průvod ubíral do osady královny, kdež se k nám připojil i král Mazupa a doprovodil nás až ku kapli; pak následoval křest sv. dle ritu římského. Mladá královna obdržela jméno Angelina a navštěvuje školu sester v Gethsemaně, stanici nedaleko vzdálené od bydliště matky, kteráž nám od té doby velmi přeje.

Krásná slavnost zanechala hluboké stopy v duši staré královny, manželky Mazupovy. Brzy bylo pozorovati, že návštěvu kostela protestantského zanedbává, až konečně úplně přestala. Když se jí pak rozbolela noha a žádný prostředek neúčinkoval, odebrala se do Romy, aby tamější sestry ránu její hojily. Bůh žehnal starostlivosti sester a po 14 dnech pocítila královna, že se stav její zlepšil. Téhož času působila též milost Boží v jejím srdci a změnila duši její; pevně si umínila státi se katoličkou, napřed se však chtěla domluvit s králem; tento nejen že ani v nejmenším nepřekážel, neboť již několik jeho dítek a vnuků přestoupilo na víru katolickou, nýbrž hned mne zavolal a přál si, abych určil den, kdy bude královna přijata mezi katechumeny; usta-

novil jsem 25. červen. Ačkoliv byla hrozná zima, dostavil jsem se přece večer 24. června do stanice betlémské, kdež mne ani neočekávali, a proto panovala veliká radost nad mým příchodem; všichni křesťané a katechumeni shromáždili se k večerní modlitbě. Večer pak vystoupil královský sluha na blízskou skálu a ohlašoval: »Král oznamuje všemu lidu zde v dědině, že přišel kněz, jenž zítra vaši královnu přijme do počtu katechumenův, a proto zve vás všechny, abyste se této slavnosti vaší matky zúčastnili.« Druhého dne přišli všichni do kostela. Po mši sv. zavolal jsem všech šest, kteříž měli býti přijati mezi katechumeny, k oltáři. Královna byla první; zbožně poklekla u oltáře a ostatní následovali jejího příkladu. Na to se zapěla obvyklá hymna a já pak předkládal obvyklé otázky jednotlivcům, načež následovalo krátké kázání a podělování nových katechumenů křížkem; prosbou o vytrvalost zakončila se slavnost.

Radost našich křesťanů byla velká; Kaffři protestantští se divili, a tázali se jeden druhého: »Co asi našla královna u římských, že nás opustila a k nim se přidala?«

Za dva dny po slavnosti vrátil jsem se do Romy.

Jelikož se všech stran se natahují ruce ku křesťanské Evropě, aby almužnou veliké dílo misii podporovala, doufám i já, že hlas můj nezůstane oslyšen, zvláště když se vezme zřetel na velmi chudobnou naši misii. Naš zvon pozůstává ze staré obruče, na níž se hodně tlučé; můžete si pomyslet, jaké jest to zvonění. Nemáme ani kaditelnice, ani monstrance, ani křížové cesty; kalich brzy nebude k potřebě; oltář a ostatní kostelní nářadí jest ve špatném stavu. Vše, co nám křesťanská láska dá, s díky přijmeme a nikdy nezapomenou nově-obrácení Kaffři na své dobrodince.«

Severní Afrika. Nově zřízené apoštolské vikářství saharsko-sudánské. P. Augustin Hakquard, představený nově zřízené společnosti »ozbrojených bratří saharských,« píše o účelu a prvních začátcích velkolepého podniku kardinála Lavigerieho:

»Popis svěcení domu pro ozbrojené bratry saharské, jež se událo 5. dubna 1891, mi jistě odpustíte. Rád bych však sdělil některé podrobnosti podniku pro osvobození nešťastných otroků. Bratři saharští jsou společností nábožensko-vojenskou, jejíž členové po způsobu starých řádů vojenských věrou a udatností pracovati si předsevzali na zlepšení stavu otroků. »Bratři saharští,« psal kardinál hlásicím se dobrovolníkům, »mají vždy býti pamětlivi, že Spasitel srdce lidu si dobyl skutky lásky a uzdravováním nemocných, což ovšem činil záznaky. Záznaky nemohou bratři konati, a proto tím bedlivěji budou si hleděti skutků lásky a milosrdenství, a to postačí.«

Za tím cílem založena první stanice v Biskře. Koncem roku 1889. zakoupen pozemek asi 15 hektarů veliký; zároveň se stavbou počalo zúrodnování půdy, několik set palem a jiných ovocných stromů bylo vysázeno; velká část pozemku proměněna v zahradu, kdež se zvláště zelenina pěstuje. Obydlí pro bratry tvoří dům se čtyřmi světnicemi a dvěma sály; v jednom sálu jest kolem zdi široká, zděná lavice, pokrytá houněmi, na nichž bratři spávají. Podlaha pokrytá kobercem tvoří stůl. V prvním poschodí nalézají se byty pro kněze, dále jsou na jedné straně domu kuchyně a komory, na druhé straně nalézá se kaple.

Dobrovolníci v malém počtu byli povoláni v březnu 1891; nyní jest jich 15, k nimž brzy nový oddíl se dostaví; připravují se dosud na budoucí povolání; zabývají se duchovním cvičením, ruční prací, cvičením ve zbrani a v arabské

řeči. Kéž by se hodně mnoho mužů hlásilo, aby se doplnil sbor bojovníků, kteréž by živá víra a křesťanská obětavost k vítězství ve svatém boji vedly!»

Brasílie. Již opět poutají naši pozornost politické převraty v Brasílii, zdali však církev tamější nějaké výhody získá, nedá se určit; pravdě podobněji však jest, že revoluce bude mít zhoubný vliv i na náboženství. Zatím však nějakou potěšitelnou zprávu o činnosti Kapucínů.

Tridentská provincie kapucínská založila novou stanici v São Paulu v Brasílii. Následující list svědčí o veliké a neunavné pili a obětavosti misionářů. •Poprvé letos zasílám výroční zprávu malé misie, jejímž účelem jest zařízení noviciátu v této zemi, v němž by se připravovali mladíci na pozdější misionářskou činnost mezi Indiány. Vyslala tedy r. 1889. tridentská provincie čtyři členy, z nichž však jen tři v Rio de Janeiru přistáli, čtvrtý zemřel na moři. Po krátkém pobytu v městě tom odebral jsem se do São Paula, kdež právě farář těžce onemocněl, a kněžských obřadů vykonávat nemohl. Jelikož však v městě onom kromě 20.000 Brasilianů i. 4000 Vlachů bydlí, nechtěl jsem zůstat sám a povolal jsem tedy své soudruhy, kteříž dne 23. listopadu šťastně do São Paula dorazili.

Zavedli jsme pevný denní pořádek na základě řehole, vykonávali společné modlitby církevní v našem obydlí, kdež jsme jednu světnici proměnili v modlitebnu. V únoru jsme se účastnili desítidenních duchovních cvičení, z nichž jsme nové síly čerpali. Dne 24. července 1890 rozmnožil se počet náš o nové tři členy, tak že jsme od té doby i půlnoční hodinky společně konali. Když pak po smrti faráře nový přišel, vydal jsem se 19. února na cestu, abych vyhledal pro své spolubratry nové pole činnosti. Všude, kam jsem přišel, prosili mne,

abych zůstal, že se tam nalezá mnoho vlašských kolonistů. Město Piracicaba nabídlo mi krásnou novou budovu s kostelem, jež byla určena pro sestry; přijal jsem nabídku a poslal jsem pro své spolubratry; 12. března očekávali nás nejváženější měšťané na nádraží, aby nás slavnostně uvedli na nové naše působiště. Ačkoli jsme až do května, kdy P. Silverius da Jan Bernardo k nám přibyl, byli jen dva kněží, měli jsme dobrý výsledek při svých apoštolských pracích. Kázání a cvičení bylo za rok 1200. sv. přijímání 30.000, biřmování 24.000, křtů 2000, asi 400 nemocných bylo zaopatřeno svátostmi umírajících. Asi v 90 osadách měli jsme misie. Radostí plakali Italští kolonisté, když slyšeli po 15 letech opět vlašské kázání; když jsme pak odcházeli, děkovali nám s pláčem za dobrodiní, jež jsme jim prokázali. Bylo však v kraji tom misii potřeby. Mnozí ano i Evropané zapomněli na nejsvětější své povinnosti; mnozí odpadli od víry a přestoupili k protestantům, jiní dávali své ditky křtiti od methodistů, před nimiž i sňatky uzavírali. Kromě misii zpovídali jsme každou neděli a svátek, kázali dvakráte denně, ráno vlašsky, večer portugalsky a odpoledne jsme mívali křesťanské cvičení. Po celý měsíc květen měli jsme zvláštní pobožnost; každý den kázával P. Ludvik o ctnostech Panny Marie; pobožnost celoměsíční ukončena byla sv. přijímáním, jehož se kromě 50 žáků, kteříž poprvé ke stolu Páně přistoupili, účastnilo asi 800 osob; odpoledne pak po zpívaných nešporách bylo procesí, při němž se zpívala loretánská litanie. Takových procesí uspořádali jsme celkem pět; poslední bylo na svátek Neposkvrněného Početí Panny Marie. V měsíci říjnu modlili jsme se denně celý žaltář, jeden díl při ranní mši sv., druhý při velké, třetí pak při večerní pobožnosti, kterouž předcházelo kázání v řeči portu-

galské. Takovým způsobem získali jsme si úcty a lásky nejen u hodných křesťanů, nýbrž i u vlažných.

Největších výsledků jsme však docílili ve škole, již jsme v Piracikabě otevřeli 1. května; vyučování bylo ukončeno dne 10. prosince, právě než nastala veliká horka. Školu navštěvovalo asi 150 dětí, jež byly rozděleny do dvou tříd, každá třída pak měla dvě oddělení. První čtvrt roku vyučoval P. Ludvík sám, později vypomáhali dva kněží. Na počátku sotva 10 dítek umělo trochu čísti; při výroční zkoušce četli všichni plynně, ano někteří učinili hezký pokrok

v mluvnici a v počtech. Žáci chodí každodenně na mši svatou, při níž se modlí sv. růženec, anebo jiné modlitby a základní pravdy sv. náboženství, tak že i nejmenší všechno dobře znají; proto chodí též mnoho dorostlých do kostela, aby se přiučili, co již zapomněli. Žáci rádi chodili do školy a tak si nás oblíbili, že po zkoušce s pláčem odcházeli a doma ani jisti nechtěli zarmutkem, že nemohou po delší dobu do školy. Vůbec přicházím vždy víc a více k přesvědčení, že škola jest nejlepší prostředkem k ušlechťení mravů.

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Ze Šluknova. Dočetl jsem se jednou ve Vaší „Škole,“ jak božské Srdce Páně, vzýváno jsouc, bývá knězi nápomocno při zaopatřování. Přesvědčil jsem se rovněž. Byl jsem zavolán k ženě, již mrtvice tak pevně sevřela ústa, že nebylo jí lze nejsv. Těla Páně podati, což ji samou a všechny okolostojící velmi zarmoutilo. Položil jsem obrázek božského Srdce Páně na nemocnou a prosili je za pomoc. A hle, nemocná přijala nejsv. Tělo Páně a po mém odchodu za chvíli skonala! V druhém podobném případě, ježto nebylo obrazu po ruce, vylévali jsme prosby naše před Nejsvětějším. Druhého dne bylo nemocné možno přijímati. Za vyslyšení těchto milostí, jakož i ve dvou jiných případech při zaopatřování vzdávám tuto veřejné díky božskému Srdci Páně, plně slib svůj.

Z Chotěboře v Čechách. Vzdávám srdečné díky nejsv. Srdci Páně a nejbl. Panně Marii za vyslyšení jisté prosby v záležitostech manželství. *N.*

M. F. ze Sádku vzdává díky nejsv. Srdci Páně, jak byla slíbila, za ochranu a pomoc v protivenství.

Z farnosti Novo-Veselské vzdává jistý jínoc nejsrdečnější díky za uzdravení nemoci krční po vykonané devítidenní pobožnosti k božskému Srdci Ježíšovu a neposkrvněnému Srdci Panny Marie, jakož i sv. Filoméně, sv. Antoninu Pad. a sv. Karlu Bor. Prosím zároveň, aby to bylo ve „Škole B. S. P.“ oznámeno. *N.*

— Vzdávám nejvřelejší díky božskému Srdci Páně, neposkrvněnému Srdci P. Marie, sv. Josefu za uzdravení dlouho trvajícího neduhu a pomoc v těžkých záležitostech, úzkostech a trampotách. *A. E.*

J. J. vzdává tisícíré díky nejsladšímu Srdci Ježíšovu a nejbl. Rodičce Boží za uzdravení z nemoci krční po vykonané devítidenní pobožnosti k nejsv. Srdci Páně. Vyzývám všechny ctitele nejsv. Srdce Páně, aby se utíkali v potřebách svých k němu, vždyť dvěře každé chvíle jsou k němu otevřeny, zvláště v nynějším čase, a modlitby s důvěrou vykonané zjistě neoslyší.

Z Říma. Obdržel jsem již četných milostí, zvláště v posledním čase, utíkaje se k božskému Srdci Páně a neposkrvněnému

Matce Boží, za něž vroucí díky vzdávám a vyzývám všechny, aby i oni ve všech potřebách svých s pevnou důvěrou žádali o pomoc pramen a původ veškeré lásky, Pána Ježíše. Jeho božské Srdce stále nám připomíná jeho utrpení a jeho lásku, pro niž s námi stále přebývá v nejsv. Svátosti. Vždyt on slibil mezi 11 přípo vědmi blah. Markétě Alacoque, že potěší veškeré čitele své ve všech jejich potřebách. O jeho božské Matičce svědčí sv. Bernard, že nebylo slyšeno od věků, že by byla někoho opustila, kdo se k ní utíkal a ji o pomoc vzýval. *F. S.*

Z Paskova. Ve velkém zármutku se nacházejíc utekla jsem se prosebně k božskému Srdci Páně, k nejsv. Panně Marii Častochovské a sv. Josefu, a slíbila jsem, budu-li vyslyšena, že to uveřejním ve »Škole.« Podruhé zase jsem prosila Pannu Marii Lúrdskou, a ejhle, v obou případech

byla jsem vyslyšena. Proto vyslovuji tisícové díky nejsv. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a sv. Josefu. *Čtenářka „Školy.“*

Z Poličky. Plníc svůj slib vzdávám díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, Matce dobré rady, a sv. Josefu za vyslyšení prosby a za pomoc v jisté záležitosti. *E. A.*

Z Prahy. Maje těžce nemocného bratra umínil jsem si, že vykonám devítidenní pobožnost k nejsv. Srdci Pána Ježíše a že to uveřejním, bude-li moje modlitba vyslyšena. A hle, sotva jsem onu pobožnost vykonal, dostávám ze tří stran zprávu, že nemoc bratrova valně obrátila se k lepšímu. I vzdávám nejvroucenější díky nejsv. Srdci Páně a vyzývám všechny, aby se ve všech svých potřebách k tomuto všemocnému zdroji milosti utíkali.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. V konsistoriu konaném dne 14. prosince m. r. měl sv. Otec allokuci (oslovení). Dle soukromého telegramu berlínské »Germanie« vyslovil se sv. Otec proti italské politice. Poukázal zejména na pohanění, jež dostalo se poutníkům a pravil, že nepřátelé církve jsou dvojího druhu: jedni kráčejí k cíli bezohledně, zuří slovy i skutky a prohlašují, že papežství by zasadili ránu smrtelnou i s použitím násilí, kdyby mohli. Jiní nepřátelé snaží se při zevně menším nepřátelství v lidu chování papeže jakožto nebezpečné pro Itálii vyličovati, protiví se sice odstranění zákonů, které na oko papeže podporují, proto však přece nehouževnatěji touží po podrobení církve státu. Svobodný styk papeže s věřícími ztenčují oba. Stav věcí utváří se pořád obtížněji a nepříjemněji, jakoby bylo před vypuknutím nepokojů nebo válč-

ného ryku. Sv. Otec prohlašuje, že setrvává při chování se papeže Pia IX. a žádá neodvislost zejména pro Řím, který papežství božským příkázáním a hlasem věků byl přidělen. Sv. Otec jest zároveň přesvědčen, že práva papeže s velikostí a neodvislostí Itálie dají se srovnati. Allokuce vyzývá ředitele států, aby pokračující bezbožností a mravní zkáze učinili přítrž a vybízi katolíky, aby nebezpečí pro víru a úklady proti papežství podrželi v paměti a aby v pevném styku s papežstvím proti zlé drzosti neohroženou hráz tvořili. — V slavném konsistoriu, odbývaném v paláci vatikánském dne 17. prosince m. r. odevzdán byl kardinálský klobouk vídeňskému arcibiskupovi Ant. Grušovi, který jmenován kardinálem v tajném konsistoriu dne 1. června. Za titulární kostel obdržel chrám »S. Maria degli Angeli«

povstaly z lázni Dioklecianových, kongregace pak vykázány mu: Propaganda, Index, kázeň řeholní, odpustky. — V posledních dnech měsíce prosince odbývána v Římě také schůze protiotrokářů, navštívená velmi četně. Předseda kníže Rospigliosi přečetl napřed list sv. Otce, jimž blahopřeje této lidumilné společnosti a uděluje své požehnání. List ten vyslyšen byl kleče. Pak navrženo bylo, aby se sv. Otcí poděkovalo a zaslala adresa oddanosti. Svatý Otec daroval opět 20.000 lir. — Za příčinou svátků vánočních udělil svatý Otec ze své soukromé pokladny 12.000 lir chudým římským. Chudě podělovali faráři a milosrdné sestry. — V nejnovější době rozeslala se zpráva, že císař František Josef přičiňuje se o smíření sv. Otce s Itálií. Znamé prohlášení hr. Kálnokyho v rakouské delegaci, jež vzbudilo veřejnou pozornost, bylo prý prvním krokem ve směru tomto. Ve Vatikáně pozorovali dle běžných zpráv jisté hnutí. Sv. Otec a kardinál Rampolla vyjednávají velmi často s rakouským velvyslancem. Podobně i v královském hradu pilně se nyní vyjednává. O králi italském píše se, že jest velmi znepokojen nastávajícím pověřením amerického vyslance u Vatikánu a že se obává možného zakročení Ameriky v otázce římské. Jest mu asi velmi dobře známo, že nalezl by sv. Otec v Americe neobmezené pohostinství, kdyby pobyt v Římě stal se mu nesnesitelným. Kromě toho má prý král Humbert strach před »římskou republikou s papežem v čele.« (!)

Francie. Francouzský ministr osvěty Fallières potrestal biskupa karkassonského za to, že se vydal bez jeho dovolení na cestu do Říma, tím, že mu ze služného strhl obnos, jenž připadal na dobu, po kterou byl biskup z Francie vzdálen. Na jednání takové odpověděl neohrožený biskup následovně: »Měl

bych právo, proti Vašemu nařízení na odpor se postavit. Ale co by mi prospělo, kdybych Vám řekl, že jsem svou cestou do Říma učinil zadosť jedné ze svých nejsvětějších povinností? Biskupové Vámi jmenovaní zavazují se při svém svěcení, že se v určitých dobách do Říma odeberou, aby tam nejvyššímu pastýři skládali účty ze svého vládaření. Povinnost tu jsem vždy věrně plnil, aniž jsem kdy k tomu dovolení žádal. Dnes mne trestáte za to zkrácením příjmů, jež mi náleží. Ale nenařikám. Jest vždy lépe, když má biskup méně peněz, než méně cti.« — Průběhem jednání komory francouzské o rejdech duchovenstva (!) zvolal mezi jinými také předseda Floquet: »Papež Pius IX. zednářství schválil, on sám byl zednářem!« Pravice ohradila se ihned proti drzému tomu výroku a nazvala Floqueta lhářem a na cti utrháčem. A právem. Mínění, že by byl zvěčnělý papež býval kdy zednářem, jest svrchovanou pomluvou slavného toho papeže. On sám je zamil, zednářství odsoudil, a seznamy lóží zednářských rovněž o jménu jeho nevědí ničeho. — Zednářská lóže v Toulouse se usnesla zaslati vládě petici, aby všechny řehole byly zrušeny a jmění jejich aby ústavám veřejným bylo darováno; aby žádný řád nikdy více do země nebyl povolán a aby žádný kněz kromě úkonů bohoslužebných nesměl veřejně chodit v klerice. Kdo by některé řeholi něco odkázal, má býti trestán pokutou a žalářem. (Kdy? — až po smrti?) — Processí armády spásy anglikánské bylo nedávno veřejně konáno v Paříži, za to však processí katolická přísně jsou zapovězena. — Biskup angorský, Freppel, neohrožený zastance katol. církve proti zednářským opatřením vládním, zemřel.

Z Ruska zaznamenati jest některé zprávy stavu sv. víry naší nevalně při-

znivé. Tak odsouzení byli čtyři faráři katoličtí ku pokutě, poněvadž svého biskupa, když k nim přišel visitovat, slavnostně uvítali. — Ruský arcibiskup volynský a žitomírský vydal svým podřízeným prohlášení, že budoucně žádné jiné kříže u cest nesmějí býti stavěny leč pravoslavné. — Polské listy dovidají se z Varšavy, že ruská vláda vydala pro Kongressovku (království polské, pokud patří pod vládu ruskou) nařízení, dle něhož se má o velikých dvorních svátcích katolická školní mládež účastniti služeb Božích v ruských pravoslavných kostelích. Poněvadž se katolické kněžstvo proti tomu rozhodně opřelo, nařídil přý generální guvernér Gurko, aby četní katoličtí učitelé náboženství (katecheti) byli propuštěni a na příště pohrozil opatřením ještě přísnějším. Pěkného vysvědčení sobě vláda ruská takovým jednáním nevydává.

Německo. Arcibiskup Stablewski přijat byl dne 13. ledna od císaře německého v audienci a složil panovníku také přísahu. Při tom řekl císař Vilém, že jmenování jeho navrhl papež, poněvadž od něho očekává, že bude smiřovati protivy a pracovati ku svornosti mezi obyvatelstvem. On sám přý doufá, že pastýřská berla arcidiecése bude spočívati v ruce pevně, věrně a spravedlivě. Dle výroku vysokého státního hodnostáře znamená nastoupení úřadu nového arcibiskupa novou epochu ve vývinu politických poměrův a sloužiti bude ku blahu vlasti a Poznaňska. — Šest měsíců již uplynulo od té doby, co usneseno bylo zákonitě vydání duchovenských, za boje kulturního zabavených platů, ale pořád ještě čekají katolíci pruští, aby třeba jen v jedné diecési sestoupila se komise, jež by podle zákona rozdělila peníze po tak dlouhou dobu proti všemu právu zadržované. Pruský stát má z těchto 15 milionů

marek cizích peněz denně na 1500 marek úrokův a hledí pro tento zisk vydání těchto peněz co nejdéle protahovati. Ovšem zabral pruský stát peníze tyto rychle, ale s nápravou škody způsobené nepospíchá, třeba jistý zákon to již ukládá.

Anglie. Dne 14. ledna podlehl dvou-denní nemoci (chřipce) jeden z nej přednějších knížat církevních, kardinál Henri Edward Manning, arcibiskup westminsterský a primas katolické církve v Anglii. Zesnulý velíkán narodil se r. 1808., vystudoval filosofii a teologii a stal se anglikánským farářem v Lacingtonu v Sussexu. Vynikaje stkvělými vlastnostmi a bohatými dary duševními, došel pozornosti biskupa v Chichesteru, jenž povýšil jej na arcidiakona diecése. Jako takový zvolen pak Manning kaza-teletem při universitě oxfordské. Jednota církve zaujala hned na počátku jeho theologické dráhy mysl jeho, ji se zabýval pilně ve všech úřadech svých. Anglikánská církev měla více odstinů. Tu postavil se Manning následkem praktických otázek, týkajících se poměru anglikánské církve k moci vládní v čelo strany, která stála katolické církvi nejbliže. Složiv po smrti manželky své (jako duchovní anglikánský byl ženat) všecky úřady, navrátil se otevřev dokořán srdce své milosti, o velikonocích r. 1851. do lůna církve katolické. Kardinál Wiseman vysvětil jej brzy na to na kněze, načež odebral se Manning do Říma, kdež prodlél na studiích theologických až do r. 1854. Navrátil se do Londýna, rozvinul tam činnost nad pomyslením bohatou a záslužnou. Založil mimo jiné klášter Oblatův sv. Karla Bor., povolal Sionské sestry z Paříže jako učitelky na dívčí školy londýnské, založil ústav pro zanedbané chlapce, usiloval o zřízení fary pro Irčany a podporoval po celé zemi stavbu katolických kostelův a školství.

R. 1857. stal se proboštem při dómu ve Westminsteru, r. 1865. nástupcem Wisemanovým na stolci arcibiskupském a primasem katolické církve v Anglii. Roku 1874. založil v Londýně katolickou universitu, jmenován byl hned r. 1875. sv. církve kardinálem. Neobyčejná duchaplnost a skvělá výmluvnost postavila jej na sněmu Vatikánském po bok papeže Pia IX., tak že mu umožněno bylo veliké dílo papeže toho jako nikomu jinému

v pravém světle pravdy historické. Mimo to rozvinul svou činnost spisovatelskou skoro na všechna pole mravouky. Vynikajícím svým dílem »Církev, stát a společnost ve světle křesťanství« vstoupil r. 1873. na pole sociálně politické. Záslužná působnost jeho při veliké stávce v Anglii zjednala mu čestný název »dělnický kardinál«. Nad rakví velikého zajisté muže tohoto v hlubokém zármutku stojí celý katolický svět.

V únoru modleme se o úctu k zástupcům Božím.

Tako chtějí nepřátelé Boží vyhladit všecku víru a úctu k Bohu, jako nejvyššímu Pánu, tak také podrývají všelikou úctu a poddanost k zástupcům Božím na zemi. Přestane-li však tato úcta k zástupcům Božím, pak budou všickni v nebezpečství. V nebezpečství budete vy, otcové i matky, jakmile dítky vypoví vám úctu a poslušnost a nebudou o vás dbáti ani ve stáří vašem. V nebezpečství budou panovníci a všechny úřady, které ustanoveny jsou k ochraně dobrých a ku potrestání zlých. A vy, duchovní pastýřové věřících, biskupové a kněží Kristovi, zdali nepozorujete nebezpečí veliké, hrozící církvi svaté, hlavně pak náměstku Ježíše Krista? Boj proti církvi, dí sv. Otec Lev XIII., jest co den prudší; všickni nepřátelé, ať jest jméno jejich jakékoliv, pracují k jednomu cíli, zničití papežství a s ním možno-li i jméno křesťanské. Jak uznali jsme nejvyšší svrchovanost Boha jakožto Pána nebes a země, tak uznati nám jest také zástupce jeho na zemi k řízení společnosti lidské ustanovené. Člověk narodil se a žije ve společnosti, jsme odkázáni jeden na druhého, nikdo nedostačí sám sobě. Tak dítko odkázáno jest na rodiče, rodiny zase na společnost obce, obce pak zase spojeny jsou v širší společnost, která potřebuje jistého řízení k zachování pořádku a mravnosti. V rodině jest hlavou otec, v obci starosta, v zemi zástupce panovníka, v říši panovník sám. A zrovna tak jest i ve společnosti duchovní, v církvi svaté. Věřící jsou odkázáni na svého duchovního, tito zase na svého biskupa, tito pak na nejvyšší hlavu církve, na sv. Otce. Tak to Bůh ustanovil, aby byli poddaní a představení, a uložil oběma jisté povinnosti. Dobře dí sv. Pavel: »Každá duše mocností vyšším poddána buď; neboť není mocnosti, leč od Boha, a kteréž jsou, ty od Boha zřízeny jsou.« (Řím. 13. 1.) A svatý Petr napomíná: »Poddáni buďte všelikému lidskému zřízení pro Boha: buďte králi, jako nejvyššímu, anebo vladařům, jako od něho poslaným ku potrestání zločincův a ku pochvalě dobrých.« (I. Petr 2, 13, 14.) Je-li tak ve společnosti státní, tím více ve společnosti duchovní zastávají úřadové církevní moc Boha samého. Tak děl Spasitel apoštolům svým: »Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás. Jděte, učte všechny národy... Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá... Cožkoli svázete na zemi, bude svázáno i na nebi... A aj, já jsem s vámi po všechny dny až do

skonání světa.* Apoštolé byli si dobře vědomi, že zastupují místo Boha samého. Poněvadž však svatí apoštolé jakožto smrtelní lidé církev Boží až do skonání světa řídit nemohli, protož ona příslibení netoliko na ně, nýbrž na všechny řádné nástupce se vztahují. Či měly snad ovečky Kristovy po smrti svatých apoštolů zůstatí bez pastýřů? Proto všim právem svatí apoštolé ustanovovali nástupce své v církvi Boží, a těmi jsou biskupové a kněží s nejvyšší hlavou římským papežem.

Z toho následuje, že kdo se protiví představeným církve, kdo jimi pohrdá, protiví se a pohrdá samým zakladatelem církve, božským Spasitelem. Kdo podrývá zřízení duchovní i světské moci, chce podrývatí Boží ustanovení. Dilo Boží však nikdo neshoří. Zároveň uznati musíme, když Bůh zástupce své na zemi ustanovil, že zřízení to musí býti velmi dobročinné a lidem potřebné, a následovně od nikoho nemá zlehčováno býti.

Každý člověk povinen jest jak duchovní tak světskou vrchnost v uctivosti míti. Ne nadarmo dí sv. Pavel: »Kněží, kteří dobře spravují, dvojí cti hodni jsou.« (1. Tim. 5. 17.) Protož »poslušni buďte správců svých a poddání buďte jim. Oni zajisté bdí, jako počel majíce vydati za duše vaše.« (Zid. 13. 17.) A poněvadž nyní nepřátelé soplí hněvem, tupením a hanobením církve a jejího zřízení, tím větší povinností jest nás věrných katolíkův, abychom poslušností, oddaností a úctou k církvi svaté, nejvyšší hlavě, duchovním představeným nahrazovali všeliké příkory jim činěné. Modlíti se máme, aby úcta tato vzrůstala a nepřátelé církve Boží pokoreni byli. »Čím více se pohrdá Tvou svatou církvi: tím více se chceme snažiti, abychom věrnými dítkami jejími byli, ó sladké Srdce Pána Ježíše! Čím více pronásleduji svatého náměstka Tvého: tím více se ho chceme přidržovati a za něho se modlíti, ó Srdce Pána Ježíše, kteréž jsi kopim prohnáno bylo!«

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa. obětuji Tobě po celý dnešní den. ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za všechny křesťany, aby dávajíce co Božího jest Bohu, také úctou k zástupcům jeho naplnění byli. a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlasť naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v březnu: Ranní a večerní modlitba v rodinách.

GabrieL zVěstoVaL MarII, neposkVrněné Panně, zVěst přeraDostnou
I poČaLa VykupiteLe světa proViniLého.

Pastýř a král.

(Ostatek.)

Ot ovšem nelahodí mnohému uchu, ale nemohu si pomoci, vždyť věci ve světě skutečně se tak mají; a pak nelíčil jsem to ze zlomyslnosti, nýhrž z lásky ku představeným; snad přečta to některý otec anebo matka, učitel, rolník anebo duchovní a světský pán, zamyslí se a bude účtovati sám se sebou, jak svůj pastýřský úřad koná. Těmto přidám ještě něco o radostech, které Srdci Ježíšovu působí, jestli věrně a horlivě o své svěření se starají.

Tu přijal prostý rolník nebo nějaký velkostatkář služebníka do služby; má mu pole obdělávati. Dá mu se všemi příslušnostmi též krásnou, drahou pšenici k rozsévání. Služebník jest pořádný člověk a plní věrně svou povinnost; hnojí, orá, seje, vláčí, pleje, a osení vzhází, roste, kvete a zralé žluté plné klasy jako zlato se lesknou. I přichází pán, prohlíží a vidí, že jeho statek v nejlepším stavu, i raduje se a pomýšlí na hojnou odplatu věrnému služebníku.

Nuže viz, ty, otče nebo matko, představený v městě nebo na venkově! Bůh jest ten bohatý Pán, jemuž celý svět

s veškerou nádherou a slávou patří. Ale není nic slavnějšího ve světě, jako duše lidská a milost Boží s ní. A to jsou tvoje děti, tvá čeládka a jiní podřízení. Jejich duše jsou rozsáhlé pole; Kristus, jejich Spasitel, draze je vykoupil, svou pravdou a milostí obsel, svou krví zvlažil, a činí tak po všechny dny, i dnes i zítra. Mají ovoce dobrých skutkův a křesťanského života přinášeti k jeho radosti a ku vlastní blaženosti. Ty však, křesťanská vrchnosti, maš mocí svého úřadu od něho přísně nařízeno, abys při této božské práci byla nápomocna. A nyní si myslím, že ty jsi ten věrný a hodný služebník Boží a že věrně a svědomitě konáš svůj úřad. Rozséváš v příhodný čas dobré sítě křesťanského učení v srdce svých svěřenců; zaléváš slovo roson svého dobrého příkladu a vroucí modlitby nebo též svých slz před Bohem; prohlížíš často a dobře, jestli snad nepřítel nezasel koukole v srdce tvých podřízených, a pozoruješ-li něco, bráníš tomu, nebo jestli skutečně něco špatného vzešlo, snažíš se to opravdově a důkladně vykořeniti. Připadá ti to často nesnadné a zapotíš se při tom, a srdce tvé pocituje

mnohé starosti. Ale práce tvá jest po-
žehnaná. Srdce a duše tvých dítek a
poddaných prospívají v dobrém, rostou u
vítě, vzájemné lásce, trpělivosti, čistotě,
v poslušnosti k Bohu a vrchnosti, ve
svatě bázni Boží.

To vidí tvůj Pán a Spasitel; po-
zoruje tvou práci a její zdar; považuje
tvůj dům, tvou školu neb obec za svou
libeznou zahradu v největší ozdobě, roz-
šiřující libovůni krásných ctností! Jakou
radost působí to jeho Srdci! S jakým
zalíbením spočívá jeho oko na vás! Jak
vás miluje! Jak rád dlí jeho duch mezi
vámi a jest jedno srdce a jedna duše
s tebou a svěřenci tvými! Byť jsi neměl
žádnou modlitební knihu a žádnou litanii
k jeho Srdci, nebo některou jinou mo-
dlitbu k němu se nemodlil, hle, on pře-
ce ví a vidí, jak jeho Srdce miluješ a ctíš,
poněvadž z lásky k němu o svěřené sobě
duše svědomitě dbáš a pečuješ. Tot jest
tisícero radostí, které jeho Srdci způso-
buješ. Pokračuj jen dále, ty, křesťanský
představený, ve své práci a věrnosti;
tvůj Pán jest nesmírně bohatý, i nadejde
doba, kdež tvá práce bude ukončena, a
dostane se ti odplaty. Budeš státi před
zářící tváří a Srdcem božským, a uslyšíš
útěšná slova: »Aj, služebníče věrný a
opatrný, vejdi v radost Pána svého!« Pak
bude ti odpláceti po celou věčnost v hojné
míře všechny radosti, které jsi jako věrný
představený jeho Srdci po čas svého ži-
vota působil.

Jestli tak nejednáš, jestli sice ve své
knihoavně třebas půl kopy modlitebních
knih k Srdci Ježíšovu máš a všechny mo-
dlitby v nich se modlíš, jestli obraz Srdce
Ježíšova třebas tisíckrátě libáš, veliký

obraz toho Srdce do farního chrámu Páně
zbuduješ a k němu i svícny, svíčky a
květiny; jestli však povinnosti své jako
představený zanedbáváš, že svěřenci tvoji
u vítě a mravech hynou, a všechny dary,
které tvůj Spasitel jim udělil, se pustoší,
a tvůj dům, tvá továrna, tvá obec vy-
hliží jako zdupané, zpustošené pole, hle,
jestli tak jednáš a žiješ, pak celá tvá
pobožnost k božskému Srdci nestojí ani
za zlamanou greslí. Vždyť Srdci Božímu
působíš den co den jen nelibost, a ještě
se domníváš, že je miluješ a ctíš? Boha
jak tak nemůžeš oklamati, nechtěj však
ani sebe klamati, domnívaje se, že můžeš
dvě nepojitelné věci spojití, t. j. Srdce
Ježíšovo milovati a dítky Ježíšovy tvé
péči svěřené záhubě ponechati. Kdo o
svě nepečuje, jest horší než pohan, praví
sv. Pavel; a ty bys se domýšlel býti
ctitelem Srdce Ježíšova?

Proto chci ti něco poraditi. Až zase
budeš chtít pobožnost k Srdci Ježíšovu
konati, pomysli si, že Spasitel osobně
stojí před tebou a táže se tě jako Petra:
»Miluješ mne? Miluješ Srdce mé?« Ne-
chtěj nerozvázně a povrchně odpověděti,
nýbrž přečti si ještě jedenkrátě toto po-
jednání, pak ťaž se srdce svého, jak se
věci mají s tvými svěřenci, s tvými
dítkami, čeledí, poddanými; zpytuj je
dopodrobna, jestli dobře o duše jejich
pečovalo, jestli nad beránky a ovce
bdělo a je páslo, jestli pole Kristovo —
duše dobře obdělávalo. Tak ťaž se
srdce svého a tak uhlídáš, můžeš-li
v pravdě odpověděti svému Spasiteli:
»Ano, Srdce Ježíšovo! Ty víš, že tě
miluji z celého srdce svého!«

J. D.

P ů s t.

„Postiv se čtyřicet dnův a čtyřicet nocí, potom zlačněl.“ (*Mat. 4, 23*)

Btli jsme se ve svaté době postní, připravě to k radostné, slavné velikonoci. Církev sv., matka naše předobrá, vybízejíc nás k životu kajicímú, k pokání i k postu, staví nám před oči příklad nej-laskavějšího Spasitele našeho Ježíše Krista, jenž pokřtěn býv od Jana v řece Jordáně, veden byl od Ducha sv. na hroznou poušť Kvarantanií mezi Jerusalemem a Jerichem, aby se zde čtyřicet dnův a nocí postil. Odtud pochodí náš čtyřicetidenní půst; jsmeť křesťané, t. j. následovníci Kristovi, i máme Pána svého, pokud možná, následovati; onť ráčil říci: »Kdo chce za mnou přijíti, následuj mne,« a opěť: »Já jsem cesta, pravda a život.«

Avšak buď toho, bohužel, potuchla u mnohých horlivost v následování Krista Pána, a proto již pouhé slovo »půst« mnohého léká a nelibostí plní.

Z příběhu Tobiašova jest ti, milý čtenáři, známo, kterak mladý Tobiaš archandělem Rafaelem provázen byl na daleké cestě do medského města Rages, aby tam starého dluhu pohledával. Večer prvního dne přišli spolu k řece Tigridu. Když šel Tobiaš k vodě, aby si umyl nohy, ryba převelilá připlula, aby ho pozřela. I ulekl se Tobiaš a zkríkl: »Pane, dává se do mne!« Ale anděl řekl: »Popadni ji za ploutve a táhni ji k sobě!«

Tak jako se Tobiaš lekal ryby, lekají se mnozí vlažní, neteční křesťané postu, postních jídel, mezi nimiž též ryba jest. Kéz by se jako Tobiaš vzmužili, postu se chopili! Z té příčiny připomeneme si na začátku svatopostní doby pohnutky postu, připomeneme si, že přikázání postní jest lehké, velmi užitečné a svrchované závazné.

Přikázání postní jest lehké. »Po-

padni ji za ploutve a táhni ji k sobě!« volal archanděl Rafael na Tobiaše, když k němu ona převeliká ryba připlula; a když to Tobiaš učinil, vytáhl ji na sucho, a počala se třepetati před nohama jeho. Podobně jest s postem; na první pohled mohl by se ho mnohý lekati; ale jen ať zmužile začne se postiti; uvidí, že jest to lehká věc. Vztahujet se přikázání postní dilem na kolikost, dilem na jakost pokrmův a žádá jen dvojího: 1. aby křesťan toho dne toliko jednou se nasýtil, a sice nikoli před jedenáctou hodinou před polednem; mimo to dovoleno jest k snídání požívatí kávy nebo thé, nebo některého druhu polévky z vody, jakož ani mírné občerstvení na večer se nezapovídá; 2. aby pokrmů masitých se zdržoval; avšak prominutím církevním ve velikou většinu dní postních povoluje se pojednutí masitých pokrmů v poledne, jakož i při občerstvení večerním, pokud se jedná o zbytky od oběda pozůstalé; ovšem že povinni jsou věřící náhradou za nezdržení se masitých pokrmů modliti se o každém dispensovaném (prominutém) dni, tedy i o nedělích toho čtyřicetidenního postu jednou Otčenáš, Zdravas a Věřím v Boha ke cti božského umučení Páně, pokud možná udělovati almužny — zvláště strážcům sv. hrobu v Jerusalemě — a konati jinak ještě skutky tělesného i duchovního milosrdenství.

K dokonalému postu, t. j. jak ke zdržení se od masa, tak k jedinému toliko nasycení, zavázán jest pod těžkým hříchem každý křesťan, jakmile 21. rok věku svého přečkal, a pokud 60. roku nepřekročil. Zdržeti se masa povinen jest každý, jakmile dospěl k užívání rozumu — asi od 7. roku — vyjma ty, kdož pro nemoc nebo nedostatek jiných pokrmů tím přikázáním spravovati se ne-

mohou; jakož i kromě těch, jimž obecného nebo zvláštního prominutí se dostalo.

Tot jest tedy známé přikázání postní, tak lehké, s tolika úlevami. Měl by se ho tedy křesťan Krista v pravdě milující lekati? Kdo sečte lidi, kteří mnohokráte do roka vůbec všeho jídla se zdržují, jsouce nemocní, tedy k vůli zdraví, nebo když se napřed byli přejedli, z ošklivosti, z nechuti? Kdo sečte lid pohanský, mohamedánský i židovský, jenž mnohokráte do roka se postil a dosud posti? Co jest nám říci, když povážíme, jak přísně se postivali první křesťané, jak přísně dosud se posti křesťané krajín východních? My bychom tedy měli dáti se zahanbiti všemi těmi, my bychom se měli lekati postu tak zmírněného? Pán Bůh, církev svatá nežadají ničeho nemožného. Nuže postme se, postme se rádi; postní přikázání jest nejenom lehké, ono jest i velmi užitečné.

Ryba, kterou Tobías z řeky Tigridu po rozkaze andělově vytáhl, byla mu velmi prospěšna; řeklť jemu anděl: »Vykuchej tu rybu, a srdce její a žluč a játra schovej sobě; neboť ty věci jsou potřebné a k lékařství užitečné.« Tobías poslechl. Potom upekl rybu, a co nesnědli, nasolili a vzali s sebou na cestu. Trojí užitek měl Tobías z ryby té: Částečku srdce i játra vložil v domě Raguelově na uhlí, a dým z toho poslý vyhnal všeliké pokolení ďábelské, které bylo při Saře, dceři Raguelově, a kteréž už více mužů jejich bylo usmrtilo; když pak Sára zlých duchů byla prosta, pojal ji Tobías za manželku. Když se byl domů navrátil, vyňav žluč rybí, pomazal jí oči svého slepého otce, a tento opět prohlédl. Ostatním masem, jak už řečeno, živil se; a tak tedy v pravdě poskytl mu ryba trojí užitek: lék proti ďáblu, zdraví otce, výživu po cestě. Ryba ta jest obrazem postu; i tento poskytuje nám podobný trojí užitek: zahaní ďábla, podporuje

zdraví, skýtá výživu. — Ó věru půst zahaní ďábla, odráží jeho útoky, odnímá mu zbraně proti nám. Proto božský Spasitel náš napřed čtyřicet dnův a nocí se postil, a potom teprve dal se pokoušeti od ďábla, aby nám ukázal, kterak i my postem ďábla překonati můžeme. Odtud pochodí též chvály sv. Otců, jimiž půst oslavují, velebí. Tak volá sv. Augustin: »Půst očisťuje srdce, pozvedá mysl, podrobuje tělo duchu, vzbuzuje v duši lítost a skroušenost, zapuzuje zlou žádostivost, hasí žár chťiče a rozněcuje plamen čistoty.« Sv. Ambrož píše: »Půst jest smrt viny, zkáza hříchů, lék spasení, kořen milosti, základ čistoty; touto cestou rychleji k Bohu spějeme.«

Z těchto chvál poznáváme, že půst jmenovitě trojím způsobem duši naší prospívá, lámaje takto moc ďáblu; zjednávat nám ducha modlitby, dar čistoty a milost pokání i hříchův odpustění.

Kdy pak jest člověk k modlitbě neschopnější, než když jest jidlem a pitím přesycen? Duch zajisté nemůže se volně k Bohu povznést, když ho tělo přesycené k zemi táhne; a jako pták dvou křídel potřebuje, má-li létati, tak i člověk půst a modlitbu musí spojití, chce-li k Bohu se vznést.

Půst jest též ochráncem čistoty. Pokud prarodičové naši v ráji zdržovali se zapovězeného ovoce, žili v andělské čistotě; jakmile však ovoce toho požili, otevřely se oči jejich, poznali, že jsou nazí, pocítili hřísné chťiče. A těchto necudných chťičů dozná každý, kdo tělu svému postem ujmy nečiní, kdo pokrmem i nápojem přesycuje. »Sám dávaš tělu svému ostny, sám je ozbrojuješ proti duchu a zpučným činíš, když je nezřízeně masem krmiš, vínem obveseluješ; živiš je ku změkčilosti, hýčkaš jeho chťiče,« praví sv. Cyrill Alexandrijský.

Půst také vzbuzuje v nás ducha pokání a kajicnosti, usmířuje hněv Boží,

zjednává nám milost odpustění hříchův i trestů. Či nevíme, kterak prorok Jonáš přišel ve jménu Páně do hříšného města Ninive, a volal i řekl: »Ještě čtyřicet dní, a Ninive vyvráceno bude.«? I přišlo slovo to ke králi ninivetskému, i vstal se stolice své a odvrhl roucho své od sebe, a oblekl se v žíní, a seděl v popeli, a provolati dal: »Lidé a hovada, a volové a bravové ať ničehož neokoušejí, aniž se pasou, a vody ať nepijí!« Postilo se tedy všecko, a Bůh smiloval se nad nimi, a ušetřil jich. Ó blahodárny poste, jenž trestající ruku Boží odvracíš, hněv Páně v milost a smilování proměňuješ! »Ne-
střídmost vyhnala nás z ráje, hlad — půst — má nás tam opět uvéstí,« pravi sv. Jeroným.

Spojme tudíž srdce své se srdcem kněze a děkujeme s ním Pánu Bohu z blahodárných účinků postu svatého, když on při přefaci tohoto posvátného času pje: »V pravdě hodno a spravedливо jest, slušno a spasitelno, abychom Tobě vzdýcky a všude díky vzdávali, Pane svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože! Qui corporali jejunio vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et praemia — Jenž tělesným postem neřesti potíráš, mysl povznášíš, etnosť uděluješ i odměny!«

Žluči polapené ryby vrátil Tobíáš otcí svému zrak; a tak i půst tělu našemu, zdraví našemu prospívá. Není to slovo lidské, ale slovo Ducha sv., jež nyní proneseme: »Ze mnohých pokrmů bude nemoc, a lakotnost přiblíží se až k pohnutí žluči. Pro obžerství mnozí zemřeli, a kdo střídmý jest, přiloží sobě života.« (Sirach 37, 33. 34.) Velice se tedy mýlí, kdož jediné požívání masitých pokrmův, a tož beze všeliké ujmy, pokládají za zdraví prospěšné, bojíce se, že by postem zdraví svému uškodili. Odporuje jim písmo svaté, ústní podání, každodenní zkušenost.

Svatý Basilius nazývá půst matkou zdraví, sv. Jan Zlatoústý píše: »Lékaři

střídmost matkou zdraví jinenují,« a svatý Jeroným: »Čteme, že mnozí nemocí údivou a pakostníci stůžení vrátivše se k jednoduchému stolu, k chudému jídlu, uzdravení byli.« Týž sv. Otec píše o sv. panně Aselle, že se po celý rok postívala, mnohdy i tři dny po sobě ani pokrmu, ani nápoje nepožila, a při tom že až do padesátého roku věku svého ani nejmenšího bolení hlavy nebo žaludku nepocítila. Svatí poustevníci, jako sv. Pavel, sv. Antonín a jiní, nikdy nepožívali pokrmů masitých, živili se toliko pokrmý rostlinnými, a přece přes sto let žili. Slovný francouzský lékař Fleureus navštívil před r. 1848. klášter kamaldulenský na výšině u Neapole; i pravi ve svých spisech, že tamější klášterníci po celý život jen pokrmů z rostlin požívají, a dnové jejich že klidně plynou za práce, modlitby a zbožného rozjímání; od nepaměti není prý příkladu, že by který z těchto řeholníků zemřel před 90. rokem věku svého, pravidelně dosahují stáří sta let, a potom tiše, bez choroby, bez bolesti umírají. Podobně vykládá ve svém cestopise princ meiningský o řeholnicích na hoře Athosu, jež byl r. 1874. navštívil. A co jest nám říci o slavném, velezasloužilém řádě Trappistů, jejichž život jest rovněž stálý půst? Při tom jsou tak zdraví, že konají sebe těžší práce, mýlí lesy, stavějí cesty, budují kostely, školy a jiné budovy. Před několika roky vypravovaly skoro všechny noviny, že Petr Čartan, Srb, bývalý voják v jižních Uhrách, ačkoli přísně zachovával všechny četné posty řecké církve, přece dosáhl velmi řídkého věku 185 let. A konečně tolik tisíc venkovanů, rolníků po celý týden kromě neděle masa nemají a přece jsou zdraví a čili, pilně pracují a vysokého věku dosahují.

Nuže, nelekejme se postu; onť jak duši, tak i tělu prospívá, a nad to, jako ryba Tobíášovi poskytla výživu po cestě, tak i nám dostává se postem výživy;

míníme totiž, že postní jídla nejsou draha, a že tedy postice se ušetříme majetku svého a máme z ušetřeného výživu na jiné dny. »Počítej,« praví sv. Basilius, »počítej, co máš doma dnes a co zítra; shleď, že se postem majetek tvůj téměř ani nezmenšil; začneš-li však hodovali, v krátce ničeho nebudeš mít.«

Tak tedy lehké, velmi užitečné jest přikázání postní, ale též svrchované závazné.

»Popadni rybu za ploutve a táhni ji k sobě,« volal archanděl Rafael na Tobiáše; tento poslechl, a bylo mu to ku prospěchu. »Postěte se, postěte se,« volá na nás církev svatá ve jménu Ježíše Krista; i máme poslechnouti, máme zachovati toto přikázání svrchované závaznosti; pravíť Kristus Pán k svatým apoštolům a skrze ně k celé církvi učící: »Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás« — »Cokoli svázete na zemi, bude svázáno i na nebi, a cokoli rozvázete na zemi, bude rozvázáno i na nebi« — »Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, kdo pak mnou pohrdá, pohrdá Otcem mým, jenž jest v nebesích« — a opět: »Kdo pak by neposlechl církve, buď jako pohan a publikán!«

Z těchto slov Páně s dostatek jest zřejmo, kterak jsme povinni veškerá přikázání církevní zachovávat, tož tedy i přikázání postní.

Před jedním bojem s Filistinskými rozkázal král Saul a zavázal lid svůj válečný přísahou, řka: »Zlořečený muž, který by jedl chléb až do večera, dokud se nepomstím nad nepřátele svými.« I nejedl veškeren lid, a ačkoli byl hladov, ačkoli přišli do lesa a ukázal se jim tam med tekoucí. Jonathas však, vlastní syn Saulův, nebyl slyšel, když otec lid přísahou zavazoval; i požil medu, a měl proto smrti umřít, jak otec usoudil. (I. Král. 14.)

Jakých trestů jest tedy tomu se

báti, jenž vědomě a svévolně pohrdá přikázáním postním, od církve svaté, nevěsty Krista Pána, pochodicím? Svatý Augustin praví: »Kdo se ve čtyřicetidenní půst nepostí, pocítí trestu.« Onen boháč ve sv. evangeliu, který se oblačel v šarlat a kment, a hodoval na každý den skvostně, také nedbal postu; a co se mu přihodilo? Umřel a pohřben jest v pekle.

* * *

»Aj, nyní jest čas příjemný, aj, nyní den spasení,« čteme ve svaté epístole v první neděli postní. V pravdě doba svato-postní jest čas příjemný, jsou dnové spasení. Milost Boží nabízí se nám plnou měrou, trpící Spasitel jakoby klepal na dveře srdce našeho. Nezatvrzujme se tedy, ale přijmeme Pána svého, a jak on čtyřicet dní a nocí se postil, tak i my se postíme. Když Pán Ježíš po postě zlačněl a pokušení ďábelské přemohl, aj, andělé přistoupili a sloužili jemu. A kdo nám slouží, když postice se lačníme? Netoliko andělé, ale sám Ježíš Kristus, dává se nám za pokrm v nejsv. Svátosti oltářní; za mdlý pokrm zemský dává se nám pokrm nebeský, všecku libeznost obsahující v sobě.

Svatý Ambrož, biskup a učitel církevní, opěvuje posvátnou dobu postní krásným zpěvem, jímžto zde končíme:

V tomto přeposvátném času
slyšme církve svaté hlasu,
zachovejme v stálém bdění
půst ten čtyřicetidenní.

Proroci a Oci svatí
volili ho zachováti;
Kristus sám, jenž světy stvořil,
zde se postem upokořil.

Ujmu sobě číňme v spaní,
v pokrmu i v žertování,
v pilné stráží trávíce,
bychom nehrěšili více.

Vzdalme s péčí ostražitou,
čímž by mysl roztržitou
chytrý vládce nad propastí
mohl lapit do své pastí.

Hleďme zkrotit Boží hněvy;
kající pláč ať se jeví;
skroušeně se k Soudci stavme
a s bolestí k němu pravme:

Dobrotivý Bože s nebe!
hněvali jsme hříchy Tebe!
rač je mile prominouti,
a nedej nám zahynouti.

Pomni, že jsme z Tvého díla,
ač je vrátká naše síla;
nedej, by se ďábel chlubil,
že Tvé dílo snadno zhubil.

Nedej nám již hříchu sloužit,
dej nám po ctnosti jen toužit,
abychom se v každé době
zalíbili mohli Tobě.

Uděl nám, Trojice svatá,
jež jsi jediná podstata,
bychom ze svatého postu
došli hojně v ctnosti zrostu!

Fr. Janovský.

Ze života a spisů blahosl. Markéty Marie Alacoque.¹⁾

(Přeloženo z francouziny od Fr. Fryče.)

Povolení ku překladu. Klášter Navštívení Panny Marie v Paray přestáven, že se tak rozšiřuje pobožnost nejsv. Srdce a úcta jeho blahoslavené učence, povoluje z hloubi srdce překlad „Života a spisů blahoslavené sestry“ do jazyka českého.

Představenstvo kláštera „Navštívení Panny Marie“ v Paray ve Francii.

Listiny o blahoslavené Markétě Marii,

které pocházejí od jejího bratra Chrysostoma Alacoque.

řive nežli o listinách samých se bude jednati, potřebí aspoň částečně lépe poznati Chrysostoma Alacoque. — Chrysostom Alacoque jest samojediný z bratrův a sester blahoslavené Markéty Marie, který zanechal potomstvo. Ještě mu nebylo 12 let, když mu zemřel otec a jeho matka musila opustiti dům soudcovský v Terreau a uchýliti se ku tchýni. Chrysostom Alacoque byl tehdy na bytu se svými staršími bratry Janem a Claude-Philibertem u pana faráře v Saint-Mayeul v Cluny, kde navštěvovali kollej benediktinův. On studoval práva; Jan a Claude-Philibert zemřeli ve 23 letech, tak že Chrysostom ještě mlád byl pánem v rodině. Zasnoubil se s Angelikou Aumônier a usadil se v Bois-Sainte-Marie (Hájek Panny Marie), kteréž obce byl stálým představeným; tamtéž zanechal své bezprostřední potomstvo.

V našich archivech (t. j. v archivech kláštera Navštívení Panny Marie v Paray) máme dvě vzácné listiny po Chrysostomu Alacoque. První jest svědectví jeho v kanonickém procesu r. 1715.; tenkrát byl Chrysostom 71 let star. Druhá jest pozdější předešlého a poněkud obsáhlejší. Jest to vlastnoručně psaný památník, určený pro Msgra. Langueta, který tenkrát pracoval o životopisu blahoslavené, kterýžto životopis vydán poprvé r. 1729. Píše pak Chrysostom zvláště v posledním spisku s příjemnou prostolou způsobem slavnostním a vážným. Možno naléztí též v jeho slovech ozdoby básnické; každý však hned pozná, komu ta práce a to zaměstnání ve psaní těch pamětí má sloužiti. To ovšem nevadí, aby se do toho nevkládala nejasná místa a několik zřetelných omylů, způsobených hlavně tím, že

¹⁾ Roku 1876. vyšel v Paříži spis „Vie et oeuvres de la bienheureuse Marguerite-Marie Alacoque“ o dvou svazcích. Spis ten obsahuje v druhém díle spisy, v díle prvním pak životopis a rozličná svědectví o jejím životě. Nejprve podány zde budou ukázky z dílu prvního.

skutky ty se již dávno udály, a vysokým věkem pisatele. My jsme ovšem vždy dole přidaly potřebné poznámky, které text opravují nebo doplňují. (Úvod k svědectvím Chrysostoma Alacoque, psaný od jeptišek zmíněného kláštera.)

Svědectví Chrysostoma Alacoque v procesu kanonickém roku 1715.

Pan Jan Chrysostom Alacoque, královský rada, doživotní představený obce Bois-Sainte-Marie, ve věku 71 let, tamtéž usedlý, jenž byl dříve zavázán přísahou, v podobných případech vždy žádanou, aby pověděl a svědčil pravdu o skutečích, které se udály a které on vlastními očima viděl; on slibil pravdu mluvit.

Svědčí, že jest starší bratr ctihodné sestry Markéty Marie Alacoque, byl čestným jejím poručníkem asi 10 nebo 12 let, že ona jest narozena ve vesnici Lauthecourt farnosti Verosvres en Charollais (dříve hrabství v knížectví Burgognském, nyní v departementu Saône et Loire), z otce pana Klauda Alacoque a matky paní Philiberty Lamyn, osob to katolické církvi úplně oddaných, dne 22. července 1647; že v řečené provincii Charollais a v řečené vesničce Verosvres pravá víra a oddanost k apoštolské Stolicí vždy panovala a že všichni ti, kteří se narodili, byli pokřtěni a biřmováni v příhodném čase, jakož i řečená ctihodná služebnice Boží Markéta Marie Alacoque byla pokřtěna a biřmována;¹⁾ a že byla vychována od svých rodičů ve víře katolické a bázni Boží do té míry, že již v útlém mládí jevila známky svatosti, zbožnosti a strachu před hříchem; neboť řečený svědek jedenkrát v masopustě ve stáří 7 let řekl své sestře (které tenkrát bylo 5 let), aby mu půjčila své šaty a že on jí půjčí své, on že si vezme do ruky meč a tak půjdou postrašiti nájemníky domu, kteří byli poněkud příbuzní; ona mu odpověděla, že by tím mohli Pána Boha pohněvati, což ona že nikdy nechce učiniti, aniž se kdy přestrojovati ani provázeti ty, kteří by tak činili.

Praví dále, že se nespokojila tím, že denně mohla dlouho meškati ve chrámě, aby tam mohla vykonávati své modlitby, ale že ji častěji nalezl doma v koutečku klečící a ponořenou v modlitbu, že od řečeného mládí cvičila se v tom, aby mohla tělo své otužiti a očistiti postem, přísnou kázní, železným řetězem, pásem, který se jí téměř do těla zařezával, že spala sice na posteli, ale větší část noci strávila na modlitbách, tak že domácí lidé řečeného pana Alacoque to vždy poznali, když si několikrát zapomněla lehnouti do postele a oni ji našli klečící.

Když se rozstonala, vyčítala jí matka, že jest tím vinno její přílišné mrtvení se, tím že si nemoc způsobila; ona však s úsměvem odpověděla: »Odpust, drahá matko, ale tomu tak není; a jsem-li snad trochu churava, však mne Bůh brzy uzdraví,« což se též brzy stalo.

V době své mladosti dala chudým vše, s čím mohla volně nakládati, ano i to, co dostala pro svou výživu; velice pečlivě u sebe shromažďovala malé chudé dítky, chtějíc je vyučiti v poznání Boha a službě Boží, vábíc je, aby k ní přišly a u ní chvilku pobýly hlavně svými almužnami, tak že řečený svědek ji jedenkrát pravil v žertu: »Snad se, milá sestro, nechceš státi učitelkou?« Ona mu odpov-

¹⁾ Markéta byla biřmována až ve věku 22 let; a toto opozdění bylo předmětem vážné námítky promotora fidei v procesu o jejích brdinských ctnostech u apoštolské Stolicě. Bylo potřebí zjistiti, že nebylo dlouho biřmování v Charollais. My jsme o té věci dříve nebadaly. Biskup Châlon-sur-Saônský, Mgr. Jan de Meaupou, uděloval svátost biřmování ve Verosvres roku 1669. na žádost Mgra. Antunského. Může se to pokládati za odměnu horlivosti tohoto církevního knížete, že jemu se dostalo té radosti udělit svátost biřmování naší blahoslavené.

věděla: »Odpust, milý bratře, ale ty dítky jsou tak beze všeho vzdělání.« — Když jí bylo asi 18 let, chtěli ji vdáti; bylo jí předloženo několik skvělých nabídek, ale ona je všechny zamítla přes všechno pobízení se strany matky a celé rodiny a řekla řečenému svědku, aby ji k sňatku nenutili, a že snažně prosí, aby směla jíti do kláštera, co nejdříve, pokud možno.

Celý ten čas, který strávila v kruhu rodinném, žila se vzornou pravidelností, opovrhujíc marnostmi, hrami a zábavami mládeži obvyklými, odmítajíc pěkné šaty, které jí byly dávány, zaměstnávajíc se dle svého pořádku a přičiňujíc se, aby všechny hovory s ní byly zbožné a laskavé, a to v ten způsob, že nikdo se nesměl opovážiti v její přítomnosti špatně mluvit o bližním; takovou měl každý úctu před její ctností, že když někoho pro řečenou chybu kárala (což činila velice laskavě), nikdo se proto na ni nezlobil.

Ona chtěla rozhodně býti jeptiškou, a když se jí svědek ptal, který řád by si vyvolila, odpověděla: »Navštívení blahoslavené Panny Marie.« Do kterého kláštera by přišla, jest ji lhostejno, jen tu podmínku klade, aby byla vzdálena od domova: také jest pravda, že ještě pospíšila do Maconu, aby shlédla ještě jednou svou sestřenicí u Uršulinek, kteráž na ni doléhala, aby jen vstoupila do kláštera; proto také ona kladla odpor všem nabídkám, které byly hlavně proto činěny, aby ji od vstupu do kláštera zdržely, ačkoliv řečený svědek předpověděl, že se nedá pohnouti; mimo to ji prosili, aby nevstupovala do kláštera Panny Marie v Charolles pro blízkost příbuzenstva; tak se stalo, že ji řečený svědek přivedl brzy na to do kláštera Navštívení Panny Marie v Paray, kam vstoupila s radostí a zápalem roku 1671, majíc asi 23 let, tak že mohla býti připuštěna k řádným zkouškám; když prodělala svůj noviciát dle času od svatých nařízení a ustanovení našeho řádu předepsaného, byla připuštěna s povolením sester ku slavným slibům, které složila dne 6. listopadu 1672 se zvláštním zápalem; když po třech měsících řečený svědek přišel na návštěvu k řečené sestře, tu madame Hersaut,¹⁾ tehdy představená zmíněného kláštera, pravila mu v její nepřítomnosti: »Ach, milý pane, vy jste velice mnoho ztratili.« — »Proč, madame?« — »Vždyť ona dříve neustála zde po pět nebo šest měsícův, až si svůj podíl (který si má přinést) upravila; vy odnesete si tedy ještě polovičku, poznáváje ji tak, jak my ji nyní známe.«

Řečený svědek praví dále, že kdysi přivedl svou nevěstu k návštěvě své řečené sestry v Paray; když pak sestra se objevila u mříže, počala zmíněná dívka plakati, nemohouc ani slova promluvit. Na to jí řekl svědek: »Což pak jsi sem přišla plakati?« K tomu odpověděla sestra Markéta Marie Alacoque: »Ale, bratře, nech ji, vždyť jsou to dobré slzy.« Svědek je hned opustil; nevěsta jeho se za chvíli vrátila sama do obydlí, a sotva že přišla, vymyslíl si svědek záminku, aby mohl jíti k řečené sestře Markétě Marii Alacoque a prosil ji, aby mu pověděla, zná-li příčinu těch slz; ona odpověděla: »Pamatuj, řekla jsem ti, že jsou to dobré slzy, ježto ona mne prosila, abych jí na Pánu vyžádala zdraví za každou cenu; neboť se mi zdá, pravila, že milost Boží mne jemu zasnoubila, ale on že-za to mnoho vystojí.« A vskutku, když jsme se následujícího dne vrátili do svého domova, nevěsta ulehla a stonala na nemoc nevyhoiditelnou a nevyzpytatelnou čtyřiašvaceti lékařům a lékárníkům; ano i celá lyonská fakulta v té záležitosti sešla se v Lyoně

¹⁾ Matka Hersaut nebyla již toho času představená v Paray; tu již byla matka Marie Františka de Saumaise.

a nepoznala ani nepolehčila ji v nemoci, která trvala 13 měsíců. Konečně nemohla se udržeti v té trpělivosti, kterou Bůh na něm žádal, řečený svědek psal své ctihodné sestře, myslí, že snad na ně zapomíná ve svých modlitbách, nemohouc snést tak dlouhou starost. Ona mu odpověděla, že Bůh touto nemocí zdraví její tísnil a že ona se dobře pamatuje, že ji žádala, aby jí vyprosila na Bohu zdraví a že tak také neopomenula činiti, ale že veškerá lidská pomoc marná; bylo by to nadarmo pomoci vyhledávati. Proto se řečená dívka odevzdala do vůle Boží a za dva dny na to zemřela.

Praví též svědek, že slyšel od svého bratra, faráře v Bois-Sainte-Marie, který přišel s jedním svým bratrancem řeholníkem¹⁾ do Paray jediné za tím úmyslem, aby viděl svou sestru Markétu Marii; ona řekla velice mnoho poučného onomu mnichu, který z toho jevil velikou radost, že ji poznal, a počal proto žertovati; řečený p. farář pravil: »Mně se zdá, že se ten žert špatně hodi k vážné rozmluvě mé sestry.« Ona však pravila stranou svému bratru: »I jen ho nech, milý bratře, veseliti se, vždyť jest to jeho poslední radost.« Vskutku on již se nevrátil do svého kláštera, nýbrž zůstal v Mâcon, kdež nemocen uleh a za pět dní na to zemřel, vzdor všem lékařským prostředkům.

Praví svědek, že p. farář řečené obce Bois-Sainte-Marie, jeho bratr, ležel v tak těžké nemoci, že tři lékaři, kteří ho měli prohlédnouti, ho opustili, utekli. Řečený nemocný neviděl, nerozeznával, nepoznával nikoho a nemohl ničeho požití; to když viděl zmíněný svědek, jeho bratr, který meškal u něho, poslal hned v noci zvláštního posla, aby vyprosil modlitbu ctihodné sestry Alacoque v Paray, vzdáleném asi 5 hodin; která dověděvši se z listu i od posla, že bratr její umírá, odpověděla, že tomu nevěří. Potom zanechala posla a pospíšila před nejsv. Svátostí na krátký čas, pak se vrátila s radostí a tvrdila i napsala, že již bratr neumře. Což se též stalo; neboť se zotavil v méně než devíti dnech proti všemu lidskému pomýšlení.

Řečený svědek nám též ukázal 12 původních dopisů, které jsme též potvrdili, protože se zdají psány rukou blahosl. sestry Markéty Marie Alacoque, jeho sestry, a týkající se svrchu řečených příběhův; opisy těchto listů byly od nás za věrohodné uznány. Tvrdí též řečený svědek, že má ještě více psaní a dopisů, ve kterých ona mu dává napomenutí velice důležitá pro spásu a pokoj duše. o pochybnostech, které on jí předložil a kde na něm poznala, že nemiluje všechny své nepřátele; což podle vlastní zkušenosti se mu děje každý den. A to, o čemž též svědek pravil, že ho překvapilo více než všechna ona napomenutí, t. j. že mu pověděla záležitosti, které se týkají svědomí, aby se člověk mohl připravit na všeobecnou zpověď v jubilejním roce. Praví konečně, že v jeho krajině a hlavně v sousedstvu se mluví ustavičně o pomoci, kterou mnozí obdrželi od Boha na její přímluvu v rozličných nemocech a o účtě, která se jeví k její památce.

O těchto slovech vyřčených při svědectví tvrdí, že jsou úplná pravda, což se potvrzuje a pečeti znamená od nás a našeho sekretáře roku a dne svrchu řečeného.

Chrysostom Alacoque.

Dom de Bansière,

Chalon,
přsař.

komisař.

¹⁾ Pater Lamyn, kněz řádu sv. Dominika. Myslíme, že byl synem p. Lamyna z Mâcon, strýce a poručníka Markéty Marie.

Patero součástek svátosti sv. pokání.

Napsal B. Hendl. (Č. d.)

3. „Pevné předsevzetí“ čili „pokání vůle.“

Pevné předsevzetí čili úmysl polepsiti se má základ svůj v pokání srdce, v lítosti, neboť čeho člověk upřímně a opravdu lituje, toho se také zajisté hodlá v budoucnosti vystříhati. Nesmíme si však mysliti, že úmysl tento lehký jest pro hříšníka a že sám sebou se rozumí, neboť zkušenost učí, že pevné předsevzetí pokáním jest, a sice těžkým pokáním pro křehkou vůli lidskou. Ó jak často rozplývá se hříšník v slzách nad svými hříchy, jak často běduje a nařiká si nad poblouzením, a hle, za krátko upadá do starých hříchů zase, a proč? Protože nebyl s lítostí jeho spojen pevný úmysl, s pokáním srdce nebylo spojeno pokání vůle. Toto pokání záleží v přisnosti neuprosné a ve vytrvalosti statečné, kterou hříšník špatné své náklonnosti potírá, vůli svou od zlého násilím odvrací a k dobrému nutí. Tak jako jest těžko krivý strom narovnat, tak těžko, ba ještě tíže jest převrácenou vůli lidskou do pravé míry zase uvést. O magnetu jest známo, že čím déle visí na něm kus železa, tím větší síly a přitažlivosti nabývá; hle, právě tak se to má s hříšnými návyky. Čím déle visela vůle na zlém, tím více zmohutněla přitažlivost hřichu. »Zvyk jest druhá přirozenost,« praví staré přísloví, jest jakousi železnou košili, z které vysvléci se není tak snadno. »Přemáhati starý zvyk stojí velkého boje,« praví svatý Augustin, a sv. Basilius píše: »Tak jako zastaralé nemoci těla dlouhým jen léčením se hojí, tak i staré rány srdce toliko vytrvalou a přísnou vůlí zahojeny býti mohou.« Avšak právě tato vytrvalost, tato přisnost k sobě samému jest tak řídká! I když ku př. zhýralec hříchů svých lituje a si

přeje polepsení, přece velmi často polepsiti se nedovede, protože vůle jeho již odvykla si proti zlému bojovati a odpírati; žádostivost zlá jest tuze již silná a vůle dobrá posud velmi slabá.

»Může-li černocho umýti se na bílo,« volá prorok Jeremiáš, »nebo pardal skvrny své změnit? Právě tak nemůžete i vy, kteří zlé činíte, zase dobrými se státi.« Jest to sice tvrdý a smutný výrok, než pravdivost jeho na mnohých hříšnících již se osvědčila.

Jak často podobáme se »spicím učeníkům na hoře olivetské.« Když je Pán vzbudil, styděli se za svou slabost, a hle, sotva poodešel, usnuli zase. Proto pravil Mistr: »Duch sice volným jest, ale tělo slabé.« Tak probouzíme se i my často ze spánku hříšného, cítíme lítost nad leností svou, avšak vzmužiti se a přísně proti sobě samým zakročiti a tak pokání vůle činiti, toho nedovedeme; hříšná náklonnost jest nám již tuze milou a ovinula srdce naše jako úlisný had, anebo jak di svatý Augustin: »Hříšná navyklost tíží hříšníka jako kámen náhrobní, tak že nemůže povstati, nepříjde-li pomoc, milost s hůry podobná andělu, jenž kámen odvalil od hrobu Kristova.« Ano milosti Boží potřebujeme a to obzvláště při dobrém úmyslu polepsiti se.

Pohledme nyní na některé příklady pravé odhodlanosti a vytrvalosti, abychom i my dle nich se řídili:

Když byli Israelité za času soudců upadli v modlářství, vydal je Pán v ruce nepřátel, od nichž mnoho zakouseti musili. Tu volali k Bohu: »Ach, zhřešili jsme a zlé činili jsme před Hospodinem; ó jenom tentokráte vytrhni nás, Pane, z rukou nepřátel našich!« A hned odstranili modly cizí a sloužili Pánu Bohu pravému, a smiloval se Jehova

nad nimi. Ejhle, právě tak musíš i ty hříšníče učiniti s cizími, pravému Bohu protivnými modlami, t. j. musíš hříchy posud tobě milé odstraniti a srdce i vůli Pánu Bohu zase zasvětili, pak i nad tebou se smiluje. David nechtěl se toliko varovati oněch dvou hlavních zločinů, jichž se byl dopustil, nýbrž srdce jeho naplněno

bylo ošklivostí nade vším zlem. Proto pravi v žalmu svém 118.: »V nenávist pojal jsem veškerou cestu ne-spravedlnosti.« Marnotratný syn pravil sám u sebe: »Vím, co učiním, půjdu a vrátím se k otci, svému.«

A co si umínil, také provedl. Neotálel, nýbrž hned navrátil se k otci. Cesta byla

daleká a obtížná, on sám slabý a vysílen a beze všech prostředků. Ale pevná vůle přemohla všechny překážky i tu největší t. j. »ješitnosť,« která se tázala: »Co to lidé řeknou, až mne v takém stavu uzří?« Vůle železná dovedla marnotratníka do náruče otcovy a zjednala mu odpuštění. Neohlížej se ani ty na svět a jeho soud. Ať si lidé o tobě mluví,

co jim libo, ať pomlouvají tě, ať se ti smějí, že's podivínem se stal, odkládaje hříšnou jednu navyklost po druhé, však brzy umlnou, vidouce vůli pevnou a neohroženost tvou, a kdyby ne, vždyť milejším a dražším ti je dobré svědomí, láska Boží, než lichocení světa.

Jak velice asi lnulo srdce Zachaeovo k penězům a statkům tohoto světa, a

hle, milostí Boží dotknut jsa, přece praví slavnostně: »Ejhle, Pane, polovici statku svého dám chudým a pakli jsem někoho ošidil, nahradím čtvěrnásob.« A Pánu líbil se tento úmysl.

Maří Magdalena byla pověstnou hříšnicí, a sice hříšnicí z návyku, avšak od toho okamžiku, kdy Pán Ježíš k ní byl pravil: »Víra tvá tobě pomohla, jdi v pokoji,« neklesla již, nýbrž zůstala předsevzetí svému věrna až do smrti.

Sv. Pavel obrátil se, milostí Boží zázračně k tomu jsa pohnut, a nikdy již neupadl v hříchy staré; tentýž raduje se nad pokáním Korintských a píše jim: »Smutek, jenž líbí se Bohu, působí pokání, které ku stálé spáse vede,« t. j. z lítosti bohumilé vyplývá i pevné předsevzetí a z tohoto stálé, opravdové polepšení.

»První předpis,« praví sv. Bonaventura, »jež lékař dává nemocnému, který nemírným jídlem a pitím sobě uškodil, jest dieta, t. j. půst, zdrželivost v jídle a pití. Podobný rozkaz dává nám i božský lékař duši našich a praví k jednomu každému z nás, jako byl pravil k oné hříšnici: »Jdi a nehřeš víc,« t. j. plň věrně dobrý úmysl.

Jistý poustevník tázal se slovutného opata Pimenia, »co je pokání?« Zkušený opat mu odvětil: »Pokání jest nikdy více nehřešiti.« Jak vhodná a moudrá to odpověď! Každého okamžiku máme býti hotovi bojovati s náklonnostmi ku starým hříchům, každého času sebe sami přemáhati a s přísností železnou sami sebe souditi. Je to sice velmi těžké, člověku nemilé, je to cesta trnitá, jak jinak ani v pokání býti nemůže, ale nic naplat. Konečně však pevná vůle všecko přemůže. Krásným příkladem jest nám v tom sv. Augustin. V letech mladších navykl si lehkomyšlně užívatí rčení přísedných, jako »na mou duši,«

»jak je Pán Bůh nade mnou« atd. Po obrácení svém však vytrhl tento návyk z kořene, tak že mohl k důvěrníkům svým říci: »Kdo z vás slyšel mne přísahati?« A přece byl tento hřích druhou takořka mojí přirozeností. Avšak od té hodiny, co poznal jsem spásu svoji, bojoval jsem a v boji volal k Pánu o pomoc. A Pán udělil pomoc a silil mne tak, že mně nyní nic tak za lehkho nepřichází jako nepřisahati. Protož varuji vás, moji mili, neříkejte nikdy: »Kdo může to či ono zanechat?« Všecko může člověk s pomocí Boží, jen když chce.

Učinil-liš škodu bližnímu na majetku, následuj příkladu Zachaeova, nahraď a nikdy více netouži po cizím jmění. Lépe jest chudým býti s poctivostí, nežli bohatcem se zlým svědomím.

Způsobil-li jsi snad škodu na dobrém jméně anebo cti jiného, což mnohdy ještě horším bývá, tu odvolej, naprav způsobem jakýmkoli jen možno a střež jazyk svůj, abys po druhé bližnímu pomluvou, na cti utrhaním, škodu mnohdy nenahraditelnou nezpůsobil.

Jsi-li náchylen ke hněvu nebo nestřídmosti a takto dříve mnoho hříchů spáchal, bojuj proti těmto hlavním hříchům, jako činil pohanský mudrtec Plutarch za času císaře Trajana. Sám přiznává se, že perná to byla práce. Z počátku umínil si jen jeden den neřestí těch se vystřihati; když se mu to podařilo, přidal den druhý, třetí atd., až po celé týdny, ba měsíce v staré ony hříchy neupadl. Jak zahanbuje příklad tohoto pohana tak mnohého křesťana, jemuž vše za těžko přichází, co ku spáse duše jeho slouží! Jak mnohý hrozí se jenom započítí s polepšením, mnohý, nezdaří-li se mu první pokus, klesá na myslí a skládá zbraň! Kde je mužná vytrvalost? Býváš-li pokoušen myšlenkami nečistými a žádostmi a dříve jsi často v takých si hověl, věz, že jsi těžce zhlřešil, neboť myšlenka,

přistoupí-li k ní vůle, jest již před Bohem hotovým skutkem. Jak lehký jest přechod od zlých myšlenek k řečem a skutkům? Proto mnoho na tom záleží, abys již proti prvnímu hnutí srdce bojoval a vzniklé myšlenky špatné volnosti nepřal. Sv. Jeronym odešel na poušť a přece mnoho zakoušel pokušením. Sám praví, kterak často v duchu uvrhl se k nohám Ježíšovým a smačel je hořkými slzami. Často volal dnem i nocí k Bohu o pomoc, bil se v prsa, až Pán utišil bouři v nitru jeho. K tomu připojoval tuhé posty a trýznění těla, a kdykoli chtělo pokušení se opět dostavití, zdvojnásobňoval skutky kajicné a ducha zabýval hlubokými studiemi. Je poslední soud myslil neustále a představoval si okamžik, až uslyší zvuk trouby a hlas: »Jeronymě, pojď k soudu!«. A tak bdělost ustavičná pomáhá nám přemáhati pokušení a náklonnost ku hříchu každému. O tom pěkně praví sv. poustevník Antonín. Když se ho totiž učenci jeho ptali, jakých zbrání má

člověk užívatí, aby přemáhal vítězně hřích i náklonnost k němu, odvětil světec: »Věřte mi, bratří moji, salan třese se před bdělostí duší zbožných, bojí se před modlitbou, postem, křesťanským milosrdenstvím a pravou pokorou; obzvláště však před horoucí láskou k Ježíši Kristu, a znamení sv. kříže samo jest s to, aby jej odzbrojilo a na útěk zahnało.« I ty, milý křesťane, chop se zbrání takových a uchráníš se lehce pádu do starých hříchů. Vzmuz se, aby slova dobrého předsevzetí, která po svatě zpovědi říkáš: »Miním pak opravdově se polepšiti a pravě pokání činiti,« nebyla jen slovy lichými, nýbrž aby následoval skutek. Pak ukážeš, že litoš tvá jest opravdová, upřímná a hluboká, která spojená jsouc s pokáním vůle, dobrým předsevzetím, u Boha milosti najde a tobě skrze Svátost pokání odpuštění zjedná.

(Příště dále.)

Život blahoslaveného P. Klimenta Hofbaura.

(Svátek dne 15. března.)

Ben 29. ledna 1888 jest pro všecky zbožné Moravany památným, neboť jeden z nejlepších její synů, Kliment Maria Hofbauer, nebo jak se původně jeho otec jmenoval, Dvořák, byl náměstkem Krista Pána sv. Otcem Lvem XIII. prohlášen za blahoslaveného a téhož dne k jeho cti první mše svatá nejd. p. biskupem brněnským Františkem Saleským byla obětována. Krajana takového máme si my Moravané a Rakušané vůbec na výsost vážiti. Vždyť svitil všem světlém svatého života a nyní obzvláště se za nás přimlouvá. Máme-li si ho velice vážiti, potřebí, abychom jeho ctnosti znali a pak jich, chceme-li

se přimluvy jeho hodnými státi, následovali. Pročež podáváme ke dni jeho svátku (15. března) krátký jeho životopis; kdo by pak si chtěl větší životopis jeho přečísti, může-li, ať si jej opatří z »Dědictví sv. Cyrilla a Methoděje« v Brně, nebo kdyby chtěl obsáhlejší, tu doporučujeme P. Bauchingra ve Vídni vydaný.

Kliment Maria Hofbauer narodil se v Tasovicích u Znojma dne 26. prosince 1751 z rodičů sice chudobných, ale velice zbožných. A to mnohem větší má cenu před Bohem, neboť mu rodiče dali poklady dražší než zlato a drahé kamení, totiž pravé křesťanské vychování. Zvláště jeho matka dala si s ním mnoho práce, aby ho vychovala pro Boha; neboť když

mu, sotva sedmiletému chlapci, zemřel otec, ukázala mu ukřižovaného Spasitele a takto k němu pravila: »Hleď, tento ti bude od nynějška otcem, měj se na pozor. chod' po té cestě, která se mu líbí.« Namáhání matčino docházelo po-
žehnání Božího, mládeneček prospíval ve všech ctnostech. Největší oblibu měl v modlitbě. Velice rád se modlival sv. růženec a z lásky k Panně Marii se již v sobotu přísně postíval. Jeho moudrá matka také mu za odměnu poslušnosti, postili se z lásky k Matce Boží, dovolovala a radovala se z toho, když její synáček almužnu chudým uděloval, ano i sama mu rozličné pokrmy dávala, aby jimi chudé děti poděloval. Někdy ušetřil si malý Kliment nějaké peníze a dával je kněží na mši svatou. Hraček a jiných zbytečností nemiloval, čas, který mu z učení zbýval, vynakládal na obcování s Bohem. Když jednou slyšel, že mají jeho soudruzi dlouhou chvíli a všelijakým způsobem si ji zkrátiti chtějí, pravil ke své matce: »Když nic nemají na práci, mají se modliti.« Jak kněží tak i učitelé dávali ho druhým spolužákům jeho za příklad, vynikal nad druhé pobožností, nevinností a poslušností. Záhy budila se v něm též touha státí se knězem, mnoho se za tou příčinou též namodlil a veškerou práci svou na to Bohu obětoval. A všemohoucí Bůh neoslyšel proseb jeho, ač se zdálo, že všechno úsilí jeho bude marné. Neměl ubohý peněz, aby mohl taková studia podniknouti, a proto odebral se do Znojma, aby se vyučil řemeslu pekařskému. U mistra byl u veliké vážnosti pro svou pilnost a svědomitost v práci a u všech byl ve veliké lásce pro svou úslušnost a přívětivost. Zbožnost ovšem byla u něho vždy první ctnost. Když se mu i druzí nezvedení chlapci vysmívali, nic na to nedbal, jeho péčí jedinou bylo, aby se zalíbil Bohu. Když se řemeslu pekařskému vyučil, dostal se za pekaře

do kláštera v Nové Říši, kdež si ho opat tak zamiloval, že ho nechal čtyři třídy latinských škol vystudovati, aby jeho neustálé přání, státí se sluhou Božím, uskutečniti se mohlo. Ale když jeho milovaný dobrodinec, opat kláštera, zemřel, nemohl studovati dále; a jistě, aby si pomoc Boží vyprosil, oddal se životu postevnickému, veda velice svatý život. Žilť Bohu samému, vzdálen docela od lidí, ustavičně se modlil a postil, často celé noci prodlévaje na modlitbách a rozjímání. Když však v Rakousku vésti poutnický život dovoleno nebylo, chopil se zase svého řemesla a odešel do Vídně. Tam došel přízně jisté nábožné a zámožné rodiny a její pomocí mohl studovati dále. Jest to až k neuvěření, s jakou horlivostí se učival. Když nemohl se učití ve dne, držel v jedné ruce světlo a v druhé knihu a tak stoje se učil, aby při tom neusnul.

V tehdejších vyšších školách panoval nevěrecký duch, který se rozlezl z Francie po celé téměř Evropě, učitelé učili všelijaké nepravdě; Klimenta to velice bolelo, že se tím víra ubíjí, mnoho k nebi povzdechů vyslal, ale sám to napravit nemohl. Když však jistý profesor nepravou větu pronesl, povstal Kliment a bez bázně pravil: »Pane profesore, co pravíte, není katolické,« a vzdálil se brzy z Vídně. Aby z pramene nezkaleného vědu pravou poznati mohl, šel do Říma celou cestu pěšky, jediné jsa doprovázen svým věrným přítelem Hyblem. Za příkladem svatých apoštolů, kterým Pán radil, aby nebrali s sebou žádných zásob, nevzal si dvojích šatův a neužil žádného zbytečného pohodlí. Když přišli do Říma, ubytovali se oba v jednom domě a umínili si, že půjdou do toho kostela, odkud uslyší nejdříve zvonití. Hlas zvonu je přivedl do kostela Otců shromáždění nejsvětějšího Vykupitele. Velice se Klimentovi zalíbila jejich zbožnost a horlivost

v modlitbě, když je byl pozoroval. I tázal se jednoho chlapce u dveří chrámových, co by to byli za kněží; chlapec mu odpověděl, že to jsou kněží sv. Alfonsa a že bude také u nich bývat.

Ta odpověď se zdála Klimentovi jako proroctví a jako poselství s nebe. Šel tedy ku představenému kláštera, prosil o poučení, a když se mu dostalo, žádal o přijetí. Byl přijat, ale jeho milý druh do řehole vstoupiti nechtěl. Však sluha Boží modlil se za něho celou noc, a na druhý den v jednom chrámu v Římě sám od sebe pravil, že do shromáždění nejsv. Vykupitele také vstoupí. Z toho viděti moc modlitby. Když vstoupili do kláštera, zaradoval se z toho sám svatý zakladatel Alfons a pravil, že kongregace se zvláště přičiněním sluhu Božího na severu velice rozmůže. V noviciátě (zkušební rok) se ukázalo povolání sluhu Božího teprve v jasném světle. Sloužil všem v horlivosti za vzor. Ani nepotřeboval celého roku na zkoušku. Na sv. Josefa 1785 složil řeholní sliby a odevzdal se na vždycky Pánu Bohu svému. On byl jeho dědictvím a dílem jediným. Jakkoliv nesmírné bylo štěstí jeho, přece teprve za deset dnů se dovršilo, když byl posvěcen na kněžství. Kdo pak porozumí štěstí takovému? To chápe jen, kdo ví, co stav kněžský jest. Jaká byla vroucnost jeho, když poprvé v 34. roce věku svého po tolika starostech, po tolika modlitbách došel svého cíle, když obětoval Beránka Božího, jenž snímá hříchy světa! Když se ve vědách zdokonalil, prosil své představené, aby se mohl odebrati na sever a tam založiti kláštery svého řádu. Když obdržel povolení, šel se svým soudruhem P. Hýblem do Varšavy. Tamější papežský nuncius (vyslanec), Saluzzo, je s radostí přijal a odevzdal jim sešlý kostel sv. Bennona (Zbyňka). aby pracovali v duchovní správě, ujímajíce se obzvláště opuštěných Němců. — P. Kliment také

pracoval tak statečně a zdárně na vinici P'áně při chrámu sv. Bennona po celých téměř 25 let (od roku 1787.—1808.), že se svými soudruhy, které si sám odchoval, každý rok aspoň 100.000 zpovídanců vyslechl, i několikrát za den slovo Boží kázal a i misie svaté vykonával. Však nepečoval jen o dospělé, i mládeže obojího pohlaví se ujímal, zřídil dobré školy, ve kterých se vyučovalo na 350 dětí nemajetných rodičů, postavil sirotčinec, kde ošetřoval 40 dítek, je živil a vyučovati dal, staral se i o jinochy, kteří měli touhu po stavu kněžském, založil pro ně vyšší učení, kde je na kněžský stav připravoval, a vyhledával takové, kteří se Krista odřekli, aby je zase Kristu získal. Chrám sv. Bennona vkusně vyzdobil a všem příjemný přibytěk v něm učinil, tak že býval onen chrám vždycky lidmi nabitý. Často i pohledem mnohého pohnul, aby se u něho vyzpovídal. Přicházivali k němu i lidé z veliké dálky, a když se jich (P. Kliment) tázal, co je k tomu pohnulo, vyznali, že slyšeli takový hlas: »Jdi k P. Klimentovi do Varšavy ke sv. Bennonu se vyzpovídati,« a že neměli už do té chvíle žádného pokoje. Jak sluha Boží se o své staral, viděti z toho, že se neostýchal pro své chudé po hostincích žebrati. Když jednou také hosty u jednoho stola o almužnu prosil, naplil mu jeden do tváře. Ale světec si šlinu utřel a pravil docela klidně opovážlivci: »Toto, pane, patří mně, ale dejte též něco na chudé.« Zastyděl se onen host, stědře ho obdaroval, poznal se a činil pokání.

Prozřetelnost božská sama se též starala o sluhu svého a jeho ústavy. Když se jednou nedostávalo všech věcí potřebných, modlil se vroucně, šel pak do kostela, zaklepal na svatostánek, kdež se skrývá Syn Boží pod způsobou chleba, a pravil: »Páne, pomoz, už je čas.« A hned na to přišel ke bráně kláštera cizinec, který přinesl peněženku plnou

peněz. Ale jeho hlavní úmysl byl rozšířiti kongregaci (shromáždění) nejsv. Vykupitele na sever. Za tou příčinou dlouhé konal cesty do Rakouska a do Švýcar, až se mu podařilo v Jestettenu u Saffhaus r. 1802. zříditi první klášter. Ale za to veliké neštěstí stihlo jeho zamilovanou vinici Páně ve Varšavě; byl tak osočen a tak očerněn od nepřátel všeho dobrého, že jeho činnost docela za nebezpečnou uznána, klášter u sv. Bennona zrušen,

a všichni údové shromáždění byli pod policejní dohlídkou s nasazenými bodáky ze země vyvedeni a do pevnosti Kostřinu (Küstrin) do vězení dáni. Při všem tom neštěstí zachovával sluha Boží klidnou mysl, odevzdával se neustále do vůle Boží a děkoval Bohu, že může pro jeho jméno trpěti. Ve vězení dodával všem soudruhům jako pravý jejich otec mysl, těšil je a zpíval s nimi nábožné písně, že se až tomu okolo jdoucí divili, že

P. Kliment Hofbauer.

mohou tak vesele prozpěvovati a se modliti.

Hle, jak vzácný nám dává příklad sluha Boží ve všelikém neštěstí! Po čtyřměsíční vazbě bylo dovoleno sluhovi Božimu jíti, kamkoli by se mu líbilo. I umínil si jíti do Vídně, kde ho Bůh zrovna apoštolem míti chtěl. Z počátku u veřejnosti zjevně nevystupoval, aby na sebe neobrátil všeobecnou pozornost, pomáhal jen správci italského kostela v duchovní správě a ujímal se též Otců Mechitaristů,

kdež už časně z rána po třetí hodině ranní zpovídal a chudiné chléb rozdával (kterého několik bochníků s sebou i nosíval); když však jeho činnost pochvaly docházela, stal se r. 1813. zpovědníkem klášterních panen Voršilek, a tu teprve začal všechny osvětlovati slovem Božím, povzbuzoval apoštolskými svými řečmi všechny ku pokání a polepšení života, zpovídal neunavně a stal se duchovním vůdcem mnohých a mnohých. Ano, lze i říci, že, co se pro sv. viru dobrého té

doby ve Vídni učinilo, P. Kliment Hofbauer jistě měl na tom největší účastenství.

Když přišel P. Kliment do Vídne, bylo to hanbou přiznávati se ku katolické víře, když však P. Kliment měl umírat, poměry se docela změnily, katolický duch vanul již odevšad. Nejvíce působila na všechny jeho skálopevná víra a neomezená důvěra v prozřetelnost božskou. Neužíval žádných umělých slov, aniž jakých umělých řečnických obrátů, ale kázal prostě, pro každého srozumitelně a s takovým přesvědčením o pravdivosti víry svaté, že jeho kázání každého projímalo. Mnoho protestantů, židův a nevěrců se neunavným působením jeho obrátilo a mnoho jeho příkladem se dalo povzbuditi ke svatému životu. I největší učenci poznávali pravost víry svaté pouhým kázáním a příkladem ctihodného sluhy Páně, a studující rádi se ho přidržovali, jeho napominání si vážili a za svého otce ho měli.

Že mnohý neutonul v bahně nevěreckém a v kalu nemravnosti, měl jen co děkovati ctihodnému P. Klimentovi. Sám císař František I. ho nazýval nejlepším knězem v Rakousku, a mnozí členové císařské rodiny vykonali mnoho dobrých skutků na radu téhož sluhy Páně. Nejvíce se každému zalíbí jeho skálopevná víra. On také říkával, že je naskrz katolíkem, že má ve všem katolický rozum. Také se i častěji vyslovil: »Jsem sice pyšný, jsem marnivý, jsem hříšník, ničemu jsem se nenaučil, ale něco přece z milosti Boží mám: jsem skrz naskrz katolíkem, svou víru bych s nikým nevyměnil.« — ovšem při těch slovech »jsem pyšný, marnivý,« jest třeba uvážiti, že to pravil z pouhé pokory. Svati Boží se mají za veliké hříšníky. On sám byl tak pokorným, že posluhoval svým přátelům, svým studentům, a no i těm nejchudobnějším. Ke svým představeným měl úctu a lásku dětinskou. Psaní od svých představených četl kleče. Důvěru v Boha měl

takovou, že důvěřoval v jeho pomoc, když se i zdála všechna naděje marná. Modlil se s důvěrou neoblohmou, ani dosti málo nepochyboval; říkával také, že modlitba jen tehdy dojde vyslyšení, když se koná s důvěrou neobmezenou. Bůh také zavdy odměnil důvěru jeho, že učinil skrze něho i zázraky. Láskou hořel k Bohu jako seraf. Po Bohu miloval nejvíce Marii Pannu, ji nejraději pozdravoval slovy: Naděje naše, buď zdráva. Každého dne se modlíval svatý růženec, zvláště když měl jíti k nemocnému. Procházeje se městem, pod pláštěm se modlíval růženec. Když prosil Pána Ježíše o nějakou milost, modlíval se: »Pane, neuděliš-li mně toho, musím se obrátiti ku tvé Matce.« Těm, kteří o víru přišli, radíval, aby se každého dne aspoň jedno Zdravas Maria kleče nábožně za dar svaté víry pomodlili. Jediné Zdravas Maria... mělo u něho nesmírnou cenu. Sám si chudobu tak oblíbil, že ničeho neměl, že oděv jeho velice ošumělý, a no i střevíce nezřídka děravé byly, ale chudé velice podporoval penězi, chlebem, šatý, které jim vyprosil, a no i když některý pokrm trochu chutný byl, jemu se nehodil, ale chudobným ho nechal. K nepřátelům byl samá láska, nikdy o nikom špatně nepromluvil. V neštěstí byl tak do vůle Boží odevzdaný, že se z utrpení radoval.

Také byla obyčejná jeho průpověď: »Páne, co chceš, kdy chceš, jak chceš.« Co chtěl od něho Bůh, činil s radostí. Pánu Bohu ničeho neukládal, také ne kdy ho má vyslyšeti — a jemu se nikdy neprotivil. V živobytí svém se velice mnoho postil, že se divili spolubratři a duchovní synové jeho, z čeho je živ, a dožil se věku 69 let! V poslední nemoci byl též nesmírně trpělivý; ač trpěl nesmírně bolestí, nezareptal, ale ustavičně se modlil. Po království nebeském nesmírně toužil a splnění své touhy došel dne 15. března 1820. Za šest neděl po jeho blažené

smrti byla císařským výnosem ze dne 30. dubna kongregace nejsv. Vykupitele do naší říše připuštěna a posavad blahodárně zvláště na misích účinkuje. —

Vizte, jak mocna přímůva sluhy Božího P. Klimenta Hofbaura (Dvořáka)!

Zpracoval Jos. Koudelka.

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

3. Přicházím nyní v odpovědi své na výtku svrchu dotčenou k oddílu třetímu, v němž tohě ukázati chci, jak právomoc a hodnota sv. Petra přešla na papeže římské, a kterak celý starověk křesťanský také v papeži pravého nástupce sv. Petra a proto také vrchní hlavu svou spatřoval, ctil a uznával.

A tu především důležitá jest otázka, kde sv. Petr po smrti Spasitelově působil a kde mučnickou smrtí se světa sešel? O tom vypravuje nám dějepis. Sv. Petr řídil nějaký čas církev v Antiochii, a přišel po několika vykonaných cestách misijních asi kolem 42. roku po narození Páně do Říma. Odtud vzdálil se však zase, aby i v jiných zemích sv. evangelium hlásal; vrátil se do Říma za císaře Nerona, byl zajat a do mamertinského žaláře pod Kapitoliem uvržen, kde dvě léta strávil musil. Po té vyveden jest a na vršku Vatikánském na kříž přibit a takto umčen. V prvním listě svém zřejmě zmiňuje se sv. Petr o bydlišti svém v Římě, konče slovy: »Pozdravuje vás vyvolená církev, která jest v Babyloně.« Řím totiž byl za prvních dob křesťanství tak mravně kleslé město, že je křesťané Babylonem nazývali. Mínil tedy sv. Petr Řím, neboť v pravém Babyloně nikdy nebyl, a pak město to za jeho času již nekvetlo. V Římě jest hrob svatého Petra. Nejstarší Otcové, na př. sv. Irenej († 202), biskup lyonský, sv. Cyprián, biskup z Karthaga v Africe, a před ním Tertullián, oba v první polovici třetího století, a nesčetná svědectví let pozdějších dokazují pravdu tuto. Proto nazývali

všeobecně stolicí biskupskou v Římě »stolicí sv. Petra« a papeže následníkem jeho. Na památku založení biskupské stolice v Římě samým sv. Petrem slaví církev zvláštní svátek dne 18. ledna, totiž »Slavnost nastolení sv. Petra v Římě.« Někteří protestanté sice odvážili se dějepisnou tuto pravdu popírat, ale octli se tím v rozporu s celou křesťanskou starobylostí a dokázali jen plamennou svou zášť k církvi katolické. Sami soudní a spravedliví dějepisci protestantští poráželi souvěrce své v tomto bludu, dokazující pravdivost tvrzení katolického, že svatý Petr v Římě byl, tam stolec biskupský založil a tam také život svůj dokončil. Tak praví na př. sám slavný Hugo Grotius: »Že Petr v Římě byl, nemůže žádný pravý křesťan popírat.« A francouzský učený kazatel protestantský Barnagex píše: »Chceme-li toto popírat, pak zhroutíme celou budovu historické pravdivosti.«

Když tedy svatý Petr v Římě byl, z Říma církev Páně jako nejvyšší hlava řídil, jako biskup římský zemřel, dá se z toho souditi, že této stolici římské také právomoc svoji a vznešenou důstojnost odkázal. Toto mínění potvrzuje se také se všech stran. Neboť svatou povinností bylo nejen sv. Petra, nýbrž i všech apoštolů k tomu hleděti, aby po smrti Petrově všichni věřící věděli, koho za hlavu svou pokládati mají; a dějepis nám praví, že všichni jednohlasně a svorně po smrti Petrově v biskupu římském hlavu křesťanstva uznávali a ctíli. Uvaž ve příčině té následující: Žádný biskup

v církvi, ani antiochenský, ač stolec tento také sv. Petrem založen byl, nevydával se po Petrově smrti za hlavu křesťanstva; jen jediný, a sice biskup římský, byl toho pevného přesvědčení, že on po sv. Petrovi hodnost i moc jeho zdědil. Po celých skoro 19 století, co trvá církev naše, nebylo papeže, jenž by o tomto svém právu dost málo byl pochyboval; ba čím některý papež dokonalejší byl a světlejší život vedl, tím úsilovněji hleděl úřad vrchní hlavy ku spáse církve vykonávati a jemu všude platnosti získati. Ještě žil svatý apoštol Jan, miláček Páně, v Efesu, když v Korintě vypuklo mezi křesťany nedorozumění; kam obrátili se Korintští o dobrozdání, kde hledali rozsudiho? Nikoliv u sv. Jana, ač byl apoštolem, nýbrž v Římě u papeže Klementa, a tento také rozhodl a rozkazy dal v listě svém Korintským zasláném.

V druhém století nařídil papež Viktor asiatským biskupům, aby slavili Velikou noc stejně s církví římskou, a hrozil jim, kdyby neuposlechli, vyobcováním z církve. Papež Štěpán († 257) zakázal biskupům africkým a maloasijským kacíře při jejich návratu znova křtiti, byli-li již, byť i od kacířů, pokřtěni. Biskup lyonský, svatý Irenej, uznává přednost církve římské a nazývá ji »přednostou spolku lásky.« A tento biskup byl přece učeníkem sv. Jana, apoštola. Sv. Polykarp, biskup smyrnenský, obrátil se na papeže Aniceta r. 162. ve příčině slavení Veliké noci. A papež tento rozhodl. Sv. Irenej píše v knize své proti kacířům: »S touto římskou církví musí celá církev držeti, t. j. všichni věřící na všech místech, a sice pro její obzvláštní přednost. Ona jest největší, nejstarší, všem známá, dvěma nejslavnějšími apoštoly, Petrem a Pavlem, založená a spořádaná církev, která nepřetržitou řadu následníků má.« Tertullián, kněz africký, jenž se delší čas v Římě zdržoval († 240), velebí církev římskou

nejen jako hlavní, nýbrž dokazuje i, že papež za »nejvyššího kněze, za biskupa všech biskupů pokládán byl.« Sv. Cyprián (zemřel smrtí mučnickou r. 258.) obrací se na papeže proti bludařům, žádá od něho, aby bludařského biskupa arlesského ve Francii sesadil, předkládá mu usnesení církve africké stran padlých a učí: »Na Petrovi jest celá církev, k vůli jednotě založena; tento apoštol jest původ a střed celé církve; svou hodnost přenesl na církev římskou, proto jest stolec římský stolcem Petrovým, církev římská první a nejvznešenější, s biskupem jejím musí všichni biskupové v jednotě a účastenství býti.« Může-li býti jasnějšího důkazu pro tvrzení naše? Svatý tento mučovník ale dovodí dále, že i sami kacíři pravdu tuto uznávali, stěžuje si totiž na kacíře, že »odvažují se jíti až k stolici Petrově a k nejvzácnější církvi, na níž jednotu kněžství se zakládá, a nepováží, že to Římané jsou, jichž víra cenou apoštola věhlasná jest, k nimž bludařství přistupu míti nemůže.«

Ba i pohanský císař Aurelián uznával tuto přednost papežovu; neboť když Pavel Samosatský upadl do bludu, poručil, že palác biskupský v Antiochii oněm vydán býti má, kterým to italští biskupové a biskup římský přisoudí. Tehdejší papež Dionysius († 269) rozhodl proti Pavlovi a zatratil jeho bludy.

Takých příkladů bych mohl uvésti více, ale přestanu na těchto. O něčem však přece se ještě zmíniti musím.

Nejkrásněji ukázala se všeobecná úcta k papeži a uznání jeho vrchnopastýřské pravomoci, když po třistaletém pronásledování lepší časy církvi nastaly, a když biskupové celé církve v sněm sejití se mohli, což se poprvé stalo za

vlády císaře Konstantina v městě Nicei r. 325. Zde shromáždilo se 318 biskupů, po většině východních, a všichni projevovali velikou úctu biskupu římskému, papeži, ač přítomen nebyl, a sice tím, že zástupce jeho za předsedu sněmu tohoto církevního uznali. Na sněmu efesském r. 431. po Kristu mohl přede všemi shro-

mážděnými biskupy a za souhlasu jejich mluviti zástupce papežův v tento smysl: »Nikdo nepochybuje, ba všem stoletím je to známo, že Petr, kníže apoštolův a jejich hlava, sloup víry, základ církve katol. od Pána našeho Ježíše Krista klíče vlády obdržel... že tento

(Petr) až na tyto časy a na vždy žije a soudí v nástupci svém, jehož řádným následníkem a zástupcem jest náš sv. Otec, biskup Coelestin.« — Rovněž nazývá sněm chalcedonský, slavený r. 451. po Kristu, na němž 520 biskupů církve východní a západní účast mělo, papeže »svou hlavou, jemuž jako údové pod-

řízení jsou a že jemu usnešení jejich schvalovati přísluší.« Ano, má-li co ve světě jednohlasné svědectví dějin a křesťanské starobylosti, tedy jest to důstojnost a moc apoštolské Stolice, vrchnopastýřská právomoc papeže římského. Vzbouřili-li se ve stoletích pozdějších bludaři proti této Bohem udělené moci, učili-li proti víře katolické, že papež

není hlavou křesťanstva, tu dokazují jen, že učení jejich jest zcela nové, církvi původní neznámé, tedy nekatolické a nepravé.

Z toho, co jsem ti zde, milý čtenáři, uvedl, poznáš také snadno, že běžné u nepřátel papežství výrazy: »panovačnost papežů,« »přechmaty římského biskupa,« »jeho pýcha,« jedná-li se o vykonávání jeho vrchního úřadu pastýřského nad celou církví, že tyto výrazy ničím nejsou, než hanebnou pohanou a pomluvou. Papežové musí chopiti se správy církve, musí všemi prostředky k tomu hleděti, aby úřad, jenž Spasitelem na ně vznesen byl, také svědomitě zastávali, byť i sami co nejvíce od světa zlého zakoušeti musili. Právě se také, že za prvních dob církve biskupové říší přednost svou tak na jevo nedávali, že zřídka kdy zasahovali do záležitostí celé církve. Viděli jsme z uvedených příkladů, že i tehdy, kde nutno bylo, papežové zakročovali a že také hlas jejich v církvi rozhodoval; při tom však nesmíme zapomenouti, že v oněch dobách horlivost křesťanská na výši stála jak u biskupů tak u věřících, že všichni si své svaté viry nanejvýš vážili, že vše raději obětovali, ba i život nasadili, než by svou viru zapřeli. Nesmíme zapomínati, že tehdy proto i mimořádné dary Ducha sv. křesťany posilovaly, že mučnictvím přecháštěm láska ku Kristu vždy více byla rozněcována, a že tehdy vskutku nebylo potřeby, aby papež příliš často jako vrchní pastýř zasahoval, poroučel, káral a soudil. Konečně byly to časy kruté, časy pronásledování, kdy papež sám nevěděl, kam hlavu svou bezpečně skrýti, a proto

spokojiti se musil pásti stáde u sebe shromážděné. Jinak se věc měla, když církvi volnost a svoboda dána jest, když vítězně vyšla z katakomb na povrch zemský, tu ovšem musil papež hleděti k tomu, aby svým vlivem a mocí všude působil na údy církve, a údové tito prahnuli po vlivu tomto, neboť s ním spojeno bylo požehnání Boží. Chtíti však, aby jednání i život papežů pronásledovaných za dob poroby církve sloužil za vzor papežům pozdějším, od něhož nelze se uchýliti, bylo by právě, jako králi nějakému vyčítati, že jakmile říše jeho pokoje a míru nabyla a světovou se stala, hleděl dle moci své královské celou říši ke vlastnímu jejím prospěchu řídit i spravovati. Kdo smí mu vyčítati panovačnost anebo bezprávi? Kdo smí žádati, aby v době míru právě tak jednal jako předchůdcové jeho v dobách krutých bojů, kteří malý národ spravovali a od vítězství k vítězství vedli? Kdo by tak soudil, dával by na jevo omezenost rozumu, ba hloupost. Právě tak se to má s těmi, kdož najednou papežům vyčítají, že práva a moci své užívají, jak jim Bohem svěřeno a poručeno bylo. Ovšem nepřátelé papežství jsou i nepřátelé církve, a jelikož vidí v papeži oporu a základ jednoty církevní, v jednotě pak její moc a nerozbornost, proto ovšem snaží se všemi prostředky papežství zničiti. Toho se však nikdo bohdá nedožije; papežství jest z ustanovení Božího, za takové jej celá církev od nejprvnějších dob uznávala, Boží ruka drží je a chrání, a proto lze sice papežství pokoriti, sevřiti pouty, týrati, ale zničiti nikoliv. Spasitel hří nad úřadem, jež sám založil.

(Příště dále.)

Řím za Nerona.

Historické obrazy od J. I. Kraszewského. Přeložil P. Š. Senický. (Č. d.)

III.

Julius Flavius Kajovi Makrovi dobrého zdraví.

čera dostal jsem tvůj list, Kajе milý, ale se smutkem poznávám, že jsem ti položení své špatně asi vymaloval, když to, co by v tobě soustrast buditi mělo, skoro závist zrodilo. Při Joviši! ¹⁾ Kajе, hned bych svůj život za tvůj vyměnil!

Píšeš, že jsi otočen barbary, a věř mi, že též od těch mnohému možno se naučiti, čím pohrdati nenáleží; více jest asi v Gallii než v Římě nyníjším moudrosti.

Už sama zajímavost obyčejů, povahy a života cizích národů, kteří jsou přírodě blíže než my, musí pro tebe pňvab míti. Ale zprotivila se ti pustina, jako mně vřava a hluk toho zástupu, který je horší než ti barbari a z polovice též z nich se skládá. Římané ani poctivě žítí, ani umíratí důstojně dnes neumějí. Vyptávej se též jda po ulici na mimojdoucí: ukážou ti v nich Egyptany, Židy, Parthy, ²⁾ Řeky, Germány, obyvatele Syrie a Arménie, tu příselce od jezera Meotského, ³⁾ onde z Britannie, přizpůsobivší se, zdomácnělé a mezi nimi leda hrstku vyhublých a bledých Latinců. Tážeš se, jsou-li aspoň zvyky římské? Ne, spíše řecké, nebo jiné cizozemské, jakož řečti a cizí jsou i bohové, oděv, potrava, stoly i domy naše.

Přece však Řím mival odvahu, mužnost, mravnost, ale těch pozbyl.

Kdybys čítal, jest možná Římanů v Římě nejméně, zástupu přibylců nejvíce.

¹⁾ Jupiter nebo Joviš slul první bůh římský.

²⁾ Parthové byli národ usedlý v nyníjší Persii.

³⁾ Maeotis slulo moře Azovské na jihu Ruska.

Ponoukáš a vyzýváš mne, nemoha legií opustiti a přijiti k nám, abych tě nadále spravoval, co se tu děje s námi a se mnou.

Až přilíš ochotným najdeš mě k žádosti své, ježto při mém lenošení i listy tyto jsou pro mne nemalou kratochvíli.

Avšak smutny jsou ty naše dnešní události a stále děsnější. Víte zajisté o vyhnanství Rubellia Plauta, po matce z rodiny Juliovy ¹⁾ pocházejícího, za to pouze, že veřejné mínění, vážic si u něho velké ctnosti a starodávné čistoty mravů, vyhláškovo ho za domnělého nástupce Neronova.

Rubellius se ženou Antistií žili uzamknuti a tise, ale lid ctil je velmi; rozkázáno jin odebrati se do Asie. Smutnější ještě je záležitost se závěti Domitia Italba, porušenou z lakotnosti od takých lidí, jako jest vnuk Asinia Polliona ²⁾ Marcellus.

Líčím ti, kam jsme se dostali, jak hluboce jsme klesli. . . Souzení byvše podle zákona Korneliova, vyloučení byli ze stavu senátorského. . .

Marcella památka dědova před hanbou zachránila. Tu vidíš bezuzdnost těch, kteří mají býti jiným příkladem; což divného potom, že Pedania Sekunda v jeho domě otrok vlastní, — buď že se nemohl dočkatí slíbeného propuštění, buď že jakési pletky milostné v něm nenávisť a touhu po pomstě probudily, — zabil. Věc stala se s rozmyslem, a podle zákona ostatní otroci Sekundovi spolu s vrahem, o jehož činu nemohli nevěděti, musili podstoupiti též trest jak on.

Lid se vzbouřil proti ukrutnému zá-

¹⁾ totiž z rodu Kaja Julia Caesara, od něhož Nero i čtyři jeho předchůdcové odvozovali původ svůj.

²⁾ Asinius Pollio byl znamenitý řečník a vážený přítel císaře Oktaviána Augusta.

konu; již se mělo povolití, ač příklad ten měl by příliš zlé následky; caesar stál na potrestání, ale cestu, kudy vedli provinilé, musili obstarati žoldnéři.

Otroci i lid reptá, cítí v sobě sílu jakousi, o níž třeba uvažovati.

Což mám více říci? Básníkovi Neronovi vysmál se veršem praetor¹⁾ Antistius... Úslužný donášec hned žaluje, Kossucianus²⁾ ho vydá, soudí ho. Caesar dává si vzhled opravdu laskavého. Jiný ponuknutý tímto příkladem obviňuje Vejenta³⁾ pro Kodiceilly. Knihy se páli, spisovatelé se vypovídají...

O smrti Burrhově jistě k vám zprávy došly... všichni ho želí, šeptají o jedu, věští zle i Senekovi, který předvídaje nebezpečí rád by se vymknul laskavosti chovance svého.

Očekáváme brzkou svadbu Poppaeou, která proti Oktavii všech prostředkův užívá, jen aby nalezla nějaký zdanlivý důvod k rozvodu jejimu s Neronem. Kdož jsou bližší dvorní, vypravují, že skládajíc se na povšechnou slabost žen vůči hudebníkům, podpíchla lletistu alexandryjčika Eucézruja, aby nešťastnou ženu narkla z milkování se s ním. Poppea, jak se snadno dá předvídati, zvítězí. Ale lid římský, jinak v pravdě lehkomyšlný a zkažený, tuto pyšnou chlipnici vystáti nemůže; ale Oktavii cti jako čistou ratolesti rodu Augustova. Kdykoliv objeví se Oktavia, potlesk, kvítí, pozdravy ji doprovázejí, kdežto nejednu sochu krásné Poppae srazila ruka neznámá. To zvětšuje nepřátelství její proti ženě caesarově, po jejímž postavení touží.

¹⁾ Prétor slul vysoký úředník jak vojenský tak občanský. Jmenovitě bylo za císaře Augusta ustanoveno 16 prétorův občanských v Římě (dříve bylo jich postupně 1, 6, 8) a podřízeno jim nejvyšší soudnictví.

²⁾ Neronův povýševec a zeť Neronova milce Tigellina.

³⁾ Fabricius Vejento napsal pod jménem Kodiceilly hanlivý spis na knože a senátory římské.

Neronova náklonnost k ní zdá se, že stále vzrůstá. Akté odstrčena, jiní milcové přišli v zapomenutí; jediný cirkus na Vatikáně¹⁾ válčí s ní o lásku srdce caesarova. Lid připuštěný díval se na dostihy, vida ho tak vášnivě pádícího k cíli, jakoby tam ne delfiny a vejce.²⁾ ale štěstí říše nalezl... hned se usmívá, hned tleská. Dvořané pak do nebes jeho dovednost a nadání vynášejí.

Abyste míra bláznovství se naplnila, milý Kaje, zjevilo se tu i nové potajmu šířené náboženství, o kterém nevím, co bych ti psal, tak se o něm rozchází pověst. Přinesli je sem Židé; ale povídají, že i mezi Římany se pomalu šíří, nacházejíc dosti náchylných ke svému přijetí.

Divy se vypravují o jeho nových obřadech, jež se v jeskyních odbývají; o účtě, kterou vyznavači jeho vzdávají oslu na kříž přibitému,³⁾ o jejich hostinách, schůzích a obětech. To všechno jsou veřejné hlasy, pod nimiž se tají jakási sekta nakažlivá, která zajisté nezakládá se na obvyklých kejklech ani na prostopášnosti, ale na neznámých nám pravdách, opravdu-li tak četných, jak povídají, si získává přívrženců. Na takové nevěrce, pro které bohové už dávno přestali býti nedotknutelnými, musí přijíti něco jiného a nového, ne to, co už jednou a všelijak bylo zavrženo a vysmáno. Ne

¹⁾ Pahorek vatikánský ležel tehdy vně města Říma, které se rozkládalo na sedmi pahorcích po levém břehu Tiberu. Kaligula už dal na Vatikáně na místě, kde stojí nyní chrám sv. Petra a palác vatikánský, vystavěti cirkus, jenž slul však církevním Neronovým.

²⁾ Uprostřed cirkus stála podélná zeď, "spina" zvaná, okolo níž zápasníci obíhali neb objížděli, na jednom konci této spiny postaven sloup se sedmi kovovými delfiny (jméno ryby mořské), na druhém podobný se sedmi vejci; odstraněním vždy jednoho delfina a jednoho vejce znamenal se počet obědů.

³⁾ Takové a horší ještě báčorky šířily se o prvních křesťanech.

Isis ani Mithra ¹⁾ tajemně převlečení v jinou podobu, ale nové světlo . . .

Podivíš se snad mému úsudku a proč nové víry ani nehaním, ani se jí nelekám jako druzí; ale Chrysip naučil mě nesouditi o tom, čeho neznám a spíše dobrého než zlého se domýšleti.

Jsem, přiznávám se ti, toho pevného přesvědčení, že čehosi nového je světu potřebí, aby se očistil a lepší, nový život začal. Prázdnota toho, co jest, příliš jest nápadna i citelna.

Zdaliž ona vira tajemná, jež se ukrývá kdesi v arenariích, ²⁾ jak povídají, pod zemí, v nočních temnotách, přinese nám ono toužebné dobro, nevím, ale míním s Chrysippem, že bohové, dopustivše zlobě do krajnosti dojiti, musí teď lidstvo od záhuby zachrániti.

Tohoto přesvědčení jest i Sabina, která často říká, že nové zřídlo pravdy musí vytrysknouti žíznivým, když v hrle vyschne a nápoje se dovolávají bude člověk. Nevyjadřují-li se s ošklivostí o nové sektě, Chrysippovi a jí jsem tím povinen; ostatně v Římě jest všude na posměch a u všeobecném opovržení. Ba připisují vlivu křesťanů dokonce ono vzbouření nevolníkův a lidu při soudě nad vrahy Pedania Sekunda.

Ostatně čeho zkažený Řím se obává, čeho nenávidí, už z toho důvodu je mu to protivným, zatím však špatným to býti nemůže.

Tu máš tedy jakýsi pojem veřejných záležitostí i našeho zaneprázdnění; nám konečně život tise a dosti jednotvárně plyne. V domě Sabiny setkávám se

s vážnými lidmi, s nimiž v hovoru večery ubíhají. Otáčí se Sabina ráda takovými, kdož s ní jsou stejné mysli; u ní jsem poznal Fenia Rufa, Torquata Silána, ¹⁾ u ní znamenitého a snad za nynějších dnů cti nejhodnějšího, nezlomné statečnosti muže, Thraseu; u ní vidívám stále řídceji v městě se ukazujícího Seneku, i Pisona. Oni všichni tak, jako já a ona, uzavírají se dnešninu ruchu. V tomto klidném zákoutí, mezitím co Řím sílí, mezitím co křik a vřava hostin caesarových z Palatinu tisíci ohni planoucího dolétá k našemu sluchu v tichu nočním, my uvnitř jejího domu pod kryptoportykem ²⁾ nebo v zahradě vážně rozmlouváme o osudech říši, národův a o nestálosti věcí lidských. Musíš věděti, že vedle starého domu Maecenatova na Palatině vysoká věž se povznáší, náležící k paláci Neronovu, vidíme ji z kysy Sabinina. V jedné z těch nocí, o nichž jsem se zminil, seděli jsme pohroužení v rozhovor, když tu osvětlil se její vrchol. Vystoupil Nero ověnčen a přestrojen za Apollina s harfou v ruce . . . a obkliččen dvořany zpíval . . . Jeho hlas nedolétal k uším našim, ale postavu jsme viděli všichni a oněměli jsme zachváceni byvše smutkem a hrůzou. . . Jsou-liž to zábavy císaře hodné? . . . Dole vřava a zmatek, nahoře nesmyslná komedie.

Přes zdánlivou veselost Římu a stále hostiny, jejichž marnotratnosti a přepychu představu podati tobě nedovedu, hluboký smutek ztravuje tuto společnost. Už sama touha po neobyčejných zábavách, na něž celý svět se musí skládati daněmi krve a zlata, hlásá prázdnotu v srdcích i my-

¹⁾ Isis byla bohyně od Egyptanů původně ctěná, představitelkyně přírody, úcta její přenesena i do Říma, kde jí ctily hlavně ženy. — Mithra slul bůh slunce a ohně, ctěný původně od Peršanů, později mnoho i v Římě.

²⁾ Arenária sluly u Říma lomy, odkud brali Římané stávro pro své domy, byly to většinou vybrané podzemní sluje a chodby, kamž křesťané se uchýlili se svou bohoslužbou.

¹⁾ Fenius Rufus oblíben byl u lidu pro svou nezištnost, učiněn tehdy od Neronu vojenským praetorem; — Torquatus Silanus, senátor vznešeného rodu, po předcích z rodiny císaře Augusta.

²⁾ Kryptoporticus byla se všech stran krytá chodba, jež vedla od domu podél zahrady květinové, xystus zvané. Pro svůj chládek skýtal kryptoporticus milého pobytu.

slich, nedající se ničím vyplniti. Dnes padá v cirku tisíce zvířat a sta lidí, ještě krev nevsákla v arénu¹⁾ a už zase nových zábav, pošelilství a divadel dovolává a domáhá se lid římský.

Jest mu potřebí té krve, těch mrtvol, třeba mu chleba darmo rozdávaného, bezplatné koupele a holiče, dáreků od zámožných, jež rozdávají se u dveří boháčů, třebaš včera teprve povznesených, ponižující almužny, aby byl syt a seděl tiše, sic jinak bude se bouřiti.

Pracovati neumí a nechce populus romanus;²⁾ ve válce všímá si toliko kořisti a podívané při vítězoslavných průvodech, brzy bude potřebí legie sbíratí ze samých námezdníků, neboť v Římě dobrovolníci se k nim hlásiti nebudou, rytíře tíží ba i prsten na ruce, natož

¹⁾ Aréna, nejnižší a nejvnitřnější prostor okrouhlého, nekrytého divadla (— amfiteatru), vlastní jeviště, obyčejně pískem (jenž latinsky sluje „arena“) posypané.

²⁾ „Populus romanus“ — národ římský, jak obyčejně se psávalo v úředních titulech.

pak zbraň! Kam se poděla starodávná zmužilost Římanův a jejich bojovnost? Ano, v oplzlé rozplizla se rozpustilostí a v nečinnosti zpráchnivěla.

Takové jest, nedím moje, ale naše mínění o tom, nač musíme hleděti. Kdykoliv přiblížím se k tomu světu, nechť a hořkost si odnáším. Sabina sedí doma zamknutá, poněvadž poctivé ženě dnes nemožno se ukázati na ulici, nejenom proto, aby se na nestydaté kousky, jež se na nich veřejně provádějí, dívali nemusela, leč aby sama neupadla v jistojisté nebezpečí. Dostačí býti krásnou a padnouti do oka jednomu z milců Neronových, aby nebyla ani ve vlastním domě bezpečnou. Ctnost jest jim více nežli nepřitelem, jest výčitkou pro jejich nestydatost a bezpráví.

Nikdy také jsem Sabině nedomlouval, aby se veřejně ukazovala, leč neunikli jsme toho, co viděti stálo v jejím i v mém předurčení.

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Syrie. Pohřeb šeika Drůsů. Nedávno měl P. Kersanté z T. J. příležitost poznati obřady při pohřbu šeika. Šeik umřel slepě oddán osudu. »Amr Allah — Bůh to chce!« bylo jeho řeči. Po celou dobu nemoce nevzal ani jediného léku, neboť prý jen ten, jenž ji poslal, může ji vyléčiti, nechce-li však, pak musím umříti. Umíraje vzýval Hamsea, proroka Drůsů. Drůsové vůbec vzdávají božskou počtu kalifu Hakemu, jenž žil v Kairu na sklonku desátého století; nebyl prý to ani člověk, nýbrž duchová bytost, v níž se Bůh lidem zjevil. Prorokem pak Hakema byl Hamse, rodem Peršan. Vira v božství Hakema a v prorockou hodnost Hamsea jest nevyhnutelnou

podmínkou ku spasení. Umírající obrátil se obličejem k Egyptu, odkud přišel Hakem, aneb k Číně, kdež prorok a všichni svatí odpočívají.

Když šeik umřel, odešli přítomní, aby příbuzní mohli vše k pohřbu přivítati. Zřídí se poblíž obydlí zvláštní stán, v němž se mrtvola vystaví, naproti němu jiný stán pro hosti.

Brzy dostaví se množství žen, jež zpěvem vlastnosti, opravdové a vymyšlené ctnosti zemřelého po deset až dvanáct hodin vychvalují; zpěv přerušují pláčem a vzlykáním. Mezitím byli vysláni rychlí poslové, aby příbuzným a přátelům oznámili smutnou zvěst. Nejbližší příbuzní šeika z Nedžranu přišli první.

Když se něčím občerstvili, zavedli je k mrtvole, kdež začalo nařikání. Načež zdvihli čtyři muži rakev, přišel kněz a zazpíval nějakou svatou píseň, pak následoval po deset minut průvod mezi stány, načež rakev postavena na své místo a příbuzní vyslovili nejstaršimu synovi šeika svou soustrasť, následovala pak obvyklá odpověď: na to odebrali se hosté do připraveného stánu. Netrvalo dlouho, přibyli noví hosté a vše se tímže způsobem opakovalo, nárek, průvod a soustrasť. Není potřeby poznamenati, že o pravém smutku nebylo ani řeči; neboť i při průvodu mluvil jeden s druhým o všem možném. Ženy Drůsů se průvodů nesúčastňují, nýbrž zpívají, pláčou a nařikají ve svém stánu. Za to však krácejí za muži Beduinky a křesťanky, jedna předzpěvuje a nese v ruce meč, ostatní pak odpovídají ve sboru.

Když se pak během odpoledne všichni příbuzní sešli, seřadí se průvod a pohybuje se k hrobu, jenž obyčejně nebývá vzdálen od stánu. U hrobu se všichni postaví tváří k Číně. V přední řadě stojí adšavidi (kněží), za nimi pak šeikové a lidé; po delším prošení předstoupí jeden z adšavidů a začne nějakou modlitbu, načež mu sbor kněží ostatních odpovídá; mezitím se pobožný lid skoro hlasitě baví. Modlitba netrvá dlouho a končí pětkrát opakovaným Allah akbar — Bůh jest veliký. Mrtvola nebožtíka, zamotaná

v plátno, spustí se bez rakve do hrobu a pokryje se kamením. Pak se čte závěť zesnulého, načež každý lopatou trochu hlíny do hrobu hodí. Pak následuje hostina, kterouž nedávají příbuzní zemřelého, poněvadž mají veliký smutek, nýbrž ostatní vesničané, kteříž nejkrásnější beránky k tomu účelu zabíjejí. Hostina se připraví napřed pro muže, pak teprve pro ženy.

Jelikož nemohou všichni příbuzní a přátelé v čas k slavnosti se dostaviti, odbývá se osmý den Esbua, t. j. oktáva; dle mínění Drůsů přijde duše zemřelého právě osmý den do Číny. Při této slavnosti děje se vše jako při první. Při celé slavnosti pohřební neslyšeti ani slova útěchy, nemluví se o duši, o věčné blaženosti a p.; neboť Drůsové o tom ničeho nevědí. Duše šeikova dle jejich názoru odešla a přijde opět na jiném místě na svět. Když pak přijde Hakem k soudu, obdrží Drůsové nejvýnosnější místa, jeden se stane vezírem, jiný generálem, třetí sudím atd. Musí sice i potom ještě člověk umřítí, avšak jen za 125 let, a smrt bude jen krátkým spánkem; do pekla přijdou všichni křesťané, židé a mohamedáni; spočívá pak peklo v tom, že jeho obyvatelé se stanou otroky Drůsů. Takové a podobné nauky jsou tak zakořeněny, že není možno je podvrátiti; budeme asi dlouho pracovati, než národ onen pro křesťanství získáme.

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Sv. Pavla. Minnesota v Americe.

Ku povzbuzení četných čtenářů „Školy B. S. P.“ a k utvrzení důvěry v nejvyšší jméno Ježíš, Maria, Josef, plním já nižepsaný slib Pánu Bohu učiněný a veřejně děkuji mu za všeku mi poskytnutou pomoc po dobu devíti let,

jakéž mi mnohokrát v mnohých potřebách jak těla, tak duše přehojně uděliti ráci. Byl jsem nejednou tak těžkými nesnázemi a úzkostmi sevřen a obklíčen, že jsem nevěděl, jak dostojím těžkým povinnostem svým. Když pak bylo nejhůře, utíkal jsem se se vši důvěrou k nejsv. Srdci

Ježíše Krista, jehož nehodným ctitelem jsem, a zároveň k neposkvrněné Matce jeho a k sv. Josefu, pomocníkovi ve všech potřebách; a hle, na jejich přimluvu odvráceno bylo po třikráte nebezpečí životu mému hrozící, kolikráte zachráněny díky z nebezpečné nemoci a mnoho jiných pomoci v obchodních záležitostech. Protož vybízím všechny, kdož jakoukoliv strastí stížení jsou, by se k těmto nej-světějším Srdcím Pána Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa s důvěrou utíkali, že jistě vyslyšení budou. A proto s velikým díkem volám: »Přesvaté Srdce Ježíšovo, Marie Panny a sv. Josefa, nevyvážitelný pramení všech milostí, za nestihlá dobrodiní zasvěcují vám všechny síly duše i těla.«

Jan Jos. N.

— Již nescíslněkráté byli jsme já a manželka moje beze zvláštních zásluh účastni velikých milostí božského Srdce Páně a neposkvrněného Srdce Marie Panny, kterouž zvláště vzýváme denně jako Matku dobré rady, ustavičné pomoci a útěchy. Rovněž mnohokráté spomoženo bylo nám v rozličných duchovních i jiných potřebách ku přimluvě pěstouna Páně sv. Josefa, sv. Anny, sv. Antonína Pád., sv. Jana Nep., sv. Františka Seraf. a sv. Andělů Strážných, jejichž vroucími ctiteli jsme. Avšak nikdy ještě, ač (kromě z jiných) i z jisté hrozné tísně, která před několika lety ohrožovala rodinné blaho naše i budoucnost dětí našich, jsme byli milostí Boží po úsilovných modlitbách našich i milých přátel vytrženi, nepřišlo nám na mysl, abychom veřejně díky vzdali božskému Srdci Páně, až teprve asi před čtyřmi týdny stalo se, že nějaká nálehavá potřeba se vyskytla, a my nevěděli sobě ani rady ani pomoci. Tu zajisté z vnuknutí sv. anděla strážného utekli jsme se k božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Marie Panny s prosbou o pomoc a slibem, že při pobožnosti bratrstva Panny Marie usta-

vičné pomoci a ve »Škole B. S. P.« veřejně vzdáme díky, bude-li nám spo-moženo. A hle! Co se zdálo býti zcela nemožným, stalo se hned den na to, načež jsme neprodleně prvou část slibu splnili, ale s provedením druhé části slibu otáleli jsme, až přikvačilo na nás neštěstí jiného a hroznějšího druhu, kterého však, jak pevně doufáme, milostí božského Srdce Páně i neposkvrněného Srdce Rodičky Boží také, a to jistě (v příčině doby však podle nejsv. vůle Prozřetelnosti božské) zbaveni budeme. Vykonávající tedy nyní druhou část slibu svého, vzdáváme v nejhlubší pokoře upřínné díky tisícere božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Marie Panny a prosíme božské Srdce Páně za nejmilostivější odpuštění našeho ohmeškání. Končíme vroucím přáním: Všudy, budiž milováno nejsv. Srdce Ježíšovo a neposkvrněné Srdce Rodičky Boží!

Jistý učitel se svojí manželkou.

Z Buda-Pešti. Opovažuji se uveřejniti a ctěné přátelstvo »Školy B. S. P.« uvědomiti, jak jsem sám na sobě zkusil, že svátost pokání a nejsvětější Svátost oltářní prospívá nejen duši, ale i v tělesných záležitostech. Díky vroucí buďtež Spasiteli našemu, že nám tyto dvě oblažující svátosti ustanovil a zanechal. *F. Z.*

Z Luhačovic. Dle učiněného slibu vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, neposkvr. Srdci Panny Marie a sv. Josefu za vyslyšení prosby v jisté záležitosti a za uzdravení z nebezpečné nemoci a poručím se i na dále do ochrany těchto nejsv. Srdcí. *A. T.*

— Jistá rodina děkuje božskému Srdci Páně a přecísť Panně, jakož i sv. Josefu za uzdravení dcery.

Z B... od Bílova. Vyslovuji tisícere díky nejsv. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení prosby po vykonané devítidenní pobožnosti.

Ž. G., terciátka.

Z jižní Moravy. Byv ve velké nouzi s celou rodinou, nemaje práce ani peněz a povzbuzen byv mnohými díkůvzdáními ve »Škole B. S. P.,« konali jsme dvakrát devítidenní pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu a neposkvrněnému Srdci Marie Panny a k sv. Josefu s tím úmyslem, bude-li nám pomoheno z bídý té, že to uveřejníme v časopise tomto. Byli jsme vskutku vyslyšeni a potřebné práce máme díky Bohu až dosud. Proto plníme slib svůj a voláme z hloubi srdce svého: Chváleno a velebeno budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie s prosbou, by nás i budoucně ve svou mocnou ochranu vzaly. J. K.

Od Olomouce. Poděkování zasílám od hrobů sv. patronů vlasti, kdež prodlévám na zotavení, jsa přítel »Školy B. S. P.« a mnoholetý pracovník její občasný »od sv. Kopečka« — přemilostné Matce Boží, sv. patronům slovanským, zvláště svatě Barboře za vysvobození z těžké nemoci. Se žalmistou Páně volám: Milosrdenství Hospodinova neustanu na věky oslavovati. F. H.

Od Vys. Mýta. Nejsv. Srdci Páně, blahosl. Marii Panně a pěstounu svatému Josefu za nesčíslné mně prokázané milosti, zvláště však za vysvobození z mnoha nebezpečných nemocí buďtež nejvroucenější díky. A. K.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Biskup terstský a koparský Glavina odstoupil, svěřiv řízení diecése gen. vikáři Sursovi, jenž považuje se za příznivce slovanského obyvatelstva. Příčinou odstoupení biskupova jest spor s terstským obecním zastupitelstvem, kteréž odvážilo se z národnostní nevraživosti vyplynuvší hrozby, že zastaví všechny kostelní dotace, nezastaví-li konsistoř v kostele Panny Marie Pomocné slovinská kázání.

Francie. Veliký rozruch ve všech kruzích Francie způsobilo vyjádření pěti kardinálů francouzských, týkající se neblahých poměrů, jaké zavládly tam mezi církví a státem. Obsah jeho jest asi tento: Především prohlašují kardinálové, že církev není proti státní formě Francie, od dvanácti však let provádí republika politiku, která katolickému náboženství přímo odporuje, která zařízení, osoby, zájmy církve krutě pronásleduje. Proto jest povinností katolíků konec učiniti politickým třenicím, na stanovisko ústavy se postaviti a obrany svého náboženství se zřetele nepouštěti. Církev se nechce

stavěti mezi vládu a občany, vláda však také se nesmí stavěti mezi věřící a církev. Zákon vojenský a školní jest k církvi nespravedlivý, mohou tedy katolíci býti donuceni, aby ho trpěli; aby ho však schválili a proti němu nebojovali, k tomu donuceni býti nemohou. V konkordátu musejí katolíci ctíti dané slovo, nabytá práva, podmínku mravního vývoje, způsobu stoleté shody, která mezi oběmi mocnostmi musí býti; konečně také uznání, jež moc světská vzdává civilizační úloze církve mezi člověčenstvem. Co se týká podpory státu církvi davané, tu říci dlužno, že před sto lety obdržel od církve statky, jež mnohem větší obnos vynášejí, než činí rozpočet kultu. Na zrušení konkordátu katolíci nemyslí; jsou toho přesvědčeni, že stát dané slovo dodrží; ostatně kdyby mělo dojiti k nejhoršímu, tu prý od papeže očekávají, že bude jednati dle slov sv. Anselma: »Nic není na zemi Bohu milejší než svoboda církve jeho.« Zákon, pokud nejsou proti svědomí, budou katolíci, jako dosud, ctíti; světských vrch-

ností budou poslušni, při tom však nedopustí, aby vrchnost ta dopouštěla se přehmatů na poli církevním, jež jí nepatří. Že stát odhalí církvi školu, chtějí katolíci hojnými nadacemi církvi zakládání a udržování škol umožniti. Ku konci vyslovují kardinálové politování, že musili takto vystoupiti. Proti manifestu tomuto, jehož pisatelem jmenně se pařížský kardinál Richard, daly se do boje všechny listy republikánské se svorností u nich velmi řídkou, vítanou nacházejíce zase příležitost k naléhání na oddělení církve od státu. Na druhé straně však obdrželo zase projádření to souhlas skoro všech kníží církevních. Kromě toho namáhají se někteří duchovní z řádů nakloniti katolíky republie. Událost týkající se listu zasláního sv. Otcem kardinálu pařížskému Richardovi, jest dle věrohodných zpráv vymyšlenou. Listu takového nikdy nestávalo. Účelem smyšlenky té bylo zajisté vzbuditi odpor proti manifestu vzpomenutému, neboť se tvrdilo, že list sv. Otce byl povahy mnohem smířlivější, tak že prohlášení kardinálův odporoval, a proto také byl potlačen.

Německo. Převahou protestantské Prusko překvapilo svět katolický i nekatolický novou osnovou zákona školského, jež obsahuje též zásadu o konfesionelní škole a její zákonodárné vypracování. Osnovu tuto předložil sněmovně pruské ministr kultu hr. Zedlitz. Abychom aspoň hlavní body uvedli, znamenáváme: »Z pravidla dostávají se má dítěti vyučování učitelem stejného s dítětem vyznání náboženského. Žádné dítě nemá zůstatí zásadně bez vyučování náboženství. Na konfesionelně zřízených školách smějí zaměstnání býti jen učitelé dotčené konfese. Vyučování náboženství řídí dotčené společnosti náboženské.«

Liberální časopisy soptí hněvem proti předloze, snažíce se poslance proti ní poštvaťi. Zcela klidně odpovídá jim však ministr kultu: »Máme boj proti sociálnímu zlu, a tu potřebujeme protileku: křesťanské školy. Škola bude jen tehdy náboženská, bude-li konfesionelní. Musíme odchovati si novou generaci a nové učitelstvo, proto bude potřebí dozoru církve na učitelské ústavy.« A Caprivi pravil zcela otevřeně na adresu Bismarkoveč: »My chceme mír s církví, my boje kulturního nepotřebujeme.« Není pochyby, že by předloha naléhavé potřebě doby odpovídající nebyla přijata. Tak děje se v Prusku, které u nás v mnohých věcech nad potřebu a neblaze bývá napodobeno. Jest otázka, povšimnou-li si příslušné kruhy se stejnou bedlivostí také v této příčině příkladu pruského.

Anglie. Kardinál Manning zaslal dle zprávy londýnského časopisu »Star« v sobotu před svou smrtí důvěrného sobě duchovního se zapečetěným listem k sv. Oci. V listu jednalo se o volbě jeho nástupce. Tyž časopis má za to, že umírající kardinál doporučil svatému Oci za svého nástupce generálního vikáře Dra. Gilberta, jehož uznal za nejvhodnějšího.

Norsko. Zprávy apoštolského prefekta norského msgra. J. B. Fallize o stavu katolické církve v této zemi jsou dosti příznivé. V posledních pěti letech rozmnoženy stanice misijní o tři nové a usadily se řeholní sestry opět na jiných sedmi místech, zabývající se vyučováním mládeže a ošetřováním nemocných. Celé Norsko má asi 1000 katolíků mezi 5 miliony protestantů. Jedině v Hammerfestu, nejsevernějším městě světa s 3000 obyv., přijato roku minulého 50 protestantů do lůna církve katolické. Chrámů katolické bývají protestanty četně navštěvovány.

V březnu modleme se o ranní a večerní pobožnost v rodinách.

Rozhlédneme-li se po tom širém světě a pozorujeme-li rozličné poměry mezi národy, mezi jednotlivými stavy, pozorujeme-li všeliké hnutí: tu jakási bázeň prochvívá námi, bázeň před budoucností. Jako černé mraky věští blízskou bouři, která hrozí zničit všecku úrodu na poli: tak nynější smutné a rozervané poměry, zvláště zmáhající se nevěra, nemravnost a surovost s nezdárnými svými bratry liberalismem a socialismem, hrozí bouří velikou, která otřese základy veškerého lidstva. Toť ďábelské dílo svobodných zednářů, ovoce jejich jedovaté již dozrává. Povrhnuce vírou v jediného Boha, podkopali všelikou úctu k zástupcům Božím, hlavně čelí proti nejvyšší hlavě církve, římskému papeži, tím zároveň ničili zbožnost, tupili etnost, chválili hříchy a nepravosti a nakazili již jedovatým učením svým města i dědiny, všecky stavy od nejvznešenějších až do nejnižších. Kde tu hledati pomoci? Kterak lze uchrániti se této nákazy? Kterak lze odvrátiti strašlivou bouři, neb aspoň aby nezničila všecko? Modlili jsme se o pravou úctu k Bohu, aby posvětilo se jméno Boží, prosili jsme také o úctu k zástupcům Božím, jmenovitě k církvi svaté a její představeným. Kde nalezneme ještě vydatný prostředek ku zahojení hlubokých ran, jimiž lidstvo trpí? Zachraňme rodinu! Rodina jest základem společnosti lidské. Nemá-li tato otřesena býti, musí míti pevný základ v rodinách. Základem pak rodin jest vespolečná láska, vyrůstající z pevné víry a pravé zbožnosti.

Manželé ať žijí spolu pokojně a křesťansky. Buďtež k sobě službovní, věrní a ústupní. Chraňte se jeden druhému něco učinit, čehož ten aneb onen si nepřejí. Buďte poslušni napomenutí sv. Pavla, řkoucího: »Muži, milujte manželky své, jako i Kristus miloval církev.« — »Ženy, mužům svým poddány buďte, jako Pánu; neboť muž jest hlava ženy, jako Kristus jest hlava církve.« (Efes. 5.) Neopouštějte jeden druhého ve starostech a souženích, ale setrvejte věrně spolu až do smrti. Hleďte však obzvláště zbožnosti křesťanské; v ní jediné naleznete sílu, trpělivost, spokojenost. Krásný obraz křesťanského manželstva líčí nám spisovatel Tertullián. Práví: »Jaké to spojení dvě věřících jedné naděje, jednoho zákona, jedné služby! Oba jsou bratr a sestra, oba spoludělníci; tu není roztržky ani podle těla ani podle duše: oni jsou opravdu dva v jednom těle. Oni spolu se modlí, spolu se postí, jeden poučuje, vzbuzuje a podporuje druhého. Spolu krácejí do chrámu, spolu přistupují ke stolu Páně; v utrpení a ve strastech stejnou sebe posilují útechou. Žádný se ničím neukrývá před druhým, žádný se druhého nestrání, žádný nebývá obtížným druhému; manželka smí bez bázně a podezření nemocným a chudým ku pomoci přispívati; nepřekáží se jí ve službách Božích, neukracuje se její hostivost, její nábožné cvičení se nekazí. Tu není tajného ukrývání, když se jeden nebo druhý svatým křížem žehná; tu není ostýchavého blahořečení a něměho žehnání. Oni spolu chválu Boží prozpěvují a běží jak o závod, kdo by z nich nejlépe Hospodina velebil. An Kristus takové vidí a slyší, těší se z nich, uděluje jim svého požehnání; kde jeho chrám, tam jest i On, a kde On jest, tam utíká všeliké zlo.« Především potřebí jest, aby v rodinách konala se každodenní pobožnost, ranní a večerní modlitba, a sice, pokud možno, společně.

«Potřebí jest vždycky se modliti a neustávati,» dí Pán Ježíš. A svatý Pavel praví: «O nic nebudte pečliví, ale ve všeliké modlitbě a prosbě s díků činěním žádosti vaše přednášeny buďtež Bohu.» A svatý Jeroným udává pořádek Eustochii a píše jí: «Ačkoliv člověk vždy povinen jest modliti se, musí býti přece některé hodiny k modlitbě určeny, kdy člověk všeho zaměstnání se uprázdňuje jedině s Bohem obcuje. Modlitba předchází oběd a následuj po jídle; tím štítem se ozbroj dříve, nežli na veřejnosti se ukážeš, a vrátíc se neuspokojuj se, dokud se nepomodlíš, aniž tělu odpočinku dopřávej, leč bys dříve duši svou tou stravou opatřila.»

Neopomíjejte ranní a večerní pobožnosti, máte k ní příčin dosti, abyste Boha prosili a jemu děkovali. K tomu napomíná Duch sv. ústy moudrého Siracha: «Moudrý srdce své oddá ku bdění na úsvitě k Pánu a před obličejem Nejvyššího modliti se bude. Otevře ústa svá na modlitbě a za hříchů se modliti bude.» Podobně konejte i večerní modlitbu a prostě s učeníky: «Pane, zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se již nachýlil.» Kdo každý den počíná s modlitbou a s modlitbou jej končí, žije život v Bohu. Budou-li rodiny zbožné, duchem právě křesťanským nadšené, blaze bude národům, pak neodvrátí-li se bouře dočista, aspoň se zmírní a zavládne zase ctnost, spravedlnost, láska k Bohu a bližnímu. Na Vás, apoštolé modlitby, jest, abyste modlitbu a zbožnost v rodinách zachovali nebo znova vzbudili. Poněvadž nestačí síly Vaše, prostě Pána ve jménu Ježíše Krista, a dá Vám. Božské Srdce Páně, zachovej rodiny zbožné, zbloudilé naprav, vlašné pak naplň horlivostí novou!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den. ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

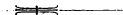
Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za všechny rodiny, aby vrátily se ku pravé zbožnosti a vážily si modlitby, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methodě. orodujte za nás!

Úmysl v dubnu: Úcta k chudým Kristovým.

Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.

Jako beránek na zabítky ve dený neotevřeL úst svých a zslálostí jeho
velkou všichni vysvobození jsme.

Při jarní setbě.

Bože, jenžto trávu šatíš,
jenž květ polní odíváš,
jenž den bleskem slunce zlatíš,
hvězdami noc posíváš;

jenžto na své živné dlani
břeješ každý živočich,
hody strojíš v pusté pláni,
jako v tůních podmořských:

Vztáhni ruku přelaskavou
na prst potem svaženou,
odplat práci namahavou
chleba hojnou odměnou;

žehnej símě v půdu padlé
stonásobnou úrodou,
oživ síly bojem zvadlé
s nepřátelskou přírodou.

Vyslyš prosbu, již jsi, Pane,
modlit se nás učil sám,
dnes nám vzdech ten na rtech plane:
„Vezdejší chléb uděl nám!“

P. Š. Senický.

Apoštolát modlitby.

I.

Veliké věru dobrodiní jest širo-
šíré moře, jímž všemohoucí
Stvořitel našich pět země-
dílův obklopil; stále vystupují
z něho páry do výšin, spojují se v oblaka,
mračna, putují přes hory a doly, přes
města i vesnice, a vydávají úrodný déšť,
jenž osvěžuje všeliké stvoření pozemské.
Onomu nesmírnému oceánu podobají se
v této příčině všechna menší moře, jezera,
veletoky, řeky, potoky, potůčky; zahřáty

jsouce paprsky slunečními, vydychují
páry, jež nám milá obloha nebeská zase
vrací jako rosu, jako déšť.

Tento úkaz přírodní názorňuje nám
jednu velmi důležitou pravdu naší svaté
víry. Viz, laskavý členáři! Srdce nej-
laskavějšího Spasitele našeho jest plno
milosti, plno pravdy, plno lásky, plno
požehnání, jež celý svět oblažuje. Toho
požehnání zasloužil nám Pán Ježíš ne-
toliko svými zázračnými činy, netoliko
svým utrpením, svou smrtí, nýbrž též

svou modlitbou; a až dosud na každém oltáři, kde se slouží mše sv., v každém svatostánku, v němž božský Spasitel pod způsoby chleba přebývá, vycházejí ze Srdce Páně vroucí modlitby, vstupují k nebesům, a s nebes sestupuje k nám milost a požehnání, právě jako tam z moře vznášejí se k obloze páry a vrací se na zemi úrodný déšť, živná rosa.

Příkladu Páně následují všichni svatí a světice Boží v nebesích; už dobojovali zde na světě, dobojovali šťastně, už je zdobí koruna spravedlnosti; avšak svou modlitbou, svým orodováním za nás dosud bojující potírají stále nepřátele Boží, nepřátele našeho spasení. Už v písmě sv. Starého Zákona máme krásný doklad této pravdy.

V letech 166.—160. před narozením Páně vyznamenal se v národě israelském slovutný Judas Makabejský, jenž mnohými statečnými boji shodil s milého národa svého přetěžké jho ukrutného krále syrského Antiocha. Před jedním takovým bojem napomínal svých, aby se nebáli nepřátel, ale aby doufali, že jim od Všemohoucího dáno bude vítězství; vypravoval jim také vidění, kteréhož mu Bůh dopřál. Bylo pak to vidění takové: »Ukázal se mu Oniáš, kterýž býval nejvyšším knězem, muž dobrý a dobrotivý, stydlivý vzhledem, počestný v mravech a krásomluvný, a kterýž od dětinství ve ctnostech byl vycvičen, ten se mu ukázal, an se rukama pozdvihnutýma modlil za veškeren lid židovský. Potom se mu ukázal i jiný muž, věkem a slávou předivný, a oděvem veliké krásy oblečený. A promluviv Oniáš řekl: Tentot jest milovník bratří a lidu israelského; tenť jest, kterýž se mnoho modlí za lid a za všechno město svaté, Jeremiáš, prorok Boží. Jeremiáš pak vztáhl pravici a dal Judovi meč zlatý, řka: Vezmi meč svatý, dar od Boha, jímž porazíš protivníky lidu mého israelského.« (II. Makab. 15.)

Že pak přimluva zbožného, zvěčnělého Oniáše, jakož i už dávno, dávno zemřelého sv. Jeremiáše nebyla marna, dokázalo slavné vítězství, jehož Judas nad nepřátely dobyl. Jestliže pak už ve Starém Zákoně mocno bylo orodování zbožných duší na věčnosti, ó jak vroucně orodují za nás v Novém Zákoně svatí nebeštané! Vždyť vidí a vědí, kterak i Král jejich, Kristus, stále za nás oroduje u Otce nebeského.

Příkladu Páně následují i všichni věrní křesťané zde na zemi. Do kterého srdce svítí pravá láska k Bohu i k bližnímu, z toho proniká k nebesům vroucí modlitba přimluvy. Takové srdce křesťanské volá po příkladě božského Srdce Páně: »Pojďte ke mně všichni, kdož pracujete a jste obtíženi; já vás občerstvím rosou a deštěm své modlitby!« Takovým srdcem jest především srdce každého kněze, když slouží mši sv., když se modlí breviář, hodinky kněžské; obojí tato služba děje se ve jménu všeho křesťanstva, ku blahu všeho křesťanstva. Vedle světských kněží byli a jsou takovými stálými, láskyplnými orododovnýmiky tisíce tisíců řeholníků a řeholnic, kteří ve dne v noci Boha chválí a prosí svými modlitbami, svolávající s nebe přehojné požehnání do tohoto slzavého údolí. Buď však na stokrát Bohu toho žel, že zejména na konci minulého století povstali lidé, kteří nerozumějící této převýborné, spasitelné modlitbě přimluvné, vrhli se na kláštery a velmi mnohé zničili, zrušili, proměnili v kasárny, skladiště, továrny. Tím zbaveny jsou kraje křesťanské přemnohých orodovnicků a orodovnic; tím zbaveny jsou mnohého požehnání.

Ježto však na modlitbě tak nezbytně blaho lidstva závisí, jako na dešti a vláze úrodnost země, proto nám nahradil božský Spasitel zrušené kláštery apoštolským modlitby. Ano, božský Spasitel vnukl své drahé choti, církvi svaté, aby zřídila

veliký spolek orodovníkův a orodovnic, aby zřídila apoštolát modlitby. Tu již ne tisíce, jako v těch zrušených klášterích, ale miliony zbožných duší poji se takorča v jedno srdce, v Srdce Kristovo, a vydechují společný, mocný dech lásky, vysílají mocnou přimluvu k nebesům, svolávají s nebe pomoc a požehnání.

Kolébku tohoto apoštolátu modlitby jest diecése puiská ve Francii; tam zbožní kněží a laikové založili před čtyřiceti lety spolek, jehož údové mají společně s nejsv. Srdcem Pána Ježíše ve všelikých potřebách církve sv. Boha za pomoc vyzývati. Spolku tomu Bůh žehnal; za krátký čas přistoupilo tisíce věřících; biskup puiský ho potvrdil, jakož i sv. Otec blahé paměti, Pius IX., listem z Gaëty, daným dne 19. srpna 1849, kdež projevuje radost nad zdárným působením tohoto apoštolátu a k další horlivosti věřících napomíná. Dne 26. února 1861 udělil týž svatý Otec apoštolátu mnohé plnomocné i neplnomocné odpustky, a dne 8. dubna téhož

roku spojil jej s arcibratrstvem božského Srdce Ježíšova, čímž všeliké odpustky a milosti tohoto arcibratrstva propůjčeny též apoštolátu modlitby.

Rychle, velmi rychle rozšířil se apoštolát modlitby z Francie po ostatních zemích evropských, ba i po druhých dílech světa. I v naší milé vlasti jest bohudiky mnoho členův apoštolátu modlitby, a jejich nejmilejším časopisem jest zajisté tato milá „Škola Božského Srdce Páně.“ Zde míváš, laskavý čtenáři, vždy na posledním listě udáno, na jaký úmysl všeobecný máš se v každém měsíci modlití a své dobré skutky obětovati; zde míváš na zvláštním listě udány úmysly na každý den v měsíci. Kež jsi věrným apoštolem, kež se věrně modlíš, pracuješ a trpíš na úmysl apoštolátu modlitby; kež pobádáš svého bližního, aby i on členem tohoto apoštolátu se stal!

K obuzení pravé horlivosti apoštolů modlitby budou věnovány řádky následující.

(Příště dále.)

Ze života a spisů blahosl. Markéty Marie Alacoque.

(Část další.)

Paměti Chrysostoma Alacoque.

I. Marie Markéta Alacoque,¹⁾ dcera nebožtíka pana Klauda Alacoque, soudce v Terreau, la Roche, Corcheval, Pressy a nebožky paní Filiberty, rozené Lamynové, narodila se v Lauthecourt²⁾ farnosti Verosvres v hrabství Charollais, 22. července 1647 na den svaté Maří Magdaleny a pokřtěna byla v chrámu Páně ve Verosvres diecése auturské, 25. téhož měsíce a roku. Za kmotra byl pan Antonin Alacoque, farář v řečeném místě Verosvres; za kmotru paní Markéta ze Saint-Amour (ze Svaté-Lásky), manželka pana Klauda z Fautrières, pána vesničky Corcheval. Řečený pan Alacoque zemřel v roce 1655., Markéta Marie tedy zůstala pod poručnictvím řečené paní Lamyn, své matky, ve stáří 8 let se svými 4 bratry; mladší z nich ji naváděl kdysi v masopustě, aby se také přestrojila s ostatními děvčaty, ale ona

¹⁾ To jest buďto ze zapomětlivosti nebo z úcty k nejsv. Panně, že pan Alacoque dává napřed jméno Marie. Tentýž ve svém svědectví r. 1715. nazývá ji Markéta Marie. Markéta jest její křestní jméno; Marie jest jméno, které obdržela při biřmování. Obě jména byla jí ponechána v klášteře.

²⁾ Místo narození naší blahoslavené není úplně jisto; někteří tvrdí, že se narodila v Lauthecourt, jiní, že v Terreau. Při životopise blahoslavené, který psaly její současnice z kláštera, se více o tomto sporu pojednává.

to tak rozhodně odmítla, že všechněm zašla chuť přestrojovati se do rozličných masek, protože vsichni z jejích moudrých slov poznali, jak by byl Bůh tím uražen.¹⁾

II. A jak již v tom věku pěstovala modlitbu rozjímavou, aniž by se byla co o Bohu jediném učila, činila pak to tak horlivě, že se odřikala nápoje i pokrmu, jen aby mohla si uvolnit dvě hodiny ráno a dvě hodiny na večer, používajíc výborně toho času neopominula to učiniti, k čemu ji vybízela matka nebo její bratři, s podivuhodnou pilností a skromností; duchovní svá cvičení vykonávala přede dnem a v noci, protože jinak nemohla činiti, aby ji neviděl někdo z domácích, který by to ihned donesl její matce; ta chtějíc ji vše překaziti, spala s ní,²⁾ tak že blahoslavená se mrtvila skrytě hlavně velkou pokorou, kterou jevila na rozkazy matčiny a svých bratrů. A protože se příliš mnoho mrtvila, bděla a postila tři dny v týdnu, oblékajíc se při tom do roucha kajicného, které si sama udělala ze železného řetízku, protože si dále nedopřála dobrého pokrmu, který dostala, nýbrž darovala to chudým a nepožívala silnějších pokrmů, ačkoliv byla slabého těla, byla postižena velkou holestí v boku, o čemž by se nebyl nikdo dověděl, kdyby jedenkrát v nestřeženém okamžiku jí nebyl vyklouzl vzdech z úst: „Můj Bože, jaká to bolest v boku!“

III. Její matka chtějíc věděti, od které doby má tu bolest v boku, chápala se té věci velice přisně, že blahoslavená více by nebyla dala svou bolest znáti, kdyby se nebyla objevila oteklina; pokud to bylo možno, snažela blahoslavená vše bez nářku, s čímž se matka spokojila. Ale Bůh, který chtěl, aby ustavičně byla nějakým křížkem navštívena, dopustil, že ošklivé vředy pokrývaly ustavičně její nohy, neustále mokvajice, tak že ona omlouvajíc se tím, že matku příliš obtěžuje, má-li s ní spáti, prosila ji, aby jí určila zvláštní pokojík s postelí. Proti tomu se vzpouzela láska mateřská, načež blahoslavená, vymyslivši si dobrou výmluvu, řekla matce, že kdyby se v posteli dotekla jejích vředů, mohla by jí mdlobu způsobiti. A následkem této chytré výmluvy mohla snadno o samotě pokračovati ve svých modlitbách a mrtveních, čímž se její bolesti ještě zhoršily; tu musila matka vzdor její touze po utrpení ji prositi, aby přijala lék; když však s ní o tom mluvila, odpověděla blahoslavená obejmuvši svou matičku: „Věz, drahá matko, že Bůh,

¹⁾ O této věci nejsou slova p. Alacoque úplně jasna. On zde splel dva rozdílné příběhy; jeden, když mu bylo 7 let, Markétě 5, jak chtěl, aby si vyměnili šaty, což ona odmítla; tak on též vypravuje ve svém svědectví ř. 1715.; druhý, když byla větši, dopustila se toho poklesku, který potom tolik oplakávala, že se totiž přestrojila s jinými ještě dívkami. Při svém vypravování chce laskavý bratr svou sestru ospravedlniti; také to působilo, že při těchto pamětech nebyl přísahou vázán, aby mluvil pravdu jako v biskupském processu. Ale ta svěťice sama na sebe žaluje, a to tak, že nemožno o skutku tom pochybovati.

²⁾ Nic není tak jednoduché a uspokojivé jako pravda. Jako zde pan Alacoque vypravuje totéž, co sama blah. Markéta praví ve svých pamětech, ovšem ve věku dospělejším psaných. Rodina Alacoque byla tehdy ještě dosti malá. Po smrti pana Alacoque, soudce v Terreau, když Markéta, její matka a babička (z matčiny strany) se odstěhovaly z Terreau, byl tu již hezký počet osob: paní vdova Alacoque, matka, její dcera Benedikta Alacoque, provdaná za Toussaint de la Roche, a pak druhá dcera Kateřina. Proč musili, aby byli poněkud volněji, dáti udělati malou podkrovní světničku ze dřeva a polepenou obrázky dle tehdejšího vkusu: tato světnička se nazývá podnes v celé krajině „světnička blahoslavené“; byla pak tato světnička v prostřed podkrovní. Lidé, kteří u rodiny pole vzdělávali, odpočívali pod touto světničkou. Proto mohli sledovati všechny pohyby této mladé kajicnice, pozorovati její dlouhá bdění, slyšeti, jak se bíděla a pak žalovati to matce. Proto si ji vzala matka k sobě a spala s ní. — Jak jest ctihodná ta světnička! A jak mohl by zapomenouti ji též navštívit ten, kdo byl ve Verosvres.

kteřý na mne tu trochu nemoci poslal, mne uzdraví bez lidských léků a předvidaje ten špatný život, který bych snad byla vedla, proto mne tak těžce zkoušel, což jsem ani tak nepozorovala jako vy, kteří soudíte podle zevnějšku; ale i kdybych to snesla, jsem přece ještě příliš citlivá, tak že svou bolest vždy dávám znáti.« Toto vše, což ona tak pěkně své matce vylíčila se srdcem vždy skroušeným, nezabránilo matce, aby nepovolala lékaře, který uznal, že její nemoc, pocházející z množství zkažené krve, potřebuje na jaře důkladného léčení.

Tentýž lékař odešel nenařídív nic jiného než ustavičné čišťení a pouštění žilou, což však nemělo žádný výsledek. Když několik měsíců uplynulo, a nemoc byla vždy v tomtéž stavu, chtěla matka její prohlédnouti její neduh, ona však jí pravila objímajíc ji: »Viz, milá matko, jak slabá jest pomoc lidská, já jsem činila vše, co jsi mi poručila, ale pamatuješ snad také, co jsem ti řekla: že Pán, který na mne poslal tak skrovnou nemoc, vida, že z toho (z tohoto trestu) nedovedu těžiti, uzdraví mne dříve než měsíc uplyne, aby mne tak trestal za mé urážky jemu učiněné:!) a starost, kterou ti působí tak malý neduh, a slzy, které tvá láska mateřská prolila, způsobily, že jsem spojila své slabé modlitby s tvými, aby z jeho milosrdenství se mi dostalo uzdravení, kteréž mi nepřinese žádný jiný užitek, než že tě upokojí.« A vskutku, podivno! Sotva devět dní uplynulo, které ona předpověděla, vředy na nohou úplně se zahojily, tak že nebylo vůbec památky po nějakém neduhu; taktéž bolest v boku úplně zmizela. A zavolavši matku do své světničky, ukázala se jí úplně uzdravena; potom obě poklekly před Ukřižovaným, velebily Boha a děkovaly mu za jeho milosrdenství. Když povstaly, pravila jí matka: »Milé dítě, až ti Bůh popřeje toho zdraví, kterého jsem ti dávno přála, a jež zajisté on chce, abys použila k tomu, abys mne mohla podporovati v mém stáří, tu tě prosím ve jménu jeho, popřej mi té radosti.« Načež ona odpověděla: »Buď bez starosti. Doufám, že mi Bůh popřeje dosti síly, abych ti co nejlépe sloužiti mohla.« A vskutku po ta tři léta, která ještě žila na tomto světě, neviděla na své dceři nejmenší známku nemoci, ačkoli čím dále tím více se mrtvila, protože jí v tom nyní od matky nebylo bráněno.

Její uzdravení pohnulo matku k tomu, aby ji poslala k Urbanistkám svaté Kláry²⁾ v Charolles, kdež se naučila blahoslavená dokonale čísti a psáti, a kdež si zjedнала lásku celého kláštera, zvláště pak těch, které jí vyučovaly; proto byla všemožnými sliby vybízena, aby v klášteře zůstala, tak že musili pro ni do kláštera dvakráte přijeti.

IV. Když se z kláštera vrátila, chtěla její matka, aby se vdala ještě před její smrtí, ale chtěla jí v tom nechati úplnou vůli; proto také i při výběru látek na šaty jí nechala vůli a myslila, že si vybere nejvzácnější podle módy; ona však naproti tomu ve své pokoře a skromnosti si vybrala ty nejobyčejnější. Také odmítla více dobrých nabídnutí ke sňatku, která jí byla činěna, poděkovala se velice zdvořile za tu česť, která se jí tím stala; pomluvena však za to nebyla; naopak

¹⁾ Musíme to rozuměti ve smyslu blahoslavené; jí bylo utrpení v nemoci radostí; vždyť se tak pěkně mohla cvičiti v trpělivosti; uzdravení jí bylo trestem, a proto se o uzdravení modlila jen k vůli matce, aby ji upokojila (což dále sama praví).

²⁾ Klárisky, ženský řád františkánský, také řád chudých sester zvaný, měl od sv. Kláry († 1253) přísná pravidla; tato byla r. 1264. od papeže Urbana IV. zmírněna, a ty, které dle této zmírněné řehole žily, nazývaly se Urbanistky.

všichni chválili všude její dobré vlastnosti a ctnosti. Ona byla vždy v ústraní, vzdalující se společnosti a shromáždění zvláště těch, ve kterých byl Bůh všemožně urážen; velice často stalo se, že, přišli-li ji hledati, hned předstírala churavost. Přišel-li k ní někdo na návštěvu, tu hned obrátila řeč na Boha a spásu; chtěl-li předmět rozmluvy zaměnit, tu mu nevěnovala žádné pozornosti, tak že velice často bylo jejím odpověďem těžko rozuměti, někdy dokonce ani neodpověděla. Její láska k bližnímu byla tak veliká, že netoliko vše omlouvala, ale uměla také vše tak obrátiti, že buďto pomluvačům ústa zamkla pomocí křesťanské mravovědy, nebo odešla. A její bratr, o něco starší,¹⁾ tvrdí, že nikdy ji neviděl lháti, přísahati při své víře, klnouti, nadávati, pomlouvati neb odmlouvati někomu. Naopak svým jemným chováním a svou dobrotivostí zjednala si úctu všech sousedů, neodpírajíc ani bohatému ani chudému v ničem, mohla-li mu posloužiti k dobru ať tělesnému, ať duševnímu. Její skutky lásky k ubohým chudým byly všeobecně známy; neboť ona chudé netoliko krmila a živila, ale i vyučovala jedny ve čtení, jiné katechismu, připravujíc tak samu sebe o dobu zábavy. Milovala velice pokoj a mír, zvláště v rodině, tak že svým jemným chováním vše si přizpůsobila, jedny (a to většinu) poučujíc, jiné opět těšíc, a to vše s takovou láskou, že ji nikdo nemohl odolati; a přece nebyla na nikoho přísnější než na sebe. Ona při všem svém ctnostném životě chtěla vše skryti před očima tohoto světa, tak že z některých prostředkův opatrnosti, které rodiče její viděli, pochopili jen některou část; jako při jejich skutcích lásky, pokory, trpělivosti, dobrotivosti, podrobení se a odevzdání do vůle Boží, které již nemohla ukrýti před zraky lidskými. Ona tak dobře dovedla času svého užívati, že její duchovní cvičení jí nikdy nepřekážela ve vykonávání jejich povinností. Taktéž nenáviděla nečinnost (jest ve zvyku říkati, že čas, který jsme ztratili ve společnosti nebo neužitečnými rozmluvami, musíme oželeti), avšak hle, ona společnosti mívěla, pokud bylo možno, leč když poslušnost nebo slušnost ji k tomu zavazovaly. A tu když ztratila den, použila noci a zbavovala se spánku. Protože si v tom vůbec nelibovala příliš chváliti, musila často ve společnosti mlčeti nebo zdvořile se stranou držeti.

Její matka²⁾ a dva starší bratři zemřeli, tak že starost o celou rodinu připadla mladšímu připomenutému již bratru, který znaje již dlouho její náklonnost k životu klášternímu, viděl se nucena vyplatiti její věno, které v řadu bylo značnější nežli v kongregaci; myslil pak, že nyní hned bude chtíti do kláštera vstoupiti, ježto se na tomto světě zajímala o svou matku, která ji nyní zemřela. Ona však poznala zádumčivost svého bratra, a soudíc dobře, že pochází z toho, ježto on není v stavu ihned ji vyplniti touhu, kterou měla pro klášterní život, nemluvila s ním již o tom. Naopak ona se zdála tak býti zaujata pro domácnost, že by ji musil mocí od toho odtrhnouti. On dobře věděl, že její vstup do řady nemůže dlouho odkládati bez potlačení veliké náklonnosti, kterou pro klášter měla; ježto

¹⁾ Pisatel těchto pamětí.

²⁾ Památník boдрého pana Chrysostoma chybuje, připomínaje smrt paní matky před vstupem Markéty Marie do kláštera. Ona sama praví ve svém životopise, že v okamžiku, kdy úplně se odloučila od světa, byla jako beze smyslu, jak pro přátelství jí projevované, tak pro zármutek příbuzných, zvláště pak matky. Zdá se, že Chrysostom se na více nepamatuje, než na svůj odpor proti povolání sestřinu, ale on udává za hlavní příčinu tu svou nesnázi. Ty všechny vzpomínky, ovšem málo příjemné, jsou takofka výkladem této stránky stísněné, těžkopádné a nesprávné, na které však my ničeho měniti nechceme.

mu to leželo na srdci, použil příležitosti při jedné zbožné pouti, když ho prosila, aby směla s ním jíti; vida, že její skromnost jí nedá mluvit, pravil: »Vím, milá sestro, že již dlouho toužíš státi se jeptíškou, a přece po smrti nebožky matky naší jsi o tom téměř ani slova nepromluvila. Buď však přesvědčena, že se chápu každé příležitosti, abych ti učinil po vůli. Říkám ti to proto, že nemáš svou touhu potlačovati.« — »Jest pravda, milý bratře, že od užívání rozumu jsem po tom počala toužiti a že ta žádost rostla s věkem; neboť mi Bůh ve svém neskonalém milosrdenství hojně zvláštních milostí udělil, aby ve mně živil tu mocnou touhu, kterou mi vnuknul k tomu účelu, abych se mu docela a úplně oddala. Jinak ohledy by mne nebyly zdržely od vstupu do kláštera, kdyby mně Ježíš Kristus nedal poznati, že jest mu nejmilejší úplně se obětování mé vůle Jeho vůli, která jest, abych tak doposud zůstala, jak jsem. Proto není potřeba již tu velikou touhu mírňiti.« — »To bylo až doposud, milá sestro,« pravil jí její bratr, »protože svazky, které tě se světem spojovaly, jsou zrušeny smrtí naší matky, a protože jsouc svou vlastní paní, nebudeš mítí žádné překážky, pro kterou bys tak silně odpirala vyplnění své dávné touhy?« — »Což to mluvíš, milý bratře, ty, který jsi mi otcem! Jak jsem o tom uvažovala, uznala jsem, že učiním lépe, zůstanu-li v tom stavu, v kterém se nalézám, než abych tě opět obtěžovala.« — Na tu odpověď laskavou si umínil její bratr, že, ačkoliv neměl vše, čeho by pro to bylo potřeba, přece podle možnosti její touhu vyplní.

Také to věděl, že by jí bylo nejmilejší vstoupiti do řádu Navštívení Panny Marie; dříve však nežli ji tam měl dovésti, prosila ho, aby se směla v Mâconu rozloučiti se svými přítelkyněmi, zvláště pak se svou milou sestřenicí Sainte-Colombe, jeptíškou u Uršulinek v řečeném městě Mâcon; to se jí stalo po vůli; ony jeptísky, jak se dověděly o jejím úmyslu, ihned ji vpustily do kláštera a všemožnými laskavostmi a přívětivostmi ji měly k tomu, aby zůstala u nich; zvláště pak její sestřenice nabízela jí celou polovičku svého ročního důchodu, který obnášel 100 franků, že jí obstará nábytek do cely, a že se postará, aby byla osvobozena od celé čtvrti toho věna, které každá musí při vstupu do kláštera s sebou přinést. Všecky tyto výhody, vyplývající z upřímného přátelství mezi těmi sestřenicemi, by byly mohly zvíklati každé jiné rozhodnutí, nikoli však její; neboť ona bojíc se, aby její bratr z radosti nad takovými výhodami a sliby jim něčeho neslibil, žádala jej, aby šel s ní na požehnání, které právě v jednom chrámu se konalo; na cestě pak pravila svému bratru: »Ty víš dobře, že mne Bůh povolal do řádu Navštívení Panny Marie, a proto tě prosím, abys si zatím našel nějakou zdvořilou výmluvu pro tyto ctihodné sestry.« On se jí ptal, jak by mohla odmítnouti tak krásnou nabídku. Ona mu odvětila: »Musím se ti přiznati, milý bratře, že, pozoruje-li dobře člověk tu vzácnou a čestnou nabídku, musí, chce-li ji odmítnouti, netoliko sama sebe se odříci, ale i, což více jest, všech lidských ohledů.

Ten skutek dokonalé ctnosti potvrdil úplně jejímu bratru vznešený pojem, který on měl o její nezištnosti tak, že byl téměř okouzlen činem tak hrdinským. Zdaž by kdo ještě mohl pochybovati o tom, že ona již od kolébky byla určena k tomu štěstí, aby vstoupila do kláštera Navštívení Panny Marie v Paray, kde se naučila z tolika vzácných příkladů svatosti těm pravidlům posvěcení sebe více než pravidlům mrtvení se, ve kterých se cvičila od útlého mládí? Také jest úplně pravda, že ty divy, které Bůh působil ještě za jejího života i po smrti její ku

prospěchu mnoha osob, jsou jak pro vás oslavující, tak pro památku zemřelé prospěšné; neboť ona se toliko u vás naučila, jak se má Bohu zasvětití.¹⁾

Jest více příbuzných, kterým blahoslavená předpověděla jejich smrt, mezi jinými r. 1690. P. Lamyn, Jakobín²⁾ z kláštera v Mácon, její vlastní bratranec, který si pospíšil do Paray, aby ji shlédl; její přítomnost ho tak rozradovala, že jevil známky nevšední veselosti, a to tak, že jeho bratranec, pan farář z Bois-Sainte-Marie, který ho provázela, musil ho napomenouti slovy: »Ale, ale, můj pane bratranče, vaše veselost se nehodí k vážnosti mé sestry!« Brzy na to mluvil řečený pan farář sám s blahoslavenou, a ta pravila: »Můj milý bratře, proč pak bráníš těm známkám radosti, které jeví náš pan bratranec Jakobín; vždyť ten ubohý nemá již času se radovati.« A vskutku, když se týž pan farář vrátil domů do Bois-Sainte-Marie, řekl svému bratru,³⁾ že si ani nemyslel, že se všechno tak vyplní, jak ona to předpověděla. Hleděl všemožně, aby ho několik dní u sebe zdržel; ale protože on měl rozkaz od svého představeného, aby se hned vrátil do kláštera a též jinak byl muž pořádku dbalý, dal mu průvodčího a koně, aby se mohl vrátiti do Máconu, kdež on navštívil svého otce a sestru jeptišku a pak se vrátil do kláštera. Ještě dva dny byl úplně zdrav, třetího dne cítil chorobu a uleh. Lékaři nadarmo se namáhali, po devíti dnech na to zemřel.

V. Za zázrak od Boha způsobený se též počítá příběh nebožky paní Anděly rozené Aumônier, která ustavičně vybízela pana Alacoque, starostu, svého manžela, aby ji jednou též uvedl do Paray, aby tam navštívila svou švekrši. Když byli již v hovorně, nemohla tato téměř mluvit pro slzy. Vida to zmíněný p. Alacoque, pravil jí: »Ale prosím tě, ženuško, přišla jsi sem snad vyplakati se? Je to snad znamení radosti nad shledáním se s mou sestrou?« Hned na to vyšel a nechal je o samotě; když se po půl hodině vrátil, byla již jeho manželka úplně pokojna. Když pak se vrátili do svého bytu (totiž tam, kde byli v Paray ubytováni), pravil jí: »Připrav oběd, a pak mi poviš, proč jsi plakala.« Když se tak zdráhala učiniti, tu on předstíral jakousi záležitost a ihned se odebral do kláštera a pravil k sestře: »Já jsem velice znepokojen chováním mé manželky.« Ona mu odvětila: »A já jsem s ní úplně spokojena, neboť slzy, které ona prolévala, jsou dobré slzy. A proč?...« Pak se chvilku rozmyšlela, má-li jej zpravit o obsahu jejich rozmluvy, a pak mu světila pod rouškou tajemství: »Věz, že sotva jsi odešel z hovorny, hned jsem se jí ptala, proč pláče a mohu-li jí pomoci.« — »Zajisté, milá sestro, můžeš; modli se a vyžádej mi u Boha zdraví za každou cenu.« Což já odmítajíc jsem jí řekla: »Zdaž jsi to dobře uvážila?« — »Zajisté,« odvětila ona po druhé. Potom jsem k ní asi takto promluvila: »Budu žádati Boha za vaše zdraví právě jako za své; ale Bůh mi praví, že jemu to přijde draho.« A protože ty slzy prozrazovaly skroušené srdce, odpověděla pevně: »Nestojí to za řeč, neboť se úplně podrobují božské vůli, ať činí Bůh se mnou, co chce a co se mu líbí.« — »Ta pokora se mi tak zalíbila, že počnu od zítřka za ni devítidenní pobožnost. Buďte jen trpěliví a modlete se k Bohu.« Ta řeč ho zarazila. Blahoslavená to zpozorovala a pravila mu: »Můj milý bratře, její a tvá pokora a podrobení se

¹⁾ Možno poznati, že tyto paměti byly posílány matce představené našeho kláštera, která je potom nejspíše odevzdala Monsignoru Languetovi.

²⁾ Jakobíni jsou nazýváni Dominikáni ve Francii, protože jejich první klášter byl v Paříži v Jakobské ulici (a musí se rozeznávat od Jakobínů, zuřivé kdysi politické strany ve Francii).

³⁾ Chrysostomovi, starostovi obce Bois-Sainte-Marie a spisovateli těchto rádků.

všemohoucí vůli Boží ukončí vše.* To bylo pro něho hádankou, kterou nemohl rozluštit; ale brzy tomu porozuměl, neboť dva dny po návratu jejich do Bois-Sainte-Marie učitela manželka jeho takovou bolest v obličeji, že neustala křičeti a nařikati. Hned bylo užito obyčejných prostředkův, a lékaři, lékárníci a ranhojiči z Charolles, Marcigny a Mâcon užili všech možných prostředkův, ale bezúčelně, a nemohouce nalézt příčinu té choroby, nařídili ji lžně, kamž by ji pan manžel měl zavézt; navštívili lékaře pařížské, lyonské, Cusseta, Vichya, kteří ji nařídili koupel, sprchy a množství prostředků, což všechno nic nepomohlo, protože nepoznali lépe původ nemoci než jiní lékaři. Když se pan Alacoque od řečených lékařů vrátil, nalezl jakéhosi ranhojiče, který mu řekl: »Choroba vaší paní manželky jest prazvláštní a lékaři ji nemohou poznati, ale já vám radím: jděte do Lyonu, tam jest jakýsi cizí lékař jen na krátkou dobu, který léčí jen ty nemoci, které se zdají nevyléčitelné; tomu se léčení u většiny pacientů podařilo.* Toho lékaře tedy pozval pan Alacoque dva dny po svém návratu od lékaře Vichya; ten pak, když nemoc důkladně prozkoumal, odešel, aniž by co poradil, toliko řekl panu Alacoque na odchodu, že tuto nemoc nemohou lékaři nijak poznati (že jest mimo poznání lékařů). Proto řečený pan Alacoque, jsa již netrpělív, že žádný lék tu nemůže poněkud ulehčiti jeho manželce v té nemoci, pozval k loži nemocné všechny lyonské lékaře na tutéž hodinu, kteří činivše marné pokusy, aby poznali příčinu nemoci, zamlčeli se na chvíli. Paní jsouc netrpěliva a chtějíc již poznati svou nemoc, pravila: »Pánové, co soudíte o mé chorobě?« Když jí na to nebylo odpověděno, pravila jim: »Tedy jsem se klamala, doufajíc, že naleznu v Lyonu znamenitější lékaře než jinde.« Na to odpověděl toliko pan Falconet, děkan (nejstarší) řečených lékařů, který pravil: »Madame, my nejsme bohy zde na zemi!« Hned na to odešli, aniž co poradili. Potom počal uvažovati pan Alacoque to, co mu řekla jeho sestra, a nyní jí porozuměl, co vlastně mínila; následkem toho se obrátil k duševním lékům. Šel hned do několika klášterů, mezi jiným do kláštera Panny Marie v Bellecour (v Krásném Dvoře), kamž dal v lenošce donést svou manželku, aby mohla vyplniti slib, který učinila v srdci sv. Františku Saleskému, a protože přišli již pozdě na mši svatou, šel pan Alacoque do sakristie a ptal se ctihodné sestry sakristánky, nebude-li již žádná mše svatá; ona pravila, že nikoli. Tu musil pan Alacoque ji ve své záležitosti poučiti a vyptati se, bylo-li by možno jeho manželce a jemu vyplniti slib, učiněný v srdci sv. Františku Saleskému. Ona odpověděla, že jejich zpovědník se právě odebral k obědu a do kláštera přijde až zítra. Na to odpověděl pan Alacoque, že by mu bylo velice nemilé, kdyby tak velkou cestu nadarmo konal. Ona se ho ptala, odkud že jest. Když jí řekl, že z hrabství Charolles, ptala se: »Znáte snad naši ctihodnou sestru Alacoque, jeptišku v Paray?« — »Zajisté, znám ji docela dobře, vždyť jest to moje sestra.« Tu sestra sakristánka odběhla, aby zpravila o tom velebnou matku, která laskavě hned přišla, aby nám dala veškerou úctu na jevo. Pak se všemožně přičinily, abychom mohli dostáti svému slibu a zaspaly nás téměř laskavostmi. To byla úplná útěcha pro tu ubohou nemocnou a jakési ulehčení v její nemoci.

Pan Alacoque uslyšev, že důstojný pan P. Billet jest představeným jezuitské kolleje,¹⁾ pospíšil k němu, aby si vyžádal pomoci ku svým modlitbám. Když se

¹⁾ Chrysostom Alacoque nemluví zde dosti jasně, když vykládá svůj poměr k důstojným Otcům Billetovi a Croisetovi. Prvý byl z Paray a měl v našem klášteře neteř, důvěrnou to přítelkyni

ptal, je-li P. Croiset v Lyoně, odpověděl mu: »Počkejte tu ještě čtvrt hodiny se mnou a uvidíte ho mezi ostatními mnichy.« Vskutku šel provázen jsa více mnichy. Oba (p. Alacoque a P. Croiset) k sobě přistoupili, aby se objali; ačkoli se neznali, pojmenovali se, jakž též praví pan P. Billet. A to jest zajisté velice na pováženou, to jest div, který Bůh působí pro modlitbu onoho svatého muže. Dříve než jsem se s P. Billetem a s ním rozloučil, vypravoval jsem jim jednotlivosti nemoci mé manželky, která snáší hrozné bolesti, a že mne to již činí netrpělivým hlavně proto, že již nemoc trvá po celý rok, tak že nemá pokoje a mne tím též ustavičně znepokojuje. Když ho trochu byli těšili, což ovšem nebylo mnoho platno, nabídli se oba, že ji budou navštěvovati každodenně, což ještě téhož dne počali. A bylo možno pozorovati, že ačkoliv její bolesti ji ustavičně nutily k nářku, přece, jakmile tito dobří řeholníci vstoupili do světnice, netoliko nárek její ustoupil, ale též její bolest, a to v té hodině, když byli přítomni. Když odesli, pravil jsem jí: »Znám tvou dobrou vůli, milá choti, že jsi ustala v nářku, když tu byli ti hodní mniši.« »Bylo mi to lehké,« odpověděla ona, »ježto jsem tolik netrpěla v té době, co oni tu byli.« Věřil jsem, že v jejich přítomnosti se umínila. Druhého dne přišel P. Croiset v tutéž hodinu; opět se jí v té době zlepšilo a ona opět citila polehčení jako dříve. Proto mi také řekla, když jsem k ní přišel: »Můj milý příteli, kdybys toho dosáhl od toho svatého řeholníka, aby každodenně delší čas tu pobyl, polehl bys mi v nemoci velice. Proto šel hned pan Alacoque do kláštera Jesuitů a mluvil s P. Billetem a pověděl mu vše. Ten pak odpověděl: »Ty jeho zázraky mne již nepřekvapují; pošlu ho k vám každodenně. Ale strážte se jeden nebo druhý slovem nebo jinak mu tu velikou úctu k němu dáti poznati; více by nepřišel.« Ten zázrak pak byl potvrzen všemi jeho návštěvami. Posléze dal jí na srozuměnou, že její podrobení se božské vůli ukončí její nemoc; když se tak zdálo, tu žádala vrátiti se domů; když již byli doma, poslal pan Alacoque rychlého posla ku své sestře, aby ji vše důkladně popsal; ta odpověděla, že v okamžiku úplné odevzdanosti do vůle Boží její choroba úplně přestane. A proto, když byla nemocná ta slova přečtena, jevila ona tak velikou a úplnou odevzdanost a podrobení se vůli Boží, že nebylo žádné pochyby o jejich pravdivosti; na zejtrí pak skonala. Tak se vyplnilo proroctví sestřino na ní, a tak se ukončila její choroba.¹⁾

naší blahoslavené, v městě pak měl synovce, který byl naším lékařem a jehož proslavené jméno zdobí jednu ulici v Paray. P. Croiset jest proslaven pro cestu, kterou konal, aby uviděl naši blahoslavenou, jejížto prvý životopis pochází od něho. Na cestě do Lyonu měl s sebou pan Alacoque rozkazy a doporučení, které mu byly dány v Paray; na zpáteční cestě měl odpověď, že se vše dobře daří.

¹⁾ Nemoc paní Alacoque trvala 13 měsícův a její smrt předcházela toliko o 4 týdny smrt naší blahoslavené. Měla pak ta paní tu sladkou útěchu, že podpisovala zakládací listinu kaple nejsv. Srdce v Bois-Sainte-Marie dne 18. července 1690 a první pod jejími mramorovými deskami k věčnému spánku uložena.

Nový spis pana abbé Cucherata podává o pohřbech rodiny Alacoque několik zajímavých dat, které my tuto též našim čtenářům sdělujeme:

Rodina Alacoque, zakládajíc tuto kapličku u chrámu v Bois-Sainte-Marie, vymínila si, aby její členové v ní mohli býti pohřbeni, a to nejspíše bylo příčinou tolika nesnází a odkladův, o kterých blahoslavená ve svých dopisech mluví; leč ty nesnaze byly nadarmo; prohlédnuv staré listiny v Bois-Sainte-Marie, nalezl jsem následující data:

Dne 30. září 1690 ode mne podepsaného byla pochována v kapli nejsv. Srdce, kterážto kaple ode mne založena ve chrámu Páně v Bois-Sainte-Marie, paní Anděla rozená Aumônier, manželka Chrysostoma Alacoque, poslance a soudce v Terreau, když byla dříve přijala poslední pomazání...

Podpis: Alacoque, farář v Bois.²⁾

V. Řečený pan farář, její bratr, byl jedenkrát nemocen, a lékaři se vzdali vši naděje a opustili ho; tu jeho bratr psal své sestře, aby o tom zvěděla a Boha o uzdravení svého bratra prosila; tato tak učinila a poslala mu ve svém dopisu tři listky, o kterých psala, že je musí vždy dáti do vody, kterou nemocný po tři jitra musí vypít; a ostatně on prý ještě neumře. Řečený pan farář ztratil řeč a sluch a ústa i zuby měl tak pevně zatknuté, že když mu měla býti dána do úst lžička syrobu, byla zlámána lžička i jemu zub. A když s velikou námahou mu vpraveno do úst půl lžice vody, ve kterých byly ony listky, polepšilo se mu, ano on se úplně pozdravil.

(Příště dále.)

Patero součástek svátosti sv. pokání.

Napsal B. Hendl. (Č. d.)

4. „Zpověď“ čili „pokání úst.“

První zpověď měli již naši prarodiče v ráji složit. Vše-vědoucí Bůh, jenž, ačkoliv již o spáchaném hříchu věděl, přece tázal se ještě Adama: »Kdo pak ti řekl, že's nahý? Či snad jsi jedl se stromu, s něhož jsem tobě zakázal?« Ó jak za těžko přicházelo Adamovi první vyznání viny! Zapírali sobě netroufal, vyznati se upřímně a pravdivě beze vši vytáčky a omluvy zabraňoval mu falešný stud, a proto, jakoby již dlouho byl k otci lži do školy chodil, chytře sváděl vinu na Evu, která však právě tak chytře a

rychle vše svedla na hada. Proto se není čemu diviti, že i my, kteří v tak mnohém ohledu podobni jsme praotci a pramáti, že i my citíme v srdci svém nechuť ku správné a upřímné zpovědi, v níž bychom odkryli nitro své a zjevili vše, čím jsme se byli prohřešili. Ó ta lichá pýcha, která člověku ztěžuje již poznání vlastních chyb a nedostatkův, a která tedy již zpytování svědomí činí pravým pokáním rozumu; tato pýcha a samolibost ztěžuje ještě více vyznání, a činí proto zpověď pravým pokáním úst. Člověk nepřiznává se rád sám sobě k chybám a hříchům, jak teprve jinému? Ve zpovědi má býti

Dne 31. ledna 1694 Chrysostom Alacoque se podruhé oženil s pannou Štěpánkou Mazuyer atd. Jeho bratr Jakub Alacoque, který tomu manželství poželhal, zemřel r. 1713. a jest uložen v téže kapli. Nástupce p. Jakuba Alacoque vedl pohřeb p. Chrysostoma Alacoque a napsal o tom výkonu krátce a suše:

„Dne 23. července řečeného již roku (1718) v tomto chrámu jest pohřbena za přítomnosti pana Ludvíka Dorina a Jana Durila mrtvola pana Jana Chrysostoma Alacoque, který zemřel včera, posilněn sv. svátostmi.

Podpis: Lambert, farář.“

Nástupce tohoto Lamberta pak vedl pohřeb druhé manželky pana Chrysostoma Alacoque, která velice ráda mluvívala o nejsv. Srdci.

„Dne 15. června 1737 zemřela paní Štěpánka rozená Mazuyer ve věku 65 let, vdova po panu Chrysostomu Alacoque, doživotnímu starostovi v Bois-Sainte-Marie. Pochována dne následujícího v kapli nejsv. Srdce u přítomnosti pánů farářů z Gibles, Colombier a Curbigny.

Podpisy: Cortambert, farář v Gibles.

Berthelet, farář v Colombier.

P. Desroches, kněz církevní.

Guyon, farář v Bois-Sainte-Marie.“

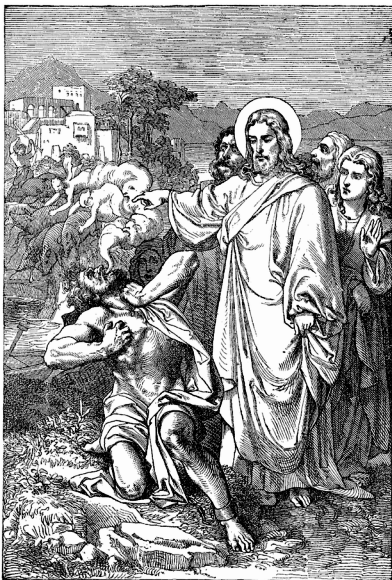
Jest politování hodno, že při opravě chrámu v Bois asi před 30 lety byly zahlazeny poslední stopy toho zbožného pomníku.

(Pozn. překl.: Poněvaž originál vydán r. 1876., znamená tedy „před 30 lety“ asi po letech čtyřicátých tohoto století.)

svým vlastním žalobcem, zdaž nepřiči se to pýše ducha jeho a nezřícené samolásce? Proto dobře praví sv. Chrysostom: »Ďábel bere člověku stud, když hřeší; ale před zpovědi vrací mu jej zase zpět.«

Jistý veliký služebník Boží viděl kdysi ve zjevení ďábla, kterak velmi pilně kolem zpovědnice číhá. »Co pak zde

robíš?« tázal se ho muž Boží. Ďábel odpověděl posměšně: »Vracím nyní lidem, co jsem jim dříve byl uzmul.« — »Co pak je to?« tázal se onen dále, »co ty, jenž jsi lhářem a lupičem od počátku, nyní tak rád nazpět dáváš?« — »Vracím hříšníkům onen stud a zardění, které jsem jim byl při hříchu vzal, aby lehčeji

hřešiti mohli. Nyní však nechať se stydí a zardívají, aby hrubší chyby a hříchy své neodkrývali.« Jaká vážná pravda leží ve slovech těchto! Jak často stydí se hříšník právě z toho se vyznati, co byl beze všeho studu a bez uzardění spáchal! Falešný stud tento jest věrným spojencem ďáblovým a zapřísáhlým nepřítelem dobré zpovědi. Tento falešný stud a strach

s ním spojený lze připodobniti oné pečeti, kterou vtiskli židé na hrob Páně, aby jistě zavřen zůstal; i ďábel pečeti ústa naše, aby nevyznávala, co v nitru jest ukryto.

Svatý evangelista vypravuje nám o posedlém, který zároveň němým byl. Když pak Spasitel byl vyhnal zlého ducha, promluvil zase němý. Tomuto němému

duchu podobá se lichý stud, poněvadž tak mnohé ve zpovědnici němými činí. Proto i zde potřebí jest pomoci Spasitele, aby překážka tato odstraněna byla a němý hříšník zase mluvíti mohl.

Lékaři tělesnému to zajisté nikdo za zlé nepokládá, když se nemocného na všechny okolnosti, vůbec na vše, co by s nemocí souviselo, pozorně a obezřetně vyptává. Ano, jak mnohdy slyšíme nemocné si stěžovati: »K tomuto lékaři nemám důvěry, béře vše jen tak leda-bylo a povrchně; snad mu na mně mnoho nezáleží!« Proč pak ale zazlíváš lékaři duše tvé, zpovědníku, když se tebe jako lékař a spolu jako soudce na věci táže, z kterých lze poznati, jak hluboko asi zlo již se v srdci tvém zakořenilo. Jak povstalo, jakým způsobem asi se udržuje atd. Tu poruč lichému studu, aby nekazil práci lékařovu, aby marné cetky povrchní zachovalosti tvé nerušily spásu duše.

»Čeho srdce plno, tím ústa přetékají,« praví přísloví, ale pravdivost jeho ukazuje se při zpovědi, jen u hříšníků. Jejichž srdce plno jest opravdové lítosti, u takých přetékají i ústa upřímným a pokorným vyznáním. Proto musí dobrou zpověď předcházeti upřímná, vnitřní, pravá lítost. Pýchou jsme padli a zhršeli, v pokoře nechat zase povstaneme. Právě proto, aby hříšník sám na sebe žaloval a takto sám v srdci svém se zahanbil, aby pýchu svou a marnivost veřejným vyznáním potrestal a takto pokání i zevně dovršil, proto ustanovil Pán náš svatou zpověď.

Že pak svatá zpověď opravdu ustanovení Boží jest, a nikoliv, jak nepřátelé praví, od papežův a kněží teprve během času zavedena byla, ukázali jsme v listech těchto dosti obsírně a na základě dějepisu v ročníku 1890., a proto zde od toho upouštíme. Zde jedná se nám jen o to, ukázati, co počítí má hříšník, aby zpověď

jeho byla důkladná, a proto aby před Bohem platnosti nabyla a odpuštění mu zjednala.

»Kdo se lichým studem zdržeti nechá,« praví sv. Chrysostom, »a nechce se knězi, jedinému člověku, z hříchů svých vyznati, ten bude v den soudný ne jednomu člověku, nýbrž celému světu na odív, a hanba jeho bude veliká.«

Svatý Augustin pak praví: »Když hříšník odkrývá, Bůh přikrývá: co však hříšník nyní před jedním (t.j. zpovědníkem) zatajuje, odhalí Bůh jednou přede všemi.« Pěkný jest výrok sv. Zenona o sv. zpovědi. Světec tento praví totiž: »Zpověď jest jakýsi způsob soudu. při němž vinník, nevyzná-li se z viny, odsouzen bývá; naopak ale vyzná-li se upřímně, bývá rozřešen a osvobozen. Věru, podivuhodný to soud!«

Výhody pak a ovoce sv. zpovědi vypočítává krásně sv. Vavřinec Justiniani, řka: »Zpověď usmířuje Boha, potěšuje anděle, rozveseluje srdce lidské. ulehčuje svědomí, umenšuje úzkost, dodává nádeje na spásu a kape balsám útěchy v srdce zraněné.«

Malomocní musili dle zákona rozpáraný oděv nositi, aby se ukázali kněžím a jim bědný stav své nemoci odkryli. Tak má i hříšník, jenž malomocenstvím ještě daleko horším stížen jest, záhyby srdce svého takofka rozhrnouti a bědný stav duše své knězi Nového Zákona světit. Co kdysi Spasitel desíti malomocným pravil, to volá i posud každému hříšniku: »Jděte, ukažte se kněžím!«

Sám pohanský mudřec Seneka píše v listě svém 54. následovně: »Proč pak nechce nikdo k chybám svým se přiznati a je vyznati? Protože ještě cele jimi zaujat jest. Vypravuje-li někdo sen svůj, tu dokazuje tím, že již nesní, nýbrž že již bdí; právě tak jest i vyznání vlastních poklesků znamením probuzení se

ze spánku hříšného. Probudme se tedy, abychom mravy své opravili!« Věru, slova to, každého křesťanského kazatele důstojná!

Již ve Starém Zákoně byla jakási zpověď Bohem doporučena. Dal totiž Hospodin Israelitům následující příkaz: »Spáchá-li muž nebo žena nějaký hřích, který člověk páchává, a se proti Hospodinu prohřeší, tedy mají se ze svého hříchu, který učinili, vyznati« atd. Toto vyznání musilo se diti před židovským knězem, jakožto zástupcem Božím, a při tom musila býti obět přinesena na smíření. Hříšník totiž položil ruku mezi rohy zvířete obětního a pravil: »Ó Pane, já jsem zhřešil, Tvůj zákon přestoupil a v tom či onom (zde se pojmenoval druh hříchu) zlé před Tebou učinil. Ejhle, lituji toho, stydím se za čin svůj a nechci jej již spáchati.« (I u pohanů nalézáme stopy nějaké zpovědi. Ze hříchů vyznávali se obětníci při mysteriích Orfea, Irise a Cerery. Vypravuje se, že císař Mark Aurel, když se dával zasvěcovati do tajemství Cerery Elersinské, vrchnímu knězi se zpovídati musil. Důkladnou a podrobnou zpověď shledáváme zejména u Parsů.) Co však ve Starém Zákoně jen obrazně nařízeno bylo, to učinil Kristus Pán povinností a podmínkou k odpuštění hříchů. Dav totiž svým apoštolům a tím také jejich nástupcům, biskupům a kněžím, moc hříchy odpouštět, ustanovil je tímž za duchovní soudce nad hříšníky. Rozsudek jejich však měl vždy býti spravedlivý. K rozsudku spravedlivému však patří plné a jasné poznání viny. Poněvadž ale kněži pouzí lidé jsou a nemají vlastnosti vševědouce, kterou jen Bůh má, proto musí hříšník sám sebe u nich obžalovati, musí zevrubně a všestranně vinu svou pověditi. To jest ovšem pro nás ponižující, právě proto však žádá toho Spasitel, neboť nechť ke zpovědi prozrazuje, že nemírná pýcha

posud v srdci panuje a že i lítost na jevo dávaná není pravá, nýbrž jen strojená.

Ku pravé zpovědi patří p o k o r a; plní pokory máme se vrhnouti jako marnotratný syn otci k nohám a vyznati, že jsme zhřešili proti Bohu a proti nebi. Pyšně a pln samolibosti opustil syn tento dům otcovský, až do té duše zahanben a k nejsprostším pracím hotov jsa vrátil se, a čím hlouběji se před otcem pokořil, tím radostněji pozvedl jej otec a objímal. Tak to činí i nebeský Otec s každým pokorným a kajícím hříšníkem při svaté zpovědi.

Svatý Ludvík IX., král francouzský, zpovídal se každý pátek, a po sv. zpovědi se dle tehdejšího zvyku u kajeníků mrskával. Vždycky se obával, že by snad jeho královská důstojnost zpovědníka zarážela a od potřebné přísnosti odstrašovala; proto častěji říkával: »Pomněte, otče, že zde ve zpovědnici vy jste otcem a soudcem, já pak vašim synem a poddaným.« Ó kéž bychom i my hříšníci vždy tak smýšleli a všecku pýchu a domýšlivost při sv. zpovědi odložili, pak by nás jistě Pán vřaditi ráčil do počtu svých ospravedlněných!

Jiná potřebná vlastnost zpovědi jest úplnost a upřímnost, t. j. hříšník musí se ze všech těžkých hříchů, žádného nevyjímaje, zpovídati, a sice jasně a otevřeně, aby takto zpovědník pravého názoru o stavu hříšníka nabyt. Proto musí kajeník dle slov sv. Augustína ve zpovědi udati mimo hříchy i okolnosti, jejich čas, kdy a kolikráte, místo, kde, úmysl, proč, a osoby, s kterými či proti kterým byl zhřešil.

Všecky těžké hříchy, na něž se hříšník po důkladném zpytování svědomí byl upamatoval, dlužno udati, neboť: »Kdo ve smrtelném hříchu, jež byl ve sv. zpovědi zamlčel, dále žije, nosí živý žalář, ba samo peklo ustavičně ve svědomí svém,« praví sv. Chrysostom.

Ostatně může býti kajcník ubezpečen, že čím upřímnější vyznání jeho jest, tím větší jest i radost zpovědníková, neboť ví, že práce jeho mu vyznáním jest ulehčena a že nebude marná. Ještě větší radost však panuje nad takým vyznáním v nebi dle slov samého Spasitele, že »větší jest v nebi radost nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad 99 spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.« Zdaž nemají tedy slova tato našeho božského a nejvyššího Soudce srdce naše obměkčiti, abychom i my chopili se upřímného pokání, a tak nebi radost způsobili, sobě pak odpuštění a milost získali? Neboj se tedy nikdo zpovědi, nýbrž veleb milosrdenství Boží, že dalo tobě prostředek, jinž duši svoji očistiti, pokoj svědomí zjednati můžeš, abys beze starostí a strachu o spásu věčnou žil a jednou klidně ducha svého Stvořiteli doporučil. Jelikož však jsme nádohy křehké, které zase hřeší, proto

nutno, abychom prostředku očistujícího častěji užívali. tak často, jak toho hříšný stav vyžaduje. Jen ne ve smrtelném hříchu dlouho žiti! Toť nejnebezpečnější stav duše. Jako škodí špina tělu a zdraví, tak škodí i hřích duši a spáse. A což kdyby Hospodin náhle na tebe vzpomněl a tebe povolal, a to ve stavu hříšném? Ó jak strašný by byl osud tvůj! Nevíš dne ani hodiny, proto zbav se vždy co nejdříve břemene hříchu a ulehči svědomí důkladnou, častou zpovědí. Kdo se častěji zpovídává, lépe sebe poznává a také lépe na sebe pozor dává, a má také více milosti Boží. Tak činili mnozí svatí. Svatý František Xav. zpovídal se skoro denně, a kolikráte musil po ulici zpovědníka hledati, aby se jen mohl zpovídati.

Když tedy svatí tak si zpovědi vážili a často prostředku tohoto k upokojení svědomí užívali, volám k tobě: »Jdi a čiň podobně!«

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

4. Abych úkolu vytčenému také dostál, zbývá mi ještě tobě ukázati, kterak Bůh sám v dějinách svědectví vydával důstojnosti a mocí papežské. To, co uvedu, v ohledu tomto sloužiti má spíše k tomu, aby povzbudilo tebe k vážnému přemýšlení a uvažování o tomto článku víry naší; proto nebude to zevrubným provedením a uvedením všech příkladů a případů, jelikož by práce tato velmi mnoho času vyžadovala a již do jiného oboru zasahuje. Výsledek ale bude tentýž, uvidíš, že netoliko dějiny Říma starého, nýbrž i celé křesťanské dějiny vydávají neustálé svědectví o velikosti vážnosti církve římské, a to zase proto, že v čele její stál papež, náměstek Kristův na zemi a nástupce sv. Petra.

Řím pohanský byl v počátku svým městem malým, avšak obýván byl muži srdnatými; města okolní vynikala nad Řím jak velikostí tak i mocí a bohatstvím. Sotva že Řím povstal, již zapleten byl v mnohé nebezpečné a těžké boje, avšak z každého skorem vyšel jako vítěz, s novou silou, s novou mocí, s novou slávou. Národové nejsilnější činili útok na Řím, mnohdy již zdálo se, že město toto ztraceno jest a že nepřátelům v plen vydáno bude, a hle, přece ochráněno bylo záhuby a hanby a to mnohdy okolnostmi nepatrnými, ku př. štěbetáním husí na kapitolu. Netrvá to dlouho a Řím postoupil výše; z utlačovaného stal se výbojník, který obořil se silou mladickou na národy daleko silnější a četnější a povaliv je, učinil je svými

poddanými. Z města zprvu nepatrného vzrostlo město světové, před nímž kořila se knížata cizí, před jehož leskem, bohatstvím a nádherou pobledla města jiná, dříve pověsti plynoucí po veškerém světě. Z Říma vycházely zákony platící až po hranice světa známého, v Římě nalézala všechna náboženství pohanská a jejich modly útulek. A hle, v tomtéž městě opakuje se totéž s křesťanstvím. Malý, nepatrný byl zárodek jeho, malíčká byla to obec křesťanská, kterou Petr a Pavel založili; chudička a bez moci oproti nádhře a moci nesmírné Říma pohanského. A tento pohanský Řím stojící na vrcholu moci a slávy, pozvedá boj proti nové víře, chce změnit na celém světě vše, co jen křesťanské jméno nese, a přece nemůže křesťany ani z Říma vypudit. Každý nový boj jest vítězstvím církve, která jím nabývá nových vyznavačů nového lesku, zvukného jména.

Starý trůn císařský kácí se, sláva Říma pohanského bledne, ale na zříceninách těchto leskne se, září vždy větší trůn nový, trůn náměstka Kristova, stolec papežský. Národové nejdivočejší a moci i udatnosti hrozné strojí se, aby církev římskou zničily, již již zdá se, že u cíle jsou, ale tu jako vlny příboje o skálu se třští, aniž by jí škodily, tak i moc nepřátel rozpadává se v boji s církví, která pevně zde stojí, podobna skále v moři. Se skály této vládne duchovně celým světem, vydává zákony do nejzazších krajín země, zde jest střed, z něhož vynikají pásy, pojící všechny národy země. Sem obrací celé křesťanstvo zraky své a odtud dostává se mu světla a síly v lásce a požehnání.

Stolice Petrova oslavena jest nespočetným zástupem svatých. Zde Petr a Pavel, knížata apoštolská, prolili krev svou, zde Jan, miláček Páně, do oleje vařícího uvržen jest, ale zázračně zachován, zde vykřvácelo tisíce mučovníků

i z jiných zemí pro Krista. Všichni papežové prvních tří století skonali pro Krista smrtí mučnickou. Proto stkví se stolec Petrův září nade všechny jiné trůny jasnější, neboť ohklopen jest zástupy svatých a světic Božích.

Nuže, je to vše jen náhoda, nebo chtěla věčná moudrost církev římskou v počátcích oslaviti přede vším světem, aby oči všech na ni upřeny, pozornost vzbuzena byla? Všecky jiné stolice biskupské, které byli sv. apoštolé zřídili, zanikly během století v bouřích buď načasť anebo na dlouhý čas. Jenom stolice apoštolská, stolice sv. Petra nikdy se nekolísala, ani v nárazech učení bludných a rozkolů vnitřních ani v útocích nepřátel vnějších, a přece žádná stolice biskupská nemusela více vystáti a trpěti jako stolice římská. Jediný mnohdy útok se strany nepřátel postál, a již sřít se tak mnohý stolec biskupský ve světě, a hle, proti papežskému stolci spiklo se vše: rozrušená chátka, strašný vztek pohanských kněží, ohromná moc císařů římských, vtip i zloba filosofů, a přece nadarmo. Ptám se zase: je to vše jen náhodou, či je v tom ruka Páně, která střeží sama skálu viry své? Ještě není dosti; i křesťanské mocnosti postavily se v šik nepřátel, napadly papeže, zavlékly jej do vyhnanství a žalářů, zrušily všechna papežská zařízení a již za to měly, že zničily stolec Petrův na vždy, a hle, sotva se nadály, již přesvědčily se o něčem jiném. Pokus jejich se nezdaril, došly jenom hanby. Všecku hanu snesly v jedno, aby jen nejvyšší tuto moc na zemi směšnou učinily v očích světa, lež, zloba, pomluva zrna nejhoršího pomáhala v boji, papeži jsou líčení ve spisech, na divadlech, v novinách, knihách atd. jako lidé nejhorší, jako vyvrhel lidstva, jako zapřisáhlí nepřátelé všeho pokroku, vši vzdělanosti a osvěty; šerednými obrazy zneuctivány osoby jejich, a hle, přece nadarmo. Až

posud lpí miliony srdcí katolických na Otcí křesťanstva, a papež zejména v dobách našich těší se účtů a vážnosti celého světa, jakož se ukázalo při vzácném jeho jubileu kněžském. I osazení Říma r. 1870. a oloupení stolce papežského o spravedlivý majetek prohlašovali tenkrát nepřátelé za konec papežství, již chlubil se, že uvidí smrt posledního papeže Pia IX., po němž že již žádný nebude, a hle, již 22. rok plyne od osudné té události, již nový byl zvolen papež Leo XIII., a papežství, ač ovšem skličené nepřátely, trvá přece. I tento čas utrpení pomine zajisté, tu naději nám dávají dějiny, neboť hůře již vedlo se Piovi VI. a Piovi VII., kteří z Říma odvlечeni byli hrdým a zpupným Napoleonem I. Nebylo tehdy žádné moci, která by se byla papeže ujala vůči všemocnému císaři Francouzů; tu obrátil se Pius VII. k Bohu všemohoucímu, k sv. apoštolům Petru a Pavlu, aby církvi na pomoc přispěli. a hle, pyšný císař dostává ránu za ranou; vojsko jeho v Rusku mrazem umírá, ti, kdož se dříve před ním trásli, nyní se proti němu spojují, a papež Pius VII. dočkal se ještě vyhnanství Napoleonova, sídlé již sám zase v Římě svém a hledě zahojiti rány církvi zasazené. Je to též náhoda či prst Boží?

A což mám ještě mluvit o tom, kterak Bůh slavné a horlivé papeže oslavil velikými zázraky, ku př. sv. Řehoře Velikého? jak všichni světci církve naši s láskou a oddaností lpěli na stolci apoštolském a mnoho zázraků k utvrzení pravdy činili? Ano, vše, co jen dokázati

může právo a pravdu, spojuje se; nebe i země spojují se, aby vydávaly svědectví o obzvláštní pravomoci a důstojnosti stolice papežské.

Vidíš tedy, nevědomost to je a hlupota, která bájí o pozdějším povstání moci papežské; pomluva to je, která vykonávání moci této zove panovačností a pýchou, rouhání to je, pakliže se praví, že moc tato s posláním církve se nesrovnává, na cti utrhaní to jest, obviňují-li se i ti nejdokonalejší papežové z podvodu a šalby, bláznovství jest chtít něco popírat, co dějiny 18. století potvrzují, a hrozný a nebezpečný blud to jest mysliti, že katolíkem kdo zůstatí může i když se od papeže odtrhne. Promysli a uvaž vše, co jsem ti na obranu článku viry naší o moci papežské byl uvedl, a poznáš z toho zajisté, že výtky, jakoby papež nebyl hlavou křesťanstva, lichá jest a bez podstaty; úvaha tato zajisté utvrdí tě v poslušnosti k Otcí křesťanstva, neboť nařízení jeho dány jsou jménem Božím, utvrdí tě v lásce a oddanosti k tomuto středu a základu církve naší a v horlivosti, abys, seč jsi, pro čest a slávu její působil. Ano, čím více nezdární synové otce našeho tupí a haní, tím více my jej ctíti budeme. čím více oni bolesti mu způsobují, tím více radosti my mu učiníme, rozplameňující lásku svou k němu a zdvojující modlitby naše za něho. S nejvyšším svým pastýřem úzce jsouce spojení, s ním a pro něho bojující, dojdeme bezpečně cíle pouti naší ku hlavě naší neviditelné, Ježíši Kristu, Synu Božímu a Spasiteli našemu.

(Příště dále.)

Řím za Nerona.

Historické obrazy od J. I. Kraszenského. Přeložil P. Š. Senický. (Č. d.)

Má v tom něco viny Sabina, která jakkoliv dokonalou jest, přece jako ženská jest zvědavá. Do té doby chránila se divadel veřejných. k nimž

Škola B. P. 1892.

nejevila žádné ochoty, ošklivíc sobě krvavé zápasy; ale v poslední době tolik se mluvílo o spanilosti nových her, které za příčinou vítězství v Armenii dobytých se odbývali

měly, tolik o samém caesaru, i o náramném návalu lidí a sboru roztodivných zápasníků, že i Sabina zatoužila uvidět ony pošetilosti. Opíral jsem se tomu, usiluje zraditi ji ze zamyšlené vycházky; avšak Chrysis mně nepřizvukoval, a to jí dopomohlo k vítězství. Podle něho zvědavost ta byla přirozenou a měla být ukojena. Sabina též nelekala se nebezpečnosti, jaké jsem já v tom spatřoval, za příklad mi dávajíc nejváženější římské matrony a Vestálky, které někdy bývaly hrám přítomny. Kázala mi, abych ji doprovázel. Myslím, že zpráva, že sám caesar se dostaví, nemálo přičinila k napjetí její zvědavosti, kdyžtě toho netvora každý touží spatřiti. Sabina neustrojila se jako ty ženské, které chtějí býti spíše pozorovanými než pozorovati, zasloučila se tak, že rysů jejích nikdo postřici nemohl, ani skromného oděvu si povšimnouti, zvláště vedle jiných žen, které, jen aby se nastrojily, za poslední ass oděv a klenoty si vypůjčují. Dvě společnice, několik nevolníků a propuštěnců, konečně já a lidé nesoucí nosítka, provázeli jsme ji do amfiteatru. Zvláštní místo v chodbě kryté, pro ženy určené, včasné jsme si zajistili. Ale všedši sem, myslím, že by Sabina byla raději, kdyby to mrav dopouštěl, byla přešla mezi mužské, tak protivným sousedstvím se našla obkličena. Seděla ji sice po boku senátorské ženy a dcery, leč kdož by se toho z jejích tváří a pohybů domyslí? Nikdy nestoudnost našich žen tak mě nezarážela, jako když jsem pozoroval, že tvář Sabinina rumění se za ni. Zpola nahé, nalíčené, napařádné, klenoty ověšené, smějice se, volajice a kývajice na mužské, hlasitě chlubit se hanbou svojí otáčely ji ženy: řekl bys, že jsou to nevolnice, nebo nedávno propuštěné zpěvačky a kejklírky... Z úst k ústům obcházela při spatření gladiatorů jména jejích milenek hlasitě vykřikovaná... Pohlížel jsem na

Sabinu a litoval ji. Mlčíc, střídavě červeně a bledostí se měníc, s hlavou zahalenou, obrácena k aréně, nevěděla, kam se skrýti před hanbou ji obkličující. Viděl jsem na její tváři bolestný pocit, když krev začala téci a mrtvolky na bouřlivou žádost zástupu dobíjeli a za nohy vytahovali vomitóriemi.¹⁾ Smutna opřela se o ruku, a zdálo se, že pláče nad divadlem, které rozpalovalo druhé k šílenství... Caesar s družinou svou, s Tigellinem, Epafroditem, Senecionem, Poppaeou, zástup to hejsků vpravdě za ženské přestrojených a mezi nimi krásou vynikající Pythagoras... s dlouhými vlasy na ramena splývajícími a prachem zlatým posypanými... byl rovněž zajímavou pro nás podívanou. Níže na lavicích, nedávno od Nerona na senátorské a rytířské²⁾ roztříděných, sbor přátel K. Pisona, zachmuřené tváře vážných mužů... Bylo oznámeno, že kromě her gladiatorův a bestiariův³⁾ jest přichystáno několik lidí z té nové sekty křesťanův, o níž jsem se ti zmínil, aby byli vydáni na zápas s divokou zvěří. Schytáni byli při jakýchsi nočních pověřivých obřadech... Lid nedočkavý volal neustále: »Zvěř na křesťany! Křesťany!!« Caesar konečně dal znamení; oči všech dychtivě se obrátily ku klecím.

Tu naskytla se nám podívaná, na kterou jakživ nezapomenu. Pomalu vy-

¹⁾ Vomitória = klenuté chodby pod sedadly amfiteatru, jimiž se z lavic i z arény vycházelo. Chodby ty byly velmi četné a tak prakticky zařízené, že jimi brzy celé divadlo se vyprázdnilo; odtud název jejích (= chrličů). Pod arénou sloužila tato vomitória jako cvičební síň gladiatorům, pod podiem a spodní caveou za klece divé zvěře a tak zv. „spoliária“, kam odtahovali mrtvolky z arény.

²⁾ Národ římský dělil se na tři třídy či kasty: nejvznešenější byli „senatores“ „patres“ též zvaní, po nich přišli „rytíři“ „equites“ a nejnižší stál „lid“ „plebs.“

³⁾ „Bestiarius“ slul zápasník s divou zvěří — „gladiator“ zápasník mečem bojoval jen s jiným gladiátorem.

taženy závary a napřed lev, potom pardal a tygr vyhnání bičem z pelechů na arénu vyběhl.

Zvířata zdála se ustrašena a k zápasu nejevila mnoho chuti; tulilaf se ke zdím ohlížeje se bázlivě, jakoby hledala, kudy se vymknouti. Každé zavřísknutí diváků nového jim nahánělo strachu. Lev si konečně lehl, pardal obcházel očichávaje kolem, tygr učinil několik velkých skokův a jakoby na číhané se zastavil opatrně se rozhlížeje. V tom zaskřípěly mříže druhého vomitoria, oči všech obrátily se k nim, ruch na sedadlech, do předu nataženy šje i hlavy. »Křesťané! Křesťané!« voláno... čekali jsme, nic se neukazovalo. Jakýsi zpěv smutný, divný, vážný předcházel před objevením se třech lidí... byl to stařec hubený, mladé děvče velmi sličné a muž v síle věku, černě zarostlý.

Nedáno jim patrně žádné zbraně, nebo jí nechtěli přijati, ba ani pletiva¹⁾ na nohy ani oštěpu. Napřed šel stařec a v rukou nesl pouze malý jakýsi kousek dřeva svázaného na kříž, jehož účelu ani významu nemohli jsme se domyslit, za ním kráčelo děvče, zakrývajíce se rukama ze studu, potom šel mládenec chmurného ale klidného pohledu. Jdouce stále zpívali, což lid ponoukalo k smíchu. Došli tak až do prostřed arény a žádné ze zvířat jich nenapadlo; tu všichni tři poklekli.

Caesar a lid mysleli, že prosí o smilování, i začalo všechno vřít v divadle, domáhajíce se zápasu a smrti. Ženy vriskaly nejhlasitěji, stávaly se netrpělivými při jejich otálení, plivaly a nadávaly. Oni však nic toho nedbajíce, klečeli, zdálo se, že se modlí. Soudil jsem u sebe, že přestrašeni, jak se nám zpočátku zdálo, nebyli.

Chvilí trvalo čekání, a divoká zvířata

¹⁾ »Bestiariové« jako zbraň proti divé zvěři dostávali jen mečík neb oštěp a pletivo z kožených řemínků na nohy a ruce.

pohlížela pouze na ony bezbranné lidi, jakoby se neosmělovala vrhnouti se na ně.

Konečně vyhladovělý tygr přiblížil se ze zadu k mladíkovi, skočil naň stiskaje ho tlapami, dávě a sápaje mu život a prsa a čelistmi drtí jeho lebku.

Stalo se to v okamžení, křesťan klesl se složenýma rukama, krev proudem vytryskla, avšak utrpení bylo krátké. Lid začal reptati a ztrácti znova trpělivost, po tom on netoužil: ale po zápasu, divadle a pastvě očí.

Když mladík sklesl, děvče asi krok od něho stojící a stařec pozdvihnuvše hlasu, zpívali dále, divně, strašně a nadlidsky pokojně. Zraky měli pozdvížené k nebi, jakoby očekávali, že bohové nějaci s oblak k nim sestoupí. Než věru cítil jsem, jak hlas ženštiny ba spíše ještě dítěte toho se trásl, viděl jsem, jak slzy řinuly se z očí jejich, ale stařec klečel jí po boku nehybný a pohledem zdál se jí dodávati sil.

Tygr požíral svou kořist, či spíše rozsápával ji ukrutně, časem pouze pohlížeje na lva i pardala, když zápach krve a pohled na mrtvolu podráždily i ona zvířata. Lev nevrhl se však na lidi, ale na tygra, který od zakrváceného těla odběhl, vyceňuje zuby.

V té chvíli užívali jsme obraz, který by i nejdivočejšího člověka k slzám pohnul, ale v lidu římském vyvolal jenom ukrutný výsměch. Mladé děvče schýlilo se nad tělesnými ostatky bratrovými a plačíc začalo celovati nohy jeho. Takto nad ním schýlenou z boku chopil pardal, sotva ji chňapnul a sličná její hlavinka jako zvadlý kvítek se sklonila bleďa, úplně bez všelikého smrtelného zápasu... Poslední vzdech vyšel z úst spolu s lehkým vykřikem, jenž i zpěv i pláč rázem přerušil.

Stařec, bezpochyby otec jejich, zůstal sám, hlas mu vypověděl službu, ale rty hýbal, jakoby ještě něco odříkával. Lid vyzýval, nutil, hnal do zápasu, rozkazoval,

nadával — marně; smutně patřil stařec na mrtvolu dítěte, čekaje smrti okem pevným, otevřeným.

Nevím už, jaký pocit ovládal zástupem, ale já cítil jsem v sobě takovou litoť k těm nešťastným, takové opovržení k oněm ukrutníkům, kteří se domáhali jejich smrti, že jsem chtěl bezmála skočiti a postaviti se na obranu křesťana... Přesvědčil jsem se později, že šlechtetné srdce Sabino sdílelo můj pocit.

Vždyť ti křesťané, nečistí sektáři, byli také lidmi.

Když jsem oči obrátil na arénu, viděl jsem lva rozsápaného tygrem a skonávajícího s rykem a chrapotem velikým, dobíjeli ho pacholci oštěpy, tygr lizal si krvavé rány v boku a pardal trhal bílé tělo děvčete... Kaluže krve vsákaly pomalu do pisku. Stařec se modlil, hodili mu oštěp, aby s ním šel na tygra nebo pardala, on však ho nezdvihl.

»Na smrt s ním! Na smrt!« začali křičeti se všech sedadel, celý amfiteatr, cavea, galerie, podium¹⁾ se trásl takorůzka nevázanou vřavou, ženy oděv šhubaly na sobě. Na lavicích senátorských aréně nejbližších váha důstojnosti nezabraňovala podobné vřavy, jako na nejvyšších...

Stařec se modlil, ale bylo patrné, že strach ho nezlomil: neprosil o život, nehleděl ani na diváky, Caesara a Vestálky. Bylo by to asi dlouho trvalo, neboť tygr ranami svými a pardal kořisti svou byl zaujat, kdyby na znamení dané od Nerona nebyli přišli pochopi; jeden z nich přiskočil a krátký mečik ztopil v prsou křesťana.

Viděl, jak se smrt blížila k němu, avšak netrhl se, jen oči stále obracel

¹⁾ „Káven“ = hlediště v amfiteatru podoby vejčité se sedadly stupňovitě nad sebou zděnými, galerie totiž krytá chodba nejhornější nad stupňovitými sedadly, obyčejně pro paní určená, „podium“ = císařský balkon, sedadlo hned nad arénou.

k nebi, zdálo se, že se pořád horoucněji modlí, nebo s jakýmsi neviditelným duchy rozmlouvá, až když kat se přiblížil, rozepjal ruce, nastavil prsa... a krví zbrocen klesl, nepouštěje z ruky onoho kousku dřeva.

Nevím, je-li větší udatností bojovati se zoufalostí, či s tak stoickým klidem čekat na smrt, bez nejmenší bázně.

Když odvěkali mrtvolu, lid nebyl spokojen a domáhal se jistě něčeho více, než bylo toto, ale my jsme už déle vydržeti tu nemohli. Sabina mi dala znamení, že chce jíti domů; pospíšil jsem si doprovodit ji, ježto návrat z amfiteatru za soumraku spojen byl s větším nebezpečenstvím než cesta do něho; ulice plny byly mládeže vinem a divadlem zpité.

Zastal jsem také nositka její obklíčena zvědavými a mezi nimi Lucia.

Znal's ho jistě, neboť byl našim náčelníkem a spolu s námi chodil do školy, když jsme ještě všichni »zlatou bullu«¹⁾ na prsou nosili, až jsme ji s lemovanou togou²⁾ a vlasem společně složili v oběť bohům — šťastni jsouce, že jsme vystoupili z dětství a ušli ranám učitelovým.

Lucius je vzdalým příbuzným Sabiny a mojí, ale z onoho hezkého hošíka, co dnes se stalo, stěží uhodněš nevida ho.

Není to muž, *eques romanus*³⁾ togou oděný mladík, ale hotová — ženská.

V dlouhém, řasnatém rouchu, pestrém a tak lehounkém, jakoby spíše nahotu odkrývati než zahalovati mělo, s hlavou nakadeřenou, napuštěný voňavkami, jejichž polovina by stačila k nabalsamování mrtvolu, s rukama plnými prstenů, Lucius

¹⁾ Dítka římské nosily na prsou pouzdro podoby srdčité s nějakým amuletem, bohaté dítka měly toto pouzdro zlaté, chudé děti kožené.

²⁾ Lemovaná toga byla odznakem vysokých hodností, ale zároveň výsadou dítek, jež, dokud nedospěly, musily rovněž nositi togu lemovanou.

³⁾ = rytíř římský.

podobá se spíše herci hrajícímu úlohu ženskou, než mladému muži. Snadno také jest domyslit si mravů jeho ze zevnějšku — jakož i, že patří k nejdůvěrnějším dvořeninům Nerona, který jeho chválu rovně tak si váží jako Seneciónovy a má ho za neomylného soudce uměleckosti a dobrého vkusu.

Skrze poodhrnutou záslonu nosítek zahlédl on Sabinu, i přiskočil chtěje se jí zavděčiti, dříve než si přispíšila zatahnouti za sebou plagulu¹⁾ a ukrýti se před jeho zrakem. Na štěstí otroci vyzdvihli ji na ramena a rychle se hnuli z místa. Zůstal jsem tedy já obětí Luciovi, který mě poznal, jménem zavolal a hned si začal stěžovati, že Sabina ani slova k němu nepromluvila.

Omlouval jsem ji, že tu nebylo místo k zahájení neb obnovení známosti, a konečně skromností ženským vlastní. Tak jsme se rozešli. Než nejsem rád tomu setkání s člověkem, který se mi zdá nebezpečným a žádoslivým nových tváří, nového mlkování a nových pletek.

Když jsem nazejtří navštívil Sabinu, zastal jsem ji zaraženu a zamyšlenu, dlouho nemoha se dobádati jejich myšlenek.

¹⁾ „plagula“ = záslona u nosítek.

Konečně se mi přiznala, jakou ošklivost v ní vzbudilo to divadlo a jak byla dojata statečností, s kterou šli na smrt onino křesťané.

„Věřte mi, Julie,“ pravila, „nemůže to býti pravdou, co vypravují o jejich rozmarlosti, o hanebných obřadech a pověrách. Rozmarlost vysiluje, nahání strachu před smrtí. Lidé ti umírali jako stoici,¹⁾ jak Římané nedovedou — ba umírali bez rozhořčení a hněvu, pohrdajíce marnou obranou, spoléhajíce na jakousi sílu, na cosi nám neznámého, tajemného, ale mocného. Byla jsem překvapena klidností starce i ženštiny...“

Vyznal jsem jí, že i na mne působili podobným dojmem.

Neviděl jsem Sabinu nikdy smutnější a vážnější jako tehdy, po tom divném divadle, které dosud mi tane před očima. Ale list už je příliš dlouhý, milý Kaje, končím jej. Není to mou vinou, sám jsi žádal, abych byl rozvlácným. Zůstávej mi zdrav a piš též o sobě.

(Příště dále.)

¹⁾ Stoici nazývání lidé, kteří pohrdali všelikou bolestí, obřadili se necitelností proti neštěstí a útrapám, vedli život přísný a podle tehdejších názorů mravní, proto byli pohanským Římanům a Řekům výkvětem ctnosti a duševní síly.

U paty kříže.

Č chvilě blahé, milé vzpomínám tak ráda, u paty kříže, náruč plnou květů, kdy díla jsem, chtěje Tobě věnec vřít, abych jím skrál Tvou drahou božskou ozdobila.

Mně líto bylo tak, že v hlavu Tvoji vryla se trnův ostrých necitelná směs; mé srdce dětské jímalo bolu děs, je zakryt chtěla jsem tou květů zdobou. Teď po letech to vidím, lidskou zlobou, myšlenek nevěreckých tíhou zlou, že hlouběj' zabodly se v hlavu Tvou; i spěchám zase k patě kříže Tvého s tou prosbou vřelou: Pane, setba zlého

kéž udusí se kvítím, které v kráse prosté zroseno láskou Tvou v mém srdci dětském roste, jež v záti ducha Tvého pěstují tak ráda.

I.

„Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!“

Ba nevědí, jak tehdáž, dosud mnozí, kdož vrážejí hřeb v dobrou ruku Tvou, — ba nevědí, nevěry ostré hřeby že po krůpějích životů duší rvou; ba nevědí, kdož hesly svými hrozí v hrob sklátit pravdu Bohem zjevenou, ba nevědí, svou snahou šílenou

že v propašť temnou záhuby se řítí: —
nuž tam ať, Pane, slovo Tvoje svítí,
září a hřeje, znova divy tvoří,
bludův a vzdorů mocné hráze boří,
tam ať Tvé slovo, táhnoucí vše k nebi,
jež nevědomost tu, ne zlobu viní,
jim k spáse zavzní: „Nevědí, co činí!“

II.

**„Amen, pravím tobě, dnes budeš se mnou
v ráji!“**

Když v mukách, Pane, sluha mdlý Tě prosil:
„Ó rozpomeň se na mne ve království svém!“
Tvůj pohled k němu snesl se a zrosil
milostí srdce jeho v chvíli poslední.
Jistota vzešla mu, že brzy rozední
se kolem slovem Tvým: „Dnes budeš v ráji mém!“
On v dobré vůli sklonil hlavu mdlou,
Ty's otevřel mu božskou náruč svou. —
Nám dobrá vůle, Pane, často schází,
spíš čekáme, že divem zbavíš útrap nás
a dále stavíme na chladu, zmatku hrázi,
by nepronikl paprsek milosti Tvé
a nezžehl, co vzešlo, bují z vůle zlé,
co oka Tvého božského nesnese jas.
Ó dej nám pochopiti, Pane můj,
jen dobrá vůle v ráj že vede Tvůj.

III.

„Hle, syn tvůj! Hle, matka tvá!“

Kdo pochopí tu lásku srdce Tvého!
Tvá hlava trním věnčená se sklání,
svých nedbáš muk a hřeby marně brání
Tvé péči o ta srdce zarmoucená. —
My sotva krůpěj okusíme zlého,
už sténá duše bolem poděšená
a lhostejno jí, zdali bratr v lkání —
úlevu sobě, ne však jemu shání.
Skloň k nám se též Tvá hlava v péči svaté,
pronikni duch Tvůj duše jástvím jaté!

IV.

„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil!“

To pochopit? — ne, nelze, nelze, Pane!
co trpěl jsi v té chvíli, kdy ten vzdech
z úst božských nesl se, kdy svrchované
jsi tíhu cítil viny, zloby všech.
Vše na sebe jsi vzal, bys všechny získal,
vše podstoupil jsi k vůli spáse všech;
pro hoře bezměrné duch Tvůj si stýskal,
ráj vrátil nám jen bezměrný ten vzdech.

V.

„Žízním!“

Jak sladce duši mé to slovo zní!
Ó skloň se, Pane, skloň se s kříže k ní,
by podíl brala v svaté žízní Tvé.
Ty's touhou žíznil, aby moci zlé
nejaly stádo Tebou spasené;
svou obětí a láskou živěné
Ty's zanechal je, ducha svého zdroj
jsi otevřel mu, aby silno v boj
jít mohlo proti proudu kalných vln,
jež hrnou se, an vezdy zášť pln
v Tvůj spasný zdroj duch zírá temnosti.
Tvé slovo „Žízním!“ zbroj nás zbožností
a láskou zkojíř svatou žízeň Tvou
a tak naléztí jistou spásu svou.

VI.

„Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého!“

Ó poruč, Pane, v ruce Otce svého
i ducha církve Tebou zřízené,
by ruka jeho mocná setbu zlého
v zárodcích zdrtila, by vznešené
Tvé dílo září svou jak maják spasný
v bezpečný přístav vedlo národy;
Tvé pravdy duch by nad vším skvěl se jasný
a z temna k světlu v blahé přerody
a z boje v mír zákony Tvoje vedly!
Sjednot' nás, Pane, všechny duchem svým,
by ruce Otce k požehnání zvedly
se pro Tebe nad lidem zbloudilým.

VII.

„Dokonáno jest!“

Jest dokonáno! Na ta slova svoje
se rozpomeň, ó Pane, za dnů těch!
Jest dokonáno! Ano, oběť Tvoje, —
znak sterý svědčí tomu v krajích všech, —
je dokonána; více nelze dáti,
než tělo své a ducha k spáse lidu.
Však, Pane, viz, jak málo dosud znáti
je ducha Tvého, viz tu duchů bídu,
a skloň se k nám, ujmí se díla svého;
víme to sice vítězství je Tvoje,
byť steré símě ujal se zlého;
však srdce touží vidět spásy zdroje
napájet všechny, — aby zrcadlilo
Tvé „Dokonáno!“ v nás se a v nás žilo.

Svatá Orosie, dcera sv. Ludmily a Bořivoje.

Není u nás valně známo, že by kníže český Bořivoj měl dceru světici. Ale jest tomu tak. Sv. Orosie narodila se r. 855. z kněžny sv. Ludmily ve hlavním městě lužickém (Luspicium), a byvši rodiči svými po křesťanskou vychovávána, pokřtěna byla sv. Methodem, při čemž jméno její Borozie přeměněno na Orosie čili Eurosie. Hned v útlém mládí umrtvovala tělo své a konala skutky milosrdenství, bylaf pro svou dobročinnost rodiči svými ustanovena palácovou almužnicí. Téže doby vyslala šlechta aragonská, nasativši se 36letého mezivládí a chtě starou jedi novládu obnoviti, poselství k papeži, Mikuláši I., aby na jeho radu nového krále si zvolila. Poselství toto dorazivši do Říma, nezastalo již Mikuláše I. na živu, i předneslo prosbu svou jeho nástupci, papeži Hadrianu II., jenž jim odporučil navarského krále D. Ignico Himeneza Aristu, statečného obhájce víry proti mohamedánským Maurům, zároveň pak jim na srdce vložil, by snažili se o to, aby vnuk jeho Don Fortunio Gazečs, Mnich zvaný, se zasnoubil s dcerou knížete českého Bořivoje, o jejíž ctnostech se dověděl papež z úst bratří soluňských, sv. Cyrilla a Methoděje. Pohnutka rady této byla, by králové spojeného Navarska a Aragonie získali vydatné podpory hmotné od knížete českého v boji proti Maurům; mimo to měla se tímto sňatkem s křesťanským králem upevniti víra Kristova v knížecí rodině české. Rada stala se skutkem, když i sv. Orosie, jež panenství své Bohu byla zasvětila, ku sňatku svolila, poučena byvši s nebe, že květ panenství jejího bude uchován, ježto ještě před sňatkem zemře smrtí mučnickou. Provázena jsouc strýcem svým, svatým Aciseliem, biskupem lužickým a bratrem sv. Kornerem kromě četné družiny, brala se Francií do Španěl. Sv. Orosie

i průvodčí došli šťastně města Yebry v Pyrenejích, odtud však, uslyševše, že Maurové znepokojují okolí, uchýlili se do horské jeskyně, již byli na své cestě poznali. Zde však byli Maury vyslíděni, obklíčeni a všichni až na kněžici pobiti. Tuto náčelník Maurů, Abeu Lupo (Vlk), všemožně přemlouval k odpadu od víry křesťanské a ku sňatku s kordóvským suverénem Mahomedem, doufaje takto tohoto opět si nakloniti a usmířiti, bylť u něho pro vzpouru v nelásce. Než bohobojná kněžice nedala se oblouditi ni lichotnými slovy, ni hrozbami, pročež byly jí na rozkaz Lupův ruce i nohy po kolena odňaty a hozeny do propasti horské, na to i hlava státa a s ostatkem těla pochována. Drahocenné tělo to bylo teprve roku 1072. pastýřem (později kanovník u stoličního chrámu města Jakky) dle poučení andělova, jenž mu zjevil jméno i vlast svěťice, vykopáno, hlava ponechána v městě Yebře, tělo pak ostatní zavezeno do hlavního města Jakky, kde dosud se chová ve stříbrné rakvi, na níž obrazy jsou výjevy z jejího mučeníctví.

Tělo toto bývá každoročně dne 25. června veřejně vystaveno, na kterýžto den slaví se svátek sv. Orosie po celé diecési co nejskvěleji po celou oktávu. Sv. Orosie ctěna jest jako patronka města Jakky a okolního pohoří a jako ochranný proti bouři, blesku a krupobití (vůbec proti živelním pohromám). Úcta její není omezena toliko na město Jakku a Aragonii, ale šíří se po celém Španělsku: v Madridě, Hispale, Tarragoně a v Novém Kartagu ohyzláště je ctěna, i po Italii, ba pronikla do stoličního chrámu Páně v Mexiku. Biskup města Jakky usiluje o to, by svátek sv. Orosie zaveden byl po celé církvi katolické. Za tímto účelem prosil týž za podporu ve snaze své J. Em. nedp. kardinála pražského. *Dle „Čecha.“*

Různé zprávy a drobnosti.

Dvanáct malých apoštolů. Každý ví, jak byla církev sv. pronásledována, jak někteří od svaté víry odpadli, jiní opět pevně se jí drželi. O takových stálých vyznávacích stůj zde následující dojemný příklad. Mezi obyvateli města Karthago v Africe, kteří se nechťeli odřici sv. víry v božství Ježíše Krista a kteří proto od ukrutného a krvežiznivého krále Vandalů, Hunnerika, velmi pronásledováni a do nejstrašnějších pouští vyháněni byli, nalézalo se dvanáct hochů zpěváků, vyznamenávajících se zvláštními vlohami hudebními a krásnými, stříbrnými hlásky. Tyto hošíky nechťeli ukrutníci do pouště vyhnati, nýbrž je chťeli přemluvit k odpadnutí od sv. víry a pak jich používatí ku zvelebení ariánských služeb kostelních. Jakmile to chlapci uslyšeli, obejmuli s pláčem a křikem kolena svých šťastnějších soudruhů, kteří jižž měli na poušť býti odvedeni. Proto byli ubozí chlapci bití holemi a oštěpy, aby se poddali, ale nadarmo. Oni se zaříkali, že raději se nechají uskrtniti, než aby se odloučili od svých soudruhů. Když nepomohly ani sliby, ani hrozby, uvrhli tyto malé mučeníky do podzemních děr, aby tam, hrozným hladem trápeni, se konečně poddali. Ale Bůh jest mocný ve slabých a v ústech nemluvnátek ví sobě chválu připravití. Tak také tito hoši čím více byli trýzněni a mučeni, tím více chválili Boha a tím pevněji lnuli ke svaté víře, nechťene nevinné, na křestu sv. obdržené roucho odpadlictví poskvřniti. Konečně od nich katané upustili, a oni si věrně slíbili nikdy se od sebe neodloučiti. Jich stálostí u víře a trpělivostí při mukách bylo celé město dojata a ve svaté víře tím více upevněno. Od té doby nazývají se tito mučeníci »Dvanáct malých apoštolů karthaginských.«

Nový zázrak, jimž oslaven ctih. Gerard Majella. Téhož dne a možno říci, že skoro téže hodiny, kdy zasedala v Římě třetí a poslední kongregace ve příčině zázraků ctih. bratra laika z kongregace Redemptoristů, způsoben skrze divotvorce tohoto mezi syny sv. Alfonsa zázrak nový. Na vyzvání nejdůst. P. generála konáno dne 26. ledna na vyprošení šťastného výsledku porad zmíněných kongregací ve všech kostelích klášterních tříhodinné klanění se nejsv. Svátosti oltární. V tu dobu vkročila do chrámu Páně v Pagani paní, jejíž obličej znetvořen byl k nepoznání rozežírající hnílobou. S důvěrou, jaká jest věru vlastní toliko obyvatelům jižních krajin neapolských, zvolala na ctihodného sluhu Božího: »Jsi-li skutečně svatým, pomoz mi a uzdrav mne!« Krátce na to pocítila v chorých částech obličej neobyčejně jakési trhání a hned potom byla úplně uzdravena. Dva lékaři potvrdili, že uzdravení její jest vpravdě nadpřirozené. — V sezení kongregace, konaném dne 26. ledna, byly zázraky k prozkoumání předložené schváleny. Dotčený dekret ustanoveno uveřejniti dne 25. března. Prohlášení za blahoslaveného, jemuž nyní žádné překážky v cestě nestojí, stane se asi roku budoucího n příležitosti jubilea sv. Otce.

Krásná smrt ve svatém povolání. Kněz Boursul po 40 let pracoval na vinici Páně ve městě francouzském Rennes. Život jeho byl jako zrcadlo křesťanských ctností, a neunavný sluha Boží přál sobě toliko, aby mu Bůh dal »zemřiti se zbraní v ruce« — na kazatelně nebo ve zpovědnici. Výtečný tento kněz měl roku 1774. postní kázání, načež mu bylo mnoho kliditi ve zpovědnici. Na druhý Boží Hod velikonoční ráno v 5 hodin odslouživ mši sv. až do poledne pracoval ve zpovědnici,

odpoledne ve 3 hod. vzešel na kazatelnicí, maje uzavřít kázání svá postní řečí o slávě a blahoslavenství svatých Božích v nebi. Řeč mu plynula ze srdce silou nadšeného mládence, obzvláště když se jal vypisovati radosti vyvolenceů Páně. »Ale,« zvolal posléze, »nikdy na zemi nebude dáno slabému zraku lidskému snéstí lesk velebnosti a slávy Boží: teprve v nebi viděti budeme Boha tváří v tvář. Videbimus eum sicut est.« To pověděv naklonil hlavu, kolena mu sklesla, oči zůstaly upřeny k nebesům a duše uletěla z křehkého těla. Snadno jest se domyslíti, kterak dojati byli zbožní posluchači. »Světce umřel,« slzice volaly nadšené zástupy. O nebi mluvil, do nebe se odebral!

Buď vůle Tvá! Jisté matce roznemohl se miláček její na smrt. Ubohá vidouc, kterak jí hyne dítě, zoufale sobě počínala, hořekujíc, jakoby již Boha nebylo. Kněz navštíviv ji, hleděl všelijak ukojiti bolest mateřského srdce; slova však nic tu neprospívala. I pozdvihl se a jal se u lůžka modliti nad churavcem: »Bože, chceš-li po svaté vůli své, navrať synu služebnice Tvé život a zdraví.« Tu žena nešťastná, uslyševši modlitbu, vykřikla divoce: »Co — chceš-li? Bůh musí chtít! Bůh mi nesmí odnítí mého miláčka!« Kněz vida, že tu slova nic nepomohou, s útrpností odebral se domů. Zatím mimo všeliké nadání nemocné dítko se uzdravilo. Matka jákala, i mazlila se s miláčkem svým, nenaděje se, že jí odrůstá dítě k nevýslovnému zármutku. Syn její stal se zlo-

synem, a nešťastná matka dočkala se toho, že rozmazlenec její umřel na popravišti rukou katovou! Nebylo by mu lépe bývalo, kdyby byl tehdy umřel? — Proto rceme ve všem: »Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi!«

Chraňme se svatokrádežného zneuctění Boha, osob nebo věci Božích, neboť takový hřích Pán Bůh v zápětí trestá. Roku 1790., kdy se ve Francii veliké nebezpečnosti a prostopášnosti od luzy tropily, strhli v městě Remži s kříže obraz Pána Krista a vlekli jej v blátě po ulicích města. Co se však nestalo? Jeden z těch bezbožníků, jenž nejvíce zuřil, brzy na to ohyždnou smrtí zemřel. Jiný spadl s okna a za hodinu bylo po něm. Původce tohoto bezbožného činu, byv kousnut od vzteklého psa, zbláznil se a brzy zemřel. Čtvrtý pak, jenž šlapal po hlavě Krista Pána, ležel v nemocnici bez naděje života, ale pln lítosti a skroušenosti nad svými hříchy. Tak vypravovaly tehdejší noviny francouzské. Proto ctěme a važme si všeho, což svatého a svěceného, važme si též kněží, neboť jsou sluhové Boží. Biskupové jsou nástupci apoštolů, kněží jsou podrženi biskupům. K apoštolům však pravil Kristus Ježíš: »Jakož mne poslal Otec, tak i já posílám vás. Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.« Když to řečeno apoštolům, platí to i o nástupcích jejich, o biskupech, a tudíž i o kněžích. Z toho tedy plyne, že kdo kněžími pohrdá, Kristem pohrdá, neboť kněží jsou sluhové jeho.

Zprávy z misí katolických.

Cína. O strašném pronásledování křesťanů v Mongolsku podává generální vikář P. Favier zprávy, které od misionářův obdržel.

Napřed vzdává pochvalu misionářům za jejich neunavnou činnost, zvláště ve

východním Mongolsku, kdež misionářská stanice Scheut pod vedením msgra. Rutjeho velikých úspěchů docílila. Každým rokem rostl počet křesťanů; křtů bývalo ročně ne na sta, nýbrž na tisíce, a teď najednou celá vzkvétající misie zpustošena.

Jakožto původce celého pronásledování jmenuje tajné spolky čínské a praví: »V Číně jest nesmírné množství tajných spolků, jež tvoří jakýsi celek; před 30 lety viděl jsem tlupu Čang-mao (dlouhovlasí), Pe-lien-kiao (spolek bílé růže mořské), Mimi-kiao (spolek tajného náboženství). Tyto spolky jsou Číně nad míru nebezpečny. Než se kdo nadá, vypukne povstání, jež často sami mandariní podporují. Tak zpusťošil v poslední době spolek Ko-lao-hui (spolek starších bratrů) pokročilou již misií na Yang-tse-kiangu; v severní Číně řadí zhoubně spolek Tsai-li-ti, jenž pekelnou svou činností v sousedním Mongolsku rozvinul a již nejkrásnější misie naše za oběť padla.

Teď chci jen opsati psaní misionářů, jednající o posledním pronásledování v Mongolsku.

P. Van Dyk píše z Pa-ku: »V noci 17. listopadu rozbořilo asi 500 mužů čítající oddělení tajného spolku Tsai-li-ti několik domů v osadě křesťanské, kteráž leží asi 3 hodiny od San-še-kia-tse, a pobilo vše křesťanské obyvatelstvo; pak se obrátili loupežníci oni na San-še-kia-tse, zapálili kostel, obydlí kněží a mnoho jiných domů křesťanských; P. Lin byl bezpochyby při té příležitosti zavražděn. Povzbuzena úspěchem táhla celá tlupa proti městu; prosil jsem úřady o pomoc; vojenský mandarin odepřel mi vojáky a mandarin civilní chtěl mi poslati pomoc; důstojníci však byli proti tomu. Zdá se, že pronásledování vypuklo v celém vikariátu nebezpečí jest veliké, a možná, že za několik dní všechny naše křesťanské osady budou zpusťošeny. Poslední zpráva ze San-še-kia-tseu udává počet zavražděných křesťanů kolem 100.

P. De Nys píše: »Lao-hu-keu, dne 23. listopadu. Stav náš se každým dnem horší. Dříve nežli povstalci náš ústav v Pa-ku zpusťošili, navštívili mandarina;

tento jim dovolil zapáliti křesťanský kostel, a všechny domy křesťanů; zároveň jim slíbil, že se jim nepostaví na odpor i kdyby všechny křesťany zavraždili. Když potom opravdu povstalci všechny domy křesťanů vyplnili a zapálili, pronásledovali ještě utíkající, tak že se jich jen málo zachránilo; ditky ze sirotčince honili ještě na horách, větší z nich zardousili a hodili do výmolů, menších několik přivedli do mandarinátu. Za všechno to dostalo se jim ještě pochvaly, jakožto mstitelům národa. Všude slyšeti křik: »Zabíjejte křesťany, žádného nešetřte!«

Poslední pak psaní zní: »V Peking, 9. prosince 1891. Právě přišel k nám uprchlík, jenž šťastně vyváznuv při pronásledování v Pa-ku měl tolik odvahy, že se vrátil do města, aby viděl, co se bude dít; 23. listopadu opustil Pa-ku a odebral se k nám do Peking, aby nás zpravil o událostech, jež se stěhly po hrozném pobití křesťanů. Dne 22. listopadu dostavila se jízda místokrále, nezastihla však žádné povstalce v městě, neboť Tsai-li-ti opustili Pa-ku večer před příchodem vojska a brali se směrem k Čao-gang-šien. Jízda je však brzy dohonila; někteří byli chyceni anebo zabiti; z chycených bylo dne 26. listop. 18 a dne 28. listopadu 24 na hlavní ulici města popraveno. Vojsko místokrále přibýlo pak rychle do San-še-kia-tse a pobilo několik povstalců, kteréž tam zastihlo; na to se obrátilo na západ ku Geholu a zastavilo tak povstalcům cestu, čímž zachránilo křesťanskou osadu Lao-hu-keu. Od té doby potírá vítězné vojsko povstalce na všech stranách. Kéž by nám bylo v brzkou popráno úplný pokoj zavěsti, abychom mohli znova zbudovati naše ústavy a osady!

Západní Afrika. Apoštolská prefektura kamerunská. P. Max Kugelman, superior německé misie

v Kamerunu, děkuje na začátku psaní, jež nám zaslal, všem dobrodincům a příznivcům misie kamerunské a podává přehled jejího rozvoje. Ačkoliv jest Kamerun jedna z nejnezdavějších a nejobtížnějších misii celé svaté církve, těší se přece tamější misionáři z dobrého zdraví až na nějaké záchvaty horečky. První činností misionářů bylo založení misie »Marienberg« západně od hlavního města; celá stanice pozůstává z kaple a obydlí, v němž se nalézá 50 hochů černošských, kteříž poměrně dosti jsou chápaví a rychle se učí; nesmíte si je však představovati jakožto vzory chovanců misionářských.

Druhou stanicí chtěli jsme již dříve zaříditi jihovýchodně od Marienbergu; náčelník Bomo přerušil však wszelké vyjednávání. Teprve nedávno pokusili jsme se opět náčelníka přemluvit, a tu ukázal se zcela ochotným, ano s radostí přijal náš návrh na založení misie v jeho území a daroval nám potřebný kus pozemku. Za čtrnáct dní vystavěno bylo obydlí pro misionáře a domek pro naše dělníky.

Černoši tamější hluboce klesli, mnohoženství jest všeobecné, ano čím více žen někdo má, tím jest bohatší. Nemůže-li dlužník platiti, vezme mu věřitel ženu a nevydá mu ji, dokud nezplatí. Doufáme, že s pomocí Boží naše sv. náboženství časem mravy a zvyky pohanův úplně změní, zvláště jestli nám bude popráno co nejdříve školu otevřít, abychom mohli s dětmi obrácení na víru katolickou započítí.

Střední Afrika. Apošt. vikářství Viktoria Nyanza. Psaní apoštolského vikáře msgra. Hirtha dosvědčuje starou pravdu, že krev mučeniců jest semenem křesťanů nových.

»Již delší dobu,« píše P. Hirth, »křtíme měsíčně 40—60 dospělých, vyjma na sta jiných, již nakažlivou nemocí

uchvácení v posledním ještě okamžiku křest sv. přijmou. Jen v Rubagě přihlásilo se 3000—4000 černochoů, kteréž jsme všechny připustili k vyučování v naukách křesťanských, neboť není lehká věc jedny připustiti a druhé odmitnouti, zvláště když každý náčelník za všechny své poddané se přimlouval. Poslední společný křest sv. měl býti udělen na svátky svatodušní roku minulého, při čemž jsme chtěli slavnostně 50 našich katechumenů do lůna církve přivést. Viděl jsem před sebou katechumeny různého věku a rodu. Byli mezi nimi hoši od 12—15 let, pak hezký počet dospělých mužů, v nejlepších letech a několik starších lidí, mezi nimi hodná stařena Laeta, jejíž syn Leo, dříve věrný sluha msgra. Levinhaca, v Alžíru právě noviciát dokončuje; stařenka mi představila zároveň svého pětiletého vnuka, jenž hned po narození osirel, ona ho pak vzala k sobě a vychovává ho křesťansky.

Mezi ženskými vynikala sestra krále Moangy. Naši křesťané mi ji představili s jakousi chloubou a právem, neboť vznešená paní zaujímá po Namazole, matce krále, první místo v celé Ugandě. Ona jest spolupracovnicí krále ne v tom smyslu, že by brala podílu na záležitostech obecných, nýbrž proto, poněvadž třetina celé říše jest jejím majetkem, jest tedy sestra krále panovnicí nad značným počtem poddaných, a má proto v celé říši veliký vliv. Od té doby, kdy křesťané z Uzagary byli vyhnáni, začala se učiti pravdám našeho sv. náboženství a navštěvovala skoro každodenně s velkou svojí družinou naše cvičení. Doba přípravná byla jí zkrácena, poněvadž král jí slbil svému křesťanskému vojevůdci Gabrielovi za manželku a nám mnoho na tom záleželo, aby manželství to bylo hned od počátku křesťanským. Ano král Moanga zrušil pro tento případ

starý domáci zvyk, dle něhož jeho spolupanovnice, když by se vdala, pozbyla všech dřívějších práv a výsad. Ke křtu sv. přišla vznešená paní úplně prostě oblečena jako ostatní a obdržela jméno Sára. Účastenství křesťanů z hlavního města bylo veliké; v předvečer dorazilo k nám vítězné vojsko, jež třikrát úplně porazilo Mohamedány; tak se stalo, že slavnost ani zevnějšího lesku nepostrádala.

Ačkoliv Mohamedáni byli poraženi, není přece nebezpečí od naší misie úplně odvráceno; doufejme však, že aspoň po nějaký čas budeme mít pokoj, jehož chceme použiti, abychom křesťany, jejichž počet se den ode dne množí, ve víře upevnili. Vyučování katechumenů jest náramně obtížné a vyžaduje veliký počet misionářů, neboť nás dělí od nich někdy několikadenní cesta. Ovšem na-

vštěvují nás někdy, avšak to nestačí; a co si máme počiti se ženami, dětmi a starými, kteří k nám přijíti nemohou? Tu nám opět Bůh skoro zázračně pomáhá. Tak na př. přišel k nám nedávno vznešený náčelník z jihu velikého ostrova s 15 mladiky, z nichž všichni již katechismus uměli, a jiných 400 jeho poddaných se též naukám křesťanským učí, a s jakým zápallem! »Naše ženy,« pravil náčelník, »zdráhají se vařiti, když my je nechceme v náboženství vyučovati.« Bezpochyby, že přimluvě msgra. Levinhaca, jenž v těchto krajinách roku 1890. misie zařídil a Panně Marii zasvětil, máme děkovati, že se s takovým úspěchem potkáváme.

Písni apoštolského vikáře končí přáním a prosbou, aby mu bylo obětavostí křesťanův umožněno rozmnožení misionářův a stanic misionářských.

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Plzně. Ó Pane Ježíši, nejpokornější díky vzdávám nejsv. Srdci tvému a nejsv. panenské Matce tvé za mnohé milosti a dary, kterých jsem až dosud obdržela v rozličných případech života mého.

A. S.

Z Radomyšle. Jistá dívka vzdává vroucí díky božskému Srdci Páně, blahosl. Panně Marii a svatému Josefu za četná dobrodiní a milosti jí prokázané. Obzvláště, co se týče duchovního života, že jí popráno bylo vstoupiti do III. řádu a též i do bratrstva božského Srdce Páně jakož i růžencového. Nedávno pak onemocněla její dobrá matka, a sice dosti nebezpečně, a tak rychle nemoci přibývalo, že všichni s velikou bolestí nadějí na uzdravení ztráceli. I vzpomněla si ona na mocnou přimluvu sv. Josefa a s velkou důvěrou začala konati devítidenní pobožnost k tomuto milému světcí. Slibíc, jestliže

Bůh vyslyší na přimluvu sv. Josefa její prosby, že to uveřejní ve »Škole B. S. P.« Důvěra ta též nebyla zahanbena a zármutek obrácen v radost, když skutečně matka ozdravěla. Tudíž díky vroucí velikému sv. Josefovi, a radí srdečně všem, kdož nějaká dobrodiní od božského Srdce Páně dosáhnouti chtějí: Jděte k Josefovi!

M. S.

Z Říma. Plně své dávné přání vzdávám tisíce díky božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za nesčetná dobrodiní, která jsem utíkaje se s důvěrou k božskému Srdci milého Spasitele a k neposkvrněnému Srdci jeho Matičky obdržel, a zvláště za ono doby nejnovější, kdy pochybnou nemocí stížen došel jsem uzdravení.

T. K.

Ze Sloupnice. Na vzývání božského Srdce Páně uzdravila se dívka těžce na záškrt nemocná.

Z Doubravice. Plně slib svůj vzdávám dobrotivému Bohu tisícere díky za uzdravení našeho syna, který byl po celý rok stížen neuhem očním, a pomoc lékařská zdála se býti marnou. Utekl jsem se k láskyplnému Srdci Pána Ježíše, k nejbl. Panně Marii a sv. Josefu a vykonal několikrát pouť do Sloupu a k svatému Janu Nepom. a sv. Václavu do Prahy a nebyl jsem zklamán v důvěře své. Milovaný syn se docela uzdravil. V tebe, Hospodine, jsem doufal, na věky nebudu zahanben.

Čtenář „Školy.“

Z Tišnova. Počátkem roku 1892. upoutala mne nemoc na delší dobu na lože a světnici. V opuštěnosti a skličnosti útočištěm byla mi modlitba; konala jsem devítidenní pobožnost k božskému Srdci Páně, k Panně Marii filipsdorfské a k sv. Josefu, a Bůh mne vyslyšeti ráčil a mi nejen v nemoci útěchy skýtal, ale i zdraví opět udělil. A proto tímto vzdávám nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně, Marii Filipsdorfské a sv. Josefu s tím vřelým přáním, kéž božské Srdce Páně, Matka Boží a sv. Josef jsou všem ve strastech a potřebách útočištěm, a zajisté Bůh milosrdenství své jim prokáže, jako mně opětně prokázati ráčil. *A.*

Z Luhačovic. Vzdávám vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejbl. Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu za uzdravení od dvouleté duševní nemoci po vykonané devítidenní pobožnosti. Na poděkování chci každoročně putovati do kostela Provodovského. *F.*

Z Malých Kunčic. Před rokem navštívena jsem byla velmi nebezpečnou nemocí, tak že nebylo naděje na uzdravení. Obrátila jsem se s plnou důvěrou k nejbl. Panně Marii a sv. Josefovi a celé svaté rodině, pod jejížto ochranu náš farní chrám postaven jest, prosíc, je-li v tom vůle Boží, abych byla uzdravena. Konala

jsem vícekrát devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské, užívala jsem též vodu lúrdskou a odevzdala se úplně vůli Boží, slibujíc, jestliže uzdravena budu, že milost tu uveřejním v časopise „Škola B. S. P.“ Byla jsem vyslyšena. Vroucí díky vzdávám za tu milost každodenně mocné přimlůvkyni u nejsv. Srdce Ježíšova.

C. P.

Z Moravy. Jistá klášterní dívka jsouc stížena těžkou, nebezpečnou nemocí, slíbila, že, bude-li uzdravena, veřejně díky své vzdá ve „Škole B. S. P.“ ke cti nejsv. Srdce a Panny Marie Lúrdské. Po vykonané devítidenní pobožnosti k Panně Marii Lúrdské uzdravila se, ač lékaři vši naděje již se byli vzdali, i byla k úplnému zotavení domů poslána. Poněvadž po uplynulém dvouletí zase churavost se dostavila, a ji zabraňuje k opětnému přijetí do kláštera, po němž tolik touží, má za to, že to upozornění, že slib svůj nesplnila, i vzdává tímto nejvřelejší díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské, a prosí pokorně o vzpomínku v modlitbě, by Pán Bůh na přimlůvu svaté Panny prosby její splniti ráčil. *M. H.*

Ze Svatého Jana v Čechách. Plně povinnost svou dle učiněného slibu vzdávám své nejvřelejší díky nejbl. Rodičce Boží, Marii Panně za mnohé vyslyšené prosby a udělené milosti. Poněvadž máme dosud mnoho protivenství trpěti, prosím o modlitbu čtenářův, aby se nás božské Srdce Páně ujmul a v potřebách našich nám pomohlo. *J. P.*

Kašna góna v Haliči. Vzdávám díky vroucí božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. a sv. Aloisiovi za vyslyšení prosby v důležité záležitosti po vykonané devítidenní pobožnosti. *A. Č.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Z Říma dochází radostná zvěst, že po přání samého Lva XIII. konati se bude za příčinou jeho nastávajícího biskupského jubilea v Římě porada biskupů o sociální otázce, jež bude míti za úkol mimo jiné, vypracovati obzvláště křesťansko-sociální návod, který by obsahoval nejzávažnější povšechné zásady pravého socialismu.

Francie. Den 18. února 1892 zůstane památným v politických dějinách republiky francouzské. Přivedlať ve sněmovně francouzské k pádu ministerstvo otázka týkající se církve katolické a událost tato uvedla jistým pánům na paměť, jak mocným činitelem církev katolická dosud jest a jak i v nepřátelství vůči ní jsou jisté hranice a meze. Jednalo se o přijetí zákona čelícího v jádru svém proti spolkům katolickým, které by následkem jeho vydány byly na milost a nemilost sežidovštělé a odkřesťanující veřejné správě státu francouzského. Dosavadní ministerstvo tedy, jak právě řečeno, padlo a ve chvílích těchto vede již správu státní kabinet nový. Sestavení jeho nedálo se bez značných obtíží, ale konečně podařilo se přece. Předsedou nového ministerstva a zároveň ministrem vnitra stal se senátor a umírněný republikán Loubet, oddaný přítel Carnotův, a proto pravice dosti nenáviděný. V celku sestává ministerstvo z umírněných živlů republikánských a tak ovšem by nepřipustilo, aby radikálové zahájili nový »kulturní boj« proti církvi. Tak však posuzuje nový kabinet toliko jedna část veřejného mínění, opírajíc úsudek svůj asi o soplění francouzských listů radikálních proti němu, které nevidí v něm než kabinet páně Carnotův a papeže Lva XIII. Politika nového ministerstva je taková, jaké si přeje papež, napsal list »La Justice« a ostatní listy

doprovázely hlas jeho souhlasem mnohozvučným. Dle listů katolických není však ministerstvo nové radikalismu méně příznivé ministerstva bývalého. Proto posuzují je s velikou zdrželivostí ano přímo s nedůvěrou. Ostatně vítají je klidně vyčkávajice; po ovoci poznává se strom, jest jejich heslem. Při tom varují poslance své, aby nedali se klamati a měli na paměti hájení svobody pro všechny i pro katolíky, zvláště hájení svobody svědomí a víry. Abychom tedy nějaké určité stanovisko ve věci této zaujali, dlužno vyznati, že o novém ministerství nelze napřed říci a tvrditi ničeho jistého, ale že třeba vyčkati, jak si bude počínati. Bude-li spravedливо i ku katolíkům a nebude-li práva jich utlačovati, chtějí i katolíci věrně a poctivě státi na straně jeho. Radikálové, jimž nové ministerstvo není nijak po chuti, budou, jak se zdá, pracovati neunavně k jeho pádu. Tolik o důležité proměně ve správě veřejné státu francouzského! Nyní však obrátiti se bude ještě k události druhé proměny vládní správy francouzské ne lehce se dotýkající a v útvar mínění veřejného, jakož i v celkový stav země té dalekosáhle zasahující. Vydalť sv. **Otec Lev XIII.** v době, kdy tonula republika francouzská v obtížích ve příčině ustavení nového kabinetu, k duchovenstvu francouzskému zvláštní **encykliku**, v níž klade se mu na srdce, aby uznalo nynější vládní formu republikánskou, protože třeba rozeznávati moc ustálené reformy státu od jeho moci zákonodárné. Všichni katolíci musejí se spojití k obraně proti přechmatům zákonodárství. Encyklika vyslovila se rozhodně proti odloučení církve a státu, za to však pro politiku koncordátu. Listy francouzské chválí encykliku na výsost. Ale také v jiných zemích i mezi jinověrci těší se

následkem prohlášení tohoto nástupce sv. Petra všeobecnému obdivu pro své neobyčejné duševní nadání, z něhož vytrysklo již tolik velevážných projevů státnické moudrosti ve prospěch blaha sv. církve a národů. Pomíjejíce hlasy cizozemské uvádíme toliko svědectví listu rakouského, známé »Neue Freie Presse,« která v článku úvodním o encyklice jednající nazývá ji »listinou světo-dějnou,« ačkoliv tón celého článku ozývá se bohatě jizlivostí proti všemu katolickému, jak ani u listu židovského jinak býti nemůže. I na nepřátele tedy působí nový tento projev hlavy církve dojmem neodolatelným a dá se tedy oče-

kávati, že snad přece jednou, až rozumy století 19. z poblouzení svých nějakou pohromou poněkud vystřízlívi, navrátí se svět samovolně a rád k prameni vši pravdy a pravého blaha, k církvi katolické!

Německo. Ministerstvo vyučování ve velkovévodství Hessenském projevilo opětne nejnovějším svým nařízením nenávisť svou ku všemu katolickému. Nařízením tím zapovídá se totiž všem žákům gymnasií a reálék velmi ostře, bráti účastenství v náboženských spolcích, zejména v Marianských kongregacích, a hrozí se jim trestem vyloučení. Ndp. biskup mohučský podal proti nařízení tomuto ohražení.

V dubnu modleme se o lásku k chudým Kristovým.

o prvním přečtení hlavního úmyslu mohl by laskavý čtenář mysleti na chudobné vůbec, protože je skutečně všude bída veliká. Mnohé kraje vlasti naší postiženy jsou velikými pohromami živelními, a nyní trpí bídu a hlad. Žalostné prosby přicházejí se všech stran. Mnozí zavinili sami chudobu svou marnivostí, hýřením, a nyní dovolávají se almužny a pracovati se jim nechce. Takoví ovšem by nezasloužili útrpnosti a lásky naší; avšak i těm máme skutky lásky křesťanské prokazovati. Jest však mnoho chudých, kteří nezavinili chudobu svou, ale neštěstím nebo nepřízní lidskou do ní uvrženi jsou; těm pomáhejme, znajíce dobře výrok Páně: »Cokoliv jste učinili jednomu z nejmenších těchto, mně jste učinili.« Zaklepe-li žebrák na dvěře tvé, neodpuzuj ho nemilosrdně, ale otevři štědrou ruku svou, uděl mu almužnu, a Pán ti odplatí. Ačkoli všickni chudí jsou Kristovými, přece jsou ještě chudí zvláště Kristovými. Jsou to ti, kteří dobrovolně odřekli se všeho, co ve světě měli, jmění, slávy, důstojenství a slibili Krista následovati v chudobě. Tomu ovšem svět nerozumí. Svět shání se po penězích, po bohatství, po slávě a nikdy nebude mítí dost, proto nikdy nepochopí, jak může člověk z lásky ke Kristu Pánu opustit všechno i sebe a dobrovolně následovati Krista Pána v chudobě. Svět nemoha pochopiti dobrovolnou chudobu, pohrdá takovými lidmi, posmívá se jim. Je-li vůbec chudoba u bohatých, zvláště u zednářů, v opovržení, tím více nenávidí těch, kteří slibem zavázali se k dobrovolné chudobě, jsou to, jak jsi, laskavý čtenáři, se domyslel, řeholníci a řeholnice. Ve vlasti naší těší se ještě cti a vážnosti lidu křesťanského, ale v jiných zemích, jako ve Francii a Itálii, jsou velmi utiskováni a povrhováni přičiněním zednářů.

K těmto dobrovolně chudobným obraťme zřetel svůj po celý měsíc a prosme nejhlavnější Srdce Páně o lásku k nim. Zasluhují toho; vždyť jednali dle příkladu sv. apoštolů, kteří opustili otce i matku, bratry a sestry, pole a všechno a násled-

dovali Krista Pána, který v chudobě se narodil, v chudobě žil, neměl ani místa, kam by hlavu svou položil. On pravil mládenci bohatému: »Chceš-li dokonale býti, jdi, prodej, co máš, rozdej to chudým a pojď a následuj mne.« Kristus Pán blahorečí těm, kteří jej v chudobě následují, a praví: »Blahoslaveni chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.« Což divu, že našel Pán tak četných následovníků v chudobě v rozličných řádech katolické církve! Proč mají býti tupeni a pohrdáni? Snad pro jejich dobrovolnou chudobu? A kdyby i nějaké jmění měli, což jest to zločinem? Nejsou oprávněni též prací duševní i tělesnou aneb odkazem dědictví nabýti? Co mají kláštery, jsou dary jednotlivých nábožných lidí, jest ovocem vlastní práce. Řeholníci a řeholnice nikoho neokradli, aniž oklamali, aniž vynutili na někom. Co mají, mají k výživě členů svých a ke skutkům milosrdenství. Což učinily kláštery málo pro školy, výchování, ošetřování nemocných? Budovy jejich, velebné chrámy, bohaté knihovny jsou a zůstanou vždy okrasou celé země, střediskem učenosti a vzdělanosti. Kdo nevěří tomu, přesvědč se sám, co almužny se rozdává i v nejchudších klášteřích. Tolik dobrodiní zajisté málokdo prokáže lidem. Považ jen, laskavý čtenáři, co učinili chudí řeholníci a řeholnice, a činí dosud ku zmírnění bíd a nouze mezi lidem! Považ jen, co to domů pro poutníky, co to nemocnic, co to vzdělávacích ústavů! Samé skutky a důkazy křesťanské lásky! A kdyby nic jiného nečinili a jen se modlili a skutky kající konali, i to je velikým dobrodiním pro celou společnost lidskou. Oni jsou živými příklady pravého následování Krista Pána a vábí tak i jiné ku křesťanské dokonalosti. Jak hojně požehnání svolávají s nebe modlitbou svou, a kolik pohrom a trestů Božích odvrátí od lidstva modlitba řeholníkův a řeholnic! Proč tedy jsou nenáviděni? Proč jimi svět pohrdá? Proč je pronásledují a z tiché samoty vyhánějí nepřátelé Boží? Šťastný kraj, šťastná země, která má kláštery a váží si jich. Z udaných již a mnohých jiných příčin mějme lásku k chudým Kristovým! Ctíme a vážíme si těch, kteří dobrovolně zavázali se následovati Krista Pána. Oni nežijí sobě, ale žijí pro blaho lidu, mezi nímž bydlejí.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za úctu k chudobným Kristovým, aby nalezli přátel a dobrodincův, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v květnu: Vychování mládeže sv. svátostmi.

Co kvítkův na Vonném pažítě Vzkvétá,
ať nábožných VzDeChův ku Panně VzLétá.

Májová.

baleny květem stromy,
země jarem dýše;
každá travka, — třpyt a vůně,
k slunci pne se výše.

Život sálá z každé hroudy,
květ a krása, světlo:
nivou jdeš a v duši tvoji
jak by též to kvetlo.

Hrud' se zvedá, zraky planou,
touha žahá tváře, —
ano, ano, buď v tom jaru
sám květ, sama záře.

Ale věz, že všechny květy,
jimiž hoří země,
v plody vzrostou do podzimu,
v stonásobné sémě.

I ty, synu, zdobě květem
mladistvou skráň jaru,
v podzim, hled', ať ovocem též
obtěžkáš šij starou.

P. Š. Senický.

Apoštolát modlitby.

II.

ožná, že jsi už viděl, laskavý
čtenáři, obraz sv. Tomáše
Akvinského a pozoroval, že
má na prsou vymalováno
slunce; viděl jsi také třeba už obraz
sv. Vincence Ferrerského a pozoroval,
že má nad hlavou hvězdu. Co znamená
tam to slunce, zde ta hvězda? Ó viz,
milý příteli, hvězda, slunce nejsou toliko
sobě teple, světly, jasny, nýbrž zahrívají
též jiné bytosti, svítí jim a ukazují cestu,

kudy se mají bráti, ukazují propasti,
jimž se mají vyhnouti. A právě tak vedl
si sv. Tomáš, vedl si sv. Vincenc; žili
netoliko sobě křesťansky a svatě, nýbrž
svým krásným příkladem svítili též jiným;
svým učením ve škole, svým kázáním
v kostele, svými knihami a spisy zářili
jako hvězdy, jako slunce tisícům svých
bližních, porážejíce takto ďábla, ducha
temnosti; za tuto svou blahodárnou čin-
nost' zasloužili si zvláštního vyznamenání
tito dva světci, jako mnozí jiní, kdož

jako učitelé, jako kazatelé působili; Bůh sám to řekl ústy proroka Daniela: »Kteríž učení budou, stkví se budou jako blesk oblohy, a kteří spravedlnosti vyučují mnohé, jako hvězdy na věčné věky.« (Dan. 12, 3.) Tak vzácným tedy skutkem před Bohem jest zachrániti duše lidské slovem Božím.

Zdali však není modlitba přímluvná slovem daleko mocnějším, jímž ďábla potíráme, duše z panství jeho vysvobozujeme? Kazatel mluví srdci lidskému, a sám ze sebe nemůže slovu svému dodati síly; ty však, apoštole modlitby, když se modlíš, mluvíš Srdci Božímu, a můžeš takto způsobiti, že Pán Bůh požehná slovům kazatelovým, učitelovým, spisovatelovým, že slova jejich uchvacují, proměňují posluchače, čtenáře. A tak jest vidno, že apoštol modlitby má účastenství záslužného díla kazatelova, učitelova nebo spisovatelova. Z toho pak dále následuje, že apoštol modlitby má též účastenství odměny kazatelovy. Toť snadno dokážeme.

Jest devatero cizích hříchů: Ke hřichu raditi, hřešiti veleti, ve hřich svoliti, ke hřichu ponoukati, hříchy chváliti, ke hřichu mlčeti, hříchů netrestati, ve hříchích podíl míti, hříchů hájiti. Nazýváme hříchy tyto cizími, poněvadž je sice jiní páchají, avšak i těm za vinu se přičítají, kdož nějakým způsobem k nim příčiny nebo pomoci poskytli. Tak na př. hájil Šavel satů židům, kteří sv. Štěpána kamenovali, a měl takto podíl v jejich vražedném skutku, v jejich hřichu, vině i trestu. Tak i Pontský Pilát, ačkoliv si umyl ruce a pravil: »Nevinen jsem krví tohoto spravedlivého« — přece svou povolností má vinu smrti Kristovy, právě jako Jidáš, právě jako Kaifás a ostatní katané; a že měl účastenství vraždy, měl též účastenství trestu; toť spravedливо; toť cizí hříchy.

Jako však jest devatero cizích hříchů, tak jest též devatero cizích ctností;

koná ty ctnosti, koná ty dobré skutky sice jiný, tvůj bližní, avšak ty mu jakým-koli způsobem pomáháš; proto po právu a spravedlnosti přísluší ti část odměny. Toto pak jest ono devatero cizích ctností: K dobrému raditi, dobře jednat veleti, v dobrý skutek svoliti, k dobrému ponoukati, dobrý skutek chváliti, se hřichu srážeti, dobré skutky odměňovati, dobrých skutků hájiti, v dobrém podíl míti.

Daruješ-li, milý bratře, milá sestro v Kristu, nějaký peníz spolku pro rozšiřování svaté víry a přispěješ-li takto svou hřivnou, že v některé zemi pohanské může býti zbudován chrám, že tam může býti zřízena škola křesťanská, sirotčinec — postaráš-li se, že nějaké opuštěné, všelikým nebezpečím ohrožené dítě může v křesť. rodině, v křesť. ústavě zdárně býti vychováno: aj, toť uslechtilé dílo, a ty máš v něm podíl; se zalíbením patří na tě milý Pán Bůh a zaznamenává ti tuto cizí ctnost do knihy života. Modlíš-li se jako věrný apoštol modlitby den ze dne k milému Otci nebeskému, aby ráčil dāti misionářům síly, zdraví, milosti, požehnání, aby mohli zdárně šířiti království Boží v zemích pohanských — radíš-li svým bližním, aby se také stali členy apoštolátu modlitby — koupíš-li katolické knihy, kalendáře, noviny, půjčuješ-li je svým sousedům, a pochodí-li z toho mnoho dobrého, zabráněno-li takto mnohemu zlu: aj, toť opět cizí ctnosti, a ty máš v nich pěkný podíl.

Každý apoštol modlitby jest takorba kooperátorem, spolupodělníkem svého duchovního správce. Když kněz ve zpovědnici, u lože nemocného, na kazatelně, ve škole stoupá do srdce křesťanova, aby tam nesmrtelnou duši, tento převzácný klenot Boží, zachránil, aj, tuť člen apoštolátu modlitby jakoby mu žebřík držel, t. j. on mu svou přímlovou u Boha dodává mysli, síly. Když kazatel s kazatelnou roztahuje síť slova Božího, aj, tuť apoštolé modlitby

jakoby rybičky — duše posluchačů nadháněli.

V jisté osadě konaly se misie; byly pozehnány, lidé v zástupech brali se ke zpovědnicím, aby se smířili s Bohem. Jednoho dne slyšel misionář před svou zpovědnicí usedavý pláč a nárek. Klečelo tam děvčátko v slzách se rozplývající. Kněz ptá se ho soustrastně, proč že pláče, chce-li se snad zpovídati. Ubohá divenka zajíkajíc se pláčem pravila: »Já nejdu ke zpovědi; ale náš tatínek je zlý, nadává misionářům, nechce se obrátiti. Co máme počítí?« Misionář dojat láskou dobrého dítěte k nešťastnému otci, těší se, konejší a praví, jen aby důvěřovalo, jen aby se nábožně modlilo za tatínka; modlitba nevinných dětí že proráží nebesa, Pán Bůh že pomůže. Dítě odeslo; ale za několik dní přišlo opět s pláčem ke zpovědnici, tatínek prý se ještě neobrátil, ano hrozně prý laje, když se mu někdo zmíní o zpovědi. Zpovědník pravil: »Milé

dítě, zdá se mi, že's ty tím vinno. Zdaž jsem ti neřekl, že se musíš upřímně, vroucně, důvěrně modliti? Pán Bůh jistě pomůže; neboť slíbil, že takovou modlitbu vyslyší. Jdi jen tamto k oltáři Panny Marie, plač tam a modli se!« Dceruška poslechla; i druhého dne u oltáře se modlila; třetího pak dne přišla opět ke zpovědnici a plna radostí vykládala misionáři, že byl tatínek na kázání o milosrdenství Božím, že se už vyzpovídal a přišel domů tichý jako beránek.

I tážeme se, kdo že z těch tří získal si větší zásluhu o obrácení onoho nešťastného otce? Zpovědník, jenž radil dítěti, aby se vroucně modlilo? Dítě, jež skutečně za otce orodovalo? Kazatel, jenž slovem Božím otce pohnul k pokání? Odpověď na tuto otázku byla by nesnadná; avšak jisto jest, že všichni vezmou odplatu z rukou Božích, dítě i oba kněží.

(Příště dále.)

Čtitelům panenské Matky Boží.

(Pl. B....a.)

Jméno Maria.

aní naše, naděje naše, hvězda mořská, pramen lásky, to všechno zahrnuto jest v přesvatém jméně »Maria.« Jak sladce zní mi toto jméno! Ó Panno přesvatá, jak plesá srdce mé, myslím-li na tebe, mluví-li o tobě, modlím-li se k tobě, utíkám-li se k tobě! — Čest a sláva buď jménu »Maria.« Po jménu Ježíš není mocnějšího, sladšího, slavnějšího jména nad jméno »Maria.« Jméno toto rozněcuje v srdci lásku, vlévá balsám nebeské útěchy do prsou, posiluje slabé, hojí nemocné, osvětluje slepé, obměkčuje zatvrzelé, potěšuje zarmoucené, dodává zmužlosti bojujícím, ochraňuje umírající.

Au, jako není spásy leč v síle nej-

sladšího jména Ježíš, tak není také sladší naděje nad tu, která prýští se ze jména »Maria.« Maria, slavná, milostivá a dobrotivá Panna, jest tou hvězdou mořskou, která bezpečně vede loďku duše naší do klidného přístavu vlasti nebeské. Její zásluhy a příklady jako hvězdy jasné svítí nám v noci tohoto života. Když bouře pokušení se zdvihají a nesnáze i protivensství umořití tě hrozí, pohleď na hvězdu onu a zvolej: Maria! Když vlny pýchy a lakomství nenasytného na tebe odevšad útočí, pohleď na hvězdu a zvolej: Maria! Když vina hříchu srdce tvé skličuje, když na pokraji zoufalství stojíš, pozvedni oči k hvězdě oné a zvolej: Maria! Ať nikdy nevymizí jméno její ze srdce tvého, ať vždy chví se na rtech tvých. Ji budeš-li

následovati, nikdy nezboudíš; na ni budeš-li mysliti, nikdy nebudeš cítiti se opuštěným; k ní budeš-li úpěnlivě volati, nikdy nebudeš oslyšen; ona-li tě bude chrániti, nikdy nepodlehneš; ona-li tě povede, bezpečně dostaneš se do přístavu; a tak sám na sobě nejlépe zkusíš, co znamená to jméno Panny přesvaté, sladké jméno Maria!

Jak velikým a obdivuhodným bude

však jméno toto jednou ve příbytech blaženosti, kde trojjediný Bůh Pannu Marii na trůnu nebeském oslavi, věčný Otec, jehož dcerou jest, jednorozený Syn, jehož matkou jest, Duch svatý, jehož nevěstou jest! Andělé budou se radovati ze zvuku jména jejího a velebiti Boha za zázraky smilování, které skrze přesvatou Pannu vykonal. Od východu až na západ zaznívati bude z úst nepře-

Prut Aaronův.

hledných zástupů sv. nebešťanů rajska píseň: Zdráva buď, Maria! Bez přestání zaznívati bude prostorami nebeskými: Zdráv buď Ježíš! Zdráva panenská Matka jeho Maria!

Panna Maria v předobrazení.

Upomínka je známkou lásky. Od věčnosti myslil Bůh na Pannu Marii. Aby pak křesťanu zjevným to bylo, ukládal Bůh od věků znamení milé upomínky své na přesv.

Pannu v dějinách světa. Jako zajisté Vykupitel Ježíš Kristus věřícímu oku je středem dějů světových a klíčem k tajemstvím Prozřetelnosti božské, tak vyvolena byla Panna Maria od Otce nebeského a přislíbena od Ducha svatého, tak od proroků jakožto nejbližší spolupracovnice na díla vykoupění předpověděna, tajemnými předobrazy naznačena, od anděla pozdravena, ve sv. evangeliu vyznačena, od církve Páně uznána a ctěna.

Nikdy nepozná slabý člověk, pokud ještě v temnotách a jakoby v předsiní domu Božího mešká, výsosti a vznešenosti Matky Boží; vznešené přednosti její jeví se nám zde na zemi toliko jako v hádance, v obraze. Teprve až neprůhledný závoj s očí našich spadne, opona se roztrhne, a my spatříme Rodičku Boží na trůně nebeském, budou nám všechna tajemství srozumitelnými a předobrazy velebnosti její jasnými; pak tajuplné ony předpovědi, předobrazy a znamení, k Panně Marii se odnášející, v nebeské jasnosti se zastkví a pádné všem svědectví vydají o velikosti a velebnosti Královny všeho tvorstva.

Z lásky k Matičce Boží budiž nám tedy dovoleno obírat se poněkud některými předobrazy, jimiž písmo svaté temný jenom nástin Královny nebeské před oči nám staví.

Matka živoucích.

Již vyřčen soud nad vinou prvního člověka, již vyměřen Všemohoucím trest smrti Adamovy i potomstvu jeho, již přiblížil se okamžik, kdy na věky vyloučen býti měl Adam s družkou svou z ráje rozkoše, když tu pojednou otevřel praotec pokolení lidského ústa svá a nazval manželku svou »Evou,« proto že měla státi se matkou všech živoucích. (1. Mojž. 3, 20.)

Jest sice Eva bez odporu společnou naší matkou, avšak jest také vskutku matkou živoucích? Což nepropadli jsme všichni smrti, nejsme dětmi smrti? Všichni zajisté jsme ditkami smrti časné, bohužel že také mnozí věčné! — Ty jen, Matko Maria, přinesla jsi nám pravý, věčný život. Prorocké slovo prvního člověka naznačilo tě, Matko živoucích. S Evou přišel na svět hřích, Panna Maria však jest původkyní milosti; Eva nám uškodila a přinesla smrt; Panna Maria na výsost nám prospěla, dávši nám život; Eva nás

zranila, Panna Maria rány naše zhojila. (Sv. Augustin.) Dle těla jest Eva matkou naší, v duchu však znova zrodili jsme se skrze Ježíše Krista z Panny Marie.

Sláva ti, ó Maria, na trůně nebeském, ty jsi matkou všech živoucích, matkou života. Kristus jest naším životem. — Matko Kristova! také ty jsi životem naším, naší sladkostí, naší nadějí! Ó budiž zdráva!

Matka krásného milování.

Já jsem matka krásného milování (Eccli. 24, 24.). Zajisté, ó Maria! Vidím-li božské dítě Ježíše v loktech tvých, vidím-li je blaženě spočívati na srdci tvém, úplně pochopuji, že tento ušlechtilý, vábný obraz písmu sv. na tobě vyplnění došel. V hrudi tvé tak mocně plápolaly plameny nejčistší a nejušlechtilejší lásky k Bohu i lidem, že Bůh, jat krásou lásky tvé, nejenom lásku tuto ve svrchované míře opětoval, nýbrž i za matku jednorozeného Syna svého tě vyvolil. Poněvadž jsi nám tedy Vykupitele, věčnou tu krásu i lásku porodila, a poněvadž láska k Ježíši ušlechtilejší, světlejší, mocnější a krásnější jest všeliké jiné lásky, nikdo nemůže popřít, že bys vskutku nebyla »Matkou krásného milování.« A když tě jednou bez roušky tváří v tvář v nebeské slávě tvé spatříme, na věky velebiti budeme Boha za to, že tebou v úděl dostala se nám láska, která nejen sama v sobě věčně krásná, věčně mladá jest, nýbrž že také v srdcích našich onen svatý oheň roznitila, který čistým, cudným, krásným plamenem hoří a neuhasne, pokud patřiti budeme na Ježíše a na tebe, svatá Matko naše!

Ó Matko krásného milování! shlédni milostivě s nebeské výše své na dítky svoje, které tu v úpěnlivé prosbě ruce své spínají, a rozněž již v tomto životě pozemském v srdcích našich čistý plamen věčné lásky. Pak se budeme vystříhati;

a prchati před každou láskou, která rázu čistoty a pravé krásy na sobě nenese. — Ó kéž tak miluje srdce naše Ježíše a panenskou Matku jeho, jak toho přesvaté osoby ty zasluhuji! Kéž posvěti a očistí se plamenem tím svatým, aby hodným kdysi bylo pěti věčné písně chvály Synu Božimu a přesvaté Matce jeho. (Sv. Anselm.)

Strom života.

Uprostřed ráje štipil Bůh strom života. (1. Mojž. 2, 9.) Uprostřed církve spatřujeme jiný strom života, jehož kořeny široko rozvětveny vidíme v Srdci Panny Marie; — kříž, božskou krví zbrocený kříž našeho vykoupení. — Plody stromu života v ráji zachrániti měly člověka před smrtí; ovoce stromu kříže probouzí mrtvé k novému životu. Všech milostí, všech nadějí, všeho požehnání, všech radostí dostalo se nám skrze božského Syna, který z Marie Panny se narodil a na tomto stromě života vykrvácel. Proto znamená obraz tento také Marii Pannu, která také právem příčinou naší radosti se zove. Jestliť zajisté radosti

Boží, radostí nebe i země. Věčný Otec raduje se, že jest milovanou dcerou jeho. Syn Boží radostí naplněn jest, poněvadž rozkoš jeho jest býti mezi syny lidskými. Duch svatý raduje se, poněvadž láska Boží skrze Marii Pannu nejzračitěji se projevila. Andělé a svatí plesají, poněvadž patří na Marii Pannu jako na živoucí, nebeský strom života. Duše v očistci radují se, poněvadž ovocem stromu toho muky jejich umírněny budou. Celý svět plesá a raduje se z Marie Panny, poněvadž nám spásu věčnou přinesla.

Pojďte tedy všichni, kteří ovocem stromu života občerstvení a posílněni býti žádáte, pojdte všichni k milé Matce naší Marii. Dobře jest býti blízko ní, lépe děle u ní prodlévati, věci pak ze všeho nejlepší jest na věky ze společnosti její se radovati (Sv. Petr Dam.). Když pohledem na kříž naděje a útěcha blaživá na pouti této pozemské do srdce nám se vlévá, čím bude nám teprve v království nebeském pohled na Matku Páně, která pramenem našeho vykoupení, pravým stromem života, příčinou naší radosti jest a na věky bude.

Patero součástek svátosti sv. pokání.

Napsal B. Hendl. (Ostatek.)

5. „Dostiučinění“ čili „pokání skutkem.“

ostiučněním rozumí se náhrada, kterou hříšník Bohu, Pánu svému nejvyššímu, za učiněnou urážku a bližnímu za způsobenou škodu dáti povinen jest; neboť i když Spasitel náš Kristus Ježíš za nás dostiučinil, a to měrou svrchovanou, bez kteréžto dostiučinění by nikdy možným nebyl smír mezi uraženým Bohem a hříšným lidstvem, přece musí i každý jednotlivý hříšník učiniti, co v moci jeho jest, musí hřích sám na

sobě trestati a hříchem porušený pořádek napravit, a tak spravedlnosti zadostučiníti. Pokání toto, pokání skutkem, jest nejtěžší a nejdelší, jest to pokání, které četní kajenící po celý život svůj konali, na př. David, Petr, Pavel, Mari Magdalena, Marie Egyptská a j. A věru, kdo může říci hříšníkovi s jistotou, že již dosti se kál?

A pak se pokání tomuto mnoho překážek v cestu staví, tak na př. zastaralé zvyklosti, častá a četná pokušení, smyslnost se svým odporem k pokání, falešný

stud, móda, svůdný příklad světa atd. — Dostiučinění dělití se může na skutky kajicné a na skutky náhradné.

Skutky kajicné jsou ony, které buď zpovědník kajicniku ukládá nebo které kajicník z vlastního popudu na se běže a koná. Skutky náhradné jsou ony, jimiž se učiněná škoda nahrazuje, škoda buď na cti a dobrém jméně, či na jmění, či pohoršením způsobená. Ó jak za těžko přichází nám pokání toto! Jak mnohem těžší jest, nežli si sami myslíme? Neboť považ, jak těžko a mnohdy i nemožno jest sečísti všecky ty hříchy za mnohá léta spáchané: hříchy pomluvy, na cti utrhaní, hříchy nečisté atd., jimiž tolik zla se způsobilo! Jak nesnadno jest upomenouti se člověku nepoctivému, kolik asi lidí poškodil na jmění jejich, kolik osídlil, okradl, jaká asi suma jest vši učiněné škody? Proto právě jsou tak mnohá pokání jen pokáními na oko, pokáními lichými, jsou jen marným klamem sama sebe, poněvadž se hříšník často po svaté zpovědi spokojuje vykonáním skutků kajicích, na náhradu učiněných škod, na dostiučinění uražené spravedlnosti nepomýšleje.

A přece nutno jest, aby hříšník obojím způsobem dosti činil, aby i sám na sobě hřích trestal skutky kajicími, aby však i hleděl porušený pořádek mravní napravit, a kdekoli hříchem škodu byl učinil, pokud lze nahraditi. Vidíme to z následujících příkladů.

David, ač byl z úst prorokových blahou zvěstí uslyšel, že Pán odpustil mu těžký jeho hřích, přece konal pokání, pokání tuhé, skutky kajicími, pláčem, posty, modlitbou atd. Žalmy jeho kající, které byl složil a veřejně předzpěvovati dával, aby pohoršení dané napravil, žalmy tyto jsou pokání jeho skvělým důkazem.

Kdykoli národ israelský v modloslužbu upadl, trestal jej Hospodin těžce. Lid se vzpamatoval trestem Božím, od-

hodil modly, rozvalil jejich chrámy a oltáře a s celým srdcem obrátil se k Bohu.

Tak máš i ty, kajicníče, posavadní své modly, jimž jsi duši i její věčnou spásu v obět přinášel, odhoditi a s dvojnásobnou horlivostí Pánu Bohu zase sloužiti, abys dohonil, co jsi zameškal!

Celé Ninive od krále až po nádeníka posypalo hlavu popelem a přisně se postilo, a tak trestalo hříchy spáchané na sobě samém.

Zachaeus slíbil Spasiteli, že chce polovici jmění dáti chudým a učiněnou škodu čtvernásobně nahraditi. Ó jak zřídka myslí na povinnost tuto nespravedliví lidé za dnů našich, lupiči, šidiči a pod. nechťi nahraditi, a přece bez náhrady není rozřešení platné! O tom píše sv. Augustin: »Hřích nebývá odpustěn, jestliže nechceš nahraditi škodu nebo navrátiti, cos byl uzmul. Podržíš-li cizí majetek, nečiníš pravé pokání, nýbrž přetvařuješ se jen a šálíš lidi a sama sebe; Boha osídliti však nemůžeš.«

Marnotratný syn nabízel otcí svému službu nádenické, chtěl takto prací nejnížší zadost učiniti otcí za způsobenou urážku a bolest. Ó jak silný byl v něm duch kajicnosti!

Zvláště krásný příklad kajicnosti dává nám sv. Maří Magdalena. Již poprvé, když byla se ke Kristu Pánu přiblížila a k nohám jeho se vrhla, již tehdy ukázala, že mysl svou úplně byla změnila. Dříve dávala se bohatstvím a krásou sváděti k nádhře a prostopášnostem a dávala veřejné pohoršení; potom ale svítila všem krásným příkladem polepšení se. Poněvadž se byla dříve nestyděla jeviti se ve veřejnosti jako hříšnice, nestyděla se nyní ani za skutky pokání. Dříve hleděla při hostinách na prvním místě seděti a oči všech na sebe obracet, nyní klečela u nohou Ježíšových při stole, plná pokory a skroušenosti. Oči její, z nichž dříve zář smyslnosti sálal, jsou

nyni k zemi sklopeny a plny slz nad spáchanými hříchy. Krásné vlasy, které byla ve chloubě zdobila drahokamy a mazala mastmi drahocennými, jsou rozpuštěny a utírá jimi krůpěje slz, které padly na nohy Ježíšovy.

A obrácení toto nebylo jen mimochodem, nýbrž upřímné a trvalé; nikdy

již nevrátila se k životu hříšnému, nýbrž v ustavičné kajcnosti trávila věk svůj až do blaženého skonání.

Svatý Petr činil po celý život svůj tuhé pokání za to, že byl Pána svého třikrát zapřel. A když v Římě dokonati měl život svůj smrti mučnickou, tu vynalezl nový způsob, jakým by se ještě

káti mohl — žádal sobě totiž ukřižovánu býti hlavou dolů.

Když byl sv. Pavel v Efesu kázal, obrátil řečí svou některé v městě, o nichž písmo svaté toto vypravuje: »Mnozí pak z těch, kteří se pověrečným uměním zabývali, přinášeli knihy své a spalovali je před očima všech. Páčila pak se cena knih těchto na 50.000 drachem« (dle

našich peněz asi 10.000 zl.). Hle, jaká to veliká obět peněžní! Ač byli zajisté pevně vůle, nikdy již knih těchto pověrečných neužili, přece je raději zničili i velikou ztrátu na jmění raději trpíce, nežli by se vydávali pokušení a nebezpečí, upadnouti zase ve staré hříchy. Tak trestali samy sebe za dřívější poblouzení rozumu svého.

Jak zahanbuje příklad tento tak mnohé liché kajcníky, kteří ani nejmenší obět přinéstí nechťejí za hříchů své! A přece slyší slova Kristova: »Pohoršuje-li tě oko tvé, vytrhni je a odhoď od sebe; lépe jest tobě jednookému vejít do království nebeského, nežli obě oči majícímu zavrženu býti do propasti pekelné,« t. j. máš-li něco tak milého a drahého jako oko, co ti však překáží v pokání a polepšení, nebo nebezpečím jest ti, že zase do starých hříchův upadneš, tu musíš to, byť i násilím, odstraniti od sebe, neboť jen tak možná bude spása tvoje.

Velice zahanbující pro vlažné naši doby jest doba starověku křesťanského, kdy s vírou kvetla i kajcnost. Tehdy požadovala církev přísné a tuhé pokání, tehdy ukládala těžké skutky kající dle velikosti a počtu hříchů. Všecka veřejná provinění těžká mňsila i veřejně odčiněna býti, a proto taci hříšníci veřejné pokání činiti musili. Dle apoštolských ustanovení dalo se veřejné pokání takto: Hříšník vyznal se ze hříchů svého, když byl dříve biskupovi nebo knězi biskupem k tomu zřízenému se byl zpo-vidal a dovození k veřejnému pokání obdržel potom i před celou obcí veřejně. Po vyznání tomto nařídil biskup jáhnům, aby takového hříšníka, jenž zločinem svým nehodným se stal obce křesťanské, ze shromáždění vyvedli. Jáhnové vyplnili sice rozkaz biskupův, vyvedli hříšníka přede dvěře chrámové, vrátili se však ihned, padli na kolena před biskupem a prosíce za kajcníka, volali: »Otče, odpusť mu, vždyť neví, co činí!« Na prosbu tuto dal biskup hříšníka opět předvésti, zkoumal jeho ducha kajcného a když byl upřímnou vůli jeho seznal se polepšiti, uložil mu za trest pokání, které obyčejně v postě 3-, 4- až 7téhodním záleželo, a propustil jej.

Kajcník oblékl se potom v roucho kající a posypal hlavu svou popelem.

Teprve když byl vykonal pokání úplně, obdržel rozhřešení. Slavné přijetí kajcníků do svazku obce křesťanské dalo se mezi mší sv. po evangeliu. Biskup vzkládal na ně ruce, modlil se hlasitě nad nimi a vyzval věřící, aby se zbožně za tyto kajcníky modlili. Po uděleném rozhřešení zvolal jáhen radostně: »Vstaňte a jděte v pokoji, vy, kteří jste pokání učinili, a nyní Bohu skrze Syna jeho zase navrácení jste!« Kajcníci tito opustili místo své kajcné a připojili se k ostatním věřícím, od nichž s radostí a láskou uvítání byli. Nyní mohli celou mší sv. slyšeti a i sv. přijímání účastni býti.

Později pak, od století druhého, zůstřeno bylo veřejné pokání a počínalo se obyčejně středou popeleční. Toho dne musili se veřejní kajcníci bosí dostaviti ku vratům kostelním. Odtud vedl je biskup s duchovenstvem do chrámu. Zde vrhl se kajcníci s pláčem na kolena před biskupem, jenž sypaje popel na hlavu jejich, volal: »Pomni, člověče, že prach jsi a v prach se obrátíš; čiň pokání, abys dosáhl života věčného.« Potom požehnal biskup roucha kající, podobná strihem pytlí, a oblékl v ně jednotlivé kajcníky mezi modlitbou. Když byl pak nad kajcníky se pomodlil sedmero žalmů kajících a v řeči své na srdce jim vložil nutnost pokání i vytrvalost v něm, vedl je zase ku dveřím chrámovým zpět a tu pravil k nim se slzami: »Hle, dnes vyloučení jste skrze hříchů své z cirkve, jako první hříšník Adam skrze neposlušnost svou vyvržen byl z ráje.« Kajcníci vrhli se na kolena, dávajíce pláčem lítost svou na jevo; biskup těšil je a napomínal, aby nezoufali, nýbrž na milosrdenství Boží spoléhali, aby modlitbou, posty a almužnou hleděli zase odčiniti hříchů svoje. Po té zavřeny jsou dvěře kostelní a kajcníků nastala doba pokání, jejíž trvání dříve biskupem určeno bylo.

Čtyři stupně kajcnosti bylo prodělati veřejným kajcníkům. První stupeň měl jméno stupeň plačících. Sem náleželi všichni ti, kteří o nedělích a svátcích musili před vraty kostelními klečeti a se slzami lítosti vstupující křesťany prositi, aby jim odpustili dané pohoršení a za ně se u biskupa přimlouvali.

Když byl kajcník několik let v takovémto pokání strávil ku spokojenosti biskupově, směl postoupiti na stupeň druhý, jež zvali stupněm slyšících. Takovito kajcníci směli již do chrámu vstoupiti a vzadu stojíce kázání slyšeti, ale hned potom musili chrám opustiti.

Třetí třída byli klečící. Tito musili totiž před obětováním na kolena se vrhnouti a s pláčem a bijíce se v prsa vinu svou vyznávat i za odpuštění prositi. Biskup vztáhl ruce své nad nimi a udělil jim požehnání. Pak pozvedl je a jako laskavý otec napomínal ku vytrvalosti v pokání a je propustil.

Čtvrtá třída kajcníků byli stojící. Tu proměnil se smutek v radost. Kajcníci svlékli roucho kajcí, směli již celé mši sv. obcovati, a sice rovněž jako ostatní stoje. Jen jedno jim posud nebylo dovoleno: obětovati totiž a přijímati.

Onemocněl-li některý kajcník, tu udělil mu biskup k vůli jistotě rozhřešení dříve, uzdravil-li se, musil v pokání pokračovati.

Veřejné a slavné rozhřešení těch, kdož celé pokání veřejné ukončili, dalo se obyčejně na zelený čtvrtek. Svátým přijímáním zpečetěno bylo zase přijeti kajcníků ve svazek církve.

Pokání takového trvalo u mnohých několik let, mnohdy sedm až deset, dle velikosti hříchův. Odpadlíci od víry musili se při návratu podrobiti desítiletému pokání. Za krivou přísahu a kouzelnictví kál se hříšník sedm let. Rovněž 7 let káti se musil syn anebo dcera, kteří ruku pozvedli proti otci nebo matce atd.

Od dostiucnění takového neosvobozoval žádný stav ani žádná hodnost. I nejvyšší osoby musily se podrobiti, chtěly-li rozhřešení dosáhnouti. Podotknouti však sluší, že přísně zapovězeno bylo zjeviti veřejně, hříchy tajné a v tajné zpovědi vyznané, neboť, jak praví sv. Augustin, nesmí býti kněz spolu soudcem a žalobcem. Pokání uložené za hříchy tajné zůstalo také v tajnosti. Někdy bylo sice i tajným hříšníkům raděno, aby tajně vyznané hříchy veřejně vyznávali, aby tak spásu své více prospěli, ale přísně uloženo to nebyvalo nikdy. Nechtělť církev příliš veliké břímě ukládati, aby mnozí od sv. pokání odpuzováni nebyli.

Často stávalo se, že věřící, zejména mučeníci a vyznávači, prosivali biskupa, aby obzvláště horlivým kajcníkům několik let nebo měsíců pokání odpustil a dříve sv. rozhřešení udělil. Když se byl biskup přesvědčil, že kajcník opravdu milosti té zasluhuje, udělil mu ji, a prominuti toto trestů časných mělo i má posud jméno *odpustky*.

I za menší provinění ukládáno bylo mnohem tužší pokání nežli nyní. Tak, kdo nemírným byl v jídle, musil den se postiti o vodě a chlebě. Kdo o nedělích či svátcích bez potřeby těžkou práci konal, povinen byl tři dny o vodě a chlebě se postiti; kdo mezi bohoslužbou ve chrámě mluvil, musil deset dní se postiti. Na jedinou pomluvu vysazen trest sedmi postů. Kdo si nevážil napomenutí duchovního správce, měl 40 dní půst. Kdo se prohřešil skutkem proti čistotě, musil se tříletému pokání podrobiti atd.

Během času ovšem, když horlivost ochabovala, mírnla církev i tresty za hříchy, až dospěla k mírné míře, která za našich dob v obyčeji jest. Jsou-li však skutky kajcí, které církev při sv. zpovědi ukládá, poměrně lehké, nemá hříšník mysliti, že mu více ničeho činiti není. Má sobě sám pokání uložit dle stavu i

možnosti, pokání co možná tuhé, aby přešel trestu Božímu a zadosť učinil co nejvíce spravedlnosti Boží. Necht' jen pamatuje na smrt, necht' pomní, že na soudu Božím Spasitel přísným bude soudcem, necht' pováží hrůzu trestů pekelných i očišťovacích. Rozjímání toto zajisté pohne soudcem i vůlí jeho, aby hleděl seč síly jeho stačí pokáním smířiti rozněvaného Boha. Necht' však nezapomene i na skutky náhradné. Necht' navrátí vše, co nepravého drží, necht' nahradí škodu způsobenou, necht' odvolá urážky a podezření, necht' vrátí čest a dobré jméno, které byl bližnímu vzal, necht' dá ale potom lepší pozor na jazyk svůj. Svätý apoštol Jakub dobře praví: »Kdo se v řeči neprohřešil, ten je dokonalý muž.«

Nebál-li jsi se a nestydl jínému čest a dobré jméno bráti, nestyď se nyní

odvoláním zase mu je vrátiti, toť tvá povinnost, a jenom tak zase bude pokání tvé před Bohem záslužné.

Nuže, obšírněji promluvíli jsme o částkách, které patří ku sv. pokání. Částky tyto nesmíme považovati za samostatné, nýbrž za jediný celek, jedna bez druhých nemá ceny. Všecky dohromady činí z hříšníka kajcníka Bohu milého, svolávají milosrdenství a slitování Páně, a skrze ústa zástupce Spasitelova, zpovědníka, slyší kající hříšník krásná a útěšná slova, s kterými i odpustění Boží spojeno jest: »Rozhřešuji tě od hříchů tvých ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. Jdi v pokoji a nehřeš více.« Dejž Bůh, aby řádky tyto alespoň poněkud přispěly k lepšímu poznání velenutného svatého pokání a povzbudily srdce hříchy stížené ku pravému, upřímnému pokání a polepšení!

Potřeba a ovoce živé víry.

„Víra, nemá-li skutků, mrtva jest sama v sobě.“ (Jak. 2, 17.)

I.

Buď toho Bohu žel, že máme za nynějších časů mnoho lidí, kteří zpronevěřivše se sv. víře a octnuvše se takto v bahně hříchův a nepravostí, chtějí i svého bližního okrásti o drahý dar víry a uvrci naň hrozné jařmo otroctví ďabla, otroctví všelikých neřestí.

Plati o nich slovo písmá svatého: »Blázen praví v srdci svém: Není Boha.« (Ž. 13, 1.)

Ano, buď toho Bohu žel, máme za našich dnů mnoho pošetilců, kteří ve své pyše pohrdají zjevením Božím, kteří nevděčně bouří proti pravdám křesťanským; pravíme »nevědění,« ježto právě křesťanství uvedlo v lidstvo pravou osvětu a vzdělanost. Avšak jako druhdy znechutila se národu israelskému nebeská

manna, kterouž jej přelaskavý Hospodin na poušti zázračně živil, tak mnozí nevděční lidé počali zhrdati pravdami a zásadami křesťanskými, a ve své zhýralosti počali se ohlížeti po jiném pokrmu, jemuž dáno zvučné jméno humanita. Místo osvěty křesťanské zavedeny na mnohých místech prabídné pablesky toho ošemetníka podvodného, ducha pekelného, lháře od počátku a otce lži, jenž chtěje svéstí už naše prarodiče v ráji k neposlušnosti k Bohu, sliboval jim úlisně: »Otevrou se oči vaše, a budete jako Bůh!« Místo uslechtilosti a vzdělanosti křesťanské zavládla zpustlá smyslnost. »Pokrok všeobecný jeví se v tom,« nařiká slavný muž a přítel lidu upřímný Fr. Pravda ve svých »Vzpomínkách,« že se lidé lépe odívají, na pány si hrají, v hospodách utrácejí, jen na požitcích

a zábavách si zakládají, sobě vespolek nepřejí, nad sebe se vypinají, vyšších nenávidí, z hříchu si nic nedělají, svatého náboženství a služeb Božích si neváží. I naše mládež v tom vyrůstá a dorůstá, a proto starý člověk nesmí si dělati naděje, že se dočká ještě utěšených časů.

Bídu, hroznou bídu působí drzé pohrdání svatou vírou, neštěstí, hrozné neštěstí zachvacuje velikou část našich spolubližních, protože svého chudičského rozumu lidského nechťejí pokoriti před věčnou pravdou Boží, protože své slaboučké vůle nechťejí opřiti o zákon Boží. Potupně, jako kdysi Pilát, volají taci nešťastníci: *«Quid est veritas — Co jest pravda!?»* Násilně zavírají ducha svého paprskům věkovité pravdy, násilně umrtvují v sobě snahu po pravém věděni. Pravíme *«násilně;»* neboť ona snaha jest člověku hned od počátku vrozena, jak vyznává už pohanský mudrlec Aristoteles. Čím jest světlo oku, tím jest pravda duchu lidskému; člověk nežije toliko chlebem vezdejší; i duch jeho potřebuje pokrmu, a tímto pokrmem jest pravda; lež jen usmrcuje.

Duch náš tedy už podle své přirozenosti může pravdu poznati; avšak veškeré naše poznávání pravdy jest konečno, podmíněno, omezeno, jako duch lidský sám konečný, podmíněný a omezený jest; poznávání našemu položena jest jistá brána, jistá meze, a u této brány počíná víra, nejdůstojnější čin ducha lidského, který vědom své konečnosti a omezenosti koří se pravdám, jež nám Bůh nejlaskavější sám ráčil oznámiti, aby takto ukojil naši touhu po věděni. Svatá víra pak připravuje nás k onomu nejvyššímu stupni poznání na věčnosti, kde máme patřiti na Boha tváří v tvář. Víra v Krista a v pravdy jím zjevené jest tudíž dovršením všeliké moudrosti pozemské, v ní nalézá jak rozum tak srdce naše klid a pokoj.

II.

Ovšem musí býti víra naše, živá, musí se bohumilými skutky ukazovati; dobře pravi sv. apoštol Jakub: *«Jako tělo bez ducha mrtvé jest, tak jest i víra beze skutků mrtva.»* (Jak. 2, 26.) Této však živé víry se za našich časů bohužel nedostává, a proto máme tak mnoho mdlych, lhostejných, nespolehlivých, nestálých spolubližních, zvláště mezi muži. Bouflivé pochvaly dostalo se před několika lety ve valné hromadě katolických jednot německých ve starobylém městě Cáchách kanovníku Moufangovi, jenž si obral za thema své řeči tuto pravdu: *«Nedostává se nám mužů.»* Právil tenkrát mimo jiné: *«Mužem není každý, kdo nosí frak nebo uniformu, nebo kdo má vousy; mužem jest, kdo má pevné smýšlení, kdo má ušlechtilou povahu, kdo se hlásí ku křesťanským zásadám; mužem není ten, kdo jen doma pláče a nařiká nad špatnými, trudnými časy, nýbrž kdo i ve veřejném životě všemožně se přičiňuje, aby zlé časy napravil; mužem není ten, kdo jen na svůj prospěch, na své pohodlí pamatuje, nýbrž kdo i u veřejném životě pro svého bližního bojuje, svého bližního se zastává, a to nezištně. Toť jest muž,»* pravil řečník. *«a v tomto smyslu nedostává se nám mužů.»*

Takto nařikati, takto žalovati možno zajisté i v naší milé vlasti. Ó jak velikého počtu pravých mužů jest potřebí, aby svatá víra naše slavila opět vítězství v rodině, v obci, v zemi, v obchodě, v průmyslu, v umění, ve vědách, v zákonodárství! Ale bohužel nedostává se nám mužů takových. *«Jak že? nedostává?»* řekl by mnohý. *«Vždyť přece většina těch, kdož v obci, v zemi, v obchodě, v průmyslu, v umění, ve vědách, v zákonodárství rozhodně mají slovo, vždyť většina jich jsou syny svaté katolické církve!»* Ovšem, milý příteli, jsou syny svaté katolické církve, avšak víra

jejich jest mrtva, proto mrtva, že neplní povinnosti svého svatého náboženství. Není ještě křesťanem, kdo pravdy křesťanské zná, nýbrž kdo jimi též své srdce, svou vůli, své jednání, své skutky spravuje. Kdo toho nečiní, odkud pak jako představený nabere síly, aby přiměl svého poddaného k životu křesťanskému, odkud pak nabere síly, aby se zastal svaté církve, když běží o její práva? Je-li člověku takovému kněz osobou docela lhostejnou, osobou, které všemožně vyhýbá, kde pak nabere horlivosti, když se má třeba jako poslanec zastati, aby se působnosti kněžské nedělaly překážky?

V pravdě jenom lhostejnost, netečnost mnohých katolíků způsobila, že církev naše ve mnohých zemích úpěla a částečně až dosud úpi pod těžkým jařmem.

Jako máme obyčejný teploměr, kterým se měří teplo přirozené, tak máme také duchovní teploměr, kterým se měří teplo nadpřirozené, kterým se měří láska k Bohu, jež má pláti v srdci našem. Víte, jaký to minim teploměr? Aj, toť jest obcování službám Božím, toť jest přijímání svatých svátostí! A to jest právě chyba, kterou tak mnozí katolíci jsou stíženi, že totiž lehkomyšlně zanedbávají služeb Božích, nepřijímají svatých svátostí. Takovito lidé podobají se nemocným, kteří majíce pokazený žaludek a nemohouce ani jísti, ani pít, stále chřadnou, schnou, hubení, slábnou; neboť i oni chladní, lhostejní, neteční katolíci nepoživajíce pokrmu duchovního, svatého přijímání, neobcujíce mši svaté, chřadnou, slábnou vzhledem k životu náboženskému. Jak pak se mají potom zastati práv církve ve veřejném životě, jak pak se mají potom přičiniti, aby se vše dalo podle zásad v pravdě křesťanských? — Až tedy budou naši mužové horlivěji plniti povinnosti svatého náboženství našeho, nastanou zajisté lepší časy. Důkazem jsou nám dějiny.

Smutné, přesmutné byly časy, když hordy sveřepých Turků jako děsná povodeň zaplavovaly naši milou vlast, zejména roku 1683., kdy oblehly i hlavní město Vídeň. Tehdáž byl andělem strážným naší říše chudičský kněz, kapucín P. Marco d'Aviano. Za 19 let napsal císař Leopold I. 331 psaní tomuto horlivému sluhovi Božimu. Po vroucích prosbách císařových přibyl P. Marco k vojsku císařskému, a když dne 20. září sloužil mši sv. v kapli sv. Leopolda na Lysé Hoře u Vidně, přijalo 33 knížat a generálů z rukou jeho Tělo Páně; slavný král polský, Jan Sobieski, sám mu v královském ornátě svém při té mši sv. ministroval. To bylo ráno, a večer už poraženo jest nesmírné vojsko turecké a Vídeň osvobozena, s Vidní pak celá západní Evropa.

Kdo pak vyličí, co bylo ubohým Irčanům po staletí snášení od protestantských Angličanů! Teprve na začátku tohoto století nastaly zbědovanému Irsku lepší časy, jako kdysi křesťanům vůbec za císaře Konstantina Velikého. A kdo pak má po Bohu a svaté Stoliči římské největší zásluhu, že ony lepší časy Irčanům nastaly? Muž jeden přeslavný, slovnitý vůdce svých krajanů, výborný, zbožný katolík Daniel O'Connell, jenž celý svůj život obětoval své vlasti. Odkud pak čerpal sílu, že se tak neohroženě vzepřel nepřítelům svaté církve? Mše sv., časté svaté přijímání, vroucí modlitba — toť byla jeho zbraň! Jeho smrt dosvědčila nejlépe, jak horlivým byl katolíkem. Zemřel v italském městě Janově na své cestě do Říma ke sv. Otcí; poslední kniha, kterou četl, byla »Příprava k smrti« od sv. Alfonsa Liguoriho; byla všechna opotřebována, že ji často čítával. Ve své závěti ustanovil, aby jeho tělo bylo pochováno v Irsku, srdce však v Římě.

Co máme říci o slavném Görresovi, o nedávno zemřelém Dru. Windthorstovi, kteří katolíkům německým dopomohli

k tolika vítězstvím náboženským? — Takových mužů potřebuje i naše milá vlast, takoví mužové mohou i naši vlasti pomoci. Škola, kde se takoví mužové vychovávají, jest naše sv. církev; místo, kde se takoví mužové silí, jest chrám Páně; pokrm, jehož takoví mužové musejí požívat, jsou svaté svátosti. Za nynějších smutných časů jest potřebí pra-

vého světla, pravého pokoje, pravé síly; to všechno lze nalézt jenom ve sv. víře naší; ona rozžihá pravé světlo, ona dává pravý pokoj, ona poskytuje pravou sílu; nadarmo neřekl sv. Jan, miláček Páně: „Haec est victoria, quae vincit mundum, fides nostra — Toť jest vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše.“ (1. Jan 5, 4.)

Fr. Janovský.

Řím za Nerona.

Historické obrazy od J. I. Kraszenského. Přeložil P. Š. Senický. (Č. d.)

IV.

Sabina Marcia Zenonovi Atheňanu pozdření.

Bolestno jest mi, že tebe, jehož poradám jsem přivykla, teď kdy bych tě chtěla mítí nejblíže, tak daleko hledati musím, učiteli můj drahý. Ty's byl otcem duše mé, průvodcem mladosti, dnes dospělejší jsouc již a starší ve velké nejistotě tebe vyhledávám. Kdybys mě nebyl naučil, že nejpěknější ctností jest lidem dobře činit a největší rozkoší o jejich štěstí se starat, snad bych tě nebyla pustila do tvých smutných a pustých Athen, po nichž dnes bloudí toliko stíny velké minulosti. Ale ty jsi zatoužil uložiti popel svůj v té milované zemi, která ti byla matkou, i musila jsem přetrhnouti pouta otroctví, která tě k našemu domu přikovala. Avšak přece mi scházíš, starý příteli, skoro každodenně narážím na bezčetná nebezpečí a necítím v sobě dosti síly, abych se jim opřela. Zůstavil jsi mne ještě nedosti vyzbrojenou, ač se ti zdávalo časem, že již sama životu odolati mohu.

Odpusť mi tedy, že klidně stáří tvé, které bys asi rád strávil zapomenuv na Řím, ruším otázkami obtížnými a znepokojuji listy. Pamatuji se dobře na léta dětství svého, kdy všecko světlo z úst

tvých jsem čerpala, kdy ty v neváznosti u lidí, často jim jsa ku posměchu, zdál se's mi stokrát větším těch, kteří si tě ani vážiti, ani moudrosti tvé ceniti neuměli. Jako žiznivá zvěř spěchá ku známému zřídlu, tak já, mistře můj starý, spěchám k tobě.

Znáš dobře život římský, neboť patřil jsi naň s toho nízkého stanoviska nevůli svého a pokoreni, jakému všichni Řeci tu vydáni jsou, nevypouští-li se dvořením a pochlebností. Může jej lépe třebaš přísněji posouditi mudrlec mimo něj stojící, než v něm se pachtící a vírem jeho unášený Říman.

Ale od času, co's opustil město naše, ano za těch několik let, mnoho se tu ještě změnilo. Vyrostlo to, co se zdálo, že již větším býti nemůže, na úmor chorá společnost naše, jak ty's ji nazýval, jest dnes slabší než kdykoliv. Představ si, může-li, větší ještě pošetilost, desetkrát nestoudnější rozpustilost a zapomenutí všech pravidel, která lidem moudrost jako průvodce životem podává. Špatný příklad přichází shora a není radno jeho nenásledovati; kdo se dnes ctnosti drží, uráží caesara i bohy. Jako celý svět stvořen jest k vůli Římu, tak celý Řím k vůli caesaru.

Nač bych ti popisovala to, čeho počátky sám jsi viděl, co uhodnouti do-

vedeš po semeni, z kterého vzešlo. Pamatuješ ostatně na minulost nedávnou, Tiberia, Kaligulu, Klaudia,¹⁾ my jsme zvyky jejich daleko předstihli a vynikli nad ně nesmyslnými kousky. Docházejí k vám jistě pověsti z Říma: ony se obyčejně v ústech lidu pozměňují, — ale věrte, že cokoliv vám donesou, bude tak skoro skutečnou pravdou. Po prvotních ctnostech zůstala jen památka a výsměch všemu, čeho svět uvykl si vážiti.

Pochopíš, příteli a mistře, že v takovém světě ustranění se jest povinností, nebudeš se diviti, povím-li ti, že žiju v pravdě docela o samotě. Zavřena v gynajkeju²⁾ s dítětem svým, sotva mám s kým si pohovořiti; obcuji s duchem tvým a starých mudrců tvé otečiny.

Časem navštíví mě Chrysispos, učitel Juliův, dobře ti známý, a sám Julius, kterému vstúpil lásku k moudrosti a ke šlechtnému způsobu života. Julius jest mladíkem, jakých jest málo, a vzpomínka na Marka, který ho tak vychovati dovedl, jest mi pro něho drahou. On sám nebyl takovým, jakým býti toužil, ale ctnost na druhých oceniti dovedl.

Poněvadž ti musím položití důležitou otázku, buď trpěliv, než vypovím, jak jsem k ní dospěla, jinak by podivně zněla.

Přiznám se ti napřed, že jsem byla zvědavou uviděti toho caesara, o němž svět tolik mluví, herce, básníka a muzikanta, který pod trestem smrti káže se zvelebovat. Vydala jsem se ku hřám. — Divný výjev ohromil zrak můj.

Povstala nedávno v Judei sekta židovská, v Římě už husto rozsetá; její stoupenci zovou se křesťany. Vykládají o nich hanebné věci, lid jich vystátí

nemůže, caesar káže je pronásledovat a hubit. Právě onoho dne několik dopadených při jakýchsi pověrečných obřadech mělo býti předhozeno na potyčku s divou zvěří.

Vyvedli starce, mladou dívku a muže. Kdybys byl viděl, jak šli na smrt, pohrdající smrtí, jak uměli umírat! Byl to obraz dojemný, ač lid se zlobil a soptěl, že nechtějice se brániti připravili jej o pěknou podívanou. Byla jsem u vytržení nad nimi, ale luza nelitostná domáhala se ukrutně jejich smrti, i padli všichni.

Ne, nezapomenu nikdy, s jakou důstojností skonávali beze vzdechu na očích těch tisíců, které se rouhaly jejich bolesti ohavným vřeskotem svým. Vidouc je tak pokojně jdoucí na smrt, tak muka snášející se stoicismem mudrců, — pomyslíla jsem si, že v nauce té sekty musí něco býti, co jim dodává takové síly . . .

Vyznám se ti, že jako vždy jsem bývala snad až příliš dychtivou pravdy a moudrosti všeliké, tak i teď nemohla jsem se upokojiti, toužíc poznati tajemství té nové víry, o níž tak podivně chodily a chodí řeči.

Leč to, co skrytým jest pro muže, jakže mělo býti přístupným pro ženu zamknutou mezi čtyřmi zděmi? Marně hledala jsem prostředky k objevení tajemství; bylo by zůstalo pro mne utajeno, kdyby se nebyl udál divný případ. Mezi otrokyněmi domu našeho ode dávna mi nejmilejší byla Ruta,¹⁾ mající teď úřad dozorkyně nad šatstvem (vestispica). Matka má koupila ji jako malé děčko, slitovavši se nad její zbědovaností a bledostí, zaujata byvši také sličností děvčátka rusovlasého, s lahodným vzezřením a živým duchem. Ruta jest celkem neznámého původu; kupec pravil, že ji dostal od těch, kdož cestují pro jantar

¹⁾ Předchůdcové Neronovi, ukrutní, rozmařilí a nešlechtní.

²⁾ gynaikeion sloula uzavřená pro cizince část domu řeckého a římského, kterou obývaly ženy.

¹⁾ Jméno to naskytá se v katakombách.
(Pozn. spis.)

do krajin púlnočních,¹⁾ často odtud vodice ženy a děti, když hodili se k válce nějaké mezi plemeny, kraje ony obývajícimi. — Matka má, zamilovavši si ji, kázala ji učit, ale vidouc pokojnou povahu, líbeznost děcka a slabé jeho síly, ale zvláštní zručnost, užila ji ku pracím lehkým, později ku skládání a konečně k opatrování šatstva.

Vyrostla spolu se mnou, ačkoliv snad o nějaký rok je starší než já. Přivykla jsem na tichou její obsluhu, milý úsměv a zamlklost.

Ruta také vši měrou zasluhovala lásky mé, ježto ani chování jejím, ani životu ničeho nedalo se vytýkati. — Ačkoliv otrokyní, zdála se míti cit hodnosti lidské, vážnosti svou i největší smělece od sebe odpuzovala. Větší část dne strávila ve světnice své při vestiariu,²⁾ v němž teď aspoň mnoho na práci nemívala. Víš, že já osklívám si přepych v šatstvu a skromnost v oděvu miluji, neboť krása ženy na výstroji nezávisí a šaty vkus nedodají vděku, který z duše neplyne.

V poslední době jsem postřehla, že Ruta často se z domu vzdalovala, prominula jsem jí to, ale konečně se mi to zprotivilo, neboť musila jsem do ní špatnosti se nadívat.

Klesla v mých očích, leč nechtěla jsem zachovati se k ní přísně... Hyppia, sokyně a nepřítelka její, donášela mi o častých, ba i nočních vycházkách jejích, — rozkázala jsem Hyppii mlčet.

Již jsem od ní srdce odvracela, i s lítostí pohlížela jsem na nešťastnici, když onen pohled na křesťany tak mě celou vzrušil, že vrátivši se domů, o něm a pouze o něm jsem mluvila opravdu se slzami. Nepozorovala jsem ani, že Ruta mě poslouchala.

Pozejtří, když jsem seděla zamyslena, Ruta vešla tiše a klekla přede mnou.

Měla oči jakési slzavé a tvář neobyčejným žářem zrůměněnou. Nikdo nebyl přítomen. Odhalila roucho a v rukou mi ukázala právě takový kousek dřeva svázaného křížem, jaký jsem viděla u křesťanů jdoucích na mučení. Trhla jsem sebou a všechna se otrásla. — Ruto, pravím, co to znamená?

„Ó dobrá pani má,“ odpověděla mi, „vidíš, i já — jsem... křesťankou!“

Jakkoliv jsem byla zvědava tajné nauky, na ta slova přišly mi na paměť ohavnosti, které se všeobecně o nich vypravují, i couvla jsem od ní opravdu polekána.

Ruta zbledla i umkla, zdálo se, že velký strach ji pojal; sklonila hlavu a zaseptala:

„Jsem-li vinna, potrestej mě, ale popřej mi tolik života, abych tě osvititi mohla naukou života věčného. Pani! ty jsi hodnou, abys se stala křesťankou. Umru ráda, jenom kdybych mohla si mě to zasít do duše tvé; vzroste ono kdysi svaženo krví, třebaš by mojí...“

Nuže, milý mistře, tak došla jsem toužebné známosti, v čem záleží nová nauka. Přiznám se ti, naplnila mě podivem; znala jsem věru všechno, co rozum lidský moudrosti od věků dobyt, ale toho, čemu mě naučila ubohá otrokyně, sám duch můj, ba ani za pomoci mistrův a vědy všeliké, již lidé dosáhli, sám by vynalézt i ze skořápky pochybnosti vydobyti neuměl. Uhodl jsi už, že se tě budu ptáti na onu nauku.

Slyšela jsem, že se již i v Řecku rozšiřuje, že po celém světě se rozchází s rychlostí podivuhodnou, která se zdá býti zázrakem; nemusím ti jí tedy vykládati, mistře můj; znáš ji jistě. Ty, jenž jsi celý život posvětil vědě, nemůžeš o ní nevědět. Pověz mi tedy, pověz, prosím tě, co o ní soudíš, jak o ní

¹⁾ Okolností touto chce spisovatel přiblížiti Rutě slovanský původ.

²⁾ vestiarius = šatna.

smýšlíš? Či jenom mně zdá se ona tak pěknou a velkou ve své prostotě a zdánlivém barbarství? Či pouze mému srdci zdá se tak božskou, protože jeho citům pochlebuje? Je to snad jediná pravda, jak oni praví, či jedna z mnohých pravd po světě roztroušených, jichž drobtý sbírají lidé?

Pouč mě, osvěť, cítím v sobě velkou nejistotu a mám-li pravdu říci, velkou touhu přijat a zaslíbit se novému nábo-

ženství. Ale jsem slabou ženou a lekám se vábnosti, jakou má pro mne novota; nedala jsem se dosud uvést ani zasvětití nijakým způsobem v jejich tajemství. Toužím i bojím se, cítím, že tu potřeba jest oddati se docela. Bůh jejich jest Bohem žárlivým a nedělí se s nikým. Mistré milény, toužebně budu čekati, aby mi vítr příznivý zvěst nějakou od tebe přinesl ... Pozdravuji tě svděčností dcery.
(Přistě dále.)

Ze života a spisů blahosl. Markéty Marie Alacoque.

(Část dalsí.)

Přibuzenstvo blahosl. Markéty Marie Alacoque.

rodina Alacoque byla velice vážena. Její úřady, její postavení ve společnosti a úzké spojení s jinými vznešenými domy ukazuje to zřejmě. Měla výmluvný znak, zachovaný v burgoňské knize znaků (l'Armorial de Bourgogne), kteréhož vzácného díla rukopis se nalézá v národní knihovně v Paříži. Ale tato sbírka není úplně správná, hlavně co se týče barev, ježto poslední zástupce rodiny této, M. Dulac de Savianges, který musí býti pokládán za povolanejšího v té věci než učený redaktor »Knihy znaků,« jemůž mezi tolika jednotlivostmi mohla se vlouditi nějaká chyba, jinak soudí. Možno také, že ty barvy nebyly zcela určité. Podle udání pana Dulaca měli Alacoque ve znaku lva zlatožlutě žíhaného s jazykem vyplazeným v azurově modrém poli; nad znakem seděl kohout. — Co se týče povahopisu jmen, jsou rozličné způsoby; my jsme však přijali ten, který má převahu a kterého se doposud užívá ve veřejných listinách.

I. Klaudus Alacoque (děd blahoslavené) měl za manželku Johannu Delaroche; jejich dítky:

1. Blažena Alacoque, provdaná za Tonsaint Delaroche.
2. Kateřina, která zůstala svobodná.
3. Klaudus (viz následující).

II. Klaudus Alacoque (otec blahoslavené) oženil se s Philibertou Lamyn; jejich dítky:

1. Jan Alacoque, zemřel r. 1663. ve 23 letech.
2. Klaudus-Philibert, zemřel r. 1665. taktéž ve 23 letech.
3. Kateřina, zemřela jako dítě.
4. Chrysostome, narozený 21. května 1645 (dvakrát ženat; viz níže).
5. **Markéta** (blahoslavená Markéta Marie).
6. Gilbert, zemřel v dětském věku.
7. Jakub, narozený 19. září 1651 (farář v Bois-Sainte-Marie).

III. Chrysostom Alacoque (bratr blahoslavené) byl poprvé ženat s Andělou Aumônier; jejich dítky:

1. Klauda, zemřela v 19 letech.

2. Huguetta, provdaná 15. února 1689 za Jana Lombarda, notáře v Baubery, podruhé za pana d'Argentel.

3. a 4. Antonín a Markéta, dvojčata.

5. Magdalena, provdaná za pana André Fenerota (viz níže *A*).

6. Klaudus, zemřel osmiletý roku 1680.

7. Jakub, zemřel pětiletý roku 1682.

8. Alžběta, narozená roku 1678.; provdala se za pana Klauda Sapaly, lékárníka v la Clayette (viz níže *B*).

9. Františka, narozená 29. srpna 1679.

10. Jakubka (Jaquelina), narozená roku 1684.

11. František, narozen 14. února 1686, zemřel 28. července.

12. Františka, narozená 29. srpna 1687.

Podruhé se oženil pan Chrysostom se Štěpánkou Mazueyr a měl s ní následující dítka:

1. Dvojčata: První Vilemína (?), provdaná poprvé za Benedikta Janina, občana z Chapelle; podruhé za Klauda Jindřicha Marcoux, lékaře, žijícího v Saint-Igny-de-Vers (viz níže *C*).

2. Druhá ze dvojčat jest Anna, provdaná za Karla Jindřicha de Longchamp (viz *D*).

3. Jakobína, narozená 6. února 1697.

4. Magdalena Klaudina, provdaná za Jana Lamberta (viz *E*).

5. Jan Ludvík, který se oženil s Johannou Grandjan (viz *F*).

6. Markéta, narozená 20. ledna 1700.

7. Gilberta Františka, narozená 15. září 1701.

8. Petr, mrtev narozen.

9. Klaudus, narozen 2. prosince 1703.

10. Ondřej, zemřel brzy po narození (v kolébce) 1705.

11. Františka, narozená 29. srpna 1706.

A) Magdalena Alacoque (neteř blahoslavené), páté dítě z prvního manželství Chrysostomova, provdaná 24. dubna 1690 za Ondřeje Fenerota, občana autunského; měli dceru Johannu Fenerot (praneteř blahoslavené), která se provdala roku 1709. za Aimé Mathoux, notáře v Bois-Sainte-Marie; jejich dítka byly:

Mathoux	{	1. Gabriel, narozen 22. srpna 1720.
		2. Anna Aimé, zemřela dvouletá roku 1724.
		3. Pierette-Ferdinanda, narozená 15. října 1723.
		4. František, zemřel roku 1725.
		5. Ondřej, narozen 30. ledna 1726.
		6. Jakub, narozen 23. února 1727.
		7. Klauda, narozená 25. září 1728.
		8. Františka Magdalena, narozená 19. října 1729.

B) Alžběta Alacoque (neteř blahoslavené), osmé dítě z prvního manželství Chrysostomova, provdala se roku 1698. za Klauda Sapaly z městečka la Clayette.

Antonín, jejich syn, obchodník kožemi v Bois-Sainte-Marie, oženil se dvakrát; z prvního manželství měl dceru Johannu a syna Klauda; z druhého manželství měl jednoho syna a tři dcery.

Klaudus stal se otcem dvou dcer a tří synů, z nichž jeden se jmenoval Antonín.

Antonín, bednář v Dompierre-les-Ormes, vzal si za manželku Aloisii Lavenir. Jejich děti byly Pierette a Jan Marie Sapaly.

Jan Marie Sapaly, starý vrátný při soudním dvoře v Mâcon, vdovec po Pierette Charnay, jest otec dcery nazvané Johanna Eugenie a dvou synů Julia a Antonína.

C) Vincina Vilemina Alacoque (neteř blahoslavené), provdala se za Benedikta Janina, občana v la Chapelle; po jeho smrti za Jindřicha Klauda Marcoux, lékaře v Saint-Igny-de-Vers, který zemřel roku 1749. Jejich děti byly:

1. František Marcoux, lékař, jako jeho otec v Saint-Igny-de-Vers; vzal si za manželku Antonii Deschizaux roku 1766.

2. Klaudina Františka.

3. Johanna.

4. Susanna Marcoux (praneteř blahoslavené), provdaná za Hilara Marka Lavenir, královského vrátného v Matour. Jejich děti byly:

Lavenir	{	1. František, který byl farářem v Saint-Germain v pohoří Mont-Dor (Zlaté pohoří, depart. Rhône).
		2. Jiný syn.
		3. Marie, provdaná za Jana Marie Dérieux, vrátného v Lyoně; měli děti:

Dérieux	{	Karolinu,
		Klauda, vrátného v Lyoně; ten měl děti
		Jana Marii,
		Marii,
		Karolinu.

4. Františka Lavenir provdala se za Klauda Besson; jejich děti byly:

Besson	{	1. Karel, který se stal knězem.
		2. Victoria, provdaná za Jana Sigaud; měli osm dětí, z nichž čtyři zemřely; zbyly tři dcery a syn.
		3. Petr vzal si za manželku pannu Litandon, s níž měl tři děti: Johannu, Karla a Viktorína.
		4. Karolina, provdaná za Mikuláše Biet v Langres. Měli syna, který zemřel v útlém věku.

D) Anna Alacoque (neteř blahoslavené) provdala se 11. února 1721 za Karla Jindřicha de Longchamp, občana v la Motte-Saint-Jean, královského notáře v Digoin. Jejich děti byly:

1. Štěpánka de Longchamp, narodila se a zemřela v listopadu 1721.
2. Jan, zemřel druhý den po narození.
3. Karel Marie, taktéž.
4. Charlotte, narozená v la Motte-Saint-Jean (Hrouda sv. Jana).
5. Karel Jindřich de Longchamp, který byl farářem ve Scey.
6. František Jan,¹⁾ který si vzal za manželku Františku Markétu Brosse.
7. Dceruška mrtvě narozená.
8. Maria Anna Josef.
9. Františka Marie Johanna.

¹⁾ František Jan (prasynovec Markéty Marie) vzal si za manželku Františku Markétu Brosse. Děti jejich: Karolina Jindřicha, Jan František, Marie Couroune Žofie.

10. Petr, zemřel roku 1731.

11. Kateřina, narozená roku 1733., zemřela roku 1758.

E) Magdalena Klaudyna Alacoque (neteř), provdaná 18. listopadu 1721 za Jana Lamberta, občana v Charolles a učitele vendenesského. Jejich děti byly:

1. a 2. Dva synové, v útlém věku zemřeli.

3. Štěpánka, provdaná za Klauda Abery.¹⁾

4. Aloisie, jeptiška u Urbanistek v Charolles.

5. Markéta Lambert, provdaná za Archambault Joleaud.²⁾

IV. F) Jan Ludvík Alacoque (synovec blahoslavené), páté dítě z druhého manželství Chrysostoma. Byl starostou v Bois-Sainte-Marie po svém otci. Oženil se s Johannou Grandjan z Gibles; jejich děti:

1. Petr Chrysostom (snad Chrysolog?), farář v Clessy.

2. Jan (viz níže V.).

V. Jan Alacoque (prasynovec) oženil se s Blaženou Michel; jejich děti:

1. Marie Klaudina, zemřela v 29 letech roku 1783.

2. Františka, provdaná za Martina Courtois, správce markrabství Maulevrier, osady farní de Melay, zemřela bez dětí.

3. Kateřina, narozená 17. prosince 1756.

4. Kateřina, provdaná za pana Dulae.³⁾

5. Klaudina, narozená roku 1762., zemřela v útlém věku.

6. Marie Klaudina, zemřela v útlém věku roku 1764.

VI. Kateřina⁴⁾ (praneteř čili posvatanka blahoslavené) provdala se dne 9. ledna 1759 za pana Dulae z Tournus; jejich děti:

1. Dcera, provdaná za lékaře de Salarnay-sur-Guye.

2. Syn, kněz.

3. Antonín Dulae de Savianges, oženil se s Gelin z Charolles; jejich děti: František Dulae na zámku v Savianges. Josefina Dulae, provdaná za pana Delangle.

¹⁾ Štěpánka Lambert (praneteř), provdaná za Klauda Aubery, notáře v Charolles. Dítě jejich Magdalena Aubery, provdaná za Philiberta de Gouvenain. Jejich děti byly:

1. Klaudus de Gouvenain, který si vzal za manželku svou vlastní sestřenicí Aloisii de Gouvenain; jejich dcera Leonie de Gouvenain provdala se za pana Gouvenain du Parc. Jejich děti: Leon de Gouvenain, který se oženil se sestřenicí Evelinou de Finance. Ludvík de Gouvenain, archivář v Dijoně.

2. Rosina de Gouvenain, provdaná za Philiberta de Laroche-Poncié; děti jejich: Jindřiška Magdalena de Laroche, provdaná za Eugena de Finance; jejich děti: Evelina de Finance, provdaná za Leona de Gouvenain. Eugenie de Finance.

3. Viktora, kteráž se nevdala.

4. Emilie de Gouvenain, která se provdala za pana Dureiul de Bourbon. Jejich dcera byla Eugenie Dureiul, která se provdala za pana Prudon v Charolles.

5. N*****, provdaná za pana Thiébaulta.

²⁾ Markéta Lambert (praneteř blahoslavené), provdala se za Archambaulta Joleauda; jejich dítě Jakub Joleaud, advokát, který se oženil s Johannou Laizon; měli pak tři děti: dvě dcery a syna.

³⁾ a ⁴⁾ V originále jest psáno Klaudina, ale protože o obou Klaudinách jest psáno, že zemřely, bude to chyba tisku.

Příběhy ve chrámu Matky Boží Svatohorské.

Zahanbený bohatec.

Obrázek ze skutečnosti. — Píše J. Chalupecký.

Místnostech služebnictva jistého bohatce ozval se za jednoho jitra zvonku hlas, jako výkřik na výsost rozněvaného děcka. Služebnictvo poděšeno a tak časně z klidného spánku vyrušeno, nemohlo si ihned vysvětliti, co se asi panstvu přihodilo. I vyskočil rychle první sluha, pánův miláček, a v několika minutách stanul před tváří bohatce. Stářím nakloněná jeho hlava povznesla se do výše, aby vyslechla nový rozkaz. Pán povstav s lože, rozkázal zapráhnouti nejrychlejší koně do povozu a blahosklonně oznámil — že pojedje na procházku. Starému sluhovi se ulehčilo. Chudšas domníval se, kdo ví jaký stihne ho trest pro nějakou snad zanedbanou maličkost, a hle, pán jeho chce se pouze projeti na zdravém vzduchu.

„Nu, není zle.“ hovořil sám s sebou při svém odchodu, „páni to ovšem mohou dělat. Co my chudí jsme naproti nim? Bezcenní tvorové, kteří dle rozumu panstva trestuhodní jsou, domnívají-li se snad, že nesmrtelnou duší svou jsou lidem boháčům také rovni. Avšak vsázím šedivou hlavu svou, že mnohý chudšas výše nad bohatcem stojí, věrně-li snáší chudobu a kříž dobrotivě od Boha mu seslaný; leč či chléb jíš, toho píseň zpívej,“ dokončil sluha svoji samomluvu.

Kruh služebnictva, jenž očekával soudruha v trapné nejistotě, div se nerozesmál, uslyšev pánův rozkaz.

Ale přece muselo se něco neobyčejného státi, že tak najednou vzpomněl si učiniti proti svému zvyku výjimku,“ podotknul jeden z nich.

„To, práte'e, ovšem věděti nemohu,“ odvětil sluha nejstarší, „myslím však, že bude to výsledek nějakého nepěkného snu, nebo čel něco v knize, již na nočním stolku měl otevřenu. Byl všecek rozechvén a chce snad na procházce nalézt ztracený klid. Nu neškodí, neškodí, vynasnažím se dověděti, co příčinou bylo neobvyklého jeho rozkazu.“

Starý sluha byl též starý „praktikus.“ Jako vojn i mnohou válku prodělal, a pán choval ho v lásce. Často i tázal se, jaký by i on, sluha, měl náhled o té či oné věci. A zkušený stařec, jenž hrd byl na svůj zbožný život a šlechetné činy, často toho dovedl, že bohatce s nim souhlasil. Řídké, velmi řídké byly chvíle podobné, leč přece někdy k nim došlo.

Mezi tím, co sluha připravoval drahý povoz, oblekl se pán a sestoupiv dolů, očekával své miláčky, jako noc černé koniky, aby jim — ranní pozdrav dátí mohl. Za několik vteřin přijel sluha, pán vstoupil do vozu a bujni koňové dali se do klusu. Vraníci letěli s větrem o závod a starý sluha nemohl je ani udržeti. Konečně dorazili do útulného lesa. Jitro bylo překrásné. Slunko se probudilo a vyšlo jak obrovská ohnivá koule, aby odhalila závoj mlhy nad blízkou dědinou. Ptáčkové se rozpělí, květiny voněly a vše osvěženo tichým spánkem, probouzelo se k životu. Ký div, že i srdce bohatcovo stalo se přístupnějším a že jal se hovořiti: „Včera čel jsem něco neobyčejného. Viš, kde nachází se Svatá Hora?“

„Vím, pane,“ odvětil pokorně stařec, „jesti to místo světoznámé, kdež Matka Boží d'vy činí.“

„Jak to myslíš?“ tázal se pán.

„Pane, jsem starý vojn, mnoho světa jsem prošel křížem krážem, ale věřte, že nikde dosud neviděl jsem milostnější tvář Marie Panny, jako na té Hoře svaté, kdež tak mnohokrát již prokázala se milostivou nebes Královnou. Vím, pane můj, kde svaté toto místo jest, a rozkaz váš naplní mne potěšením, dovolíte-li, abych vás tam dovezl.“

„Ano, odhodlal jsem se k tomu. Vidívám rád věci neobyčejné, a proto i na Svaté Hoře chci spatřiti dosud mi neznámou sošku Marianskou.“

Ubohý bohatce se domýšlel, že Matka Boží stává se bohaprázdným lidem loutkou výstav, on domníval se, že obraz Rodičky Boží slouží lidem pouze

k obdivu svým stářím, neboť srdce jeho, prázdné vši zbožnosti, nebylo schopno citů světějších. Ó té zpozdilosti!

Po několika dnech přijel ku Svaté Hoře skvostný povoz, s něhož vystoupil elegantně oděný pán a paní. Provázení mladým hrubým sluhou, ubírali se volným krokem v posvátný velechrám. Kněz právě vystavil milostný obraz Marianský k veřejnému uctění, a tisícové poutníků s nevšední zbožností vysílali prosby k té Matičce, která dosud nikoho neopustila, kdo k ní o pomoc volal. Ctitelé Marianští tlačili se k zázračné soše tak, že bohatec nemohl ani blíže přistoupiti. I rozkázal sluhovi, a tento, jsa poslušen rozkazu, udeřil jednoho z poutníků tak, že tento ve mdlobách skácel se k zemi. Ve chrámě nastala změna. Tváře zástupů zračily zděšení a hrůzou každý se chvěl. Obraz Matky Boží se změnil. Milostná tvář zázračné sošky vzala na se výraz hrozivý, že zdálo se, jakoby blesky spravedlivého hněvu sršely ze svatých jejích očí. Matka Boží byla svědkyní hanebného činu bohatecova, ona poznala, s jakou vroucností modlil se políčkem obdařený chudáš a s jak prázdným srdcem přistoupil bohatec do domu modlitby. Lid hrůzou se chvěl a duše bohatého smělce chvěla se před trestem nebes Královny. Chudáš, jenž ve mdlobách ven vynesena a zde k životu přiveden, vrátil se do chrámu zpět, a hle, teprve nyní, sotva že postavil se před obraz Marie Panny, změnila se i tvář zázračné sošky a dřívější podobu svou na se vzala.

Roku toho (1719) vraceli se ke Svaté Hory u Příbrami dva šťastní lidé. Byl to chudáš, jenž před tisíci poutníky samotnou Matkou Boží vyznamenán byl, a bohatec, jenž pokornou svatou zpověď složiv, novým člověkem se stal.

Potrestaná smělost.

Obrázek ze skutečnosti. — Píše J. Chaloupecký.

Psal se rok 1748. Lid český úpěl pod jáhmem roboty, a ačkoliv s jásotem přijaty již reformy blahodárné působnosti Marie Teresie a jejího syna, Josefa II., přece národ český lkal, a s národem celá česká vlast. V celé zemi nemínuly rázem všechny doby zlé. Dobrý lid český trpěl ještě, trpěl mnoho a v nitru mnohých háral pomsty hlas. V národě povstali lidé, jimž nic nebylo svato, nic snad, dle jejich náhledu, též trestuhodno. Lid domáhal se práv lidskosti, a neštítel se skutků nehorších. Ze srdce lidí těch zmizela víra, zmizel mrav, a ve zkažených těch duších usídlil se hněv a nenávisť. Leč nebyl každý takovým. V krásné vlasti naší byl ještě také lid zbožný, věren svým předkům, věren svému náboženství. Byl to lid katolický, jemuž poklad svaté víry byl skvostem nejvzácnějším. Zbožný český lid konal slavné průvody na místa posvátná, aby před trůnem Boha jediného našel nové síly, třeba k novým strastem. Lid ten doufal, že Bůh opět pomůže a neopustí svých věrných.

Jedním z nejslavnějších těch míst byla i Svatá Hora u Příbrami. Matička Svatohorská tak vlídně vítala zástupy svých ctitelů, že ani jeden neodcházel, aby na duši nebyl zcela uzdraven. A přece tu i tam přidal se k průvodu člověk nepřítel, aby posměch si ztopil ze světoznámé, zázračné sošky Svatohorské. Bylo velebné jarní jitro. Slunko vyšlo jako mocný, slavný vítěz nad královnou zimu. Matička země, zbavena bílého příkrovu, probouzela se k životu. Vesmír oživil. Ptáčkové se rozepěli ve velebné chorály a vysílali v tisícerych hlasech modlitby díky všemocnému Tvůrci. Květinky, s dýmavou slzou rosy v oku, plesaly, že nový nastává jim život a s radostí se odívaly v nový květný háv. Jaro slavilo skvělé vítězství. Zmizel sněhový rubáš, zmizel pohřební havranů skřek, zmizela smrt a nastal život. Ku Svaté Hoře blížil se zástup poutníků. Naplnění vírou v pomoc Matky Boží, s touhou a radostí pospíchali k té Královně, která umí do duše lidské vlévati hojivý balsám naděje a nové síly. Marianští ctitelé s neobyčejnou vroucností přišli, aby obětovali Matce Boží své útrapy, své strasti. Slzy radosti přýštily po tvářích českých trpitelů, kteří zde doufali nového nalézti klidu. Leč

i mezi nimi nacházel se mnohý, jenž podoben koukolu v semenu dobrém, přišel sem, aby jiným se posmáti mohl.

Mezi poutníky nalézala se žena bez víry, bez naděje, bez lásky. Zlá žena ta, oddána nepravostem, se smíchem přišla v posvátný svatohorský velechrám a zde, před obrazem Rodičky Boží, zvědavě prohlížela zázračnou tu sošku Marianskou. Ve smělosti své odvážila se konečně i k tomu, že pohládila tvář zázračné sošky. Lid, skutkem tímto z modliteb vyrušen, se spravedlivým hněvem hleděl na smělou ženu. Leč Matka Boží, která vlídně zírala na ctitele své, přijímajíc prosby a modlitby jejich, nenechala smělost tuto nepotrestánu. Neboť sotva že ona žena ze chrámu vyšla, ihned ukázaly se jí na tváři a rukou šerédné, bolestné vředy, že tato s hrůzou pohlížela na zasloužený trest. V duši hříšnice nastalo zděšení. Srdce její, přístupno přece ještě nějakému citu, propuklo v pláč. Hojnost slz kajících svědkem bylo náhlé té proměny. Žena s pláčem vyhledala kněze a v nejpřímnější svatě zpovědi vyznávala těžké hříchy své. Litujíc nejvíce smělého činu, nové nalezla útěchy. Hrozná bolest páčila v jejich tvářích a v uzdravující se duši rozléval se dávno již ztracený klid. Žena dříve zlá, křížem náhle přivedena k životu, k životu novému, bohumilému. Maria Panna přijala skroušené vyznání ženino a v neobmezené své laskavosti odpustila hříšnici. Žena vracela se s poutníky jako znova narozena, a po malém čase zmizely i bolestné vředy, jimiž potrestána byla její opovázlivost.

Různé zprávy a drobnosti.

Z Vlčnova od Uh. Brodu. Slavnost svěcení křížové cesty, která se odbývala dne 14. února t. r. v neděli odpoledne ve chrámu Páně ve Vlčnově. Památným zůstane den tento pro osadu tuto na dlouhé časy. Slavnost byla i dopoledne. Vždyť byly obětovány čtyři mše svaté. O 6 hodinách sloužil první mši svatou vdp. Jan Pánek, doktor a profesor z Olomouce, druhou mši sv. sloužil místní p. farář P. Karel Skopalík, třetí mši sv. sloužil místní p. kaplan P. Vincenc Pechaček. O půl desáté hodině bylo kázání, které měl zmíněný vdřst. p. Dr. Jan Pánek. Po kázání byla zpívána mše svatá, kterou sloužil vd. pan děkan ze Šumic. Kostel byl po celý den lidem přeplněn. Odpoledne o půl druhé hodině vystoupil na kazatelnu opět vd. p. Dr. Jan Pánek. Výmluvným jazykem vyličil zbožným posluchačům velkou lásku Otce nebeského k nám, že poslal Syna svého na svět pro spasení pokolení lidského; pak mluvil o křížové cestě, kterou Spasitel milý kráčel. Pán Ježíš vyšel z domu

Pilátu Pontského na smrt odsouzen, korunu trnovou nesa na hlavě, vzal na svá ramena ochotně těžký kříž jemu připravený a kráčel k hoře Kalvarii. Co na cestě této trpěl bití, kopání a smýkání, až pod tíží kříže na zem padal, to vše s největší trpělivostí a tichostí snášel. Až na horu Kalvarii přišel, tam jej na kříž přibili, kříž postavili, a Spasitel milý v nevýslovných mukách na kříži dokonat. Povzbuzoval dojemným hlasem zbožné posluchače, aby kříže své trpělivě nesli a do vůle Boží vždy se odevzdávali. Ku konci ještě se zmínil o odpustcích, které s posvěcenou křížovou cestou spojeny jsou, a povzbuzoval věřící, by pobožností křížové cesty rádi, pobožně vykonávali a odpustkův účastni byli. Pak pochválil farníky Vlčnovské, že svým nákladem krásnou křížovou cestu koupili, která asi 500 zl. r. č. stála. Při tomto tak dojemném kázání, které přes hodinu trvalo, mnoho očí se zaslzelo.

Po kázání nastalo svěcení, které se slavným způsobem konalo. Svěcení

vykonal vdp. Dr. Jan Pánek, při kterémž přítomni byli kněží vdp. děkan ze Šumic, dp. farář z Uh. Brodu, dp. farář z Dolněmčí, dva kněží ctih. OO. dominikáni z Uher. Brodu a místní p. kaplan. Po svěcení se konala pobožnost křížovécesty; předpřikával onen kněz světící, pokračuje od jednoho zastavení k druhému i s kněžími, a lid doprovázen jsa varhanami nábožně zpíval. Po vykonané pobožnosti se zpívalo *Te Deum laudamus*, pak bylo slavné požehnání uděleno. Po sv. požehnání se světily kříže, růžence, obrazy a sochy svatých. — Tak ukončena byla slavnost tato, která zůstane pro mnohé srdce památnou.

Martin Knotek.

Nový zázrak v Lürdech. V »Tabletu« píše Mr. Edward Wolsley následovně: »Dne 13. března 1892 byl jsem v Lürdech a měl jsem zvláštní štěstí, že jsem byl očitým svědkem zázraku. Bylo velmi málo lidí v Lürdech té doby, protože počasí bylo velmi studené a vůkol mnoho sněhu leželo; jediná rodina francouzská v hotelu »d'Angleterre« konala novenu k účtě Matky Boží. Chci nyní vypravovati, co se stalo té neděle, 13. března 1892. Právě jsem opouštěl jeskyni, když jsem před tím obcovał mši sv. v basilice; viděl jsem na nosítkách nésti od čtyř mužů mladou dívku; byla bledá jako mrtvola, její údy a hlava potočeny, oči slepé. Byla nešena ke studánce. Vrátil jsem se do našeho hostince. Sotva jsem přišel, vrazila madame Favene do mého pokoje, aby mi oznámila, že dívka, kterou jsem viděl nésti do jeskyně, jest úplně — uzdravena. Toužil jsem viděti ji a zvěděti její dřívější nemoc, jednotlivosti její léčení a obdržeti dovolení, viděti paní de la Guerre, s mým přítelem, s kterým jsem cestoval. Nalezli jsme ji v největší radosti nad zázračným vyléčením. Matka vyprávěla nám, že byla ochrnuta po posledních 6 let a že byla u všech nejlepších lékařů v Paříži, ale

s ubohým děvčetem bylo stále hůře. Konečně před 11 měsíci raděno jí, aby vzala poslední útočiště ku teplým lázním v Ženevě, kdež čekala nová zkouška ubohou trpitelku, neboť po dvouměsíčním užívání teplých lázní novou ránou zachváčena — oslepla úplně. Rodina ustanovila se vzíti ji do Lúrd, aby tam konala devítidenní pobožnost a modlila se za své uzdravení ku Matce Boží, která vyvolila si toto místo, aby tam rozdávala své největší dobrodiní. Devítidenní pobožnost končila 12. března a ještě žádné uzdravení se nestalo; telegrafovali do Bordeauxu, aby posílali nemocenský vůz do Lúrdské stanice na příští den pro odpolední vlak. Přece ještě plna důvěry vykonala svou poslední návštěvu na rozloučenou Naší Paní; když vešla ke studánce a umyla se vodou, byla náhle a okamžitě zdráva: její pokroucené údy byly v pravou polohu připraveny a její zrak úplně navrácen. Matka tázala se, zdali bychom si přáli viděti její dceru; šli jsme, abychom ji viděli. Okno bylo úplně otevřeno, slunce svítilo do pokoje, dívka dívala se do světla a pravila, že nemůže snésti lesku toho. Vzal jsem její před chvílí ochromenou ruku, která byla teplá a zdravá úplně; dívka pravila: »Díky naší Požehnané Paní Lúrdské, jsem úplně uzdravena.« Dívka skýtala pravý obraz zdraví a veselí. Všecky podrobnosti byly nám vypravovány od rodiny a potvrzeny od lékaře, který ji doprovázel ze Ženevy; týž pravil, že tak málo očekával její uzdravení, že ji ani do jeskyně neprovázel. Svědkem toho zázraku byl též anglický lékař protestant, který náhodou v Lürdech meškal a potvrdil podpisem, že toto vyléčení jest úplně nad moc lékařskou, že dívka jest dokonale zdráva, její nohy i ramena ve své poloze, oči její že jsou zcela jasné a zdravé, ač byly před několika minutami slepé a

divka beznadějným mrzákem. K tomuto dopisu není třeba ničeho přikládati, než že přece budou lidé, kteří jako za času l'áně — tak i dnes budou milovati více tmu nevěry, než světlo sv. víry.

Nevěra vede ke zločinům. Dne 9. prosince 1891 odsoudil soud v Bekes-Gyula v Uhrách vražedníka Emericha Szabo ke smrti, protože dva své příbuzné zavraždil. Když se ho soudce tázal: »Věříš v Boha, jenž stvořil nebe i zemi?« odpovídal odsouzený: »Nevím toho... u nás v Tarese pravil jeden pán, že není žádného Boha, a že je jen příroda.« Na otázku, co má, odpovídal odsouzený: »Je to, co mám na sobě, těch několik hader, jiného nemám nic na světě.« Tedy: člověk ten neměl ničeho na zemi a nevěřil ani v Boha, a proto nic ne doufal ani na zemi ani v onom životě na věčnosti. A nebál se ani na zemi ani před věčností. Byl sveden a o víru oloupen od »pána,« který to přece musí vědět, je-li Bůh či není, tak asi sobě myslel vražedník. Bez Boha stal se dravcem v lidském těle, vraždil a loupežil. Toť ovoce nevěry!

Zachránění modlitbou. Z Krakova píšou: Zvláštní ukaz udál se u Čenstochovy. Nalézají se v okolí památného milostivého místa doly kamenouhelné. Dne 6. února kopali dva horníci uhlí a na neštěstí klenutí se sesulo s velkým praskotem a je pohřbilo. Na ten lomoz sběhli se lidé z okolí a plakali nad ubožáky, za jisté majice, že jsou zabiti. Jak nastal večer, lid se rozcházel, pomodliv se za nebožtíky Otčenáš. Ale jednomu horníku nedalo něco pokoje, šel ještě sám na místo neštěstí, nahnul se, přiložil ucho k zemi, a slyš! Zdá se mu, že za živa pohřbení se modlí. Hned běžel do vsi, zavolal starostu a lidu se nasbíralo opět a přišedše na místo neštěstí totéž uslyšeli, jak se zasypaní modlí Otčenáš a Zdravas Maria. Hned se dalo sto lidí do práce,

kopali při světle louči celou noc a druhého dne dopoledne, až přišli na nejnižší vrstvu, kterou opatrně jen provrtali, i spatřili k veliké radosti, že nešťastníci žijí, neboť nad nimi se jako zázračně utvořila klenba. Nešťastní tito horníci tak byli obloženi trámy, že nebylo lze jich vytáhnout. Co tedy počíti? Hnouti klenutím nemohli, neboť by se na ně sesulo. Již opět přestali doufati, když tu přišel kněz Wrublewski a umínil si, že se spustí dolů a přinese nebožákům poslední křesťanské útěchy. To učinil; šťastně ho zase vytáhli. I vypravoval, že bude lze jen tak pomoci, dostanou-li nešťastní pilku a vyřežou z trámů tolik, co bude třeba, aby se trochu uvolnili. Skutečně všechno se provedlo, oba horníci byli vytaženi a k veliké radosti všech vešli hned do svatyně zázračné Panny Čenstochovské a děkovali za šťastné zachránění ubohých horníků.

„Čech.“

Náhrada skrze sv. zpověď. Před několika měsíci bylo zemské, hospodářské bance v Cagliari na ostrově Sardinii ukradeno několik set tisíc franků. Všecko pátrání po zloději bylo marné. O tom podává zprávu list »Fanfulla.« Místní noviny v krátkém období uveřejnily následující zprávy: Velp. kanovník X. v kollegiatním kostele v B. vrátil zemské hospodářské bance úhrnem 19.999 franků, kteréžto peníze jemu od jednoho z kajícníků pod zpovědní mlčelivostí přineseny byly, aby je na patřičné místo odevzdal.

Hádanka, kterou víra a rozum rozlušťují. »Chceme-li nebo nechceme, musíme se s nekonečnou věčností zabývat; buďto vrhá stín na živobytí naše nebo světlo, dle toho, věříme-li nebo ne. Jaké to stíny vrhá věčnost na živobytí naše? Jsou to: pochybnost, úzkost a strach před neznámou budoucností a bázeň před konečným osudem naším. V každé duši budí se vždy nové hádanky. Za tiché

noci, kdy spánek prchá před námi, za jasného dne, kdy rozmanité povinnosti nás obkličují, při práci i ve hluků zábav ustavičně jedna hádanka vtírá se do mysli naší a táže se: »Kdo jsi? Odkud pocházíš a kam spěcháš? Na kterém břehu roztříští se poslední vlna života tvého? Jest to smrt, spánek, probuzení, věčnost nebo nic?« (Hansjakob, Ježíš Nazaretský.) Na tyto otázky odpovídá netoliko svatá naše víra, nýbrž i zdravý rozum, kterému protiví se pouhé nic a který touží po věčnosti.

Bůh nenechá se posmívati. V domě Lad. V. v Rakousích právě večerel stavitelský mistr J. N. Najednou povstala veliká bouře. Blesky se jen křížovaly a hrom burácel hrozně. Domáci hospodyň pozhledla se sv. křížem pokaždé, jak se zabýsklo, a to se J. N. nelíbilo; počal dělati si úsměšky přes to a pravil, že by rád jednou zemřel od blesku. Sotva to dořekl, sjel hrozný blesk s hrozným třeskotem dolů, dům se zatřásl, světlo v pokoji zhaslo a domáci všichni k zemi poraženi. Když přineseno světlo, ležel stavitelský mistr mrtev na zemi, hospodář byl omráčen, jiní bleskem poškozeni, jen hospodyně nábožně nic se nestalo. Není radno dělati si posměch z nábožných obyčejů!

Windthorst a růženec. Věhlasný bojovník za práva německých katolíků vyjádřil se na shromáždění katolíků v Cáchách 11. září 1879 asi následovně: »Když žena, povolána jsouc býti strážkyní zbožnosti a mravnosti, úkol tento svědomitě plní slovem i příkladem před mužem i dětmi, rozhojní požehnání nad všeliké pomyslení. Co více poučí, co více pohne a získá člověka jako modlící se žena? Když se mne dámy tážou, jak by se nejlépe měly dát vypodobniti, řekl bych každé matce: Dejte se vypodobniti v tom stavu, jak vyslýcháte dítky své katechismus. A když svobodné dámy se mne

tážou, jak by se měly dát vypodobniti, pak říkám až do té chvíle, kdy přijmou závoj buďto klášterní nebo manželství: Dejte se vypodobniti s růžencem v rukou. (Páni hlučně na pochvalu tleskali.) Tak poučujenás věhlasný státník, že sv. růženec není jen pro »staré, nevzdělané lidi nebo pro děti,« nýbrž právě že se hodí po životě bažící a nevzdělané mládeži, a to velmi prospěšně.

Sen. Ottilie modlivala se denně pět Otčenášů a snešení apoštolské za ubohé duše v očistci. Jednoho dne měla však mnoho práce, tak že večer byla již celá unavená a sotva lehla na postel, již usnula, aniž by byla pobožnost svou za duše v očistci vykonala. Té noci měla Ottilie zlý sen. Mnoho nešťastných leželo okolo ní. Všude měla rány zavazovati, bolesti mírniti, padlým pomáhati a nikde nemohla pomoci, jak by si toho byla přála. Konečně všichni pozdvihli zraněných rukou svých a prosili úpěnlivě za vysvobození z velikého neštěstí. »Samé ubohé duše,« šeptala Ottilie ze spánku a probudila se celá propocená od namáhání útrpnosti, že nemohla všude pomoci.

Od té doby nezapomněla pomodliti se svých pět Otčenášů a Věřím za duše v očistci, ať si byla unavena sebe více. Modleme se za duše věrných zemřelých!

Krásný a dojemný příklad. Ve Fecampu udál se nedávno dojemný příklad, jak dosvědčují zprávy. Rybářská loď Henri Reviere byla zastížena bouří a již za ztracenou považována. Tu najednou dověděli se obyvatelé, že loď zachráněna v přístavu Saint-Valery, ačkoliv ztratila kormidlo a stožár a ostatní důležité části, a dva lodníci byli těžce raněni. 5000 lidí stálo ve přístavu, když loď porouchaná přitažena byla parníkem do přístavu. 22 rybářů vystoupilo, dva raněné podporovali, jiní obnažili hlavy své a v průvodu ubírali se do kaple Matky Boží, dilem zpívajice »Ave maris stella«

(Zdrávas hvězdo mořská), dílem modlice se růženec. Celé množství lidu přidalo se k nim se slzami v očích. Rybáři totiž za hrozné bouře v nebezpečení smrti učinili slib, že hned po přistání ku břehu půjdou do milostné kaple Panny Marie, aniž by napřed s rodiči, ženou nebo dítkami promluvili. Zachránění rybářův a jejich zbožná pout' k Matce Boží dojala netoliko obyvatele města, ale celého okolí.

Dějiny prstenu. Dějiny prstenu zemřelého krále španělského Alfonsa XII. mnohé lidi lehké víry postrašily. V den svadební daroval král choti své Mercedes, dceři vévody Montpensier, překrásný prsten. Královna nosila prsten ten až do své smrti, která brzy skončila život královny. Před pohřbem vzal král prsten,

aby jej mohl darovati své stařence, královně Kristině. Za několik měsíců zemřela tato, a prsten zase přešel do rukou sestry krále Alfonsa XII., Marie del Pilar. Mladá kněžna nosila prsten ten jen několik dní a rozloučila se také se životem vezdejší. Po třetí vzal král osudný prsten zase a daroval jej sestře zemřelé choti své, Kristině, nejmladší dceři vévody z Montpensier. Za tři měsíce i tato mladistvá kněžna upadla v obět smrti. Takovými případy polekán, nechťel král prsten již nikomu darovat a nosil jej sám. Však i král brzy zemřel. Vdova, královna, obětovala prsten ten nejsvětější Panně v Almudeně, jakožto patronce města Madridu. Na blízku královského hradu stavi se Rodičce Boží velký nový kostel.

Milodary božského Srdce Páně.

Ze Lhoty u Dobrušky. Dostala se mi do rukou kniha »Útěcha věrných duší v očistci,« vydaná nejdůst. biskupem brněnským Dr. Bauerem a v Olomouci u Grosse tištěná, kdež jsem se dočetl, jak Bůh nápadně odměňuje všeliké oběti věrným zemřelým prokazované. I umínil jsem sobě, každého roku dáti sloužití mši sv. za dušičky, jestliže můj drahý otec, jenž na hlavě smrtelně poraněn a lékařem za nezhojitelného uznán byl, se nám pozdraví. Díky nebeskému lékaři, otec se pozdravil, a já plním svůj druhý slib, že totiž zde za ten milodar Boží veřejně povinné díky vzdávám a všem účinnou lásku k dušičkám doporučuji.

J. O.

Z Prostějova. Ve velkém zármutku se nacházejíc, utíkala jsem se k božskému Srdci a konala devítidenní pobožnost k témuž nejsv. Srdci Páně. O přimluvu vzývala jsem »Matku Boží ustavičné pomoci« a sv. Josefa. Slíbila jsem, budu-li vyslyšena, že to uveřejním ve »Škole«

a ejhle, jaký div, já jsem vyslyšena a plním slib svůj, vzdávajíc tisícere díky božskému Srdci Páně, Matce Boží a sv. Josefu.

M. P.

Ze Suchdola. Tisícere díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, jakož i neposkvrněné Panně Marii a sv. Josefu za vysvobození z patrného nebezpečení života a jiných záležitostí, do nichž jsem nevinně zapleten byl.

V. T.

Ze Sádku. Vzdávám tímto veřejné díky nejsv. Srdci Páně za brzké uzdravení z nemoci, jehož jsem na přimluvu dobrotivé Matičky nebeské, sv. Josefa a svatě Filumeny, své patronky, dosáhla.

F. D.

— — Loňského roku 17. října byli jsme na zemské výstavě okradeni o zlaté a stříbrné skvosty v ceně několika set zlatých. Jelikož nebylo o osobě zloděje ničeho známo, v největší tísni obětovala jsem na počesť sv. Antonína Pad. novenu a slíbila zároveň, že, vyslyšena-li budu, napíšu veřejné poděkování do »Školy.«

Třetího dne náhle neočekávaně zloděj prozrazen, a nejcennější věc nalezena a brzy i ostatní. Sv. Antonín nás vyslyšel.

A. K.

Z Veselicka. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie za vyslyšení ve veliké úzkosti.

F. P. z III. řádu sv. Frant.

Ze Znojma. Ve velkém zármutku a trápení nevyslovitelně velikém utekli jsme se prosebně k sv. Josefu a Panně Marii Fay (v Hlubokých Mašůvkách ctěné) a slíbili jsme, budeme-li vyslyšeni, že naše poděkování veřejně proneseme, což činíme a každému o pomoc volajícímu tyto svaté osoby k útěše doporučujeme. Po druhé prosili jsme Pannu Marii Filipsofskou a byli jsme opět vyslyšeni. Protož vyslovujeme naše díky nejbl. Panně Marii a sv. Josefu.

Rodina T.

Z Teplic. Právě jest tomu rok, co se moje manželka rozstala na velmi povážlivou nemoc, ale s pomocí Boží na přimluvu Panny Marie a sv. Josefa, kteréžto jsme vroucně vzývali, za tři měsíce byla od smrti i nemoci té vysvobozena, kdežto málo kdo po té nemoci na živu zůstane. Já jsem měl to již dříve oznámiti ve „Škole B. S. P.,“ ale moje nedbalost a lenivost jest toho příčinou, že teprv nyní svůj slib splňuji. Potom bylo manželce docela dobře, tak že všechny domácí práce vykonávati mohla, i v Praze na výstavě jsme byli; ale sotva přišel listopad, onemocněla zase, tak že 15. listopadu sobě ulehnouti musela, a dne 5. prosince v noci musel jsem ji nechat zaopatřit sv. svátostmi, a sotva velebný pán odešel, za půl hodiny šťastně a tiše skonala. Dejž ji Pán Bůh radost věčnou! Velebná milosrdná sestra, která ji opatrovala, řekla, že by sobě přála tak šťastnou smrt. Co to dělá býti členem v apoštolátu a bratrstvu neposkvr. Početí a jiných zbožných spolicích, jak moje nebožka byla.

J. Š.

Z farnosti Sebranické. Já nehodný jsem povinen, abych vzdal srdečné díky Pánu Bohu za vyslyšení v jisté důležité záležitosti a to na přimluvu Panny Marie, sv. Josefa, jejího ženicha a sv. Antonína, patrona to mocného při veškerých ztrátách. Byl jsem v převeliké nesnázi pro jisté věci, které jsem již za úplně ztracené považoval; avšak tu jsem vzýval upřímně a důvěrně oněch svatých, a hle, věci ty přišly mi jako náhodou do rukou. A pročež ať si mluví každý co chce, nikdy nepřemluví těch, kteří pevně jsou víry ve všemohoucnost Boží a přimluvu svatých. Sám jsem se již několikrát o tom přesvědčil, že, kdo důvěrně prosí, nebývá oslyšen. I uznávám též za svoji povinnost každému, kdož se v nějaké tísní nalézá, poraditi, aby jen s důvěrou a vytrvalostí si bral útočiště k těm světcům, a sám toho zakusí, že nebude nadarmo jich vzývati.

J. K.

Z Krásenska. Vzdávám božskému Srdci Páně veřejné díky, že mi po vykonané devítidenní pobožnosti z velikých pomohlo nesnázi. Božské Srdce račiž dáti, bych tě mohl milovati!

L.

Z Dejšiny u Plzně. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie a sv. Josefu za uzdravení a vyzývám všechny trpitele, by s důvěrou se vždy utíkali k nejsv. Srdci Páně, kteréž budiž vždy a od každého chváleno a velebeno.

J. M. z III. řádu sv. Františka.

Z Hoštic. Nejvroucnější díky blah. Panně Marii Filipsofské za uzdravení z nemoci dle vyjádření lékařů nezhojitelné, po konání devítidenní pobožnosti, sloužení mší sv. u milostivého oltáře ve Filipsofsu a nošení plátna na zázračném místě položeného a odevdává se do další ochrany Boží.

T. H.

Z Kyjova. Vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení v důležité zále-

žitosti, která nad očekávání v můj prospěch vyřízena byla.

V. M.

Z okolí Domažlic. Na cestách zapomněl jsem nedopatřením své zavazadlo pro mne dosti cenné. Obrátil jsem se s prosbou k nejsv. Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie a ke sv. Antonínu, a

prosba má byla vyslyšena. Za vše nejvřelejší díky božskému Srdci Páně. A. H.

Dále byla zaslána dikůvzdání: Ze Ždírnice (N. N.). — Od Boskovic. — Od Králové Hradce. — Z Dolan (N. N.). — Od Tovačova. — Ostatní nám zaslána dikůvzdání budou uveřejněna přistě.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Liberální pařížský »Figaro« přinesl zajímavý úsudek o papeži Lvu XIII. Úsudek ten pochází z pera člena francouzské akademie věd, Melchiora de Vogué, a roze-psal se učenec ten o sv. Otci za příčinou 83. narozenin jeho. Nelze nám na místě tomto uveřejniti článku toho celého, než alespoň malý vyňatek předložíme čtenářům svým: »Den ode dne množí se počet pozorných pozorovatelů, od kterých slycháme slova: »Jest to největší postava našeho věku.« A odkud že tento všeobecný souhlas? Vyplyvá nejprve z nevyrovnatelné důstojnosti postavení: král bez království, jenž jest mocnější nežli vládcové říší. Vyplyvá dále z důkazů duševní zcela neuvěřitelné síly! Konklave roku 1878. povolalo sedmdesátníka, který žil již po delší dobu, uzavřev se před světem, v horách Umbrických. Tento neznámý, zaměnil své biskupství Perugia s dobrovolným zajetím Vatikánu; žije od čtrnácti let v osamělosti těchto zdí, obkliččen jsa malým světem, kterýž o žádné novotě slyšeti nechce . . . Duševní síla sv. Otce dochází výrazu ve všech současných otázkách jasností a hystroti, jež při jeho stání přímo překvapuje a zaráží. Nerozluštil sice ve své encyklice o poměrech dělnictva otázky sociální — a kdo že ji kdy rozřeší? — zahalil ji však ve formu jasnější, nežli stalo se tak kdykoliv jindy, poněvadž ji uvedl

ve spojení s hlouběji ležícími příčinami, z nichž prýští se všechny svizele člověčenstva. A postavil se veřejně a upřímně na stranu slabých. V encyklice, platící katolikům francouzským, rozhovořil se o politických otázkách s rovněž tak velkou smelostí doktriny jako praktické umírněnosti . . . Od velikých dnů středověku církev takovouto řečí již nemluvila . . . Ve skutečnosti chápe se církev dnes opět svých, po několik věků dřímajících tradic. Jde za všeobecným hnutím; všechny živoucí síly naší doby obráceny jsou k této minulosti z hrobu povstávající a blíží se ke středověku Lev XIII. rovněž tak jako císařové ruský a německý a jako vůdcové organisace dělnické a nezištní myslitelé. V očích politiků a národních učitelů je to skandálem, v očích historika je to logickým a přirozeným zjevem v oběhu věcí. Ti, kdož před »interviewem papežovým« zahalují svou tvář, měli by se přece dříve otázat, kterak by jednali dnes mužové jako Hildebrand (Rehoř VII.), jako Innocenc, jako Sixtus V. Také oni chopili by se jako jim rovný nástupce (Lev XIII.) zbraní své doby a sestupovali by na místa veřejná, aby hájili svou věc, duši získávali a člověčenstvu sloužili.« Takové pojmání charakteru Lva XIII. jest správné; jest on mužem naší doby, který oceňuje její demokratické proudy

a chce, aby její zbraně a nové prostředky ocitly se ve službách pravdy zjevené. Kéž jen nalezne hojně mnoho mužů, kteří by s ním v porozumění i skutku stejně smýšleli! — K oslavě 50letého biskupského jubilea Lva XIII. sestoupily se — dle zpráv z Říma — již v 80 městech italských dotčené výbory. Vláda pak dává opravovatí státním nákladem kostel sv. Vavřince, v němž sv. Otec dne 19. února 1843 byl svěcen na biskupství.

Rakousko. J. Em. ndp. kardinál Rampolla zaslal přípravnému výboru pro sjezd katolíků rakouských v Linci přepis, dle něhož sv. Otec vyzývá důtklivě členy tohoto komitétu, aby ničeho neopomenuli k ospravedlnění očekávání, jež se ke sjezdu tomuto právem pojí. Sv. Otec prosí pro všechny členy výboru k účelům těmto za pomoc a přispění Boží a uděluje jim zároveň své apoštolské požehnání jakožto záruku milosti nebes a důkaz otcovské jeho péče. — Tyrolský sněm schválil zákon o doзору na školství tyrolské. Osnovu zákona toho podala vláda se schválením biskupů. V zákonu se uvádí, že katolíci duchovní mají právo každou dobu zjednatí si vědomosti o stavu nábožensko-mravní výchovy a učiniti v místní a okresní školní radě návrhy, aby vady, které by zpozorovali, byly odstraněny. V zemské školní radě zasedají čtyři zástupci duchovenstva katolického a zemský výbor volí šest zástupců. — Ve valné schůzi tiskového **uherského** spolku sv. Štěpána vyzýval primas Vaszary katolické spisovatele ku křesťanské trpělivosti, které tím více třeba, protože za nynější doby začíná se vtírali duch protivný církevním tradicím. O křtu dětí ze smíšených manželství vyjednává se s vládou dle papežových nařízení. Doufá, že otázka ta rozřeší se pokojně, ač on sám od zásadného stanovíště

církve ani v nejmenším nemůže upustit. Otázku církevní samosprávy může rozřešiti jen císař se zřetelem k patronátnímu právu. Učinil již kroky v tom směru a troufá, že setká se s úspěchem. Možná, že již v nejbližší době budou zlepšeny platy nižšího duchovenstva.

Francie. Poslední dobou zabývali se mnozí kazatelé parížští v postních kázáních svých otázkou sociální, ale nezavdělili se tím socialistům a radikálním bezbožcům, kteří jen proto chodili do kostela, aby kazatele mohli výkřiky vyrušovati. A udály se věru v kostelích francouzských již výjevy neslýchané, které samy k Bohu o pomstu volají. Luza ve zběsilé rozpustilosti své na kazatele pokřikuje, vypuká v rozpustilý, posměšný smích, křičí a píská. Ba jednou i lavicemi a židlemi na kazatele bylo házeno a ve vzniklé vřavě více osob zraněno. A co vláda čini? Místo aby překazila bohopusté to řádění, vyhrožuje uzavřením kostelů, nebudou-li zastaveny kázání otázky sociální se dotýkající. Parížský arcibiskup, kardinál Richard, povolán do Říma, aby podal zprávu o událostech chrámových. Tak tedy daří se církvi katolické ve Francii samé. Než boj proticírkevní rozšíření na francouzské provincie. Tak nařídila vláda v Alžíru milosrdným sestrám, aby ze svých nemocnic odstranily kříže a by všelike modlitby u přítomnosti nemocných zanechaly. Kněží, kteří tam výborně působili, dopraveni nazpět do Francie. Biskupům nařizeno, aby nedávali svých seminaristů učiti arabsky. Naproti tomu židé a mohamedáni těší se největší svobodě.

Německo. Zmínili jsme se již na místech těchto o uzákonění křesťanské čili konfessionální školy v Prusku, jakož i o zápasech, které vyvolal návrh zákona toho v kruzích náboženství nepřátelských.

Tentokráte s bolestí musíme oznámiti, že zápas ten prozatím jest již ukončen a sice na neprospěch katolíků. Podlehl mladý císař Vilém II., který též svou politikou sobě samému i říši již více nesnázi způsobil, dotěrným napovědům a poslechl jich, aby dosavadní křesťanský směr své lodice pojednou změnil. I vydal křesťanské vychování mládeže na pospas zednářům a živlům liberálně-svobodomyslným, odřeknuv se pojednou poslanců katolického středu a strany protestantsko-konservativní, kteří zastupující velikou většinu pruského obyvatelstva, volali po přání jeho za školu konfessionální, za nynějších zvrácených časů pro lepší výchovu mládeže nezbytnou. Padnutí návrhu nového zákona školského vyvolalo však krizi ministerskou. Kancelář Caprivi i ministr hrabě Zedlitz, kteří vši mocí i silou se o nový zákon zasazovali, zadali za propuštěnou. Hrabě Zedlitz skutečně od-

stoupil, Caprivi sice v úřadě kancléře říšského na úsilovné naléhání zůstal, předsednictví však ministerstva pruského, které s prvnějším úřadem do této doby bylo spojeno, složil a nahrazen v této příčině mužem novým. Ozývaly se také vážné hlasy, že v krizi této nejedná se pouze o osud zákona školského, nýbrž o změnu celé politiky Německa. Avšak jasot židovských listův ukázal se přece jenom v této příčině předčasným; sama »Neue Fr. Presse« musela doznati, že rozhodný obrat politiky v Německu na levo jest úplně vyloučen. Katolíci však z případu toho přece se naučí, aby nikterak příliš ve vládu nedoufali, nýbrž vždy s jakousi nedůvěrou ji podporovali. — Katolíci v Sasku žijící uspořádají dne 26. května, ve svátek na nebe vstoupení Páně, velkolepý sjezd v Magdeburku. Bližší zprávy o programu očekávají se od ustavujícího komitétu co nejdříve.

V květnu modleme se o vychování mládeže sv. svátostmi.

Segur vypravuje ve svých »Večerních hodinách« tento krásný příběh. »Byl jsem volán do nemocnice k mladíku těžce nemocnému, jenž nechtěl o zaopatření ani slyšeti. Vseliké domlouvání mé bylo marné. Tu mi napadla šťastná myšlenka. Tázal jsem se ho, zdali první své přijímání hodně vykonal. Otázka tato působila na něj mocí neodolatelnou. Zlostná tvář jeho pojednou se vyjasnila a on šeptal: Ano, pane! A nebyl jste tenkrát šťasten a blažen? Ó velmi! povzdychl a oči se mu zalily slzami. I uchopil jsem jeho ruku a pravil: A víte, proč jste byl tak šťasten a blažen? Povím vám to. Měl jste tenkrát čisté svědomí, miloval jste Boha, byl jste dobrým křesťanem. A toho štěstí může se vám i nyní dostati; Pán Bůh jest tentýž, jako dříve, nejvyšší dobrotivý a milosrdný. Není-liž pravda, pokračoval jsem po chvíli, vida, že usedavě pláče, že se chcete zpovídati? Ó ano, chci! zvolal a vzpřimil se na loži, aby mne obejmul.« Pouhá upomínka na hodně první přijímání postačila tohoto hříšníka obrátiti. Z toho vidno, jak velikého dosahu jest hodně přijímání svátosti pokání a nejsvětější Svátosti oltářní.

Žaluje se všeobecně nyní na zlé časy, na nevěru, bohaprázdnost a po-
kaženost mravův. A to vším právem. Patrně jest každému pozorovateli, jak hyne
duch zbožnosti, jak vzrůstá se novomódní pohanství v učení i v umění, v životě

i mravech. Lidé odvrací se od Boha, Stvořitele svého, aby se klaněli modlám, ať jsou to již lidé nebo věci, bohatství a sláva nebo hříchy. Má-li pomozeno býti, má-li duch křesťanský opět oživnouti, může se tak státi jenom a jediné dobrým odchováním mládeže dorůstající, a to na základě křesťanském, na víře křesťansko-katolické. Život křesťanský pak bývá obnoven a zachován nejvíce častým a hodným přijímáním sv. svátostí. Počátek musí se učiniti u dítek školu navštěvujících. Tyto mají vedeny býti co nejpečlivěji ke sv. svátostem, aby je rády a hodně přijímaly a životu zbožnému od mládí navykaly. Vidáme často, že takové dítky stávají se často malými apoštoly, působíce k duchovnímu obrození rodin svým příkladem, svými modlitbami, svým přimlouváním. Mnohdy již přivedlo takové zbožné dítě prosbami svými netečné a lhotečné rodiče své k tomu, že opět do kostela chodili, svaté svátosti přijímali a ostatní povinnosti křesťanské horlivě plnili. Když dítky ke sv. zpovědi jdou a ke stolu Páně přistupují, radostí, láskou a horlivostí planou, tu vidíme, že pokrok učinily v životě křesťanském, a můžeme souditi, že tato horlivost utěšené kdysi ponese ovoce. Časté a hodné přijímání sv. svátostí jest zkušeným kamenem křesťanského života, jest zárukou lepší budoucnosti. Svatými svátostmi upevněna bývá víra dítek a rozptyluje u jiných mraky nevěry. Láska k Bohu a k bližnímu bývá rozhojněna, a tu taje v srdcích jejich nepřátelství led. Dítky se stávají pobožnějšími, pilnějšími, poslušnějšími a mravnějšími.

Protož jak rodiče tak vychovatelé dítek, snažte se co nejpilněji, abyste dítky sobě svěřené vedli k pravé zbožnosti a mravnosti, již by se staly milými Pánu Bohu a všem hodným lidem. Přidržujte dítky k modlitbě, ke službám Božím a k častému, hodnému přijímání sv. svátostí. Tak dočkáte se na dítkách radosti, tak doufati můžeme v lepší budoucnost, v obrození ducha křesťanského, plynoucího z víry v Ježíše Krista, Pána našeho.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za mládež, aby zdokonalovala se hodným přijímáním sv. svátostí, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlasť naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červnu: Rozšíření úcty božského Srdce Páně.

Vítej, KrIste, Vítej, ChLebe žIVý, Ve sVátosti poD způsobaMI ChLeba
a VÍna z Lásky uVězněný!

patřil jsem ji na oltáři
jak krev rudá plát,
zbožná dlaň ji vpletla maní
v růží sladké usmívání,
v liljí sněžný řad.

Každé na ní utkví oko,
žárem vábí hled,
ale v jejím pyšném plání,
jak se hlava blíže sklání,
poznáš — hluchý květ.

Pivoňka.

Není v její nitru vůně —
duše květiny, —
úádrém jest, jež vášeň chrání
v bezeploádném horování,
zápal nečinný.

Nadšení jak beze skutků —
víra plamenná,
z plamenů když nevyhání
vůně lásky bez ustání,
ctností snoubená.

A v mé duši při pohledu
na prázdny žár ten
s tichým vzdechem roste přání,
ne bez vůně v Boží plání,
na pohled kvést jen!

P. Š. Senický.

K oživení úcty a lásky k nejsv. Srdci Ježíšovu.

Vase nadešel nám měsíc červen,
ode všech čtenářů «Školy» a
ctitelů nejsv. Srdce Páně tou-
žebně očekávaný. Vždyť je-
to měsíc «náš», neboť jako slunko na
blankytném nebi. tak září nám v něm
náš milý svátek nejsv. Srdce Páně. Mnozí
z ctitelů Srdce Ježíšova počínají zajisté
pobožnost svou již prvním dnem června,

jakožto měsíce obzvláštní úctě nejsv.
Srdce Kristova zasvěceného, mnozí počnou
teprve slavným třídenním před svátkem
samým a ukončí oktávou, aby takto dů-
stojně se připravili na slavnost vele-
významnou a obzvláště za dnů našich,
kde láska k Bohu utuchá a láska ke
světu roste, velepotřebnou a také Bohem
samým velepožehnanou. A tu zajisté jest

povinností „Školy,“ aby seč jest přispěla, by přemilému Srdci Páně co nejvíce srdci lidských se otevřelo a lásku jeho láskou vroucí a vděčnou splácelo. Nic nového nepřináší, jen starou lásku chce znova zanítiti, chce rozdmýchat jiskry lásky na dně srdce doutnající, aby v mohutný vyšlehly plamen a nedopustily zamrznouti srdci v liknavosti a lhostejnosti. Kdož by medle nepotřeboval čas od času takového vzpružení?

Proto zajisté dobře měl v Pánu zesnulý generální ředitel našeho spolku, P. Ramière, když co nejdůtklivěji vyzýval vydavatele časopisův účtě nejsv. Srdce Páně věnovaných, aby častěji čtenářům svým vykládali, že pobožnost a účta k nejsv. Srdci Páně Bohem samým k záchraně lidstva v posledních dnech svaté dána jest, že proto určena jest na obrod netoliko jednotlivých duší, nýbrž celých rodin, obcí, slovem: celého lidstva, a k tomu cíli, že také Bohem ji moc a síla dána jest. K tomu však ovšem jest potřeba, aby pobožnost tato v celé své rozsáhlosti a v celém objemu se pojímala a dobře se jí rozumělo. Naše „Škola“ s radostí chápe se slavné příležitosti, aby čtenářům svým ve smyslu tomto o nejsv. Srdci vyprávěla.

Boholidské Srdce Ježíšovo dá se z trojiho stanoviska pozorovati, a proto lze i účtu k němu trojím způsobem na jevo dávat. Můžeme o něm rozjímati: předně, jaké jest samo sebou, a tu musíme si před zrak náš duchovní předvésti jeho vznešenost a neskonalou důstojnost. Za druhé pojímati je můžeme jako náš vzor, zírající naň jako na zrcadlo všech dokonalých ctností. Za třetí konečně můžeme pozornost svou obracet na nejkrásnější úmysly a záměry, které nejsv. Srdce chová pro spásu jednotlivých duší i celého lidstva, abychom hleděli plni svou a ochotou s úmysly těmito i naše vlastní spojovati.

Trojímu tomuto názoru odpovídá i troji způsob účty nejsv. Srdce. Neboť pokud Srdce toto má božskou důstojnost jako Srdce Bohačlověka Krista Ježíše, zasluhuje naši lásku a účtu klanění se. Pokud jest nám vznešeným pravzorem dokonalosti, zasluhuje naše následování, a krásné úmysly jeho konečně zasluhují upřímné a horlivé naše spolupůsobení, aby se co možná nejvíce uskutečňovaly.

Neobsahuje-li pobožnost k nejsv. Srdci všechny tyto tři oddily, není dokonalá a nemůže také veškeré ovoce a požehnání přinášeti. Nahlédneme to lépe, obšírněji-li o jednotlivých těchto oddílech porozjímáme.

1. Srdce Ježíšovo jest především nejdůstojnějším předmětem naší dokonalé, nejvyšší účty a lásky, poněvadž chová v sobě nevyrovnatelnou vznešenost a neskonalou důstojnost, poněvadž jest jedním z nej přednějších údů přesvatého těla Bohačlověka, pramen jeho předražené krve, a proto také i života, a poněvadž jest v ohledu mravním sídlem a obrazem božské jeho lásky. Všecky údy těla Kristova, poněvadž s ním spojeno bylo božství jeho v jedné osobě, nabyly tím neskonale důstojnosti a vznešenosti; nad ostatní však obzvláště přesv. Srdce jeho, neboť právě lásce tohoto Srdce děkovati máme naší spásu. Moudrost jeho a svatosť, spravedlnost jeho i ostatní božské vlastnosti byly by zajisté spíše jej pohnouti měly, aby nás zavrhl a pro hříchy naše dokonale ztrestal; jen láska jeho neskonalá to byla, která nás vykoupila, učiníc jej samého obětí a cenou výkupní za nás. „On miloval mne a vydal sebe za mne,“ praví svatý Pavel v listě ku Galatským (2, 20). Proto zajisté záhodno jest, abychom tuto nezaslouženou a neskonale něžnou lásku Spasitele našeho co nejvíce uctívali.

Přirozenost naše však a lidská po-

vaha žádá, abychom účtě této čistě duchovní podložili nějaký smyslům přístupný předmět. Neboť taci jsme již dle naší lidské přirozenosti, že duch náš potřebuje pomoci smyslův, aby snáze a lépe pojímal předměty nadpřirozené.

Mezi všemi však smysly pochopitelnými předměty není lepšího a případnějšího, který by nám božskou lásku jeho více a lépe představoval a znázorňoval, nežli přesvaté jeho Srdce. Názor tento jest všem národům společný a jeví se i ve rčeních a příslovích. Uctíváme-li tedy v Srdci Páně jeho lásku, rozšiřujeme-li obrazy Srdce tohoto, máme k tomu plné právo jak věrou svou, tak i obecným názorem lidstva, s kterými hájiti se můžeme proti všetečnému posměchu bezbožných lidí. — To jest tedy první oddíl pravé pobožnosti k nejsv. Srdci Páně, úcta a láska, která netoliko dovolena jest, nýbrž kterou povinni jsme, abychom jen poněkud spláceli Spasiteli za dobrodiní a milosti, které nám z lásky jeho nejsv. Srdce přýští.

2. K účtě musí se však nevyhnutelně pojiti následování. Neboť Pán náš nevzal na se lidskou přirozenost k vůli sobě, nýbrž k vůli nám, k našemu užitku, k naší spáse. Tato však může, co se týče nás samých, jen tehdy úplně uskutečněna býti, jestliže i my spolupůsobíme, hledíce sobě přivlastniti ony dokonalosti (ovšem pokud lidské naší a křehké přirozenosti možno jest), kterých nejsv. Srdce nejkrásnějším jest vzorem a příkladem.

»Učte se ode mne, neboť jsem mírný a pokorný srdcem.« »To jest přikázání moje, abyste se vespolek milovali, jako já miloval vás.« Co žádá Spasitel slovy těmito? Následování svých krásných vlastností, neboť toto uslechtuje nás, zahrnujíc v sobě všechny křesťanské dokonalosti a stavíc nám je v nejkrásnějším světle před oči. Plamen, v němž na obraze nejsv. Srdce stojí, kříž, který z něho pučí, trnová koruna, kterou otočeno jest, jsou pro nás netoliko mocnou pobudkou, nýbrž i nejdokonalejším příkladem oné odevzdano-

sti Bohu a lásky k bližnímu, která tvoří podstatu pravé svatosti. V knihách sebe učenějších nenalezneme tak vznešený a tak důtklivý návod ku křesťanské dokonalosti, jak nám káže nejsv. Srdce Páně. Je však úctou a následováním pobožnost k nejsv. Srdci dokonalá? Nemůžeme již ničeho více přičiniti? Ó ovšem! Neboť pokud ctitel nejsv. Srdce jen sama sebe na

mysli má a jen svůj vlastní prospěch a svou vlastní spásu hledá v účtě této, postrádá pobožnost nejsv. Srdce právě oddílu veledůležitého. Neboť pravili jsme předem (3.): Boholidské Srdce Páně musí se pojímati jako Srdce Spasitele světa celého se všemi veleobsáhlými úmysly a záměry, které chová jak pro čest Otce nebeského, tak pro blaho a záchranu lidí všech.

Chceš-li tedy nejsv. Srdce dokonale uctívati, musíš i ze všech sil svých se přičiňovati k tomu, aby království Boží zde na zemi co nejvíce se rozšiřovalo a upevňovalo, aby Bůh zase byl Pánem

srdeci lidských, aby všechny skutky lidstva nesly se k jeho cti a chvále a tím také ku spáse člověčenstva. Či můžeme lásku svou k nejsv. Srdci Páně lépe na jevo dáti, nežli když takorůzka pokračujeme v zamilované jeho práci, nežli když milujeme to, co on miloval, usilujeme o to, co on dokonati hodlal, nežli když hledáme to, co on hledal? Lásku Páně obsahuje však celý svět, celé lidstvo; hledá blaho tělesné i duchovní všech lidí, chce, aby pokoj a mír panoval u všech, aby všichni dobře činíce a podle vůle Boží žijíce došli věčné spásy. »Blahoslavenější jest dáti nežli bráti,« tento výrok Spasitele našeho, jak nám jej zachoval sv. Pavel (Skutk. ap. 20, 35), jeví nám dosti zřejmý přání Srdce jeho. Mnoho, přemnoho obdrželi jsme od Srdce Kristova a až do posledního vydechnutí budeme musiti je za milosti potřebné prositi. Ale právě tato velkodušnost, s kterou on s námi zachází, musí nás pobádati, abychom i my jemu dávali, co v moci naší jest. A jak je to možné? Když úmysly jeho běháme za své, spojujice naše touhy s jeho přáním, naše modlitby s jeho prosbami; tím možno nám nejsv. Srdci vítané dary dáti, totiž duše nesmrtelné, kterým milost obrácení, pramen to jejich spásy, vyprošujeme a zprostředkujeme. Způsobem tímto můžeme obsáhnouti celé to nesmírné pole, na něž se záměry Vykupitele světa vztahují, se stále větší a větší horlivostí můžeme se ujmáti záměrů těchto, můžeme netoliko Srdce Páně u vznešených vlastnostech jeho nápodobiti, nýbrž i podíl bráti na největším jeho dile, dile vykupitelském; způsobem tímto můžeme býti pomocníky jeho, spoluvykupiteli nesmrtelných duší.

Jen tehdy, když toto se děje, jest úcta a pobožnost k nejsv. Srdci úplná a hodná všech darův a milostí, jež Spasitel ctitelům Srdce svého byl přislíbil. Ó jaký to krásný úkol, jež nám Spasitel

ukládá! On vyzývá nás, abychom co možná nejvíce duší mu zachránili, duší, za něž trpěl, umřel, za něž Srdce své prokláti dal. Nuže, ujměme se úkolu tohoto s celým zápalem lásky upřímné k Bohu a bližnímu, s celou pílí a horlivostí duše křesťanské, která práhne po dobrých, záslužných skutcích, aby jednou neoctla se prázdna před soudem Božím.

A ptáš-li se mne, milý čtenáři, kterak nám to možno jest, tu odpovídám: drž se »Apoštolátu modlitby,« plň, co ti tento na srdce klade, a jsi horlivým spolupracovníkem Páně na rozsáhlé vinici jeho. Neboť právě tato činnost, duše Kristu odloudivší a Kristu nepřátelské zase pro něho získati a tím duše tyto pro život věčný zachrániti, tato činnost jest právě hlavním účelem »Apoštolátu modlitby.« Všecky jiné zevnější »apoštoláty« odevzdal Pán náš před svým na nebe vstoupením svým zástupcům, apoštolům, a skrze ně církvi, jen apoštolát modlitby si podržel, aby jej vykonával až do soudu obecného, neboť praví o něm sv. Pavel v listu svém k Židům (7): »A protož i věčně spasiti může, kteřížkoli skrze něho přistupují k Bohu, jsa vždycky živ k orodování za nás« (t. j. jsa na vždy prostředníkem naším u Boha). Tímto svým »Apoštolátem modlitby« dodává Kristus Pán všem úkonům církve své důrazu, dodává síly a milosti. Proto jest »Apoštolát modlitby« nejsv. Srdci Páně a všem jeho pravým ctitelům »apoštolátem nejvlastnější.« Spojení tužeb našich a modliteb s přáním Kristovým na výkup a spásu duší jest nejpříhodnějším prostředkem, který vésti může k obrození člověčenstva, k rozšíření království Božího na zemi, k utvrzení víry, ku větší cti a slávě Boží, prostředkem, kterým vyplňujeme také slovo a napomenutí sv. apoštola Pavla k Filipenským (2): »...nehledíce jedenkaždý toho, co jeho jest, ale toho, co jest jiných; to

zajisté cítě v sobě, což i v Kristu Ježíši. Způsobem tímto dokážeme nejlépe křesťanskou vzájemnost, jeden za všechny, všichni za jednoho, a připodobníme se praotcům našim v první církvi, o nichž jde chvála, že byli »jedna mysl a jedna duše.«

Kdo tedy posud Srdce Páně ctil a miloval, ale jen spásu vlastní na srdci měl, ten ať učiní krok dále, ať kope hlouběji, aby větší a dražší poklady na světlo vynášel, ať přistoupí k Apoštolátu modlitby a obětuje modlitby a dobré skutky i jiným, kteří snad toho potřebnější jsou. Ať není jen ctitel, jen učeníkem Páně, ať stane se jeho činným apoštolem!

Ti pak ze čtenářů milých, kteří již na úmysl náš pracovali, ať oživi horlivost svou! Hleďte často do Srdce Páně, čtěte, tam psáno jest písmem krvavým, čeho si přeje, po čem touží; vyplňte, seč jste, přání toto. Tak činili svatí, zaniceni jsouce pravou láskou k Bohu. Sv. František Xav. volával: »Dej mi, ó Bože, duše, dej mi duše!« A láska jeho byla přece jen malou jiskrou proti lásce Srdce Páně. Ó jak

ohnivěji v lásce své volá Srdce Ježíšovo: »Duše, duše nesmrtelné dejte mně!« — Protož modlete se, modlitba jest jako jarní deštiček, který zvlažuje jarní osení. Modlitba zmůže vše, kde nic jiného již nepomáhá, tam ještě modlitba pomoci může. Dobře praví sv. Augustin: »Kdyby se byl Štěpán nemodlil, neměla by církev Pavla,« a my dodati můžeme vším právem: »Kdyby se byla Monika nemodlila za syna svého, nemodlila 18 let dlouho, neměla by církev Augustina.« Jestliže tedy ve mnohých rodinách či obcích zbloudilé duše jsou, které do ovčince Kristova se nevrací, neleží příčina snad v tom, že není nikoho, kdo by se za ně modlil? Ba ano, neboť modlitba jest a zůstane povždy jedním z největších a nejúčinnějších milostných prostředků církve naší.

Proto vzhůru ve jménu a ku cti nejsv. Srdce Pána našeho Ježíše Krista, vzhůru s novou chutí k práci společné, ku společné přimluvě, k apoštolátu modlitby! Toť nejmilejším bude darem, jež položíme nejsv. Srdci na oltář na slavný den svátku jeho. Zdař Bůh!

Boh. Hendl.

Apoštolát modlitby.

III.

Nejlaskavější Spasitel náš, jenž v nevystihlé lásce a dobrotě sebe sama nám daroval, nepamíná nás, abychom i my byli vespolek laskavi, dobrotivi; pravíť u sv. Lukáše: »Dávejte, a bude vám dáno, míru dobrou a natlačenou a natřesenou a osutou dají v lůno vaše; tou zajisté měrou, kterouž měřiti budete, bude vám zase odměřeno.« (Luk. 6, 38.) Slovo Boží jest neklamné. Když tedy člověk ve jménu Božím udělí z majetku svého almužnu, pohne takto Pána Boha, aby i on navzájem otevřel otcovskou ruku svou a

odměnil almužnu naši svým nebeským požehnáním; a on věru odměňuje měrou dobrou, natlačenou, natřesenou, osutou.

Nejvzácnější však almužna jest, když pomáháme duši svého bližního, jež úpí v otroctví hříchu, jež bloudí ve tmách nevěry, pohanstva, kacířství. A takovýchto duší jest bohužel mnoho, velmi mnoho, kolem nás i daleko od nás. Ó smiluj se, milý bratře, milá sestro, smiluj se nad těmi ubohými dušemi, uděl jim almužnu! Jak se nad nimi smilovati? Modli se za ně, modli se upřímně, vroucně. Neboť tam, kam nevnikne ani kázání, ani dobrá kniha, tam vnikne tvá zbožná modlitba.

Budeš takto apoštolem, budeš smýšleti a jednati jako sv. apoštol Jakub, jenž nám píše ve své epištolé: »Modlete se za sebe vespolek, abyste spaseni byli; mnoho zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná.«

Eliáš byl člověk nám podobný, utrpením poddaný; a modlitbou se modlil, aby nepršelo na zemi, i nepršelo po tři léta a šest měsícův. A opět se modlil, a vydalo nebe déšť, a země dala úrodu svou. Bratři moji, jestliže by kdo z vás pobloudil od pravdy, a někdo by jej obrátil, máš vědět, že kdo odvrátí hříšníka od bludu cesty jeho, vysvobodí duši jeho od smrti, a přikryje množství hříchů.« (Jak. 5, 16—20.) Ano, přikryje množství hříchů svého bližního, způsobí, že se smíří s Bohem bližní jeho; avšak přikryje též množství hříchů svých vlastních, ježto si svou soustrastnou láskou k bližnímu nakloní milosrdenství Boží, jež se i nad ním samým smiluje; pravíť božský Spasitel: »Kdo mnoho miluje, tomu bude mnoho odpuštěno.«

Jistý veliký hříšník byl by se rád s Bohem smířil, avšak dlouho nemohl vzbuditi pravé lítosti. Všecek zarmoucen vyšel jednou z domu, nevěda kam. Potkal žebráka. Vzpomněl si na slovo Páně: »Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších bratří mých, mně jste učinili.« I vrátil se domů, vzal kus chleba, pospíšil k žebrákovi, smekl před ním, poklekl a podaroval ho. V srdci pak svým řekl si: »Nejmilejší Ježíši, poznávám tě v tomto ubožáku. Kdybych mohl, i srdce bych ti daroval. Jest ale tak tvrdé, že se bojím, tobě je nabídnouti, a myslím, že bys ho ani nepřijal. Přijmi zatím tento kousek chleba, se srdcem pak mým nalož, jak se ti líbí.« A ejhle! Sotva že ubohý hříšník tato slova v duchu pronesl, naplněno jest srdce jeho takovou lítostí, že se rozplýval v slzách. Srdce Páně smilovalo se nad ním, jako on se

smiloval nad žebrákem; začal nový, bohabojný život.

Nuže, buď i ty, laskavý čtenáři, srdce milosrdného, uděluj i ty almužnu, zejména almužnu modlitby, a osvědčí se i na tobě slovo Kristovo: »Blahoslaveni milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.« (Mat. 5, 7.) Považ, milý příteli, že jako apoštol modlitby nejvíce se připodobníš jednorozenému Synu Božímu, že i o tobě budou jistou měrou platiti něžná slova Otce nebeského, jež slyšána při křtu Páně v řece Jordáně, jakož i při slavném jeho proměnění na hoře Táboře: »Tentof jest Syn můj milý, v němž se mi dobře zalíbilo.«

Libí se nám zajisté a krásné jest, když bratři, sestry, přátelé, příbuzní, známí, krajané vespolek se milují, vespolek si pomáhají. Libí se nám zajisté a krásné jest svědectví lásky, když sestra bdí u lože svého nemocného bratra, lék mu podává, pot mu s čela stírá, co chvíle před obrazem Bohorodičky pokleknouc a vroucně volá: »Uzdravení nemocných, oroduj za nás!« Dojemný jest věru pohled a krásný důkaz lásky, když siroteci klečí u hrobu svého otce, své matky, když slzami takorka zalévají libé květiny, jimiž hrob ozdobili, a nábožně se modlí: »Odpočinutí lehké dej zemřelým, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí!« Ale láska křesťanská ještě jiných obětí jest schopna. Slyšte, co před dvaceti lety událo se ve Francii:

Jistý zločinec, mladý to muž, byl odsouzen a za trest poslán na válečnou loď, kdež přikován. Už několik let strávil takto na lodi, a dlouho bylo mu tam ještě pykati. Podařilo se mu však, že utekl. Utíkáje došel chudobné chýše. Zlý hlad ho trápil; i vešel do té chýše a prosil za kousek chleba; ale shledal tam ubohé lidi, ubohého venkovana, ženu jeho i děti; všichni plakali. »Co je vám?« ptá se utečenec. »Ach,« nařikal venkovan,

»všecko nám chtějí prodati, že nemohu zaplatiti nájemného; ó nás ubožákův!« A dali se všichni zase do pláče. Utečenec se zamyslel, a pravil po chvíli: »Milý člověče, buďte dobré mysli, já vám pomohu. Víte, že kdo chytí uteklého trestance, dostane u soudu značnou odměnu. Nuže, zaveďte mne k soudu, já jsem takový utečenec.« Podivil se nemálo venkovan, i žena jeho i ditky; dlouho nevěřili, dlouho se zdráhali. Konečně však zavedl trestance svázaného k soudu. Soudce divil se velice. Událost tato oznámena ministru spravedlnosti, jenž pak odpověděl: »Takováto šlechetná láska zasluhuje odměny; trestanec ten budíž propuštěn.«

A ejhle, apoštol modlitby jedná podobně, jako ten utečenec. Apoštol modlitby jest si dobře vědom, že ve mnohé příčině jest před Bohem trestuhodný, ví dobře, že jest ubohým hříšником, a přece svou modlitbou ujímá se svého taktéž ubohého bližního, modlí se za něho, obětuje za něho své dobré skutky, aby od něho odvrátil trest Boží. Timto způsobem dosvědčuje, že není nadarmo učeníkem Kristovým, jenž chce všecek svět oblažiti. Právem praví jistý starý spisovatel církevní: »Srdce pravého apoštola modlitby jest obrazem Srdce Ježíšova, ježto jest taktéž plno soustrasti, plno lásky, plno dobroty.« Pravý apoštol modlitby bude tedy ochotně každého

rána se modliti: »Věčný Otče, račiž dovoliti, abych ti Srdce Ježíše Krista, přemilého Syna tvého, tak obětoval, jakož se ti samo ve všech obětech mše svaté na oltáři za obět přináší. Ve spojení se všelikými tužbami, city a úmysly jeho obětuji ti také všechny zásluhy, dary a milosti Panny Marie, nebeské Matky a Královny své, všech andělů, svatých a vyvolených; jakož i všeliká slova, díla a utrpení a všechny modlitby, jež tohoto dne budu konati. V ustavičném sjednocení s nejsv. Srdcem Pána Ježíše chci dnes pracovati, modlitby své konati a trpěti. Ó přijmi toto všecko jako obět klanění se tvé božské Velebnosti, jako obět důkčinění, smíření a prosby; obzvláště jako obět prosby za rozšíření cti a slávy tvé, za oslavení svaté církve, za obrácení pohanů, nevěřících, bloudících a hříšníků; za zachování a posilování nevinných, spravedlivých a umírajících; za vysvobození ubohých duší v očisti. Uděl mi milosti, abych pokorou, tichostí, trpělivostí, poslušností a všelikými ctnostmi nejsv. Srdci věčného, božského Syna tvého vždy podobnějším byl a takto Srdce to vždy více miloval. Amen.

Pravý apoštol modlitby dokáže takto, že pochopil slovo sv. Jana, řkoucího: »Milujeme-li se vespolek, zůstává Bůh v nás, a láska jeho v nás dokonalá jest.« (I. Jan 4, 12.)

Fr. Janovský.

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 42.

„Úcta Marie Panny jest poblouzením církve katolické.“

no, ano, toť zas jeden zamilovaný koníček všech nepřátel svaté naší církve. Jakmile namane se o blah. Panně mluvit, tu jakoby je sám satan po-

sedl, tu láteří a hubují na tento náš »blud«, ba ostřejší z nich vyčítají nám zrovna »modlářství«, kterého se prý dopouštíme »klanějíce se Marii Panně, která přece byla pouhým člověkem.« Ovšem páni tito musí mítí vždycky pravdu, tak aspoň sami myslí:

vše, co oni chválí, musí být chvályhodno, co oni haní, pryč s tím! A proto jací jsme to my katolíci špatní křesťané, pořád hlásáme, že jest jen »jeden Bůh,« a hned zase »klaníme se Marii Panně.« Věru, ti naši nepřátelé nás dobře prohlédli. Ovšem, jen kdyby nebyl v tom háček. Páni protestanté, kteří se tak rádi chlubí, že jen Bohu samému účtu vzdávají, že svatých a Matky Boží nepotřebují, zapominají, že tím nedůslednosti se dopouštějí, a vyčítajíce nám skrze účtu blah. Panny Marie »blud« a »modlářství,« že jsou proti nám nanejvýš nespravedlivými. A to přece ani to první, ani to druhé se na tak důkladné křesťany nesluší. Chceme se proto s ctěnými našimi odpůrci trochu v hádání pustiti a jestliže nám dovolí, důkazy podati, že jsou, zavrhuje účtu blah. Panny a vyčítajíce nám proto blud a modlářství, 1. nedůslední a 2. nespravedliví. Nemáme sice mnoho naděje, že je řádky těmito obrátíme, neboť zlobu, která u mnohých převládá, nelze tak snadno obrátiti; přáním naším a účelem jest, katolíkům, kteří podobné výčitky slyšati musí, zbraň do ruky dáti, kterou klamně a liché vývody nepřátel blah. Panny porážeti a zároveň sebe sami v účtě a lásce k nejsv. Matce Boží utvrditi mohou.

1. Zavrhuje účtu blah. Panny Marie dopouštějí se protestanté a s nimi jiní nepřátelé (katolíci dle jména jen) nedůslednosti, neboť, ač při každé příležitosti se vychloubají, že písmo svaté jim jest čistým pramenem víry, přece v ohledu tomto zase se pisma, zejména sv. evangelií nedrží. Kdyby se opravdu sv. evangelií drželi, věděli by, že Bůh sám blah. Pannu uctil pozdravem, jakého nedostalo se nikomu, že poslal zvláštního posla svého, archanděla Gabriele, k Marii Panně do Nazareta, že v pozdravu tom, jemuž říkáme »andělský,« velebí a uctívá Bůh sám prostou pannu jako »milosti

plnou,« která »našla milost u Boha« a která z volby Boží bude »Matkou Syna Božího, Spasitele světa.« Ejhle, což tento příklad, Bohem samým daný, nenalézá milosti před očima protestantův, aby jej následovali? Jak se to srovnává smoudrým rozumem, že nectí, ba haní tu, kterou Bůh sám uctil? Či snad jsou přísnější a světější, nežli Bůh sám? Ejhle, Marii Panně dostalo se pocty Bohem samým dříve, nežli Spasitel přišel na svět, dříve, nežli založil církev, tedy dříve, nežli křesťanství bylo, a nepřátelé blah. Panny zavrhuje účtu její, pravíce, že teprve v pátém století do církve vnesena byla. Ovšem kdo chce psa bít, vždycky hůl najde. Držíme se však evangelia, které i naši odpůrci uznávají, a vize dále, co nám o blah. Panně vypravuje.

Čteme v něm, že sám Syn Boží, Kristus Ježíš, choval se k Matce své nanejvýš uctivě, že ji jako hodný syn poslouchal; vždyť na vybidnutí její poslušně s ní a sv. Josefem se do Nazareta vrátil z chrámu jerusalémského, kde jej po třech dnech byli nalezli; byl ji »poddán,« jak praví svaté evangelium, až do svého 30. roku, dokud doma se zdržoval. Když pak na veřejnost vystoupil a zázraky božské své poslání dotvrzoval, tu učinil první zázrak v Káni Galilejské na obzvláštní přímluvu Matky své. Není v tom obsažena něžná účta Syna Božího k Marii Panně? Či snad plní někdo rád přání toho, koho nectí a nemiluje? A když dokonati měl pozemský život svůj, když v hrozných bolestech na kříži pněl, tu nezapomněl Matky své. Věda dobře, co ona v něm, v milém Synu svém, ztráci, chtěl ji alespoň jakousi náhradou za sebe dáti, a proto pravil k ní: »Ejhle, syn tvůj!« t. j. odevzdal ji miláčkovi svému, Janovi, na starost. Hle, není to pádným důkazem, že Kristu Pánu Matka jeho na srdci ležela, že mu nejmilejší osobou byla? Či stará se někdo tak něžným způsobem bez-

prostředně před smrtí svou o osobu, která mu zcela lhostejnou jest a která úcty a lásky jeho nezasluhuje? Nuže, jestliže Spasitel náš takou měrou blah. Pannu ctil, nemá ji křesťanství ctíti? Nezapomínal-li Kristus Pán na Matku svou, má a smí křesťanství na ni zapomínati? — Ejhle, jak nedůsledni jsou páni odpůrci úcty blah. Panny, chlubí se, že se drží čistého evangelia, ale vskutku drží se ho jen tam, kde se jim to do krámu hodí. Kde jest pak poctivá a rozumná důslednost, to ať nám vysvětlí.

Nedůslednosti dopouštějí se dále, poněvadž nedrží se příkladu staré církve, kdežto přece se rádi vychloubají, že se reformací navrátili k původní staré, neporušené církvi, a že vymýtili jen to, co během století do církve nepravým způsobem se vloudilo. Nuže, ta stará, neporušená církev ctila Matku Páně úctou v pravdě dětinou. Již sv. Alžběta, která jakožto matka sv. Jana Křtitele, předchůdce Spasitelova, v úzkém stojí svazku s církví prvotní, poctila Marii Pannu pozdravem: »Požehnaná ty's mezi ženami.« Žena ze zástupu, vidouc zázraky Pána Ježíše, velebila Matku takého Syna, řkouc: »Požehnaný život, který tebe nosil, a požehnaná prsa, kterých jsi požíval.« Maria Panna sama zříc osvicením Ducha sv. budoucí svou čest a slávu v církvi Syna svého, zvolala: »Od této chvíle blahoslaviti mne budou všickni národové.« To vše stojí v písmě sv. ve sv. evangeliu, toho všeho ale nedbají protestanté. Církev stará však dobře si toho všimla, a proto již od počátku Matku Páně úctou obzvláštní uctívala. Ještě za živobytí jejího putovalo mnoho křesťanů do Efesu, kde se s apoštolem Janem zdržovala, aby Matku Mistra svého poznali a poklonu svou jí složili. K tomu poukazuje list svatého mučenika Ignáce Antiochenského k sv. Janu Evangelistovi

psaný, v němž mezi jiným proslulý tento biskup, jenž smrtí mučnickou léta Páně 107. zemřel, píše: »Kde jest pravý křesťan, jenž naši sv. víru ctí a miluje, jenž by o ní (totiž Marii Panně) slyše nežádal si ji viděti a pozdraviti tu, která hodna byla pravého Boha v životě svém nositi?« A tento světec byl učeníkem sv. apoštola Jana; kterak by byl takto psáti směl, kdyby již prvotní církev Matku zakladatele svého jako matku svou nebyla uctívala? Sv. Irenej, proslulý biskup lyonský a učeník sv. Polykarpa, rovněž mučeník, jenž vytrpěl roku 202., pozdravuje Marii Pannu již jako druhou Evu, která poslušností svou napravila, co první Eva neposlušností zavinila; velebí ji jako »předivnou pannu,« »krásu všech krás,« »nevěstu Ducha sv.,« »moře milosti« atd.

Již od nejstarších dob zavládl v církvi obyčej Matku Páně »andělským pozdravem« uctívati, a to i při bohoslužbě samé; dle prastarého předpisu sv. Jakuba, apoštola, o oslavení mše svaté (liturgie sv. Jakuba) říkával kněz v Jerusalemě: »Matko Pána našeho Ježíše Krista, pros za mne jednorozeného Syna, aby mně odpustil hříchy a přijal ze hříšných rukou mých tuto oběť.«

Na jiném místě dle téže liturgie modlí se kněz: »Slavmež památku naší nejsvětější, neposkvrněné, přeslavné a nejpožehnanější Panny Marie, Matky Boží a neposkvrněné Panny, abychom skrze její přimluvu milosrdenství Božího dosáhli,« načež následují slova andělského pozdravu: »Zdravas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého, poněvadž jsi porodila Spasitele našich duší.«

A v liturgii svatého Basilia, zvané Alexandrinské, modlí se kněz: »Vzpomeň, ó Pane, svatých, zvláště Bohorodičky a křů všech svatých, smiluj se nad námi pro jejich modlitby a prostředkování!«

Nuže, nesvědčí toto vše, že stará církev Matku Boží na výsost ctíla a za přímělu u Boha prosila? Proč tedy ne drží se nepřátelů příkladu tohoto? Poněvadž by to bylo »katolické,« a vše, co jméno toto nese, jest jim trnem v očích. Že účta blah. Panny jako Matky Boží ve staré církvi zakořeněna byla, ba že s církvi co nejúžeji souvisela, vysvítá z následujících.

V 5. století povstal bludař, jménem Nestorius, jenž veřejně tvrdil, že Maria nezasluhuje jména »Matky Boží,« nýbrž »Matky Kristovy,« t. j. podle člověčenství Ježíšova toliko. Ale hned sešel se sněm církevní v Efesu r. 431. a dokázal z písmu sv. že svatých Otcův a učení církve posavadní, že sv. panna v skutku názvu »Matky Boží« zasluhuje, poněvadž porodila Ježíše, jenž jest spolu Bůh i člověk. Již za ranního jitra sešlo se veliké množství lidu u kostela, v němž biskupové sněm drželi a o bludu Nestoriově se radili, a vytrvalo až do pozdní noci, aby slyšelo výrok. Když pak konečně lid zvěděl, že kacíři i s učením svým zavržení jsou sněmem obecným a že čest blah. Panny zachráněna, vypukl v bouřlivý jásot a provázeli biskupy slavným zpěvem a dobrořečením domů. Na náměstí rozžati jsou slavnostní ohňové, páleno drahé kadidlo na počest Ježíše a svaté Matky jeho a voláno: »Svatá Maria, Matko Boží, oroduj za nás!« — Od té doby jako na obecné svědectví posavadní víry a úcty stavěny jsou chrámy, sochy, oltáře na počest nejsv. Panny, skládány písně a modlitby a zavedeny rozličné svátky a slavnosti na památku. Kde by se byl na jednu taký zápal, takové horlivé nadšení pro čest Panny Marie vzalo, kdyby nebyla účta její v církvi již od pradávna tak hluboko zakořeněna? Na účtu tuto poukazují i obrazy blah. Panny, které se našly v katakombách a pocházejí z prvních dob pronásledování církve, a

kaple, kterou papež Kalixtus již r. 224. na počest Panny Marie v Římě zbudovati dal.

Toho všeho nepřátelé Marie Panny nevidí nebo viděti nechťejí, myslíce, že oni mají pravdu, jiní všichni, tolik milionů katolíkův od počátku až do této doby že bloudí. Tu však bych jim rád uvedl slova jejich patrona a zakladatele, Martina Luthera, který sám o sobě píše (v listě zaslaném vittenberckým Augustiniánům ze dne 25. listopadu 1521): »Srdce moje často se kolísalo, mne trestalo a mně vyčítalo: či ty sám jediný jsi moudrým? či snad všichni ostatní bloudí a tak dlouhý čas již bloudili? Jak pak, jestli ty se mylíš a tolik lidí v omyl a blud svůj strhuješ, kteří pak všichni na věky zatraceni budou?«

Což pak, jestli se i naši nepřátelé mylí? Což jestli jsouce již od počátku předují proti všemu, co katolického jest, zavírají srdce své a rozum pravdě dokázané? Kdo jednou zodpoví u Boha nejen za všechny urážky, učiněné nejsv. Panně a Matce Boží a skrze ni Kristu Spasiteli a Bohu samému, ale i za všechny duše, které nevědomky v tak hrozný blud strženy byly? Chtějí se zváti křesťany, ano křesťany pravými a čistými, a přece vyvrhli, co s křesťanstvím nejúžeji souvisí, účtu blah. Rodičky Boží.

Dle evangelií jest účta blah. Panny stará tak jako církev sama, bez Marie Panny není Krista ani jeho díla, ani křesťanství. Proto sám moudřejší a spravedlivější protestant Dietlein kárá protestantismus, že stále utíká před Matkou Boží, že jí nedopřeje ani pozdravu, který jí věčný Otec po andělu poslal. Každému jinému člověku, když zemřel, smí se přý za hrob volati: »Buď s Bohem!« jenom ne Matce Boží, jen jí nesmíme říci, co řekl anděl: »Zdravas Maria!« A proč? Bylo by to katolické, a před tím má míti protestant takový strach, jako zlý

duch před křížem. Jak zdrcující to soud z úst samého souvěrce!

Ano, nepřátelé blah. Panny jsou nedůsledni, nechoť chlubíce se, že drží se jen evangelia, nedrží se ho, co se týče Panny Marie, a pravice, že se připo-

dobnili staré, neporušené církvi, lhou, neboť nenásledují ji v úctě a lásce k Matce Boží.

O nedůslednosti jiného druhu, zvláště však o nespravedlnosti jejich k nám, ctitelům Matky Boží, pojednáme budoucně.
(Příště dále.)

Řím za Nerona.

Historické obrazy od J. I. Kraszewského. Přeložil P. Š. Senický. (Č. d.)

V.

Zeno Atheňan Sabině Marcii zdraví a štěstí.

edy nezapomněla jste dosud na svého starého otroka? Podivil jsem se vida, že jest ještě někdo na světě, kdo na mne pamatuje, komu na něco mohu býti potřebným. Stár, životem unaven dohasínal jsem, když tu psaní vaše mě probudilo. Nuž, nechť ti bohové tvůj dobrý skutek odplatí.

Neznáte ještě, a bohdá nikdy nepoznáte, jak hořký jest chléb na starost člověku, jenž jako já příliš ubohým byl, aby mohl mít rodinu, dům, aby na jednom místě meškaje stal se potřebným, milým, třeba jenom z návyku lidem snesitelným. Značnou část života svého strávil jsem v otroctví, v cizím pro mne Římě, kde toliko pokoření, úpadku národa svého byl jsem svědkem.

Kromě tebe jedině nic mne k tomu městu nepoutalo, z rukou do rukou přecházejí jako dobytek, jímž ořou, sloužil jsem za opisovače, za předčitatele, za glutinatora, a jeden čas chodil jsem střídavě s oslem ve mlýně, potom učil jsem děti a opět vodu ze studně nosit mi poručeno a znovu filosofovat... Nikde však člověkem býti jsem nasměl, nýbrž otrokem. Jen zázrakem Božím unikl jsem tomu, že mně na čele nebo na lících znamení nevypálili. Vy teprve na stará leta dala jste mi svobodu a dovolila

vrátiti se do země, z které mě kupec jako dítě sirotka odvedl... na dlouhý *ὁδοπορικῶν*¹⁾ otroctví...

Já, všesvětový občan, vrací se do vlasti, pocítil jsem přece, že jsem ji miloval; mé staré srdce zabušilo ve mně, když jsme připluli ku přístavu pirejskému. Vystoupil jsem na pevnou zemi, poklony čině Neptunovi a Minervě Athenské,²⁾ ale jak trudný byl můj návrat! Nikdo mne tu neznal, nikdo neočekával, nikdo nepřivítal.

Samoten vlekl jsem se s vaky cestovními podle »dlouhých zdí« (*Μακρὰς Τείχης*³⁾), které přístav s městem spojují; lidé, k nimž jsem promluvil, ze zvuku řeči mé dlouhým pobytem v Římě pokazené, měli mne za cizozemce; jedni odvraceli se s odporem, druzí pomijeli s lhostejností. Neměl jsem ani kam jíti, ani na koho se přeplatí, jména, jež jsem vyslovil, ponoukala k smíchu, byly to staré nápisy na hrobových urnách... Přijal mě ksenodochos⁴⁾ za peníze, hospoda otevřena pro takové jako já uhožáky, plná lidu mně nepodobného, dohazovačů, kupců, námořníkův. Nejsa ani kupec, ani pocestný, ani cizinec, ani domácí, byl jsem všechněm hádankou,

¹⁾ *ὁδοπορικόν* řecké slovo = pouť.

²⁾ Neptun po řecky *Ποσειδών* byl bohem opatrojícím moře a panujícím na něm a spolu s Minervou, jež řecky sloula *Πάλλα* Athéné, patronem Athen.

³⁾ *Μακρά* *Τείχης* = dlouhá zeď.

⁴⁾ = hostinský.

hádkou byl jsem sám sobě. V Athenách. vlasti své, při prvním kroku cítil jsem, že nejsem doma, cítil jsem se stále ještě tak cizincem, jako druhdy v Římě.

Představoval jsem si Atheny ne takovými, jaké jsem je v dětství opustil, neboť z té doby jsem se na ně nepamatoval ani, ale jak se v mysli mé vyobrazily podle knih a pověstí... Zapomněl jsem, že proběhla jimi mstivá ruka vašeho Sully,¹⁾ po níž se město z rozvalin již pozdvihnouti nemohlo, ani Munychia, ani Pireus...²⁾

Nalezl jsem zbytky v poušti cizinci zaplavené, bez života. Marně jsem tu hledal vědy, vyvezli ji do vašeho Říma, a arciděl uměleckých, po nichž zůstaly zrušené podstavce; ba i stíny slávy naší z paměti vyhlazeny. Našel jsem na místě her olympských³⁾ cirkus císaře Nerona, v zahradách Akademie⁴⁾ vaše Řeky ze Suburry...⁵⁾ V Athenách Athen nebylo... velcí duchové mudrcův a bohatýrův utekli z té pouště; Minerva Pallas opustila své svatyně.

O bolesti velké, nevyslovitelné...

Nedovedu vám ji vyličit... O holi jsem chodil od kamene ke kameni, neboť lidé se od starce odvraceli, a kameny mluvily ke mně jediným hlasem — zničení. — Kdož pochopí, co zavinila před bohy Grécia má a lid Hellady?⁶⁾ Z veřejných trosek minulého života vidím, že jsme více zásluh o svět si dobyli než Římané — však také co máte lepšího, od nás

jste přejali a přetvořili na svoje... my jsme zplodili filosofii, umění, mravy, poesii...

Odňali jste nám ty ditky naše, a Grécia zpuštěná jest říše římské služkou a otrokyní.

Mstiví bohové, proč nás to neštěstí potkalo? Jsem slepým! nevidím ničeho.

Tu onde jména zůstala bez předmětů, tu tam zvyky a obyčeje, pro něž jména není; — na mramoru ztesaném dlátem Praksitelovým¹⁾ bohové naseli plevele...

Hle, takovými jsem našel Atheny, jejichž obyvatelé všichni helótům²⁾ se podobali, a nikdo se studem nezruměnil jda kolem soch Harmodia i Aristogitóna...³⁾

První dny strávil jsem němý žalem a úžasem — bloudil jsem po agorách,⁴⁾ naslouchal jsem rozmlouvám, díval jsem se na zvyky, hledal jsem důstojnosti Atheňanův, — a našel jsem jedny přestrasené a mlčící, druhé lhotejné a podlé, a na místě starých ctností zkaženost římskou a postrach před vševládným Římem. Potomkové Kekropovi⁵⁾ ustupovali s cesty před římským žoldákem, archontové⁶⁾ skláněli čela před vašimi propuštěnci, areopag⁷⁾ neosmělil se souditi zločiny těch, kteří sloužili Římu... Ó hanby té i studu, oči zakrýti si třeba bylo a prahnouti co nejdříve umřít, aby člověk se stíny⁸⁾ Hellady, ne s ní živou obcoval.

¹⁾ Slavný sochař řecký, žil kolem r. 364. před Kr.

²⁾ Podmaněné obyvatelstvo řecké krajiny Sakedajmón, sloužilo jako nevolníci svým pánům Spartanům, obdělávajíc půdu.

³⁾ Spřátelení mladici v 6. století před Kr. osvobodili Atheny od panství tyranů, začali jim Atheňané sochy postavili.

⁴⁾ = náměstí.

⁵⁾ Dle pověsti byl Kekrops první král athenský, jenž založil město Atheny.

⁶⁾ Nejvyšší úředníci athensí.

⁷⁾ Nejvyšší soudní dvůr v Athenách.

⁸⁾ Řekové a Římané věřili, že duše zemřelých jako stíny po smrti se zdržují v podsvětí (Kádu, Tartaru).

¹⁾ Lucius Kornélius Sulla (nebo též Sylla) pokoril r. 86. př. Kr. Atheňany za to, že spojili se s nepřitelem Římanů, králem Mithridatem.

²⁾ Pevné přístavy námořní nedaleko Athen.

³⁾ Národní hry se zápasy tělocvičnými, jíздеckými a uměleckými na počest boha Zeva (Zeus = Jupiter).

⁴⁾ Veřejná budova se stinnými chodbami a procházkami, kdež učenci a mudrcové athensí vyučovali.

⁵⁾ Nejšpinavější část Říma.

⁶⁾ „Graecia“ latinský, „Hellas“ řecký název Řecka.

Rovněž moudrost jako všecek život našel jsem změněnu, mluvíti ještě měli, ale ne mysliti, filosofie stala se logomachii.¹⁾

V sadech Akademie, kde božský Plato²⁾ chodíval, jak říkal zámyslně pro nezdravý jejich vzduch, aby tělo chorobou niče duši nových přidal sil... zůstala nezdravota, leč po Platonovi ani stínu.

Všecko tak vymřelo v Athenách, co bylo slávou a velikostí Řecka, — nemohl jsem už potom nařikati nad sebou a svou opuštěností: bylo sáz třeba pro jiné neštěstí, větší nad všechna ostatní. Litoval jsem, že jsem se vrátil, v Římě jsem aspoň sniti mohl o Athenách, v Athenách jsem nad nimi pouze plakati musil.

Odpusť mi, že dle zvyku starých lidí příliš dlouho a obšírně vyprávím o svých bolestech, však blíží se právě předmětu listu tvého, nové víře, která i tu již je známa.

Roznesly se tu o ní zvěsti hned po mém příjezdu donesené z Korinthu, který ve věcech týkajících se moudrosti nemá dobré pověsti, proslulejší jest mědi, malovaným nádobím a pestře i divoko napařádnými ženštinami, kterých i v Římě máte dosti.

Mluvílo se o nové víře již dříve, než hlasatelé její do Athen přibyli, a poněvadž z dávné povahy zachovali si Atheňané jenom shánění se po novotách, horlivě se zajímali novým Bohem. Já málo jsem se do řečí těch míchal, tolik už jsme měli cizích bohů jako zboží sem přivezených a nebyli lepší našich vlastních. Což to mělo ostatně společného s filosofií, s naukou Sokratovou a Platonovou...? Tajemství svatých u nás se docela nic tajemství moudrosti netýkají, ona mluví k obrazivosti a srdci, tato k rozumu;

a kdo by si chtěl bohy za příklad bráti, toho by archontové musili dáti ukamenovat. Nebyl jsem tedy zvědav učení a obřadů nové víry, kdežto Atheny rozrušily se neobyčejnou zvědavostí pro zprávu o příchodě Římana Pavla jménem, který nauku tu veřejně hlásal.

Zástupy lidu hrnuly se k němu. i já jako statec z téže rodiny šel jsem za nimi, ano tu předvoláno ho před areopag na starou agoru. Nespatřil jsem věstce, jakého jsem si po příkladu egyptských kouzelníkův a potulných kněží Kybeliných¹⁾ představoval, nýbrž muže velmi vážného, v síle věku, podobného spíše nějakému filosofu zpod portiku, jenž mládež ctnosti a pravdě vyučuje. Několik mladších učeníků ho provázelo, lid se tlačil, smál se, prohlížel si ho, nával byl veliký, slyšel jsem, jak se kolem tázali:

„Co chce ten mluvka? Nač nám jakási nová božstva z Říma přináší?“

Konečně nastalo ticho, pohlédl jsem na areopag náš a ruměncem mě polil, znal jsem už Atheny i archonty, kteří do něho chodili — vzdychl jsem, právě v duchu: To-li jsou ti, kteří budou souditi o novém Bohu a nové nauce? — Když Paulus stanul na vyvýšeném řečništi před shromážděním, ticho bylo velké, a za tohoto ticha jal se přichozí pomalu mluvit. Nebudu opakovati jeho slov, ale povím ti smysl. Počal, že nám zvěstuje nového Boha, Boha neznámého, jehož oltáře (Ignoto Deo²⁾), jda okolo, právě byl na náměstí ušel. Ale jak nám ho vyličil? právě tak, jak ho pojímali a pojímají mudrcové a ne kněží. Lidu odhalil tajemství, proň dosud nedostupné, ačkoliv nám dávno známé. Mluvil o Bohu jediném, jehož dilem jest svět, o Demiurgu³⁾

¹⁾ Kybelé sloula frygická bohyně, kterou v té době též Řekové a Římané ctili jako matku bohů.

²⁾ Tak bylo napsáno na oltáři tom: „Neznámému Bohu.“

³⁾ Znamenalo nejvyššího pořadatele, správce,

¹⁾ Logomachia = slovní hádka, o slova bez smyslu.

²⁾ Plato, žák Sokratův, jeden z nejslavnějších řeckých filosofů (429—348 před Kr.).

předvěkém a věčném. Což jiného hlásal Sokrates, když ho jako svatokrádce pro bezbožnost smrti potrestali, což jiného zvěstoval božský Plato?

Myslíl jsem, že chopí se rouhače tohoto a odsoudí ho na ukamenování, že lid se rozhorlí naň a ústa mu zavře; ale jiné jsou dnes Atheny i časy! Kdož pak dnes věří v ty staré, oskubané bohy, nebo kdož stará se o budoucnost? Nero potřebuje peněz, káže po svatyních řeckých z oltářů bráti a roztavovati sochy... lidé na to patří a mlčí...

Poslouchali i usmívali se.

Mluvil dlouho, na konec o zkaženosti světa, o potřebě nápravy a pokání, naposledy o věčném životě a vzkříšení. V zástupu začal se ozývatí smích, lid pomalu, nemaje už déle stání, rozházel se lhostejně, neboť svou zvědavost už ukojil; avšak malý hlouček přivábených následoval hlasatele nové víry.

Slyšel jsem ho potom ještě několikrát pod portikem, ale o nové jeho nauce nedovedu ničeho určitého vysloviti. Nemohu dosud říci, že bych ji znal, ani přiznati, že bych se jí domýšlel.

Vidím pouze, že spojuje v jedno, co dosud bylo odloučeno, filosofii a mravnost s theologií. Mezi bohy Říma i Řecka a moudrosti byla propast odvěká a nepřeklenutelná, theogonie¹⁾ neměla nauky pro život, ani mythy²⁾ neučily mravnosti — ba naopak! Kdo by se byl opovážil následovati příkladu Jovišova, toho by soud byl odsoudil k otrávení nebo na smrt bezectnou. V nové víře Bůh křesťanů je příkladem nového života, jemuž nepanuje tělo, ale nesmrtelná psyché.³⁾

Ježto Římané a Řekové bájili, že svět je tak věčný a nezhubitelný jako bozi sami, kteříž jim byli proto jejich správci, staviteli a upravovateli.

¹⁾ Theogonie = nauka o původu bohů.

²⁾ Mythos = báje o činech, životě a vlastnostech řeckých bohů.

³⁾ = duše.

Což více říci? — nevím, raději přiznám se k své nevědomosti, než bych na slepo soudil. Nemyslím, že by něco docela nového a neslýchaného pod sluncem povstati mohlo, ale vidím, že lidstvo nebezpečně churaví a potřebuje léku, i věřím, že bohové, nebo chceš-li jediný Demiurgos, musí se svého dítka ujati.

Největší asi moudrostí jest dojiti toho, aby člověk své vlastní moudrosti nevěřil, staré ono přísloví: Poznej sebe samého, nic jiného zajisté vysloviti nechtělo, rozumíme-li je o poznání pravdy. Rozum lidský mnoho může, ale za jisté hranice nepřechází a mnoho pravd sám objeviti nedovede. Tuto slabost svou uznává též, bera útočiště k rozličným věštinám a v nich hledaje světla, v dodónských, delfských, Trofóniových jeskyních a hájích¹⁾ naslouchaje hlasu božimu.

Není ve světě náhody; je-li Bůh, musí býti i zákon. Tím skončím svůj list k vám. Cokoliv se děje, děje se podle zákona, ježž Demiurgos světu v den narození jeho přepsal. Věř mi, je-li pravé světlo v nové nauce, pronikne ono nejhušší temnotu, pakli to prázdná hra slov, pobaví se jí zahaleči a vyvrhnou ji pak na náměstí lidu. Dav temný, přetvořiv ji po svém, opotřebuje ji a zapomene.

Leč pravdy třeba hledati. Nabízí-li se ti sama, nač jí odstrkovati a nezkoušeti rozumem svým, je-li jistotně takovou, za jakou se vydává? Já jsem už příliš starý, abych se dočkal nového pořádku ve světě, vy už spíše. Avšak neustaví se bez útrap a práce. Když Joviš se-

¹⁾ V Dodóně věstili ze šelestu listů na dubech — nad propastí v Delfách z křiku omámené kněžky Pythie; — zjevením v jeskyni Trofóniově, kam se musilo za zvláštních obřadů sestoupiti. (Stula Trofóniova, poněvadž prý se tam jistý Trofónios pro svatokrádež propadl.)

stupuje na zemi, sestupuje v blesku, který tříští a pálí. Lidé necítí ho ve slunci, které jich denně zahřívá a osvětluje, neboť na to už si příliš zvykli, musí se jim tedy oznámiti zničením. Nechat

Demiurgos zachová tě na dráze moudrosti a sebeopanování. Dlouhá ještě čekají tě léta boje, má už se končit, avšak bude-li, kdo by zapálil mou hranici a popel sebral do urny? (Příště dále.)

Ke slavnosti seslání Ducha svatého.

„A vdechl ve tvář jeho dechnutí života, a učiněn jest člověk v duši živou.“ (Gen.)

Když vůrce nebes a země učinil šestého dne člověka z hlíny země. Aby pak tělo, kteréž bylo mrtvé, jako vůbec hlina jest bezživotná, nabylo života, vdechl Pán nebes a země ve tvář člověkovu dechnutí života, a učiněn jest člověk v duši živou. Dechnutím, dechem, Duchem Božím oživen byl člověk šestého dne a učiněn byl v duši živou.

A jakož první člověk Adam dechem, Duchem Božím učiněn v duši živou, tak i druhý a lepší náš Adam, Ježíš Kristus, Duchem Božím zastiněn a zrozen z Rodičky Boží Panny Marie. Vždyť zajisté posel nebeský na otázku Panny Marie: »Kterak se to stane? Vždyť já muže žádného nepoznávám,« takto odpověděl: »Duch svatý sestoupí v tě a moc Nejvyššího zastíní tebe, a proto co se z tebe svatého narodí, slouti bude Syn Boží.« A v třetím článku snešení apoštolského také se modlíme: »Jenž se počal z Ducha svatého.«

Jakož první člověk Adam dechnutím Božím učiněn v duši živou, a jakož i druhý a lepší Adam, Ježíš Kristus, Duchem Božím počat v životě blahoslavené Panny Marie, tak také i církev svatá katolická, vyvolená dcera Syna Božího, učiněna Duchem svatým v duši živou. Vždyť zajisté před příchodem Ducha sv. o letnicích sestávala církev Kristova asi ze 120 osob, kteréžto pro strach před židy se shromáždily v domě

jednom. Nevěděl zajisté nikdo o církvi této. Avšak sotva že o letnicích stal se nad domem náhle z nebe zvuk jako přicházejícího větru prudkého a sotva že ohnivi jazykové ukázali se nad svatými apoštoly, tu již také dechnutím Ducha sv. oživena církev Kristova. Vždyť sv. apoštol Petr ovanut Duchem sv. veřejně hlásá Krista ukřižovaného, a dechem milosti Ducha sv. ovanutí dali se pokřtiti tři tisíce prvotiny církve Kristovy.

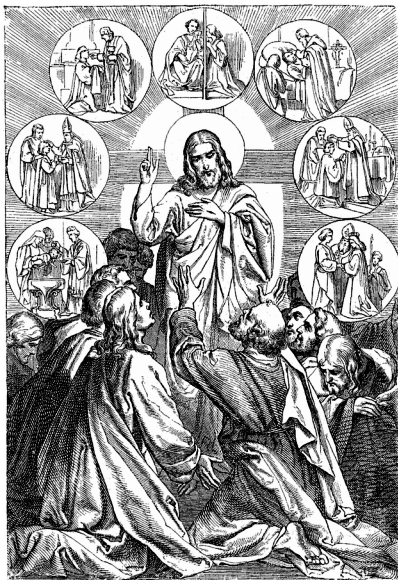
První člověk Adam dechnutím Božím učiněn v duši živou. Taktéž i Ježíš Kristus a církev jeho přesvatá dechnutím Ducha svatého oživena, šířila se po celém oboru zemském. Dnes pak jest onen památný a slavný den, kdy obnovuje se památka seslání Ducha sv. Dnes taktéž i připomenouti sluší, že působením mocným milosti Ducha sv. i doposud církev Kristova bývá spravována a řízena. Což tedy spasitelnějšího lze dnes rozjímati nad onu pravdu, že i nám potřebí milosti Ducha sv., máme-li učiněni býti v duši živou pro život nechynoucí, pro život věčný.

Potřebí nám zajisté nad míru milosti Ducha sv., nemá-li duše naše býti mrtvá pro život věčný. Potřebí nám i milosti Ducha sv., má-li veškeré naše snažení nám prospěti k dosažení života věčného. A dostává se nám hojně milosti Ducha sv., býváme učiněni dechnutím Ducha sv. v duši živou, kdykoliv některou ze sedmi sv. svátostí hodně přijímáme.

Adama postavil Otec nebeský do ráje rozkoše, z něhož dle slov písma sv. vycházela řeka, dělicí se na čtyry částky. A takovýmto rájem rozkoše jest zajisté i církev sv. katolická, kterážto z boku Kristova jako lepší Eva a matka všech živých na kříži vyšla. I v tomto ráji rozkoše vyvívá řeka, kterážto se na čtyry

jenom, nýbrž na sedmero částek se dělí. A tímto sedmerým tokem vlévá Duch svatý milost přehojnou v srdce naše, očistuje nás od hříchu a činí nás v duši živou, schopnou pro život věčný.

Jakož hned o letnicích ti, kteří přijali se ku sv. apoštolům, křtem sv. do církve Kristovy byli přijati, tak doposud

nižádná není brána, kterou bychom do pravé církve Kristovy mohli vejti, jedině křest svatý. Proto také církev sv. zřejmě přikazuje, aby ihned ditko po narození bylo pokřtěno, neboť beze křtu sv. nikdo, ani malé dítě, nemůže dosáhnouti života věčného. Přichází zajisté každé ditko na svět ve hříchu prvopočátečním, a proto musí z prvního a nejpotřebnějšího pra-

mene nabíratí milost Ducha sv., a pramen tento první a nejpotřebnější jest křest sv., ona brána tajuplná, kteráž uvádí nás do církve Kristovy, a zachováme-li milost Boží neporušenou, i do života věčného.

Jest zajisté křest svátost od Krista Ježíše ustanovená, ve které člověk vodou a slovem Božím od hříchu prvopočátečního i od všelikých přede křtem spá-

chaných hříchův očistěn a v Kristu jako nové stvoření k věčnému životu znovuzrozen a posvěcen bývá.

Jakož při křtu Pána Ježíše Duch sv. sestoupil ve způsobu holubice na Spasitele a Bůh Otec pravil: »Tentot jest můj milý Syn,« tak i doposud při každém udělování křtu sv. proměňuje Duch sv. duši člověkovu v bělostnou holubici a nevinnou, a Bůh Otec volá: »Tentot jest syn můj milý,« neboť pokřtěný člověk dechem milosti Ducha sv. bývá učiněn v duši živou.

Duch sv. nepouští i na dále dítku útlého a slabého se zřetele, neboť jako dítko chováno bývá od otce a matky, až by dospělo síly dostatečné, tak také i milost Ducha sv. uděluje duši dítěte síly, aby viru na křtu sv. přijatou stále vyznávalo a podle ní živo bylo. Děje se toto sesílení a oživení duše lidské ve svátosti břimování. Touto svátostí zajisté bývá katolický křesťan skrze sv. křížmo a slovo Boží od Ducha sv. posílněn, aby viru svou stále vyznával a podle ní živ byl. V této svátosti opět poznáváme blahé účinky milosti Ducha sv. Byliť sv. apoštolé první, kteří milostí Ducha sv. o letnicích byli posílněni, že za viru v Krista Ježíše nikdy se nestyděli. Ano tak velmi posílnil Duch sv. touto svátostí sv. apoštoly, že radovali se, kdykoliv mohli trpěti poňanění pro jméno Ježíš. Uděluje zajisté i doposud hojné milosti Duch sv. těm, kteří hodně svátost břimování přijímají. Činí a působí Duch sv., že milostí jeho učiněn bývá člověk v duši živou a hojné přináší ovoce pro život věčný.

Aby dítko malé rostlo, prospívalo a sililo, má nevyhnutelně potřebí pokrmu tělesného. I duše dítěte má-li prospívat i siliti, má potřebí pokrmu, a jelikož duše jest bytostí duchovní, má potřebí pokrmu duchovního. A tohoto pokrmu dostává se duši naší ve Svátosti oltářní, neboť Svátost oltářní jest nejsv. Svátost,

jest právě tělo a pravá krev Pána našeho Ježíše Krista pod způsobami chleba a vína. Tímto duchovním pokrmem jest zároveň i slovo Boží, o němž sám milý Spasitel Ježíš Kristus řekl: »Ne samým chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, kteréž vychází z úst Božích.« A tímto slovem Božím přemocným děje se zároveň tajuplná proměna chleba v tělo a vína v krev Pána Ježíše. Duch svatý tedy milostí přehojnou ve Svátosti oltářní živí duši naši, působí všemohoucím slovem, že změní se na oltáři chléb v tělo a vino v krev Krista Ježíše. abychom tímto božským pokrmem byli živeni a učiněni v duši živou. Neboť Pán Ježíš sám zřejmě praví: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, byť také umřel, životem živ bude, a já jej vzkřísím v den nejpоследnější.« A na jiném místě praví milý Pán náš: »Nebudete-li jisti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mítí života věčného v sobě zůstávajícího.« I ve Svátosti oltářní působí Duch svatý milostí svou, že těm a krví Pána býváme učiněni v duši živou.

Dítko slabé, mdlé a nestatečné nejednou klesne, nejednou upadne, nežli údy těla jeho tak zesílí, že může samo všude a bezpečně se pohybovati, aniž by muselo se báti úrazu. A takovými slabými a mdlými dítkami jsme my lidé vesměs v ohledu duchovním. Vždyť i samo pismo sv. dosvědčuje, že nebude před tváří Boží spravedlivým nalezen ni jediný člověk, žijící na zemi. A jako matka a otec pečlivý vždy mají dítko na zřeteli, aby k úrazu nepřišlo, a poklesne-li, ihned vlně a laskavě dítko napomíná, tak činí i Duch svatý milostí svou ve svátosti pokání. — Vždyť už náš milý Pán při ustanovení svátosti pokání dechl na svaté apoštoly a řekl jim: »Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, odpoustějí se jim, a komu zadržíte, zadržány jsou.« Zřejmě tedy dle

slov Páně působí Duch svatý oživení hříšníka a přetvoňuje jej hojnou milostí v duši živou. Jestli svátost pokání ona svátost, ve které kněz k tomu zřízený na místě Božím hříšníkovi hříchy po křtu sv. spáchané odpouští, vyzná-li se z nich skroušeně a úplně, a má-li opravdovou vůli se polepsiti a právě pokání činiti.

Miluje, abych tak řekl, Duch svatý hříšníka láskou mateřskou, a ústy kněze varuje hříšníka před novým nebezpečím ku hříchu. Utvrzuje Duch svatý slovem knězovým hříšníka ve všem dobrém a vlévá v srdce knězovo lásku, mírnost a trpělivost, aby pokleskům jeho laskavě shovíval a dobrým napomenutím zase na cestu dobrou hříšníka přivedl. Bezpočtu-krátě zajistě nám všem této milosti přehojné Ducha sv. se dostalo, ač-li hodně jsme přijali svátost pokání. Tam duše naše, která hříchem byla umrtvena, milostí Ducha sv. učiněna v duši živou.

Onemocníme-li na těle, tu všemožně se vynasnažujeme, abychom buďto pomocí vlastní nebo přispěním lékaře zase zdraví předešlého dosáhli. Víme-li však, že poslední hodina se blíží, tu všemožně, byť také ne o uzdravení, tedy jistojistě o nějakou úlevu se staráme. A v nemoci smrtelné ukazuje se Duch sv., že jest i lékařem duší našich a mnohdy i těla našeho, kdykoliv totiž zdraví tělesné jest nám ku spasení prospěšné. A tohoto lékařství duchovního dostává se nemocnému ve svátosti posledního pomazání, jehožto zřejmé ustanovení od Ježíše Krista a blahé účinky milostné udává a připomíná svatý apoštol Jakub těmito slovy: »Stůně-li někdo z vás, zavolej kněze, ať se modlí nad ním, mažíce jej olejem ve jménu Páně, modlitba víry uzdraví nemocného, Pán jemu poleví, a je-li ve hříších, budou mu odpuštěny.«

Takto Duch sv. jako lékař nebeský hojných milostí uděluje nemocnému, kdykoliv povolá v nemoci kněze, aby přijal

svátost posledního pomazání. Touto svátostí slibuje Duch sv. zdraví duše, slibuje zároveň i zdraví těla, jestliže jest duši ku spasení. Úlevu hojnou skytá Duch sv. nemocnému. Modlitbou víry zaslibuje zároveň i odpustění hříchů. Jak bláznivě tedy a nerozumně jednají ti katoličtí křesťané, kteří, jsou-li nebezpečně nemocni, nevolají kněze pouze z té příčiny, že se domýšlejí, že již musejí umřít, jakmile budou zaopatřeni. Oni kněze katolického více se bojí nežli smrti samé. Takovýmto jednáním dokazují, že nevěří slovům sv. apoštola Jakuba, pochybují o blahém a mocném účinku mocné milosti Ducha svatého. Oni pohrdají blahými účinky této svátosti, a tak stává se jim nezřídka, že buď bez zaopatření umírají nebo volají kněze teprve tehdy, když už, jak se říká, jest duše na jazyku. Tu má ještě kněz duši zachytiti, má ji očistiti od hříchů, má ji posilniti tělem Páně, má ji svátostí posledního pomazání opatřiti a vypravit na cestu do věčnosti. Ano, rád by to kněz učinil, vždyť drahá jest mu každá duše, ale nemůže toho učiniti i při nejlepši vůli pro nedbalost nemocného a domácích jeho.

Neodkládejte tedy v nemoci nikdy, záhy povolati k sobě ve svátosti posledního pomazání nebeského lékaře, Ducha svatého. Nedejte se odstrasiti nemoudrým a bláznivým mluvením mnohých křesťanů, kteří říkají: »Ó u toho už byl kněz s Pánem Bohem, ten už neokřeje, to už není žádné pomoci!« Takové mluvení jest nejenom bláznivé a nemoudré, nýbrž jest i rouhavé, protože pochybuje a zapírá blahé a mocné účinky Ducha svatého na nemocných ve svátosti posledního pomazání.

Svatý apoštol Pavel píše svému milému Timotheovi, jež byl ustanovil biskupem církve v Efesu, a napomíná jej: »Nezanedbávej milosti, která jest v tobě, která ti dána jest skrze prorocství, se

vzkládáním rukou kněžských. Takto i biskupové i kněží v církvi katolické mají potřebu milosti Ducha sv., aby milostí touto oživení a posílnění jistě církevní úřady ke cti Boží a ku spasení duší náležitě a svatě vykonávali mohli. A k tomu Duch sv. uděluje jim ve svěcení kněžstva duchovní moc a zvláštní milost.

Nyní snad už poznáte sami, jak by bylo lze církvi sv. dobrých a horlivých kněží opatřiti. Netřeba k tomu jediné vroucí a horlivé modlitby k Duchu sv., aby jeho milostí hojně se dostalo těm, kteří na kněžství bývají svěceni. Ale co činí namnoze katoličtí křesťané? Místo aby modlili se za ty, kteří jednou vydávají budou počet před Bohem, místo aby prosili za ně, aby mohli počet tento vydávati s radostí a ne se stýskáním, místo modlitby dostává se mnohemu knězi katolickému potupy, hany, pomluvy a na cti utrhaní. Na žádný stav nebývá hana a potupa v době naší tak zhusta sypána, jako na stav kněžský. A přece ve stavu kněžském nenalezl se ještě žádný palič a žhář, žádný vrah, žádný lichvář. Nenalezl se doposud ve stavu kněžském ani jeden kněz, který by byl tisíce zpro-nevěřil. A odkud podivný ten úkaz?

Kněží katoličtí nejsou z tohoto světa. Pán sám je vyvolil a Duch sv. hojnou milostí obdařil, aby věrně stáli v povolání svém, aby svědomitě pečovali o spásu duší svěřených. Duch sv. zajisté až doposud jest s těmi, které Pán místo svatých apoštolů za své nástupce na zemi ustanovil. Duch sv. doposud jest u biskupův a kněží katolických, jest Těšitelem jejich ve zlobách tohoto světa, učí je všeliké pravdě, řídí a spravuje jazyk jejich, a by mocným slovem hlásali Ježíše Krista, aby milostí Ducha sv. nejen sami byli oživeni, nýbrž slovem a příkladem svým oživovali i stádec vedení svému svěřené a činili je v duši živou, připravenou pro radost nehynoucí, pro radost věčnou.

Dítko rodí se z otce a matky. Jest tedy otec a matka takorba nástrojem v ruku Božích, jimžto Bůh pokolení lidské zachovává a duši nesmrtelnou v tělo dítěte vlévá. Aby rodiče na toto vznešené povolání své vždy pamatovali, aby nikdy nepouštěli se zřetele, že nikoliv pro ukojení žádostivosti a chťičů tělesných ve stav manželský vstoupili, nýbrž jediné proto, aby pokolení lidské bylo jimi rozplozeno a zachováno, proto už Bůh v ráji dle slov milého Pána Ježíše stav tento posvětil. A jelikož v době, kdy milý Spasitel dlel na zemi, svátost stavu manželského velmi poklesla, obnovil a posvětil stav tento Ježíš Kristus tím, že v Káni Galilejské přítomen byl svadebnímu veselí, a na prosbu Rodičky Boží, Panny Marie, první zázrak ve prospěch novomanželův učinil.

Dle příkladu Pána a Mistra svého Ježíše Krista i církev sv. katolická po všecky věky učila a učiti bude až do skonání světa, že stav manželský velikou jest svátostí, v níž Duch sv. těm osobám, které stav tento sobě volí, hojně milostí uděluje, aby ve svém manželském stavu až do smrti bohabojně setrvaly a dítka své nábožně vychovávaly.

Jako z ráje vytékala řeka a ve čtyry dily se rozdělovala, taktéž i z ráje pozemského, jimžto jest církev sv. katolická, vytéká z hoku Kristova hojná řeka sedmerým pramenem, jimžto Duch sv. všech potřebných milostí nám uděluje, jestli jenom hodně připraveni k těmto sedmerým pramenům přistupujeme a dychtivě z nich vodu, vskakující do života věčného, nabíráme.

Církev svatá jest onou tajuplnou skalou na poušti, ze které Mojžíš na rozkaz Boží hojně vody vyvedl, jimiž lid žiznivý se občerstvil a napil. Tak zajisté Duch sv. tajuplnou mocí vyvozuje ze skály církve Kristovy hojně prameny milostí Boží a občerstvuje každého, kdo

dle slov milého Spasitele lační a žízni po spravedlnosti. Zde ze skály této tajemné hojně bývá nasycen vodami milosti Boží.

Kéž bychom i my vždy s toužebností horonci přicházeli k této skále tajemné,

novozakonní, kteráž jest Kristus, a vždy hodně poživali milostí, jež Duch svatý sedmerým pramenem nám skytá. Pak by Duch sv. i ve tvář naši vdechnul dechnutí života a my bychom učinění byli v duši živou.

Otec Bernard.

Legenda. — Napsal Jarolm Stanislav Pavlík.

1.

V Portugaliích blíž Santaremu voní lesy, jako balsám voní, mnoho ptáčet v úkryt jich se kloní — a v těch lesů smaragdovém lemu jako hnízdo vlaštovičky čilé visel klášter strmé na skalíně, tulil se k ní robátko jak v klíně k matince — ty jeho stěny bílé vítaly již chodce zdaleka. V úbočí tom dálším hluku světa klášter stál již nepamětná léta, vůdčí hvězda bludce člověka.

Ve klášteře měly dávné sídlo hodné děti světee onoho, bludařů jenž přiměl přemnoho vyhledati živé vody zřídlo, jakéž v pravé církvi jenom trýská. Světce toho divotvornou zbraní růženec byl naší milé Paní, pro niž hříšník duši svoji získá.

Ode dávná Dominika bratří obývali tichounké tu celý, zasvětivše Bohu život celý, Bohu, jemuž služba naše patří. Když tak denně shromáždění v kůru modlili se, pěli písně, žalmy, rodina jak ptačí v listech palmy posílali chválu Tvůrci vzhůru, a jak vonný kadidlový kouř k nebesům se chvála jejich nesla — modlitby to mocným rázem vesla přemnouhou již znikli světa bouř. A kdy do kůru neb refektáře viděl's kráčet je chodbou tmavou, za anděly měl's je... nad jich hlavou chyběla jen paprsková záře.

Ale nejvíce zářil každou ctností bratr Bernard... Svého patrona

pochopil on myslí dokona, následoval v dětské nevinosti, a když biskup složil ruce naň, když i pomazal jej za kněze, velkého v něm viděl's vítěze, kterýž třímal v rukou mocnou zbraň — svatý růženec... Jím bratří bílí dosud čelí světa nástraze, dosud ku zázračné odvaze v boji s tělem ducha svého sílí.

Otec Bernard — nyní sluha Páně — zcela hluku světa odumřel, ale v jeho srdci život vřel, život lásky k Bohu. Jeho skráně nebeským až nadšením se chvěly, cítil v sobě sílu všemohoucí, u oltáře když rty jeho žhoucí Proměnění slova pověděly nad Hostií neposkvrněnou — v oku jeho blýskla záře stkvělá, duše do nebe pak zaletěla, zázračně se cítíc změněnou.

Ale při tom otec Bernard přece hluboké se cvičil u pokoře. Vizte, jak ho rozrušilo hoře, skloněný co nad oltářem vece: „Non sum dignus!“... Hříchů je mu líto, kterých neměl, dokonala skrucha čistila jak v ohni jeho ducha, v němž tak dokouale bylo vryto podobenství Boží.

Ó jak blahý, kdo tak žije, vzdálen hluku světa! Nebes ráj už na zemi mu zkvétá, v srdci Boha nosí — poklad drahý.

Svatý řeholník teď sakristánem ustanoven z vůle opata. Jaká odměna proň bohatá!

Vždyť on srostl takřka s Božím stanem !
 Od jakživa nejmilejší práci
 bývalo mu, mnohou denně chvilí
 rozjímati o člověka cíli,
 osvěžití srdce adoraci,
 potěšit se s milým Spasitelem.
 K jaké bylo mu teď zábavě
 stánek zdobit k Boží oslavě,
 rozžíhati na oltáři stkvělém
 těžké svíce, všesť záclony,
 třípytné lustry, lampy, věnce, stuhý . . .
 Nehodil se věru lépe druhý
 pro podobné těmto výkony.

Otec Bernard zalíbení jiné
 ještě měl — to v bezúhonné duši,
 kteráž nejvíc ku výzdobě sluší
 chrámu Páně; neb z ní něha line
 jako z bělostkvoucí lilie,
 u cesty jež v zahrádce tě vítá,
 ještě víc, když u věnce se splítá
 kol obrázku Panny Marie

Lilii těch něžné pupence
 hořící dva byli jedné matky.
 Úsměv jejich rtů byl tak sladký,
 líčka hrála nachem ruměnce —
 ale nejvíc v pomněnkovém oku
 nevinnost jich zřel jsi perlou pláti.

Jak by nemohl jich milovati
 otec Bernard, jak by po svém boku
 nemohl jich zřítí nejraději !
 Nevím, zdali křišťál více září
 jak jich víra srdce na oltáři;
 nevím, které zvonky tak as znějí
 jak jich písně plné zbožné touhy;
 nevím, kdy tak růže jaká kvetla
 jako jejich láska k Otci světla,
 k Bohu, svatosti jenž pramen pouhý.

Alois, Jindřich — také jméno obou —
 něžnou láskou k Bernardovi lnuli,
 řídili se přesně jeho vůlí,
 nedotknuti dosud hříchu zlobou.
 „Nebudete-li jak malé robě“ —
 svatý řeholník tak říkal vezdy —
 „nepovznesete se nade hvězdy!“
 Proto též je zvláště obral sobě
 ku přísluze svaté při oběti.
 Sám je učil, jak se chovat sluší,
 jaký význam v té neb oné tuší
 modlitbě . . .

Jak pobožné ty děti
 střídaly jej v žalmu „Judica“,

s jakou vroucností se v prsa bily,
 jak jich rtíky sladce hovořily
 odpovědek slova všeliká.
 Ale nejvíc plála jejich tvář,
 nejvíc srdce lásky u výronu
 rozplývalo s, když antifonu
 děly: „Vstoupím Páně před oltář,
 k Bohu, mládí svého radosti.“
 Tu i otec Bernard štěstím záře
 „chváliti tě budu na cithare“
 s větší ještě říkal vroucností.

2.

Ave, Virgo Maria,
 ave, Virgo, ave —
 Od kláštera hlaholí
 plesně zvonky hravé
 a ty zvuky a ty tóny
 budí pěvců miliony
 na horách i v údolí
 k písní štěbetavé.

Ave, Virgo Maria,
 ave, purissima —
 zvuků píseň dojemná
 divně srdce jímá.
 Kdo ji slyší, tomu v hrudi
 k Marii se láska budí,
 láska budí vzájemná,
 pak-li dosud dřímá.

Ave, Virgo Maria,
 ave maris stella —
 příroda se písní tou
 zvláště rozepěla
 a s ní pějí naše děti,
 ke klášteru na vrch letí
 cestou v skalách uvitou,
 letí jako střela.

Ave, Virgo Maria,
 porta coeli, ave —
 od kláštera hlaholí
 plesně zvonky hravé . . .
 „Ave“ pějí v káru mniši,
 „ave“ zpívá v mračné říši,
 na horách i v údolí
 ptactvo třepotavé.

Takou písní poblíž Santaremu
 pohorský kraj rozepěl se z rána,
 když se na východním jeho lemu
 otevřela slunci stkvělá brána.
 Její mříže pozlacené pruty
 sbíhaly se k společnému středu,

nad nímž do kruhu byl rozepnutý
vénec mráčků jako z plástev medu
zlatožlutý, trochu do růžova.
Skráně hor se zardívaly nacheť,
jak by z vidění sem Jiříkova
přikouzleny — stromy trpytným prachem
bílé mlhy potřásané ještě
šuměly vám jaksi čarovně —
na kapradí v drobných kapkách deště
padala z nich mlha povlovně.

Nejvelebnější však panorama
rozhalilo se tu před okem,
vzešlého když slunce záře sama
zapálala v tom kraji divokém.
Zprvu sem tam postfibřená nit
prodrala se směle listím fiků,
za ní druhá, třetí — celá síť
zavěsila se vám na chodníku
jako vlákna jemné pavučiny.
V rose hrálo duhou ranní světlo,
do roklí zpět tlačily se stíny,
a vše, jak by v tisíc barev zkvetlo.

Alois, Jindřich, zbožní hošci,
uháněli na vrch ku klášteru,
ku svatyni černě hořící
v jitřence i v lamp a svící steru.
Na okenní římsce ptáček tiká
ranní píseň svému Stvořiteli,
uvnitř zase světce Dominika
hodní synové se rozepěli
u chvalozpěv „Benedicite“.

Na omšenu bránu, kolem níž
svlačců divných květy rozvité
na úponcích spínaly se výš,
zaklepali ministranti naši.
Zaštěkal tu u vrat věrný Nero,
vetřelce jenž smělě jindy straší

aneb ty, jimž vhodným přijde šero,
zaštěkal však jenom od radosti.
Otevřel jim brzy bratr vrátňý
do vnitř uved' svoje denní hosti.
V koutě u boudy se Nero statný
vrtěl na řetězu, kňučel na ně,
by ho zvykem pohladili trochu,
očmuckával zvědav jejich dlaně,
upřeně se zahléd' v oči hochů . . .
Nemýlil se. Dobrá kůrka chleba
k snídání mu přišla zrovna vhod.
Tak ho ukonejšit bylo třeba,
jak to nese s sebou jeho rod.

Otec Bernard též již čekal chlapce
ke mši svatě. Kolem alby bílé
cingula měl opásány třapce,
na ornátě liljí květy milé,
proplétaly se mu do kříže —
a ten kříž mu břemenem byl sladkým,
jež mu Pán kdys v nebi rozvíže,
až by stanul za životem krátkým
na věčnosti prahu.

Oblekli se.

Byla radost pohleděti na ně,
na stupních když zbožně modlili se :
„Na oltář já povystoupím Páně,
k Bohu, veselím jenž mého mládí.“
Vtělení to byli andělé!
Službu Boží plnili tak rádi,
obličej jim zářil vesele —
a když varhan převelebný stroj
provázel je k sakristii zpět,
oči jejich v jeden hvězdný roj
proměnily se . . . Jak v jiný svět
vznesli by se v křídel třepotu
ve svět nebeský, kdež jejich bratři
andílkové v plesném jásotu
chválí toho, jemuž všechno patří.

(Příště dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

Z Bosonoh u Brna. Svěcení sochy
sv. Josefa. Vzdávám vroucí díky bož-
skému Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému
Srdci Panny Marie a sv. Josefu v záleži-
losti postavení sochy sv. Josefa ve farním
kostele v Troubsku. Myšlenka, sochu to-
muto světci a patronu tříd pracovních
postavit, má původ v tom, že r. 1890.

a v letech předcházejících stihalo jedno-
tlivé dělníky tesařské různé nestěsti, pokud
se našeho okolí týče; tak na př. Jos. V.
z Bosonoh pozbyl při vykonávání své
práce 2 prsty až po horní články u levé
ruky; dále Fr. B. z Bystřce pozbyl 3 prsty
po horní články u pravé ruky, nepočítaje
množství jiných případů v dílně p. Š.

v Brně. Postrašení jsouce těmito smutnými případy velice jsme byli skličeni na mysl, až pisateli těchto řádků vnuknutím Božím napadlo, aby všichni tesařští dělníci v našem okolí hledali u sv. Josefa ochranu proti úrazům a nehodám: i sdělil svůj úmysl ostatním spoludělníkům, kteří jednomyslně souhlasili, aby každoročně byly slouženy dvě mše svaté na ten úmysl, a sice jedna na slavnost sv. Josefa a druhá v neděli následující, aby všichni účastníci byli ochrany sv. Josefa jisti. A hle, již první rok po zavedení tohoto zbožného obyčeje bylo zcela dobře poznati, že jsme se na dobrém místě ochrany doprošovali; neboť r. 1891. ani jeden ze soudruhů nebyl postižen sebe menší nehodou, z čehož jest patrna ochrana i mocná přímluva velikého patrona svatého Josefa. Povzbuzeni jsouce tímto vyslyšením proseb našich přikročili jsme s důvěrou v další pomoc Boží, ke zbudování sochy sv. ochránci našemu ve chrámu Páně v Troubsku, abychom měli před očima našeho dobrodince a ochránce, a bychom na milosti od něho obdržené nemohli tak snadno zapomenouti. Po celý rok jsme sbírali příspěvky mezi sebou k účelu tomu; našli se mezi soudruhy mnozí šlechtitní dobrodinci, kteří dle sil svých značnějšími dary přispěli k postavení sochy sv. Josefa a k náležitému ozdobení oltáře jeho; obzvláště dlužno se zmíniti o našem p. mistru K. Š. v Brně, jenž k tomu účelu 20 zl. věnoval a svěcení sochy samé i se svými příručími přítomen byl. Svěcení sochy našeho světce odbyvalo se slavně za hojného účastenství domácích i cizích hostů dne 20. března t. r.; dp. P. Edvard Malušinský vykonal laskavě obřady svěcení k velké spokojenosti všech. Všem příznivcům a dobrodincům, kteří si o zdaření podniku tohoto bohumilého získali nějaké zásluhy, nechť Bůh všemohoucí sám odplatí věčnými dobrými věcmi. Na základě této zkušenosti vy-

bízíme všechny dělníky a řemeslníky, aby ve všech svých strastech hledali pomoci tam, kde jistá pomoc je očekává, totiž u patrona všech pracujících, u sv. Josefa, pěstouna Páně. J. V.

Rozkvět katolických misii v Africe jest čím dále utěšenější. V minulém roce přibýlo katolíkův o 18.000, misijních stanic o 18, kostelův o 35, vychovavacích ústavův o 14. V Africe působí misionáři z těchto řeholí: 142 Otců sv. Ducha, 81 Jesuitů, 77 bílých Otců, 56 z lyonské misijní společnosti, 15 Lazaristů, 12 Kapucínů, Trappisté a Benediktini. Nejvíce jest z nich Francouzů. Před 70 roky byl v Africe 1 katolický biskup, kdežto nyní jsou 2 arcibiskupi, 12 biskupů, 33 apoštolských vikářův a prefektův a 1000 kněží.

Katolictví ve Francii. Ačkoliv dnes Francie jest rozervána anarchií a zhoubným protináboženským socialismem, který proklestil si cestu z hlavního města do všech krajů Francie, přece horliví katolíci neustávají ve svých pracích a tužbách. Dlouho připravovaná výprava poutníků do svaté země nastoupila cestu 27. dubna. Poutníků počítáno na sta. Podotknouti třeba, že výprava ta pořádána jest členy řádu sv. Augustina. Výbor pracoval horlivě o uskutečnění výpravy. Aby i nejnuznějším dostalo se příležitosti svatá místa spatřiti, obrátily se katolické noviny na štědré obcenstvo a sebraly ve krátké době okolo 80.000 franků. Výbor ze sebraných peněz opatřil svobodné lístky a umožnil z každé diecése jednomu knězi a chudému laiku účastenství se plavby a návštěvy posvátných míst ve svaté zemi. — Francie nadšením a v zá-pětí jdoucími skutky pro věc katolickou předčila kteroukoliv zemi; že však i štědrost horlivých katolíků nemenší jest, dokazují vedle oněch sbírek pro chudé poutníky do Palestiny i následující údaje, týkající se katolického školství. 136 svo-

hodných, katolických obecných škol, které byly zřízeny na místo škol vládou r. 1880. potlačených, vyžadovaly ku svému založení jen 25 milionů franků; roční vydržování páčí se na 2,600.000 franků. Katolické školy v Paříži jsou navštěvovány 75.000 dětmi. Číslice to dosti výmluvné. Však dle posledního sčítání napočteno ku 20.000 dítek, které se městem potulují, školy tedy nenavštěvují. — Jak veliké jest nadšení ve Francii pro věc katolickou, jak horliví a vytrvalí jsou katolíci ve Francii na jedné straně a na druhé jaká to spousta mravů, jaká to nenávisť k církvi Kristově! „Čech.“

Učený muž a dítko. David Hume, anglický filosof, zároveň ale veliký neznaboh, byl jednou u stola svého přítele. Po jídle odešla domácí paní dle anglického obyčeje do své komnaty. Po odchodu jejím spustil filosof na plné kolo, byl vesel a při tom hodně se posmíval náboženství. Mezi bohaprázdným vtipkovaním pravil mu hostitel: „Příteli, neděje se tobě krivda žádná, prohlašují-li tě lidé za úplného nevěrec.“ Dceruška domácího pána, s níž filosof rád se bavíval, byla ve vedlejší komnatě; slyšíc bohaprázdné řeči běžela honem k matce a tázala se: „Matinko, co jest nevěrec? Prosím, řekni mi to, já to musím vědět.“ Matka na to: „Člověk, který nevěří ani v Boha ani v Krista, ani v nebe ani v peklo, ani v život věčný po smrti, jest nevěrec.“ Po několika dnech přišel Hume opět a chtěl jak obyčejně dcerušku pozdravit a pohladit. Ale dítko se vytrhlo z rukou jeho a uteklo. Filosof volal za ním: „Co to, vždyť jsem ti nic zlého neudělal!“ Ale dítko pravilo zdaleka: „Ne, ale já s tebou nemohu již hrát.“ — „Proč pak ne, miláčku?“ tázal se filosof. „Protože jsi nevěrec,“ dostal za odpověď. „Nevěrec,“ mluvil filosof sám k sobě, „nevěrec, co jest to?“ — „To jest člověk,“ odpovědělo dítko, „který ani v Boha ani

v Krista, ani v nebe ani v peklo, ani v život věčný po smrti nevěří.“ — „Ale,“ pravil filosof, „mrzí tě to, co jsem?“ — „Pravda,“ dí na to dítko, „a velice mne to bolí, a já se za tě modlím.“ — „Opravdu,“ dí na to filosof, „a co pravíš k Bohu?“ — „Já,“ pravilo dítko, „říkám Pánu Bohu: Řekni přece tomuto člověku, že jest Bůh.“ Zdali se onen nevěrec obrátil, nevíme, ale zabanben byl jistě nevinným dítkem.

Proč se stal katolíkem? V Bostonu přijat byl nedávno v lůno církve katolické vynikající lékař Dr. Wm. H. Ruddick, který byl před tím čelním svobodným zednářem a přináležel k rozkolu episkopálů. Na slavnost sv. Josefa stal se údem církve katolické k největšímu úžasu svých přátel a zednářův. O přestoupení svém na víru katolickou vypravuje sám následující: „Obrácení moje na víru katolickou bylo takorůzka rozvojem. Po mnohá léta jsem se považoval jako episkopál za pravého katolíka. Náboženská a dějepisná studia moje přivedla mne ku přesvědčení o nerozumnosti učení episkopálův a na cestu k jediné pravé církvi. Pak jsem četl také důvody Dra. J. Field Spaldinga, který nedávno se vzdal místa ředitele Kristova kostela v Cambridge a stal se katolíkem; důvody tyto souhlasily s vlastním mým případem tak, že jsem následoval jeho kroku. Jakožto lékař častokrát jsem prodléval u smrtelného lůžka katolíkův a býval jsem dojat věrou jejich a odevzdaností do vůle Boží v posledních okamžicích života jejich. Žasl jsem nad klidem, s jakým umírající katolíci vyslechli zvěst, že se blíží poslední hodinka jejich, s jakou horlivostí a důvěrou v milosrdenství Boží se připravovali na poslední cestu. Smrt není katolíku daleko tak hrozná, jako jiným lidem.“ „Hlas.“

Studentstvo v Římě. V italském „L'Oriente Serafico“ uveřejňuje římský dopisovatel mezi jiným i radostnou zprávu o katol. probuzení římského studentstva.

Přes spáchané škandály a výtržnosti v této metropoli křesťanstva, přes nánávist a šílenou agitaci italských zednářů, kteréž tam i na nejvyšších místech nalézáme, procitla katolická mládež k jinému životu. Posluchači na římské universitě předcházejí všem ostatním dobrým příkladem. Založili totiž mezi sebou katolické spolky a kroužky, mezi nimiž nejvíce vyniká »Kroužek svatošebastiánský.« V klíně samé university římské vyrostl katol. spolek »Unione Cattolica italiana,« který za krátký čas svého trvání čítá již 180 členů, nadšených to studentů, jimž v čele stojí signor Petr Pierantovi tělem i duší. Cílem jejich jest podporovati katolickou věc a v srdci národa upevniti lásku ke Stolicí apoštolské. Jenom takové smýšlení a jednání může oblažiti násilím

spojenou Itálii. Bůh žehnej takovým šlechetným podnikům! A což u nás? Nebylo by krásné, aby naše bodré studentstvo následovalo příkladu katol. studentů v Římě?

Vážné a krásné svědectví. Protestantský londýnský list »Pall Mall Gazette« praví: »Jest událostí nepopíratelnou, že španělští Benediktini až dosud jediní při obrácení australských černochův úspěchu dosáhli. Papež Pius IX. vykázal jim celou západní Australii jako misií, kdež Otcové tito po 40 let neunavně pracovali. Asi 50 mil od města Perthu založili kolonii, kde domorodci rozličným řemeslům vyučováni jsou, a dosáhli dosti vysokého stupně vzdělanosti. Kolonie tato čítá asi 60 mnichův a laikův a podřízena jest Dru. Salvadovi, jedinému infulovanému opatu Australie.«

Zprávy z misií katolických.

Přední Indie. Biskupství Puna.

P. Otto Weishaupt z Tovaryšstva Ježíšova podává zprávu o misií vallanské: »Nejdůležitější událost pro naši misií v první polovici roku 1891. byla zajisté návštěva nejdůst. biskupa z Puny, Dra. Bernarda Beiderlindena. Přípravy činěny již dlouho napřed; po několik neděl připravovali jsme každodenně dorostlé na sv. biřmování; někteří z našich učitelů chodili od domu k domu, vyučující a modlice se s obyvateli při jejich zaiměštnání, ano i školní dítky nám pomáhaly opakujece, co ve škole slyšely, starším bratrům a sestrám. Večer pak přicházel misionář, zkoušel a doplňoval. Poslední týden přicházeli skoro všichni každodenně ráno a večer do kaple na cvičení, jež jest velmi jednoduché. Pravdy křesť. musíme jasně vysvětliti a pak nejméně desetkrát opakovati, načež se vyptáváme bez rozdílu jak dorostlých tak dítek, a jakou mají tyto radost, když někdo ze starších neumí.

Abychom našim křesťanům znázornili důstojnost biskupa, uvítali jsme ho s největší okázalostí okrášlivše obydlí misionářů a kapli prapory, jichž nám jistý dobrodinec z Bombaye přes 100 daroval. Dne 16. května přišel nejdůst. p. biskup do Kendalu a byl před osadou od křesťanův a misionářův uvítán; následujícího dne, byla právě neděle svatodušní, udělil v tamější kapli 32 osobám svátost sv. biřmování, ostatní křesťané přistoupili ke stolu Páně.

Kendal jest první misionářská stanice, která před 12 lety mezi pohany zřízena byla; má nyní 508 křesťanů. v devíti osadách školu a učitele. Jelikož dřívejší biskup již několikráte Kendal navštívil a nynější biskupskou visitaci jedenkrát již konal, mohl tentokráte návštěvu svou za den ukončiti a do misie vallanské se odebrati.

Naši křesťané, kteří se zblízka a zdaleka dostavili, vyšli k večeru v průvodu vstříc svému pastýři. Jakmile se při-

blížovala tonga (dvoukolový vůz) s biskupem a misionářem kendalským, poklekli všichni, aby přijali poprvé biskupské požehnání: na to sestoupil nejdůst. p. biskup s povozu, aby vyslechl píseň, kterouž dva učitelé k uvítání složili; dva jedenáctiletí hoši zpívali jasným, jistým hlasem píseň, načež ostatní poslední verše opakovali. Když bylo dozpíváno, ubíral se průvod ku kapli; napřed tři korouhve, pak naše kapela, sestávající ze šesti mužů, na to děvčata a ženy, hoši a muži dle osad, z nichž přišli, dále zpěváci a učitelé, na konec pak misionáři kendalští a vallanští s nejdůst. p. biskupem. Před kaplí posadil se nejdůst. pastýř na trůn, načež všichni křesťané dva a dva, napřed děti, pak dorostlí přicházeli ke trůnu, aby polibili prsten biskupův. V kapli pak zapěly školní dívky Veni Creator, a uděleno biskupské požehnání. Druhého dne, bylo právě pondělí svatodušní, shromáždili se všichni naši křesťané již časně z rána v kapli, aby se účastnili mše sv., při níž společně k stolu Páně přistoupili. Po mši sv. udělena svátost sv. biřmování 42 osobám, mezi nimiž byli starci a stařeny sedmdesátileté a jeden malomocný, jenž byl před dvěma lety pokřtěn. Jelikož skoro všichni křesťané se svými dětmi k slavnosti se dostavili, poučila je tato více než to slova dovedou, že od křtu sv. jsou dítkami jedné veliké rodiny; zvláštní podívaná byla na školáky; ačkoliv jeden druhého neznal, sprátelili se brzy a všude bylo slyšeti: »Jsi křesťanem? Chодиš do katolické školy?« »Jsem křesťan, jsem katolik,« bylo heslo těchto dní, a kdo je vyslovil, byl ostatním vítán a ode všech považován za bratra. Toto vědomí a radost, že všichni náležejí k jedné církvi, jest zajisté nemalým úspěchem, jakého jsme docílili slavnosti. Ano i pohanům se naše slavnost líbila. Bohužel nemohl nejdůst. p. biskup všechny školy prohlédnouti, neboť večer onemocněl

horečkou, tak že se musel druhého dne navrátiti do Puny.

Teď podám též krátkou zprávu o nejnovějších našich stavbách. Ve Vallaně vystavěli jsme si letos na jaře novou školu 23 m. dlouhou a 7 m. širokou; pozůstává ze tří světnic, z nichž jsou dvě určeny pro křesťanské dívky (hochy a děvčata) a třetí pro hochy pohanské z vyšších tříd; žáků máme asi 30.

Též v Pathrehu museli jsme novou školu vystavěti, jelikož stará budova pro všechny žáky nestačila. Po dlouhém prošení obdrželi jsme od vlády místo stavební, a koncem dubna byla škola hotova. Kdežto škola vallanská dle způsobu evropského z palených cihel zbudována a taškami kryta jest, škola pathrehská jest pravý vzor domáckého stavitelství. Ždi jsou z cihel sušených na slunci, na ně položeny jsou trámy, spočívající na pilířích, kteréž vlastně celou střechu nesou. Na trámech rozloženo jest haluzí, na něž přijde asi dvě stopy bílé hlíny, jakéž jsem v Evropě nikde neviděl. Tato hlína vypadá jako bílý prach; naleje-li se do ní vody, utvoří se černé těsto; tenká vrstva toho těsta se položí na haluzi. Když pak úplně vyschla, přidá se druhá atd., až asi dva střevice silná vrstva země dům pokrývá; jest tedy střecha domu plochá a trochu šikmá, aby voda odtékati mohla. Pokud v Pathrehu nebudeme míti zvláštní kaple, sloužíme mši sv. a kažeme ve škole; 16 hochů navštěvuje školu pravidelně, kdežto 12 děvčat jen třikrát za týden přichází, aby se naučily modlitbám.

Třetí školu otevřeli jsme v Devlali asi 10 mil od Vallanu. Tato jest nejjednodušší a nejlacinější; na slabých zděch z hlíny bílé spočívá lehká střecha slamou krytá. Tyto tři školy jsme letos (1891) vystavěli z příspěvků, jež nám byly zaslány hlavně od čtenářů katolických misí; kdykoli jsme nějaký dar dostali,

ano kdykoli jsme se dočetli, že si na nás některý dobrodinec vzpomněl, modlili se naši žáci sv. růženec. Další naše práce pravidelně vykonávající, udělili jsme od 1. ledna 1891 až do 1. září 160 křtů, v kteréž době 23 křesťanů našich zemřelo, z nichž byli jen tři dorostli. Dej Bůh, aby orodování dítek, jež zemřely, spojilo se s modlitbou čtenářů těchto řádkův a vyprosilo nám u Boha hojných úspěchů!»

Oceanie. Apoštolské vikářství na ostrovech Fidži. Již dávno bylo nejvroucenějším přáním msgra. Vidala, vystavěti kostely z kamene. Jen málo ostrovů v celém Tichém oceánu, a sice Futun a Vallis, Tonga, Nová Kaledonie mají z kamene kostely. »Nyní dokončuje se stavba kostela,« píše P. Prin, »na ostrovech Fidži ve Vairiki. Veliký vichorec r. 1889. zbořil dřevěný kostel ve Vairiki a bídná chatrč z hlíny nahrazovala jeho místo. Když minulého roku (1890) při duchovních cvičeních misionáři se sešli s msgr. Vidalem, jenž sám již jeden kostel a několik kaplí vystavěl, vyslovil přání, aby nový kostel z kamene zhotoven byl. To by bylo náramně hezké, pravili misionáři, ale kdo převezme stavbu; my stavbě nerozumíme a naši divoši tím méně; kdybychom však chtěli z Austrálie stavitele a zedníky povolati,

to nám nedovolí naše kasa. Msgr. Vidal vzal své mladé misionáře do učení a jakožto starý zkušený stavitel je brzy vy-cvičil. Hned druhý den založil vápennou pec; vykopala se jáma asi 3 sáhy hluboká a 1½ sáhu široká a naplnila se dřívím, na kteréž se naházelo korálových kamenů, načež se dříví zapálilo, korály se rozpadly v prach a utvořilo se znamenité vápno. Za dva dni nanosili pak muži a větší chovanci kamení a ženské písku, načež byl položen základní kámen. Za tři měsíce mělo se ve stavbě pokračovati. Mezi tím měla každá osada si zaříditi vápennou pec a dostatečnou zásobu kamení a písku na stavebním místě nahromaditi. S velikým nadšením pracovali všichni, tak že za dva roky byly zdi kostela dostavěny a střechy byly ne-patrné; avšak dřevo na střechu a plech, jímž bude pokryta, museli jsme dovézt z Austrálie a Nového Seelandu, což nás hodně peněz stálo. Velikou nadějí kladou misionáři na příspěvky z Evropy, aby dilo započaté důstojně zakončeno bylo. Na sta domorodců přichází se podívat na dům z kamene, aby se přesvědčili, že jsou v Evropě kostely z kamene. Svěcení kostela bude se dít co nej-slavnostněji a zveze všechny své čtenáře k této slavnosti.«

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Od Telče. Byl jsem velice nebezpečně nemocen. Byl jsem na tom státi se mrzákem až do smrti. Tu slibil jsem, budu-li uzdraven, pouť vykonati ku sv. Anně v Pohledu u Něm. Brodu v Čechách, kde předešlého roku veliký zázrak se stal na chromé dívce, která přimlouvou svaté Anny úplného zdraví nabyla. Slibil jsem též, že uzdravení své uveřejním ve »Škole B. S. P.« Sotva jsem slib učinil, počala se má nemoc zlepšovati. Bídně, ale přece vykonal jsem pouť ku svaté

Anně, v den sv. Václava, pil jsem vodu z pramene, jenž zpod kaple sv. Anny se prýští, též jsem se i tou vodou umýval, a nabyl jsem úplného zdraví. Jen s uveřejněním mého uzdravení jsem otálel, an tu opět, ale jen v malé míře, mne tatáž nemoc navštívila. Tu jsem slibil, že již uveřejněním mému slibu dostojím, a nemoc za krátko jen užíváním domácích prostředků mne opět opustila. Činím tedy tímto svému slibu zadost a díky vzdávám sv. Anně, přestastné matce bl.

Panny a požehnané babě Pána našeho Ježíše Kr., a vybizim všechny zbožné členáře »Školy,« by ve svých chorobách tělesných, obzvláště při nemocech očí a nohou, útočiště své brali ku sv. Anně v Pohledu, kde až doposud dobrotivý Bůh mnoho zázraků a divů činí na milostivou přimluvu její. Velké pouti se tam konají v neděli po sv. Anně a v den svatého Václava, v kteréžto dny i velké processí z Něm. Brodu tam přichází. *F. M.*

Z Brna. Vroucí díky vzdávám dle slibu učiněného za uzdravení svého bratra po vykonané devítidenní pobožnosti k nejsv. Srdci Pána Ježíše. *J. K.*

Z farnosti Dobříšké. F. S. vzdává nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Marie Panny a sv. Josefu za vyslyšení prosby v jisté nesnázi po vykonané 9denní pobožnosti. *J. L.*

Z Döblingu. V. K. děkuje vroucně za uzdravení své po všelike pomoci lékařské nejsv. Srdci Páně a Královně máje, nejbl. Rodičce Boží. Za mne se modlily též duchovní osoby, jejichž sluhou jsem.

Z Milenova. F. Č. vzdává díky za přijatú dobrodiní Rodičce Boží svatohostýnské, božskému Srdci Páně a sv. Josefu, že uzdravena byla na oči, na které dostávala již bělmo. Lékařové uznávali, že již pomoci není. Tak zbědovanou dovedli mne rodiče na svatý Hostýn, tam umyla jsem si oči a byla jsem uzdravena tak, že zpět bez všelike lidské pomoci jsem se šťastně dostala domů.

Z Bosonoh u Brna. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie za vyplnění přání mnohých dělníků, aby ve chrámu Páně byla postavena socha sv. Josefa, patrona pracující třídy. *J. V.*

Z Nového Jičína. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, nejsv. Panně Marii sv. škapulíře a sv. Josefu za uzdravení z dlouhé churavosti po vykonané devítidenní pobožnosti a třídenní návštěvě obrazu nejsvětější tváře Pána Ježíše. *F. B.*

— Čtenářka »Školy B. S. P.« vzdává nejvřelejší díky nejsv. Srdci Páně, blah. P. Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu a sv. Františku za obdržení mnohých milostí. *F. F.*

— Před několika lety byli u nás lidé vlažní a lhostejní u vykonávání křesť. povinností. Je tomu asi 10 let, co bylo u nás založeno bratrstvo sv. škapulíře a svatého růžence od jednoho staříckého kněze, a od té doby náboženský život počal kvést, tak že nyní na větší slavnosti 200 až 300 věřících bývá u stolu Páně a kostel vždy lidem naplněn. Také ve všední dny zvláště v máji chodí lidé pilně do chrámu Páně. Za to buďtež tisícere díky vzdány nejsv. Srdci Páně, neposkv. Srdci P. Marie a sv. Josefu. *F. F.*

Od Kralovic. Jistá rodina vzdává tisícere díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské dle slibu za uzdravení svého otce z nebezpečné nemoci po vykonané 9denní pobožnosti k Panně Marii Lúrdské a užívání vody zázračné. *J. L.*

Z Bavorova v Čechách. Plnic slib vzdávám díky Matce Boží, Marii Panně, za mé na její přimluvu uzdravení z dlouho trvající nemoci, která mi trvala přes 17 let.

Z Domašova. Vroucí díky vzdávám božskému Srdci Páně, nejbl. Rodičce Boží za vyslyšení mnohých proeb mých, jakož i za ochranu v mnohém nebezpečství. *A. O.*

Z okolí Uh. Hradiště. V největší úzkosti o matku svou v nebezpečné nemoci, vzala jsem útočiště své k nejsv. Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie, slibujíc zároveň uveřejnění vyslyšení ve »Škole B. S. P.« Prosba má vyslyšena, matka má uzdravena. Naplněna jsouc neskonanou vděčností, vzdávám dle slibu tisícere nejvřelejší díky božskému Srdci Páně a sladkému Srdci Panny Marie, prosíc zároveň o další mocnou ochranu jejich. *A. B.*

Z Prahy. Měl jsem právě před zkouškou pololetní. I umínil jsem si, že vykonám devítidenní pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše. abych zkoušku dobře odbyl. Zároveň slibil jsem, že oznámím ve »Škole B. S. P.,« bude-li prosba moje vyslyšena. A hle! S pomocí Boží odbyl jsem zkoušku s prospěchem výborným. Vyzývám proto každého, aby ve všech svých potřebách k nejsvětějšímu Srdci Páně, zdroji to všech milostí, vždycky se utíkal. *J.*

— Spěchám vzdáti nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Marie Panny a sv. Josefu za vyslyšení v důležité duševní záležitosti a za rychlou pomoc, které se mi dostalo dle mého přání a k útěse mé veliké. N.

Z Letovic. Jistá dívka vzdává díky božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení jejich proseb. N. Ů.

Z Hradce Králové. Nižepsané vzdávají nejvroucenější díky Panně Marii, Matce ustavičné pomoci a sv. Josefu, jejichž přimluvou dvě těžce nemocné dívky žádoucího zdraví nabyly a ostatní zachráněny před nákazou. Uminily sobě, když dívky ty zdraví nabudou, že dikůvzdání uveřejní v časopise „Škola B. S. P.“

Chudé šk. sestry D. N. D.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Země, které dostalo se cti hostiti ve středu svém nejvyššího náměstka Kristova, krásná Itálie, ocitá se před krisem čím dále tím horšími. Roku 1888. vstoupila do tak zvaného „trojspolku“ a zaskvěla se v záři velmocenské, zároveň však uvázala se v povinnosti, které daleko převyšují poplatní její silu. Rolnictvo italské jest dnešního dne úplně na mizině a blízko smrti hladu, neboť, jak zní zprávy posledních tří měsíců, zemřelo v Itálii 3812 lidí na zimnici z hladu. Z neblahých těchto poměrů nemůže Itálii dle všeobecného mínění vysvoboditi nic jiného než vystoupení z trojspolku, a v tom směru útočeno také mocně v parlamentu italském na vládu. Král Humbert však cítí se vázána smlouvou a proto za každou cenu chce udržeti ministerstvo trojspolku příznivé. Prvním ministerským představitelem a též zahajovatelem trojspolkové politiky italské byl Crispi; ten ustoupiti musel r. 1891. Rudinimu, který v celku prováděl politiku předchůdce svého dále a tak i on za půldruhého roku octl se v postavení, v němž nezbyvalo mu než ustoupiti. Král svěřil mu však i po žádosti za odstoupení utvoření nového kabinetu — ale nikdo nechtěl se uvázati v ministerstvo financí. Rudini tedy odstoupil od předsednictví určitě a skutečně, a utvoření nového ministerstva svěřeno Giolittimu. Tomu podarilo se kabinet sestaviti; on sám má převziti předsednictví, portefeuille vnitra a prozatímně i pokladu. Giolitti má prý vysoké nadání finanční a chce upravit celou berní soustavu italskou na základě nílevy chudším třídám lidu.

V otázce zahraniční politiky nezmění se ničeho, poměr Itálie k trojspolku potrvá tedy na dále. Itálie stojí, jak vidno, před vývojem nových poměrů, jež pro zájem, jaký chováme ku perle země té, věcnému městu Římu, neopomeneme bedlivě sledovati. — Římské listy oznamují, že svatý Otec zanaší se nyní encyklikou o Kolumbovi, která za příčinou čtyřstaleté památky objevení Ameriky bude uveřejněna. Jedná se v ní také o prohlášení Kolumba za svatého. Několik set biskupů podalo za tím účelem papežské Stoličce petici. Jednání kanonisační jest však teprve ve svých počátcích.

Rakousko. Známý list židovský „Neue freie Presse“ uveřejňoval v zábavné části své rouhavý román pod názvem „Hermann Iffinger“ od Wilbrandta, v němž neslýchaným způsobem uráženy byly nejsvětější city katolíků. Poslanec Zallinger a soudr. učinil v té příčině dotaz k ministru práv, a žádali od veřejné moci, aby uraženým citům katol. obyvatelstva učinila zadosť a zamezila různě rouhání čelící proti Spasiteli celého světa. Ministr pravil, že státní zastupitelstvo navrhlo subjektivní řízení pro zločin rušení náboženství, avšak že lituje, že dozorcí orgány opomenuly konfiskaci (zabavení). (Konfiskace nějakých ostřejších slov proti židům by však jistě nebyly opomenuly!) Zodpovědnému redaktoru byl také skutečně doručen již obžalovací spis státního zastupitelstva; ten však není právě tím pravým vinníkem, ale myslíme, že každý i jen trochu poctivý člověk s uspokojením vezme na vědomí zprávu, že se přece také jednou pověstně „Neue freie

Presse« slápne trochu na nohu, která je zvyklá jen kopat! — Neuvěřitelné zprávy docházejí také z tak zvaného »Nového Rakouska,« z Bosny totiž a Hercegoviny. Zemská tamější vláda z přílišné setrnosti k živilům mohamedánským dělá rozvoji katolické církve v těch zemích veliké obtíže. Vstupování do katolické církve stězuje se, jak jen možno, kdežto naopak na straně druhé užívá se prostředků třeba leccjakých, aby jen ten který jednotlivec od katolicismu odpadl. Neurazíme asi pravdy domněnkou, že při takovém nakládání s katolíky jest domnělá snášlivost oproti mohamedánům jen záminkou, aby liberální směr mohl připravovati také v Novém Rakousku obtíže činnosti církve katolické.

Srbsko. Katolíti kněží v Srbsku podali biskupu J. J. Strossmayerovi v Ďakově, k jehož diecési Srbsko náleží, stížnost, že se jim o návštěvách obcí, kde není kostela, dovoluje pouze udíleti sv. Svátosti, ale zapovídá sloužití mši sv. a kázati. Dle bělehradské zprávy, jež o této stížnosti vypravuje, domnívají se v Bělehradě, že srbská vláda pracuje k tomu, aby srbsí katolíci byli vyňati z právomoci biskupa Ďakovského, a že zamýšlí se sv. Stolicí vyjednávati o uzavření samostatného konkordátu pro Srbsko. —

Rusko. V jisté poradě, na níž jednáno a usneseno dovoliti katolickým duchovním udělování v několika školách kongressovky vyučování náboženské polsky, prohlásil se car pro toto povolení a k biskupu Kozlovskému, jehož přijal ve slyšení, prý pravil: »Rozšiřujte svou víru, ale nezneužívejte jí!« Výrok tento, ač jest-li pravdivý, poukazyval by k tomu, že by Polákům v kongressovce v ohledu náboženském mělo nastati utěšenější příští a doba náboženského pronásledování že by pro ně měla přestati. Tak jedna zpráva. Na druhé straně však doslýchá se, že dal car kněze jednoho zavřítí na 6 měsíců do kláštera Aglonského (klášter ten proměněn ve vězení kněží státu nepohodlných) za to, že seminaristé, které vedl, nepozdravili cara a carovnu za

nimi v povoze jedoucí. Seminaristé prostě carského povozu neviděli, poněvadž mají jako jiní lidé oči v předu hlavy a nikoli v zadu. Také rektor semináře potrestán a vůbec pohroženo, že seminář bude zavřen, udá-li se ještě něco podobného. Takové jednání nesvědčí nikterak o láskyplném jednání s poddanými katolickými a Rusko málo se tím povznese v očích vzdělaného světa evropského. Rozumní Rusové nazývají čin ten prostě surovostí a stydí se za něj. O smíru mezi Ruskem a katolíky přece tedy třeba jen pochybovati.

Německo. XXXIX. valné shromáždění katolíků v Německu odbývati se bude letos v Mohuči. Přípravný výbor sjezdu odhodlal se k tomu, že za příležitosti té uspořádá všeobecnou výstavu pro křesťanské umění, která potrvá ve dnech 21. srpna až do 4. září t. r. v Mohuči. Do výstavy přijata budou díla jen skutečně umělecká, jež vztahovati se mohou jak k minulosti tak i k všeobecné přítomnosti; v obou případech však musejí míti díla cenu historickou a v pravdě vynikající hodnotu uměleckou.

Anglie. Jak telegrafické zprávy oznámily, jest nástupcem slavného Manninga jmenován biskup salfordský Msg. Vauhan. Nový hodnostář vynikl horlivostí misionářskou, velikou láskou k chudíně a upřímnou péčí o dělnictvo, což prokázal vtělým účastenstvím při poradách o zlepšení bytů dělnických. V této příčině není prý v Anglii oblíbenějšího preláta nad něho. Nemálo také se staral povždy o rozšíření zdravého čtení a tedy také zdravého života mezi lidem; toho docíliti hleděl rozšiřováním brožurek, jichž sám také dosti sepsal. Spolky, mající za účel povzneseň a udržení života mravného, mají v něm člena, po případě i zakladatele co nejhorlivějšího. Msg. Vauhan byl důvěrným přítelem Manningovým a — v čemž shrnuty zásluhy jeho i cena — v jeho duchu také působil. Nastoupil tedy na místo slovnutného Manninga muž postavení toho rozhodně hodný a důstojný.

V červnu modleme se za rozšíření pobožnosti k božskému Srdci Páně.

řed čtyřmi lety měli apoštolové modlitby tentýž úkol jako letos: prositi vroucně za větší rozšíření pobožnosti a úcty nejsv. Srdce Pana Ježíše. Tenkrát jsme poukázali čtenáře na to, jak Srdce Páně zvítězilo nad nepřátely, jak připoutalo srdce lidská zase ku středu křesťanského náboženství, k nejsv. Svátosti oltářní. Zdali jsme byli vyslyšeni? Doufám, že aspoň částečně prosby naše vyslyšeny byly. V té době svátek nejsv. Srdce Páně povýšen jest pro celou církev na slavnost první třídy. Rok na to 1889 zasvětili se nesčíslné rodiny nejsv. Srdci Páně, aby odčinily urážky, jakých se dostalo Pánu Ježíši před 100 lety v revoluci francouzské. Rok 1890 byl opět památným, a sice 200letou památkou úmrtí blah. Markéty Alacoque, vyvolené nevěsty božského Srdce Páně. Podobně i 300letá památka úmrtí sv. Aloisa v roce 1891. souvisela s pobožností nejsv. Srdce Ježíšova, protože sv. Alois zvláštním byl ctitelem téhož nejsv. Srdce a jak ditky tak křesťanská mládež měly příležitost vzdáti se ochraně netoliko svého milého patrona, nýbrž i zasvětit se Srdci Pana Ježíše, které tak ditky milovalo! Slovem každé katolické hnutí v církvi svaté jest zároveň důkazem živé pobožnosti a úcty nejsv. Srdce Páně! Toť události v posledních čtyřech letech, což důkazem, že království Boží se šíří a upevňuje na vzdory nepřátel jeho. Za to vše děkujeme dobrotě a milosrdenství Srdce Páně.

Ale na tom není ještě dosti! Ještě není nejsv. Srdce Páně milováno! Ještě nám zbývá mnoho práce apoštolské až se dokonce vyplní příslibení Páně: Budu panovati vzdor satanu a jeho pomocníkům, aby Srdce Ježíšovo znova mezi Bohem a lidmi prostředníkem bylo. Že dosud tak se nestalo, co toho příčinou? Nechceme zkoumati těch, kteří Pána nepřijali, nýbrž zkoumejme sebe samých, kteří jsme Pána přijali, lásku jeho poznali a v ni uvěřili, kteří máme toto poznání lásky Boží u jiných šířiti, kteří jsme vyvoleni apoštolové nejsv. Srdce Páně. Zkoumejme sebe, zdali jsme rostli v úctě nejsv. Srdce, zdali jsme moci posílnění, tak že Kristus skrze viru v srdcích našich přebývá, zdali máme základ v lásce, abychom ji pochopili. Toho je potřeba zvláště v době této, kdy křesťanský život úbytěmi trpí. Či nejsou časové naši podobni oněm, kdy Pán Ježíš své nejlaskavější Srdce světu zjevil? Či nepanuje strašlivá chladnost k Bohu a ke všemu, co svato jest? Či nechtějí mnozí Boha vyrvat z srdcí lidských a místo něho čírou nevěrou a nemravností postaviti? Časové naši bohati jsou na hrozná rouhání proti Bohu, proti Kristu a jeho sv. církvi, proti ctnosti a nevinnosti. Nejlépe pozorujeme toto odpadnutí od Boha mezi chudými, kterým přišel Pán zvláště zvěstovati své evangelium. Oni zaměňují lidskou důstojnost za misku čočovice, křesťanskou zbožnost a skromnost obětují lakotě, a dědictví života věčného v zaslepenosti své odmítají. Chtějí si pomoci, ale bez Boha, bez Krista, a to nejde, bez Boha žádné požehnání, nikde spása leč v Kristu. Chtějí si pomoci i proti Bohu a pomazanému jeho novým, bohaprázdňým, protikřesťanským řádem světovým, převratem nesmyslným; neboť bez Boha není práva leč právo pěstí, bez Krista není lásky. A dle výroku sv. Otce Lva XIII. láska to jest, která má rozřešiti sociální otázku; Ježíš Kristus, jenž kázal a zvěstoval zákon milosti a lásky; jestiť nejsv. Srdce Ježíšovo, kteréž nám jako nejdokonalejší vzor této lásky zjeveno jest.

Úcta a pobožnost k nejsv. Srdci Páně vede nás k neskončené lásce Krista Ježíše, a to jest její cílem a úkolem. Klanice se Srdci Ježíšovu a ctíce je, klaníme a ctíme jeho neskončenou lásku, jejíž obrazem jest Srdce Páně, a roz-nítíme také v sobě lásku účinnou, následovnou jeho ctností, zvláště dobroty a křesťanského milosrdenství. Touto láskou účinnou, jevíci se dobrými skutky duchovního i tělesného milosrdenství, otevře se i chladné srdce chudých dělníků a získá je zase Bohu. Jako první křesťané, rozniceni vroucnou a čistou láskou

k Ježíši Kristu, získali věřící ze židů i pohanů, tak státi se může i nyní. I to srdce chudáka, dělníka jest přímé, upřímné, a hledá pravdu, a tu nalezne jediné v učení Kristovu, v něm jediné nalezne zase svou lidskou důstojnost a nalezne zase štěstí a dědictví života věčného. Tak odřekne se smyslnosti a hříchu, dá výhost lakotě nenasytné, která hrozí pohltiti celý svět. Pohled do věčnosti, pevná naděje na odplatu věčnou upevní jej zase v ctnosti, kterými se kdysi křesťané stkvěli, jejichž vzorem jest na prvním místě božské Srdce Páně. Učte se ode mne, nebo jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pokoj duším svým. Pak bude rozřešena otázka sociální, pak naplní se příslibení, které nám dáno v pobožnosti Srdce Ježíšova jakožto nejlepšího léku proti zlu časů našich. Když křesťanstvo počalo podmaňovati si okršlek země, vyšlo do boje proti meči s křížem, který židům pohoršením, pohanům pak bláznovstvím byl. Ani to netrvalo 300 let a Boží moc a moudrost zvítězily ve znamení kříže a podmanily sobě svět. Dnes posílá nás Pán do boje s obrazem nejsv. Srdce svého. Veliké jest pohoršení, veliká nevěra, nesmírná jest zášť proti církvi Kristově; nechejme jim jejich zbraň hříšnou, my pak pevně doufejme ve jméno Páně a Boží moc zase zvítězí. Budiž každý apoštolem nejsv. Srdce Páně, aby žeň byla hojná. Jako slunce poněmáhlu vysílá ráno paprsky své až rozleje všechny po okršku zemském a všechno světlem svým osvěcuje a teplem zahřívá: tak i slunce lásky nejsv. Srdce Pána Ježíše již hodně vysoko vystouplo, již kus světa osvěcuje a zahřívá, ale neproniká ještě veškero lidstvo. Aby se tak stalo, prosme po celý měsíc červen, který zasvěcen jest nejsv. Srdci Páně.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za hojně rozšíření účty a pobožnosti k nejsv. Srdci Tvému, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červenci: Křesťanské spolky prácedárcův a dělníků.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V lednu modleme se o pravou úctu k Bohu.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Obřezání Páně. — Za ducha sebezapření. Za Boží ochranu v tomto roce. Za spolek sv. dětství. Za rozkvět katol. časopisů. Za požehnání Boží.	
2.	Sv. Makaria, poust. (394). — Za křesť. lásku k bližnímu. Za dětinou poslušnost k nařízení církve. Za napravení opice a marnotratníka.	
3.	Neděle po obřezání Páně. Sv. Genovefy, p. (512). — Za lásku k čistotě a nevinosti. Za obnovení křesť. společnosti. Za spokojenost v rodině.	
4.	Sv. Tita, bisk. m. v I. stol. — Za křesť. důvěru. Za spolek rozšiřování svaté víry. Za vrchní pastýře. Za obrácení otce. Za živé rodiče a přízeň. Za kněze.	
5.	Sv. Simeona Styl., poust. (459). — Za věrné plnění povinností. Aby vítězství církve sv. urychleno bylo. Za obrácení 2 osob. Za ehoromyslnou osobu.	
6.	Zjevení Páně. Sv. tři králů. — Za obrácení pohanův a nevěrců. Za sv. Otce, aby důstojnost jeho uznána byla. Za obnovu řehole. Za pomoc Boží.	
7.	Sv. Luciana, kn. m. (312). — Za toulm po nejsv. Svátosti. Aby vlády v duchu křesť. se obnovily. Za domácí mír a pokoj. Za sv. misie. Za studující.	
8.	Sv. Severina, op. (482). — Za dar jemného svědomí. Za sv. Otce a pro následované katolíky. Za odvrácení malomyslnosti. Za napravení opice.	
9.	Sv. Juliány a Basilissy, m. (313). — Za lásku k chudým. Aby pravda a právo zvítězily. Za mravnost a bázeň Boží. Za dar síly v těžkém postavení.	
10.	Neděle I. po zjevení Páně. Sv. Pavla, poust. (342). — Za ducha kajenosti. Aby nepřátelé církve pokořeni byli. Za přátely a dobrodince. Za kněze.	
11.	Sv. Theodosia, op. (529). — Za ducha sehemrtvení. Za rozkvět katolických časopisů. Za ochranu nevinosti a čistoty srdce. Za trpělivost v rodině.	
12.	Sv. Arnošta, bisk. — Za křesť. srdnatost. Za misie ve střední Africe. Za milost dokonalého života. Za úctu sv. Aloisia mezi mládeží. Za umírající.	
13.	Sv. Hilaria, bisk., uč. cirk. (268). — Za stálost ve víře. Aby mysl nevěrcův osvicena byla. Za pomoc Boží v důležité záležitosti. Za křesť. zvedenost dítek.	
14.	Sv. Felix z Noly, k. m. (310). — Za vroucí zbožnost k Srdci Páně. Za odvrácení pokušení. Za obrácení neznabohů. Za 4 řady osoby. Za řeholní dům.	
15.	Sv. Maura, op. (584). — Za řád benediktinský. Za probuzení katol. jednot. Za duchovního. Za zdar prací v duchu katol. Za ducha pravé horlivosti.	
16.	Bl. Bohumíra, vyzn. ř. prem. (1127). — Za dar pohrdání světem. Za křesť. mládež. Za křesť. obnovu rodin. Za bratrstva růžencová. Za poutní místa.	
17.	Neděle II. po zjevení Páně. Nejsv. jména Ježíš. — Aby vyplněna byla prosba: Pospěť se jméno Tvé! Za obhajce víry. Za tovaryšstvo Ježíšovo.	
18.	Nastolení sv. Petra v Římě. — Za lásku k církvi sv. Za utvrzení jednoty v církvi. Za horlivé zповědníky a hojný počet kajeníků. Za křesť. školy.	
19.	Sv. Kanuta, kr. m. (1086). — Za křesť. šlechtetnost. Za císaře a krále našeho. Za ponižení nepřátel ctnosti. Aby rouhání a klení zabráněno bylo.	
20.	Sv. Fabiána a Šebastiána, m. (250 a 288). — Za horlivost v dobrém. Aby se neděle a svátky náležitě světily. Za křesť. ducha ve vojsku našem.	
21.	Sv. Aněžky, p. m. (304). — Za lásku k Srdci Páně. Za křesť. spolky panen. Aby mládež nevinosti si vážila. Za křesť. školy. Za dar odevzdání se do vůle Boží.	
22.	Sv. Vincence, jáhna, m. (303). — Za dar srdnatosti. Za zřízení katol. vysokých škol. Za bohoslovce česko-mor. Za mladíka při vojsku. Za duše v očistci.	
23.	Zasnoubení Panny Marie se sv. Josefem. — Za vroucí úctu sv. Rodiny. Za pevnou důvěru v přímluvu Marie Panny a sv. Josefa. Za katol. rodiny.	

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Neděle III. po zjevení Páně. Sv. Timothea, bisk. m. (97). — Za úctu k představeným. Za vrchní pastýře naše. Za ducha apošt. všem kněžím.	
25.	Obrácení sv. Pavla, ap. (35). — Za poslušnost k rozkazům Božím. Za ducha křest. mezi dělníky. Za bratrstvo Panny Marie na obrácení hříšníků.	
26.	Sv. Polykarpa, bisk. m. (165). — Za křest. odhodlanost. Za rozšíření apoštolátu mezi duchovenstvem. Za živé rodiče a přízeň. Za obnovení řehole. Za rodinu.	
27.	Sv. Jana Zlatoústce, bisk. uč. cirk. (407). — Za dar pravého umění. Za horlivé kazatele. Za rozmnožení milovníků Spasitele. Za obrácení 2 osob. Za bratry.	
28.	Sv. Rajmunda, kn. — Za dar pravé pobožnosti. Za odvrácení pohoršení. Za milost dokonalého života. Za více kněží. Za rozkvět katol. časopisů.	
29.	Sv. Františka Sal., bisk., uč. cirk. (1622). — Za dar tichosti a mírnosti. Za vrchního pastýře našeho a jemu svěřené věřící. Za katol. řády a kongregace.	
30.	Sv. Martiny, p. m. v II. stol. — Za dar setrvání v dobrém. Za dar horlivosti řeholním sestrám. Za vychovávací ústavy. Za spolek sv. Vincence Paul.	
31.	Neděle IV. po zjevení Páně. Sv. Petra Nol., zakl. ř. (1256). — Za lásku k bližnímu. Za duchovního. Za rodiče. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Pán Bůh jest naším Stvořitelem. Vykupitelem a Posvětitелеm, tedy nejvyšším Pánem naším. Od Boha zcela závisíme, a proto musíme mu největší úctu vždy prokazovati. To zřetelně přikázal Syn Boží, řka: „Přáno jest: Pánu Bohu svému klaněti se budeš a jemu samému sloužití budeš.“ Netoliko tělem, ale i duší klaněti se máme Pánu Bohu dle výroku Spasitele: „Bůh jest Duch, a ti, kteří se mu klanějí, v duchu a v pravdě klaněti se mají.“ — Kořme, klaněme se tedy Pánu Bohu svému. Prosíme, aby i nevěrci a bohaprázdní lidé nechali zaslepenosti a vzdali Pánu Bohu povinnou úctu. Věrne pevně vše, co Bůh zjevil a církev svatá učí. Důvěrujme v Boha pevně. On pomocník a vysvoboditel náš v každé starosti naší. Milujme Pána Boha z celého srdce svého, ze vši duše své, ze vši myslí své a ze vši síly své, Onť jest největší dobro a milování nejdobnější. Pak budou oběti naše, modlitby a bohoslužby naše Pánu Bohu příjemné, a my budeme pravými ctiteli jeho v duchu a v pravdě. Tobě, ó Pane, se klaníme a dobrořečíme po celý život náš!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za všechny křesťany, aby vzdávali Tobě, ó Pane, největší čest a chválu, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v únoru: Úcta k zástupcům Božím.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V únoru modleme se o úctu k zástupcům Božím.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Ignáce, m. (107). — Za lásku k utrpení. Za kolegium kardinálů. Za uzdravení matky. Za napravení marnotratníka. Za církev východní.	
2.	Očišťování Panny Marie. (Hromnic.) — Za lásku k poslušnosti. Za kongregace Mariánské. Za šťastné vyřízení důležité záležitosti rodinné.	
3.	Sv. Blažeje, bisk. a muč. (316). — Za spojení s Ježíšem trpčím. Za ochranu proti nemocem krčím. Za spolky a bratrstva katol. Za trpělivost a mír.	
4.	Sv. Ondřeje Korsini, bisk. (1373). — Za pohrdání světem. Za vrchnosti křesť. Za spokojenost. Za rozšíření apoštolátu modlitby. Za odvrácení pohoršení.	
5.	Sv. Háty, p. a m. (252). — Za ctnost čistoty. Za křesť. mládež. Za jednoty panen. Za výchovavací ústavy. Za uzdravení matky. Za choromyslnou osobu.	
6.	Sv. Doroty, p. a m. (280). — Za stálost ve víře. Za šťastné vyřízení záležitosti rodinné. Za ctitele sv. Doroty. Za živé rodiče a přízeň. Za více osob.	
7.	Neděle V. po zjevení Páně. Sv. Romualda, op., zakl. ř. (1207). — Za sebranost ducha. Za představené řádu. Za vojenský slav. Za obrácení 2 osob.	
8.	Sv. Jana z Mathy, řeh. (1213). — Za lásku ke bližnímu. Za zrušení otroctví v Africe. Za katol. misionáře. Za křesť. rodinu. Za odvrácení rouhání.	
9.	Sv. Apollonie, p. a m. (249). — Za horlivost pro česť a slávu Boží. Za odvrácení malomyslnosti. Za hospodáře a čeleď křesť. Za obnovení řehole.	
10.	Sv. Školastiky, p. (542). — Za lásku ke slovu Božímu. Za dar duchovního života. Za ctitele této světkce. Za řeholnice benedikt. Za duše v očistci.	
11.	Bl. Jana Britto, tov. J. m. (1693). — Za horlivost. Za sv. Otce a jeho rádece. Za katol. misie mezi pohany. Za spolek pro rozšíření sv. víry. Za umírající.	
12.	Sv. Eulalie, p. a m. (304). — Za osklivost před hříchem. Za † rodiče a přátele. Za 4 † osoby. Za odvrácení pokušení. Za matku. Za nevěre a rouhače.	
13.	Sv. Kateřiny Ricci, p. (2590). — Za ducha kajcnosti. Za povolání do stavu řeholního. Za sestry III. řádu. Za choromyslnou osobu. Za bázeň Boží.	
14.	Devítník. Sv. Valentina, kn. m. (306). — Za ctnost pokory. Za duchovenstvo ve vlasti naší. Za ponižení nepřátel ctnosti. Za oběti nevěry. Za otce.	
15.	Sv. Faustina a Jovity, m. (121). — Za živou upomínku na smrt. Za náležité svěcení neděl a svátků. Za odstranění hříchů. Za ponižení nepřátel sv. církve.	
16.	Sv. Juliany, p. a m. (300). — Za důvěru v Boha. Za obětavost pro sv. Otce. Za dobročinné spolky katolické. Za dobrodince chudých. Za umírající.	
17.	Sv. Evermoda, bisk. ř. prem. (1177). — Za úctu k nejsv. Svátosti oltářní. Za řád premonstrátský. Za katol. spisovatele. Za osvícení Duchem sv.	
18.	Sv. Simeona, bisk. m. (106). — Za sv. Otce a s ním spojené biskupy. Za české boboslovce. Za srdnatost křesťanskou. Za spolek sv. děství.	
19.	Sv. Konráda, kajcn. (1354). — Za dar rozjímání o umučení Páně. Aby věřící hodně svaté svátosti přijímali. Za šťastné vyřízení rodinné záležitosti.	
20.	Sv. Eucheria, bisk. Orl. (778). — Za trpělivost v potupě. Aby věřící často přijímali nejsv. Svátost oltářní. Za milost dokonalého života. Za matku.	
21.	Neděle I. po devítníku. Sv. Severina, bisk. m. (452). — Za horlivost ve službě Boží. Za vrchní pastýře naše. Za obrácení Anglie. Za rodiče.	
22.	Nastolení sv. Petra v Antiochii. — Za oddanost ke sv. Stolicí. Za ponižení nepřátel církve. Za apoštolského ducha všem kněžím. Za † rodiče a přátele.	
23.	Sv. Petra Damianského, bisk. a uč. círk. (1072). — Za lásku k chudým. Za urovnání poměrů dělnických. Za dar pracovitosti. Za bratra. Za umírající.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost	Úmysly:
24.	Sv. Ethelberta, kr. angl. — Za pohrdání slávou světskou. Za císaře a krále naseho. Za obrácení Anglie. Za vítězství spravedlnosti. Za horomyslnou.	
25.	Sv. Matěje, apošt. — Za horlivost. Za pronásledování Krista. Za rozšíření dobrého čtení. Za úctu ke slovu Božímu. Za apoštolát modlitby. Za otce.	
26.	Sv. Valburgy, p. (799). — Za dar slechetnosti. Za zachránění nevinosti. Za důvěru k této světici. Za duše těžce pokoušené. Za dar kajcnosti.	
27.	Sv. Alexandra, patriarchy Alex. (326). — Za vítězství sv. Otce. Za vrchní pastýře naše a jich duchovenstvo. Za křesť. ducha ná vysokých školách.	
28.	Neděle II. po devítiníku: Sv. Leandra, bisk. (596). — Za dar mírnosti. Za pštní kazatele. Za mládež, aby setrvala v bázni Boží. Za umírající.	
29.	Sv. Romana, op. (460). — Za rozšíření úcty božského Srdce Páně. Za odvrácení mnoha hříchů. Za lásku k samotě. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Minulý měsíc modlili jsme se za náležitou úctu k Pápu Bohu. Poznali jsme, že jedinému Pánu Bohu se klaněti a jemu samému sloužiti máme. Zkusili jsme, že modlitby této potřeby jest, jelikož mnoho lidí nedbá o Boha, tím méně o prokázání jemu povinné úcty největší. Tento měsíc však modleme se za úctu k zástupcům Božím. Těmito zástupci Božími jsou duchovní vrchnost sv. Otce, biskupové a duchovní úřadové; světskou vrchností pak jest J. V. císař a král náš a jim ustanovení úřadové. Že jsou ti to zástupci Božími, svědčí slovo Páně, jakož i sv. apoštol, an dří: „Každá duše mocnostem vyšším poddána buď, neboť není mocnosti, leč od Boha, a kteréž jsou, ty od Boha zřizeny jsou.“ (Řím. 13. 1.) Zvláště za naší doby podvratu a vzpoury jest potřebí o tuto úctu k zástupcům Božím snažně prositi nejsv. Srdce Páně, aby naklonilo srdce lidu k poslušnosti, úctě a lásce k zástupcům svým.

Ožetování čili úmysl denní

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvřené Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1886. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za všechny křesťany, aby dávajíce co Božího jest Bohu, také úctou k zástupcům jeho naplnění byli, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc, a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho, sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazté odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mým spasením! (Pokazté odp. 300 dní; Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methodě, oroduj za nás!

Úmysl v březnu: Rauní a večerní modlitba v rodínách.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V březnu modleme se o ranní a večerní pobožnost v rodinách.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Rudesinda, bisk. (909). — Za ducha kajenosti. Na odprošení b. S. P. za všechny urážky těchto dnů. Za odvrácení zlého záměru. Za rodiče a přízeň.	
2.	Bl. Anežky České, řeh. (1282). Popelec. — Za věrné zachování postu. Za úctu k andělu Gabrieli. Za ženské kláštery ve vlasti naší. Za 2 nemocné osoby.	
3.	Bl. Bedřicha, op. ř. prem. (1177). — Za touhu po dokonalosti. Za odstranění zlovyku. Za sv. Otce Lva XIII. Za obrácení manžela. Za zemřelou přízeň.	
4.	Sv. Kazimira, kralév. (1438). — Za horlivost v dobrém. Za horlivé kněze. Za pomoc Boží v pokušení. Za zachování nevinnosti u mládeže. Za otce.	
5.	Sv. Perpetuy a Felicity, m. (203). — Za křesť. matky. Za lásku k Srdeci Panny Marie. Za těžce zkoušenou matku. Za šťastné vyřízení záležitosti rodinné.	
6.	Neděle I. v postě. Sv. Kolety, p. (1447). — Za pravou obnovu srdce. Za bratrstvo sv. škapuliře. Za obnovení sv. řehole. Za obrácení dvou osob.	
7.	Sv. Tomáše Aquin., vyzn. a učít. cirk. (1274). — Za sv. Otce. Za ústavy bohoslovce. Za ducha křesť. na vysokých školách. Za polepšení manžela.	
8.	Sv. Jana z Boha, zakl. ř. (1550). — Za kláštery milosrdných. Za bázeň Boží ve dvou školách. Za lásku k bližnímu. Za polepšení syna. Za umírající.	
9.	Sv. Františky Řím., vd. (1440). — Za úctu sv. anděla strážce. Za ř. rodiče a přátely. Za napravení opilce a marnotratníka. Za pokoj v rodině. Za matku.	
10.	Sv. 40 vojinů, muč. v Sebaste (320). — Za ducha křesť. ve vojsku našem. Za neohrožené vyznání víry. Za těžce navštívenou rodinu. Za pokoj v rodině.	
11.	Sv. kopi a hřebů Páně. — Za živou památku umučení Páně. Za postní kazatele. Za obrácení velkých hříšníků. Za dar dobré rady. Za duše v očistci.	
12.	Sv. Řehoře V., pap., učít. cirk. (604). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za ot. novení ducha křesť. Za obrácení pohanů. Za rozkvět posvát. zpěvu. Za kněze.	
13.	Neděle II. v postě. Sv. Nicephora, bisk. (828). — Za císaře a krále našeho. Za touhu po nejsv. Svátosti. Za vrchní pastýře naše a jich duchovenstvo.	
14.	Sv. Mathildy, cis. (968). — Za živou památku posledních věcí. Za pokoreň nepřátel sv. Otce. Za napravení jisté rodiny. Za 4 ř. osoby. Za pomoc Boží.	
15.	Sv. Longina, m. (80). — Za důvěru. Za křesť. ducha ve vojsku našem. Za pokoreň nepřátel sv. čistoty. Za ochranu Boží 2 osobám. Za rodiče.	
16.	Sv. Heriberta, bisk. (1021). — Za pohrdání marnostmi. Za křesť. školy. Za bohoslovce. Za řeholní dům. Za odstranění pohoršení. Za katol. misie.	
17.	Bl. Jana Sark., m. (1620). — Za dar pobožnosti. Za obrácení nevěřců. Za odvrácení zlého záměru. Za úctu k Rodičce Boží. Za úctu sv. patronů.	
18.	Sv. Edvarda, kr. m. — Za lásku k Ježíši ukřižovanému. Za úctu sv. anděla strážce. Za živé rodiče a přízeň. Za pokoj a svornost v domě. Za kněze.	
19.	Sv. Josefa, pěstouna Páně. — Za dar pokory. Za ochranu sv. Josefa. Za vítězství sv. církve. Za ducha křesť. v dělnictvu. Za zbožnost v rodinách.	
20.	Neděle III. v postě. Sv. Joachima. — Za sv. Otce. Za horlivost v učení sv. náboženství. Za křesťanské školy a jich učitele. Za církev východní.	
21.	Sv. Benedikta, patr. řeh. (543). — Za řád sv. Benedikta. Za povolání k dokonalosti. Za arcibratrstvo nejsv. Svátosti. Za zdar katol. podniku.	
22.	Bl. Mikuláše Flue, poust. (1487). — Za zbožnost křesť. Za dar kajenosti. Za čistotu srdce. Za odvrácení pokušení. Za odstranění zlovyku. Za nemocnou.	
23.	Sv. Viktorina, m. (484). — Za dar trpělivosti. Za více farářů. Za bázeň Boží ve 2 školách. Za obrácení 2 osob. Za pomoc Boží v těžkém pokušení.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Sv. Gabriele, archand. — Za osklivost před hříchem. Za pokoření nepřátel sv. Otce. Za úctu k archand. Gabrieli. Za bratrstvo sv. škapulíře. Za otce.	
25.	Zvěstování Panny Marie. — Za pokoru křesť. Za úctu Rodičky Boží zvláště na poutních místech. Za zpovědníky a kající. Za křesť. mládež.	
26.	Sv. Haštala, muč. v I. stol. — Za pohrdání světskou slávou. Za dobrodince. Za polepšení manžela. Za jistou rodinu. Za bratrstvo sv. růžence.	
27.	Neděle IV. v postě. Sv. Ruperta, bisk. v VIII. stol. — Za duchovenstvo řeholní i světské. Za přemožení náruživosti. Za rozkvět katol. života.	
28.	Sv. Priska, m. (260). — Za vážení si milosti Boží. Za rodiny nedbalé povinností křesť. Za dítky a jich vychovatele. Za svornost v rodině. Za opuštěné.	
29.	Sv. Ludolfa, bisk. m. ř. prem. (1250). Sv. Mechtildis, p. (1307). — Za řád benedikt. a premonstr. Za apoštolát slova i práce. Za kláštery ženské. Za umírající.	
30.	Sv. Jana Klimaka, op. (605). — Za lásku k chudým. Za dobrodince chudých. Za spolek sv. Vincence Paul. Za křesť. ducha v dělnictvu. Za rodiče.	
31.	Sv. Quida, op. (1076). — Za milost hledati království Božího. Za kazatele a zpovědníky. Za přípravu na sv. zpověď. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Kdož nepozoruje, že zanedbáváním obvyklé pobožnosti v domácnostech otřeseny jsou základy rodin! Blahé časy, kdy pilně modlitby ranní a večerní dbáno! Neblahá doba, kdy modlitba vypuzena bývá z rodin; tím hyne duch křesťanské zbožnosti a vtrá se duch pohanský, otravuje srdce otců, matek, dětí a domácích jejich. Prohlédněte, křesťané, poznejte, že modlitba jest nejpřednější povinností naší, chopte se tohoto klíče, jímž nebe si otvíráte, vraťte se zase ku krásným a vznešeným obyčejům zbožných předků, konejte, pokud možno, pobožnosti společně! Se zbožnosti zavítá nový duch do domů vašich, s novým pak duchem štěstí, blahobyt, spokojenost, čistota mravův a požehnání Boží. Apoštolé modlitby, pozdvihujte srdce i rukou svých k nebesům a vyproste všem rodinám ducha pravé zbožnosti u nejsv. Srdce Paně.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za všechny rodiny, aby vrátily se ku pravé zbožnosti a vážily si modlitby, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlimeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrillè a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v dubnu: Úcta k chudým Kristovým.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V dubnu modleme se za účtu k chudým Kristovým.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Předrahé krve Páně. Sv. Hugona, bisk. (1132). — Za milost setrvání v kajcnosti. Za lásku ke Spasiteli. K Duchu sv. za dar osvětlení. Za řeholní sestru.	
2.	Sv. Františka z Pauly (1508). — Za ctnost lásky k Bohu a k bližnímu. Ke cti sv. Josefa za ochranu Boží a za šťastnou hodinku smrti. Za rodiče.	
3.	Neděle smrtná. Sv. Marie Egypt., kajcn. (431). — Za lásku k nejsv. Svátosti. Ke cti sv. Vavřince za vystavění kaple Božího hrobu. Za zpovědníky.	
4.	Sv. Isidora, bisk. (636). — Za dar skroušenosti. Za vrchní pastýře naše. K nejsv. Srdcem P. Ježíše a P. Marie i ke sv. Josefu za jistého pobloudilého.	
5.	Sv. Vincence Fer. (1419). — Za milost odumřítí světu. Za dva bratry a sestru u veliké nesvornosti žijící. Za studujícího a milost povolání ke stavu duch.	
6.	Sv. Viléma, op. (1202). — Za dar duchovní samoty. Za uzdravení matky a šťastné vyřízení záležitosti rodinné. Za řeholní dům. Za spolek sv. dětství.	
7.	Bl. Heřmana Josefa, kn. ř. prem. (1233). — Za dar bdělosti nad smysly. Za řád premonstrátský. Za horlivé kněze. Za polepšení muže. Za dobrodince.	
8.	Sedmero bolestí P. Marie. Sv. Alberta, bisk. (1214). — Za bratrstvo bolestné P. Marie. Za lásku k dokonalosti. Za svornost v rodině. Za dar dobré rady.	
9.	Sv. Celestina I., pap. (432). — Za sv. Otce a pokoření nepřátel jeho. Za dar sebezapření. Za hojný počet kajcníků. Za údy apoštolátu. Za umírající.	
10.	Neděle květná. Sv. Mechtildy, abat. (1312). — Za bratrstvo nejsv. Srdce P. Za štědrost k chudým. Za polepšení jisté rodiny. Za obrácení syna. Za otce.	
11.	Sv. Lva Vel., pap. (461). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za vysvobození z moci nepřátel. Za napravení opilce a marnotratníka. Za trpělivost v rodině.	
12.	Sv. Julia I., pap. (352). — Za ctnost trpělivosti. Za obrácení otce. Za obnovení sv. řehole. Za zachránění nevinnosti srdce. Za milost dokonalého života.	
13.	Sv. Hermenegilda, m. (586). — Za stálost ve víře. Za ducha horlivosti řeholním sestrám. Za obrácení hříšníků. Za pomoc Boží v jisté záležitosti. Za † rodiče.	
14.	Zelený čtvrtek. Sv. Tiburtia a spol., m. (229). — Za bratrstvo nejsv. Svátosti oltární. Za mnoho kajcných. Za domácí mir. Za kněze. Za obrácení 2 osob.	
15.	Veliký pátek. Sv. Petra Gonz., ř. (1247). — Za lásku k Ježíši ukřižovanému. Za dobrodince Božího hrobu. Za vítězství nad nepravostmi. Za kazatele.	
16.	Bílá sobota. Sv. Paterna, bisk. (555.) — Za ochotné následování Krista P. Za křesť. zvedenost. Za 4 † osoby. Za odvrácení pokušení. Za bázeň Boží.	
17.	Vzkříšení Páně. (Hod Boží velikonoční.) Sv. Aniceta, pap. m. (168). — Za probuzení lidu z duchovní lenosti. Za pravou radost duchovní.	
18.	Pondělí velikonoční. Sv. Apollonia, m. (186). — Za horlivost pro čest a slávu Boží. K Duchu sv. za dar osvětlení. Za řeholní sestru. Za více osob.	
19.	Sv. Lva IX., pap. (1055). — Za neohroženost křesť. Ke cti sv. Josefa za ochranu Boží a šťastnou hodinku smrti. Za rozšíření katol. tisku. Za přibuzenstvo.	
20.	Sv. Anežky z Montep., p. a řeh. (1316). — Za dar sebezapření. K nejsv. Srdcem P. Ježíše a P. Marie a k sv. Josefu za jistého pobloudilého. Za napravení muže.	
21.	Sv. Anselma, bisk. (1109). — Za dar pravého umění. K sv. Josefu za polepšení osob. Za křesť. ducha na vys. školách. Za bohoslovce. Za obrácení Anglie.	
22.	Sv. Sotera a Kaja, pap. a m. (296). — Za srdnatost křesť. Za pokoření nepřátel církve. K sv. Vavřinci za vystavění kaple Božího hrobu. Za katol. spisovatele.	
23.	Sv. Vojtěcha, bisk. m. (997). — Za vrchní pastýře naše. Za zachování víry. Za chybné děti. Za syna kněze. Za dva duchovní. Za umírající a duše v očistci.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Neďěle bílá, I. po Velikonoci. Sv. Jiří, m. (333). — Za dítky, které poprvé půjdou ke sv. přijímání. Za zpustlou mládež. Za křesť. ducha ve vojsku našem.	
25.	Sv. Marka, evang. (68). — Za věrné plnění učení sv. evangelia. Aby Bůh úrodu zemskou dáti a zachovati ráčil. Za odvrácení všeho zlého. Za rodinu.	
26.	Sv. Kleta a Marcellina, pap. m. (89). — Za věrnost k Bohu. Za císaře a krále. Za povolání bratrů ke stavu kněžskému. Za nesvorné dva bratry a sestru.	
27.	Bl. Petra Kanisia tov. J. (1597). — Za křesť. školy. Za horlivé učitele dítek. Za tovaryšstvo Ježíšovo. Za zvelebení poutních míst ve vlasti naší.	
28.	Sv. Pavla z Kříže, zakl. ř. (1795). — Za vroucí lásku ke Spasiteli. Za katol. řády. Za rodiče a přátele. Za katol. misie. Za čistotu srdce. Za matku.	
29.	Sv. Hugona, op. (1109). — Za dar odříkání se. Za bratrstvo nejsv. Svátosti. Za řád benedikt. Za zdar katol. podniku. Za obrácení otce. Za chudobné.	
30.	Sv. Kateřiny Sen., p. (1380). — Za lásku a oddanost k církvi. Za pokoření nepřátel ctnosti. Za křesť. panny. Za kněze. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Bida, hlad, nouze ožívají se se všech stran. Pohromy živelní a poměry neblahé mnoho zavinily. Lidé však sami na sebe upletli metly Boží. Proč se vzdalují Boha? Proč spoléhají na své síly a schopnosti? Proč uráží víc a více Pána nejvyššího svatého? Vraťte se k Bohu, a Bůh zase požehná a dá chleba vezdejšího všem, kteříž ho potřebují. Tu jest úkol apoštolů modlitby, aby sami, kdo může, otevřeli štědrou ruku svou a přispěli bližním, kteří hladem umírají. Modlete se k nejlaskavějšímu Srdci Ježíšovu, aby ono vzbudilo v srdcích lidských útrpnost k chudým Kristovým, aby tito našli hojných dobrodinců. Nepovrhujte chudobnými, jak to činí zednáři. Tito „vyhlášení lidumilové“, ale ujmeme se jich, dobře vědouce, že co jste učinili jednomu každému ve jménu Páně, Pánu samému jste učinili. Jsou však ještě jiní chudí, kteří z lásky ku Kristu všechno opustili a jej následují, odřekli se světa a žijí v samotě. Oni jsou zvláštními miláčky Pána Krista, jenž sám chudobný život vedl a neměl ani, kam by hlavu svou položil. Láskou k chudým Kristovým rozřeší se nejdříve otázka sociální. Čtete chudé pro Krista, jsou to řeholníci a řeholnice, kteří modlitbou svou hojného požehnání světu vyprosí.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymíjaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvřené Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za úctu k chudobným Kristovým, aby našli přátel a dobrodincův, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v květnu: Vychování mládeže sv. svátostmi.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červnu modleme se za rozšíření pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Fortunata, kn. — Za rozhojnění úcty a důvěry k bož. Srdci Páně. Za živou viru. Za † manželku. Za upřímnost v jisté rodině. Za řeh. sestru.	
2.	Sv. Blandiny, p. m. (177). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Čechách. Za lásku k nevinnosti. Za vykonání velik. zpovědi 2 osob.	
3.	Sv. Klotildy, král. (545). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně na Moravě. Dík za vysvobození z lichého nářknutí. Za katolické misie.	
4.	Sv. Františka Caracciolo (1608). — Za rozšíření pobožnosti k božskému Srdci Páně ve Slezsku. Za † rodiče a duše v očistci. Za řeholníky.	
5.	Seslání Ducha sv. I. Hod B. — Za dary Ducha sv. Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Polsce. Za těžce nem. osobu. Za mládež.	
6.	II. Hod B. svatodušní. Úmrtí sv. Norberta, zakl. ř. prem. (1134). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně u Rusinů. Za horlivé kněze.	
7.	Sv. Roberta, op. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně u Srbů. Za bázeň Boží. Za vysvobození od zlých lidí. Za pomoc ve veliké nouzi.	
8.	Sv. Medarda, bisk. (545). — Za rozšíření pobož. k bož. Srdci P. v Chorvatsku. Za vrchní pastýře a jich duchovenstvo. Za živé rodiče a přízeň.	
9.	Sv. Prima a Felician, m. (286). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně ve Slavonii. Za stálost ve víře. Za křesť. ducha ve vojsku našem.	
10.	Sv. Markéty, králov. (1093). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně na Slovensku. Za dar pohrdati světem. Za zbožnost ve vznešených rodinách.	
11.	Sv. Barnabáše, ap. I. stol. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Krajině. Za apoštolát modlitby a slova Božího. Za osvětlení Duchem sv.	
12.	Neděle I. po sv. Duchu. Nejsv. Trojice. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Bosně. Za živou viru. Za spolek sv. dětství.	
13.	Sv. Antonina Pad., řeh. (1239). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Dalmacii. Za dar horlivosti. Za cítění tohoto světce. Za III. řád sv. Frant.	
14.	Sv. Basilia, bisk. uč. cirk. (379). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně na Vojenské Hranici. Za sv. Otce. Za těžce navštívenou rodinu. Za kněze.	
15.	Sv. Víta, muč. (300). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Lužici. Za dar trpělivosti. Za studující mládež a úctu sv. Aloisia. Za obhájce víry.	
16.	Božího Těla. Sv. Bennona, biskp. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Hercegovině. Za napravení urážek nejsv. Svatosti. Za duchovního.	
17.	Sv. Františka Reg., řeh. (1640). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Bulharsku. Za úctu kn. kněžím. Za pronásledované řehole.	
18.	Sv. Alžběty, p. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně ve Štýrsku. Za jednoty panen. Za dobročinné ústavy. Za křesťanského ducha u dělníků.	
19.	Neděle II. po sv. Duchu. Sv. Juliany z Falcon, p. (1340). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Korutanech. Za lásku k nevinnosti.	
20.	Sv. Silveria, pap. m. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně na Černé Hoře. Za sv. Otce a jeho rádce. Za katol. učence. Za apoštolát slova.	
21.	Sv. Aloisia z Gonz. (1591). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně mezi mládeží naší. Za nevinné dívky. Za bohoslovce česko-moravské.	
22.	Sv. Pavlina, bisk. (431). — Za rozšíření pobožn. k bož. Srdci Páně na Rusi. Za lásku k chudým. Za řeholné sestry a jich chovanky. Za 2 živé osoby.	
23.	Sv. Edeltrudy, abát. (679). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně ve vznešených rodinách. Za ducha pravé pobožnosti. Za ženské kláštery.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Narození sv. Jana Křt. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně v Anglii. Za ducha kajcnosti. Za horlivé kazatele. Za obrácení hříšníků.	
25.	Nejsv. Srdce Ježíšova. — Za rozšíření úcty jeho po všem světě. Za dar horlivosti v dobrém. Za všechny horlitele a horlitelky.	
26.	Neděle III. po sv. Duchu. Sv. Jana a Pavla, muč. (362). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně mezi Čechy v Americe. Za misionáře.	
27.	Sv. Ladislava, kr. (1095). — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně mezi Slováky v Americe. Za ochranu proti spolkům církvi nepřátelským.	
28.	Sv. Lva II., pap. — Za rozšíření pobožnosti k bož. Srdci Páně u duchovenstva česko-mor. Za vítězství církve sv. Za čekatelské stavu duchovního.	
29.	Sv. Petra a Pavla, apošt. (67). — Za vítězství moci papežské. Za přední hodnostáře církevní. Za srdnatost obhájcům Boha, církve a vlasti.	
30.	Sv. Pavla, apošt. památka. — Za ducha obětavosti katol. Za odvrácení neznabožství. Za požehnání Boží. Za řády katol. bratrstev. Za 2 živé osoby.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Čím více lidé od Boha, pramene všeho dobra, se vzdalují, tím více potřebují jest, aby poznáním lásky jeho neskonale zase k Bohu přivedeni byli. Což jiného může tak roznítiti lásku Boží v nás než láska nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše. Moc jeho tím více se osvědčí, jestliže my duchem Božím naplněni budeme, láskou Boží rozníceni jsouce, jako apoštolé po celém okolí sítě úcty a pravé pobožnosti k Srdci Ježíšovu rozsévati budeme. V posledních 30 letech pobožnost tato vystoupila již nad obzor náš a oslnila světlem svým netoliko bohumilé duše, nýbrž i ty, které v prachu této země pohybovati se musí. Světlo pobožnosti k Srdci Ježíšovu rozlilo se po všem okršku země. Jen schází, aby ještě zahřálo srdce lidu, aby opětovali lásku Boží zase vroucnou láskou svou. O to prosíme vroucně po celý měsíc slovy: Nejsladší Srdce Ježíšovo, dejž, ať milujeme Tě vždy více!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvřené Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za hojně rozšíření úcty a pobožnosti k nejsv. Srdci Tvému, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše. učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červenci: Křesťanské spolky prácedárcův a dělníků.

Úmysly apoštolátu modlitby.

květnu modleme se o vychování mládeže sv. svátostmi.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

No	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Neděle II. po Velikonoci. Sv. Filipa a Jakuba, ap. (62).	— Za zdar po-
2.	Sv. Athanasia, bisk. a učít. cirk. (373).	božnosti májových. Za křesť. ducha mezi dělnictvem. Za nemocného otce.
3.	Nalezení sv. kříže (326).	— Za dar síly v protivenství. Za Boží
4.	Sv. Floriana, m. (297).	požehnání 4 rodinám. Za křesť. učence a obhájce víry. Za horlivé kazatele.
5.	Sv. Pia V., pap. (1572).	— Za trpělivost. Za větší úctu ke sv. kříži. Za
6.	Sv. Jana, ap. m. (95).	probuzení z duchovní lenosti. Za dvě farní osady a jich duchovenstvo.
7.	Sv. Stanislava, bisk. m. (1079).	— Za ochranu Boží. Za nemocného bratra a dítko.
8.	Neděle III. po Velikonoci. Ochrany sv. Josefa.	Za obrácení 5 osob. Za zdar a pomoc v povolání. Za obrácení bratra.
9.	Sv. Řehoře Naz., bisk., uč. cirk. (391).	— Za rozšíření pobožnosti sv. růžence. Ke cti P. Marie a
0.	Sv. Antonína, bisk. (1459).	sv. Josefa za obrácení bratra. Za vítězství církve. Za polepšení jisté obce.
1.	Sv. Mamerta, bisk. (477).	— Za lásku k Srdci Ježíšovu. Za nemocného otce. Za
2.	Sv. Bonifáce, m. (307).	dosažení milosti řeholní 2 dívkám. Za chudou vdovu a sirotky. Za otce.
3.	Neděle IV. po Velikonoci. Přenesení sv. Norberta (1627).	— Za věrné plnění povinností. Za ochranu
4.	Sv. Jana Nepom., m. (1383).	b. Srdce Páně proti nepřítelům. Za choromyslnou matku. Za jistou obec.
5.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592).	— Za větší úctu sv. Josefa.
6.	Sv. Venantia, m. (250).	Za křesť. rodiny. Za 2 osiřelé dítky. Za † rodiče a přízeň. Za řeholní dům.
7.	Sv. Petra Celest., pap. (1296).	— Za ducha pokoje. Za křesť. školy.
8.	Sv. Bernardina Sen. (1444).	Díky božsk. Srdci P. za dobrodiní. Za 2 choromyslné osoby. Za katol. misie.
9.	Sv. Felixe, řeh. (1587).	— Za horlivost křesť. Za vrchní pastýře naše. Za
0.	Neděle V. po Velikonoci. Sv. Julie, p. m. (439).	rozkvět kongregací Mariánských. Za dobré kněze. Za pokoj ve svárné rodině.
1.	Bl. Ondřeje Bobola, ř. m. (1657).	— Za rozšíření úcty Mariánské v jisté osadě. Za obrácení 2 osob. Za kněze.
2.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592).	— Za požehnání Boží v povolání. Za šťastné objevení
3.	Sv. Petra Celest., pap. (1296).	podezříváné nevinnosti. Za katolické jednoty a bratrstva. Za řeholní dům.
4.	Sv. Bernardina Sen. (1444).	— Za sv. Otce. Za dar mlčelivosti. Za odvrácení
5.	Sv. Felixe, řeh. (1587).	nástrah od nepřátel činěných. Za choromyslnou matku. Za křesť. mládež.
6.	Neděle V. po Velikonoci. Sv. Julie, p. m. (439).	— Za horlivé vyznání víry. Za osvěcení Duchem sv.
7.	Bl. Ondřeje Bobola, ř. m. (1657).	4 osobám. Ke sv. Josefu za polepšení živých osob. Za jistou nemocnou.
8.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592).	— Za řád premonstrátský. O pomoc Boží při vychování dítek v rodině. Za matku.
9.	Sv. Venantia, m. (250).	— Za horlivé zpovědníky. Za dar zbožnosti.
0.	Sv. Bernardina Sen. (1444).	Za česko-moravské duchovenstvo. Za větší úctu sv. patronů. Za duše v očistci.
1.	Sv. Felixe, řeh. (1587).	— Za touhu po sv. přijímání. Za domácí mír
2.	Neděle V. po Velikonoci. Sv. Julie, p. m. (439).	a pokoj. Za řád sv. Františka. Za křesť. zvedenost studující mládeže.
3.	Bl. Ondřeje Bobola, ř. m. (1657).	— Za křesť. srdnatost. Za odvrácení pohoršení
4.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592).	Za bázeň Boží v jednom domě. Za ponížení nepřátel ctnosti. Za rodinu.
5.	Sv. Bernardina Sen. (1444).	— Za ponížení nepřátel církve. Za horlivého
6.	Sv. Felixe, řeh. (1587).	kněze. Za křesť. školy. Za spolek rozšíření svaté víry. Za sv. dětství.
7.	Neděle V. po Velikonoci. Sv. Julie, p. m. (439).	— Za úctu k nejsv. Jménu Ježíš. Za odvrácení
8.	Bl. Ondřeje Bobola, ř. m. (1657).	zlého záměru. Za odstranění zlovyku. Za polepšení 2 osob. Za umírající.
9.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592).	— Za ducha kajenosti. Za bratrstva růžencová. Za
0.	Sv. Bernardina Sen. (1444).	těžce navštívenou rodinu. Za napravení jistého manžela. Za řeholní dům.
1.	Neděle V. po Velikonoci. Sv. Julie, p. m. (439).	— Za dar důvěry v Boha.
2.	Bl. Ondřeje Bobola, ř. m. (1657).	Za pravou zbožnost. Za panenské jednoty. Za řeholní sestry. Za † rodiče.
3.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592).	— Aby Bůh úrody zemské dával a zachováti
4.	Sv. Bernardina Sen. (1444).	ráčil. Za tovaryšstvo Ježíšovo. Za odvrácení malomyslnosti. Za katol. misie.

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Sv. Johanny Chant., p. (1641). — Za ženské kláštery a jich ústavy. Za vyplnění prosby: Chléb náš vezdejší. Za ochranu Boží. Za řeholní sestru.	
25.	Sv. Řehoře VII., pap. (1085). — Za vítězství sv. Otce. Za obhájce práv církve. Za duchovní obnovu. K Duchu sv. za dar osvětlení. Za duše v očistci.	
26.	Naubevstoupení Páně. — Za obrácení mysli k Bohu. Za vyplnění prosby: Přijď království Tvé! Za dar pokory. Za napravení manžela.	
27.	Sv. Magdaleny z Pazzis, p. (1607). — Za lásku k utrpením. Za bratrstva nejsv. Srdce Páně. Za rozšíření apoštolátu modlitby. Za požehnání Boží.	
28.	Sv. Viléma, řeh. (812). — Za císaře a krále našeho. Za polepšení jisté rodiny. Za bratrstvo sv. škapulíře. Za dobrodince. Za čistotu srdce. Za mládež.	
29.	Neděle VI. po Velikonoci. Sv. Maximina, bisk. (394). — Za ducha pravé lásky křesť. Za bohoslovecké ústavy. Za apoštolát práce a slova. Za otce.	
30.	Sv. Gerlaka, ř. prem. (1599). — Za lásku a oddanost k církvi sv. Za rodiče a prátelce. Za 2 bratry a sestru u veliké nevinností žijící. Za kazatelce.	
31.	Sv. Angely Mer., zakl. ř. Urš. (1540). — Díky P. Marii za všechny milosti tohoto měsíce. Za řád Uršulinek. Za křesť. panny. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Mnoho se nyní nařiká všude na zkaženost nynějšího pokolení, na rozmáhání se nevěry, nemravnosti a jiných neřestí. Má-li býti jinak, tu potřebí jest odchovatí pokolení nové ve škole opravdu náboženské, aby v mládeži víra, nábožnost a mravnost utěšeně zkvétaly. K tomu slouží mimo vštěpování bázně Boží, mimo modlitbu hodné přijímání svátosti pokání a nejsv. Svátosti oltářní. Časté a hodné přijímání těchto svátostí jest zkušebným kamenem náboženského života mládeže, jest zárukou života bohobojného a křesťanský spořádaného. Proti nevěře a nemravnosti nynější doby nelze bojovati jinak, leč vzbuzováním živé víry, úcty a lásky k nejsv. Svátosti oltářní v srdcích věřících a především u mládeže. „Tot jest vůle Boží, posvěcení vaše,“ praví sv. apoštol. A posvěcování býváme sv. svátostmi. Mají-li věřící býti hodnými a rozhodnými křesťany, musí již od mladosti k tomu vedeni býti, aby svátostmi posvěcovali duše své. Proto žádáme jak rodičů tak vychovatelů mládeže, aby co nejpilněji vodili dítky sobě svěřené ke sv. svátostem, aby rostly v nevinnosti a ctnosti a staly se základem lepší budoucnosti. Srdce Páně, slituj se nad dítkami a mládeží křesťanskou!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvřené Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za mládež, aby zdokonalovala se hodným přijímáním sv. svátostí, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnoocené. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červnu: Rozšíření úcty božského Srdce Páně.

Provolání!

Byli jsme požádáni od sl. komitétu pro zbudování náhrobku zvěcnělému papeži Piu IX., abychom provolání jeho na všechny katolíky uveřejnili v řeči české a přiložili ke „Škole B. S. P.“, což milerádi plníme. Přejeme zároveň mnoho zdaru a požehnání šlechetnému podniku tomuto. Kéž by se našlo hodně příznivců!

Uctění nejsv. Srdce Ježíšova

**za příčinou první stoleté památky narození apoštola pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu
velikého papeže Pia IX.**

Letos 13. května ukončí se první století od narození velikého apoštola pobožnosti k nejsv. Srdci Pána Ježíše, slavné paměti papeže Pia IX. (Hlavní slavnost konati se bude r. 1893. v Římě a Senigallii.)

Všickni téměř katolíci závodí oslaviti tento památný den; tím více mají nábožní ctitele nejsv. Srdce Ježíšova tuto událost památkou oslaviti, aby nejsv. Srdci Páně opravdu oddanost a úctu na jevo dali. Tím zajisté oslaví zároveň památku papeže Pia IX.

Má se totiž zbudovati nádherný obraz mosaikový, který by všem potomkům svědectví vydával o neskončené lásce k nejsv. Srdci Páně jakož i o oddanosti a vděčnosti k onomu velikému papeži, který 32 let na stolci sv. Petra vládl celému světu katolickému. Pius IX. byl vůdcem, učitelem a apoštolem světa katolického, on získal si srdce všech katolíkův a roznítil je k oné účtě, která je povede ku blaženosti věčné. Tomuto velikému papeži bylo dopřáno štěstí, že prohlásil Margaretu Marii Alacoque za blahoslavenou, že rozšířil po celé církvi pobožnost k nejsv. Srdci Spasitele našeho a že tomtéž Srdci celý katolický svět zasvětil.

V Římě, jakožto středu všech ostatních církví a všech katolíků, v nádherné kapli, nejkrásnějším to náhrobku, jaký dosud papeži postaven, mají ctitele nejsv. Srdce nad hrobkou Pia IX. nádherný obraz mosaikový nejsv. Srdce Páně k veřejnému uctění zbudovati.

Obraz tento má býti pomníkem na první stoletou památku narození velikého papeže Pia IX.

Bychom cíle toho dosáhli, zveme všechny ctitele nejsv. Srdce Páně, aby sami se přičinili malými oběťmi a získali též dobrodince mezi přátely a známými k tomuto bohumilému dílu. Nábožná horlivost bude zajisté požehnána od Spasitele našeho.

Za tou příčinou obracíme se s prosbou velikou na velebné duchovenstvo jakož i horlitele a horlitelky pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu, aby sbírali malé oběti na zbudování toho nádherného památného obrazu nejsv. Srdce Páně. Oběti ty mohou zaslány býti na administraci knihtiskárny benedikt. v Brně, Dominik. ul. čís. 4. Odtud budou zaslány přímo na sl. komitét náhrobku Pia IX. v Bologni.

Dary pro dárce. Dárci a dárkyně dostanou od sběratelů příspěvků tolik obrázků nejsv. Srdce Páně, kolikrát odevzdali dar 5 kr.

Dary pro sběratele příspěvků. Sběratel nebo dárce 50 darů nebo 5 marek (po 60 kr.) dostane darem obraz čís. I. olejobarvotisk nejsv. Srdce Páně a 50 obrázků nejsv. Srdce k rozdáni dárcům. Sběratel nebo dárce 100 nebo 150 darů dostane mimo obrazu čís. I. darem obraz čís. II. nejsv. Srdce Panny Marie nebo místo něho obraz čís. III. Pius IX. a Leo XIII. a k tomu ještě 100 nebo 150 malých obrázků nejsv. Srdce pro dárce.

Sběratel nebo dárce 200 darů dostane s obrazy čís. I., II. a III. 200 obrázků nejsv. Srdce Páně a mimo to krásný obraz 38×54 cm., představující oslavu nejsv. Srdce Ježíšova, kterýž jest nad míru krásný.

Všecky ty obrazy jsou krásné a budou ozdobou každého příbytku křesťanského. Obrazy budou sběratelům poslány franko poštou opatrně zabaleny.

Slavná úcta

nejsv. Srdce Ježíšova za příčinou první stoleté památky narození apoštola pobožnosti
k nejsv. Srdci Ježíšovu
velikého papeže Pia IX.

11. Jména těch, kteří tuto úctu podporují, budou zapsána v Srdci mém a nikdy z něho nevymizí.

(Ježíš k blah. Margaretě.)

Dárek 5 kr. ke zbudování skvostného obrazu mosaikového, představující nejsv. Srdce Páně nad náhrobkem papeže Pia IX. — Dárek tento může darován býti také za jinou osobu, kterou chceme zvláště doporučiti nejsv. Srdci Páně anebo za zemřelou osobu, aby účastnou se stala modliteb a přimluv.

Všickni dárce a všechny jimi doporučené osoby živé i zemřelé stanou se dárkem 5 kr. účastnými následujících milostí:

1. Každého měsíce od června 1891 až do května 1892 bývá ve svatyni v Paray-le-Monial, kde se nejsv. Srdce Páně zjevilo Margaretě, sloužena mše sv. a obětována za dobrodince.

2. Prvního dne každého měsíce od června 1891 až do května 1892 bývá v basilice di San Lorenzo fuori delle mura v Římě, kde tělo papeže Pia IX. odpočívá, sloužena mše sv. za všechny rozšiřovatele a dárce.